

20-07-2006	(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)	A
SKK/		10:00
20-07-2006	(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)	A-1
SKK/ MHM/ SBT/		10:00

(सभापतीस्थानी माननीय उपसभापती)

अशासकीय कामकाज -विधेयके

उपसभापती : सन्माननीय सदस्या श्रीमती नीलम गोन्हे यांचा उशिरा येत असल्याबाबत दूरध्वनी आलेला होता. त्या आल्यानंतर त्यांचे अशासकीय विधेयक घेण्यात येईल.

श्री.अरविंद सावंत : सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर चव्हाण आणि सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते हेही उपस्थित नाहीत. त्यामुळे सभागृहाचे कामकाज 15 मिनिटांसाठी स्थगित करावे.

उपसभापती : मी सभागृहाचे कामकाज 15 मिनिटे स्थगित करीत आहे

(सभागृहाची बैठक सकाळी 10-02 मिनिटांनी 10 वाजून 15 मिनिटांपर्यन्त स्थगित झाली.)

--

यानंतर श्री.बरवड...

(स्थगितीनंतर)

(सभापतीस्थानी तालिका सभापती श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी)

अशासकीय कामकाज - विधेयके

पृ. शी. : स्त्रियांची छेडछाड करण्यास प्रतिबंध विधेयक.

मु. शी. : L.C.BILL NO. XVII OF 2006.

(A BILL TO PROHIBIT EVE TEASING AND TO PROVIDE FOR CERTAIN OTHER MATTERS CONNECTED THEREWITH.)

डॉ. नीलम गोन्हे (विधानसभेने निवडलेले) : सभापती महोदय, सन 2006 चे वि. प. वि. क्रमांक 17- स्त्रियांची छेडछाड करण्यास प्रतिबंध करणे व त्याच्याशी संबंधित विवक्षित बाबींची तरतूद करणे यासाठी विधेयक मांडण्यासाठी मी सभागृहाची अनुमती मागतो.

सभापती महोदय, शासनाने अनेकवेळा आश्वासने दिल्यामुळे हे विधेयक गेल्या तीन वर्षांपासून प्रलंबित राहिलेले आहे. महिलांच्या संदर्भामध्ये विशेषतः त्यांची छेडछाड करण्याच्या संदर्भातील केंद्र सरकारची आणि राज्य सरकारची आकडेवारी पाहिली तर यामध्ये आपल्याला सातत्याने वाढ होत असताना दिसते. दुर्दैवाची गोष्ट अशी की, अनेक छेडछाडीच्या प्रसंगामध्ये अल्पवयीन मुलींचा सुद्धा मोठ्या प्रमाणामध्ये समावेश असतो. याबाबत वर्णन करावयाचे झाले तर खूप करता येईल. परवाच्या "मिड डे" या वर्तमानपत्रामध्ये एक बातमी आली होती की, एका माणसाने लोकलमधून जाणाऱ्या पाच मुलींवर लागोपाठ रेझरने वार केलेले आहेत. दर दोन मिनिटांनी, पाच मिनिटांनी एकदा याप्रमाणे त्याने लोकलमधून जात असताना 9.50 वा., 10.15 वा., 10.20 वा., 10.35 वा. ब्लेडने हल्ला केलेला आहे. अशा अनेक गुन्ह्यांमध्ये साक्षीदार मिळणे अवघड असते. त्याचबरोबर अशा प्रकारचे गुन्हे सिध्द करण्यामध्ये फार मोठा विलंब लागतो. आरोपी जामिनावर सुटणे, साक्षीदारांवर दबाव आणणे त्याचबरोबर वेगवेगळ्या प्रकारे न्याय प्रक्रियेमध्ये हस्तक्षेप करणे अशा घटना घडतात. त्यामुळे या विधेयकामध्ये मी तीन मुद्द्यांच्या बाबतीत

...2...

RDB/ MHM/ SBT

डॉ. नीलम गोन्हे

शासनाला विनंती केलेली आहे. सन 2003-04 मध्ये या विधेयकाच्या संदर्भात उत्तर देत असताना माननीय गृहमंत्री श्री. आर. आर. पाटील यांनी असे सांगितले होते की, आम्ही एक वर्षाच्या आत सक्षम विधेयक आणू आणि महिलांची छेडछाड हा दखलपात्र, अजामीनपात्र अशा प्रकारचा गुन्हा करण्यात येईल. असे असले तरी गेल्या 16 जूनला शासनाने असे जाहीर केले की, आम्ही याबाबत अतिनियम केलेला आहे आणि नंतर लगेच दुसऱ्या दिवशी म्हणजे 17 जूनला शासनाने असे जाहीर केले की, याबाबत अतिनियम झाला आहे असे नजरचुकीने आमच्याकडून जाहीर झाले आहे. प्रत्यक्षात शासनाने अजून निर्णय घेतलेला नाही आणि शासन याबाबत निर्णय घेण्याची शक्यता आहे असे जाहीर करण्यात आले. म्हणून मी हे विधेयक सभागृहासमोर मांडत आहे. आमची अशी अपेक्षा आहे की, शासनाने यासंदर्भात लवकरात लवकर निर्णय घ्यावा.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

तालिका सभापती : अनुमती देण्यात आली आहे.

डॉ. नीलम गोन्हे : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2006 चे वि. प. वि. क्रमांक 17 मांडते

तालिका सभापती : विधेयक मांडण्यात आले आहे.

यानंतर श्री. शिगम....

पू. शी. : फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेय

L. C. BILL NO. XVIII OF 2006.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE CODE OF CRIMINAL PROCEDURE, 1973 IN ITS APPLICATION TO THE STATE OF MAHARASHTRA.)

डॉ. नीलम गो-हे (विधानसभने निवडलेले) : सभापती महोदय, स. 2006 चे वि.प.वि. मां 18, फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 हा, महाराष्ट्र राज्यास लागू असताना त्यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक मांड्यासाठी मी सभापतींच्या अतिमती मागिते.

सभापती महोदय, 1994 साला पासून माननीय न्यायमूर्ती श्री. कृष्णा अय्यर यांच्या अध्यक्षेखाली "कस्टोडीयन जस्टीस टू वुमेन" या विषयाच्या संदर्भात केन्द्र सरकारने सर्व राज्यांसाठी एक कमिटी स्थापित केली होती. ज्या आस्थापनामध्ये महिला काम करतात त्यामध्ये खास करून तुरुंग, रिमांड होम आणि वेगवेगळी हॉस्पिटल्स मधील डॉक्टर्स आणि व्यवस्थापक यांच्याकडून महिलांवर दबाव आणून त्यांचा छळ केला जात असल्याच्या घटना आपल्या अनेक वेळा निदर्शनास येतात. खासकरून रिमांड होम मधील सुपरिण्टेण्डेंट, शिक्षक, व्यवस्थापक यांच्याकडून या मुलींची यास संमती आहे असे दाखविले जाते. परंतु प्रत्यक्षात ती मुलगी अल्पवयीन असते. ज्याला आपण लोकसेवक म्हणतो अशा पोलिसांकडूनही त्यांच्या हवालातमध्ये असलेल्या स्त्रियांवर देखील दबाव आणून त्यांच्याशी संबंध ठेवले जातात. खरे तर बलात्काराच्या विरोधात जे कायदे केलेले आहेत त्यामध्ये फार मोठी सुधारणा होण्याची नितांत आवश्यकता आहे. यासंदर्भात आंदोलने उभी राहिल्यानंतर कायद्यात बदल देखील झालेले आहेत. अशा प्रकारचे गुन्हे करणा-या माणसांना जामीन मिळतो. तसेच अशी माणसे वेगवेगळ्या अधिकाराच्या पदावर असल्यामुळे ते स्वतःच्या हाताखाली काम करणा-या महिलांवर दबाव आणतात, कित्येक वेळा जिवे मारण्याची धमकी दिली जाते. अशा प्रकारे मारहाण केल्याच्या अनेक घटना उघडकीस आलेल्या आहेत. अरुणा शानबाग या मुलीवर एका कर्मचा-याने हल्ला केल्यामुळे ती मुलगी आज अनेक वर्षे कोमामध्ये पडलेली आहे. कित्येक वेळा अशा प्रकारच्या घटनांमध्ये पुरावे समोर आणणे अशक्य होते. दुर्दैवाने काही वेळेला विशिष्ट धर्माचा जो प्रमुख असतो त्याने देखील मुलींवर अत्याचार केल्याच्या घटना उघडकीस

...2..

(डॉ. नीलम गो-हे...)

आलेल्या आहेत. हे विधेयक मांडण्यामागे माझा हेतू हा आहे की, अशा प्रकारच्या गुन्ह्यामध्ये गुन्हेगारांना जामीन मिळता कामा नये, अशा प्रकारचे गुन्हे अजामीनपात्र करावेत. म्हणून हे विधेयक मांडण्याची मला अनुमती द्यावी.

प्रश्नमतास टाकून संमत झाला.

तालिका सभापती : अनुमती देण्यात आली आहे.

डॉ. नीलम गो-हे : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीस 2006 चे वि.प.वि. मांडते.
18 मांडते.

तालिका सभापती : विधेयक मांडण्यात आले आहे.

..3..

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नही

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

C-3

MSS/ SBT/ MHM/

पूर्वी श्री. बरवड

10:10

पृ.शी. : अन्न भेसळ प्रतिबंध (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक

L. C. BILL NO. VII OF 2006.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE PREVENTION OF FOOD
ADULTERATION ACT, 1954 IN ITS APPLICATION TO THE STATE OF
MAHARASHTRA.)

श्री.मधुकर चव्हाण (मुंबई स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2006 चे वि.प.वि. क्रमांक 7 - अन्न भेसळ प्रतिबंध अधिनियम, 1954 हा महाराष्ट्र राज्यास लागू करताना त्यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक - विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडतो.

सभापती महोदय, खरे म्हणजे माननीय मंत्री महोदय या विधेयकाच्या संदर्भात असे उत्तर देतील की, अशा प्रकारचा कायदा करून तो केन्द्राकडे पाठविलेला आहे. हा कायदा केन्द्राकडे पाठविल्याबद्दल मी माननीय मंत्री महोदयांचे अभिनंदन करतो. त्या कायद्यामध्ये आपण तरतूद केलेली आहे,

..नंतर श्री. भोगले..

श्री.मधुकर चव्हाण.....

पण ती तरतूद फार जुजबी आहे. आज मुंबई शहरामध्ये दर दोन दिवसांनी वृत्तपत्रांमध्ये दुधामध्ये भेसळ करणारे 4 लोक पकडले, 5 लोक पकडले, 6 लोक पकडले अशा बातम्या वाचावयास मिळतात. गेल्या 15-20 वर्षांमध्ये अशा प्रकरणात न्यायालयात खटला दाखल केल्यानंतर गुन्हेगारांना कठोर शिक्षा झाल्याचे वाचायला मिळालेले नाही. ही वाईट प्रवृत्तीची मंडळी असतात. परदेशामध्ये एखाद्या वेळेला एखाद्याने खून केला तर त्याला शिक्षा कमी होईल. परंतु अन्नामध्ये भेसळ करणाऱ्या माणसाला 40 ते 70 वर्षांपर्यंत शिक्षा देण्याची तरतूद त्या त्या देशातील कायद्यांमध्ये आहे. मानवाच्या पोटात जाणारे अन्न, औषधे, लहान मुलांच्या पोटात जाणारे दूध यामध्ये भेसळ करणाऱ्या गुन्हेगारांबद्दल कोणतेही शासन तडजोड करीत नाही. दुधामध्ये पाणी घातले जाते, युरिया, सडलेला मैदा, साबणात वापरण्यात येणारी घातक द्रव्ये, चुना इत्यादी शरीरास अपायकारक ठरणारे पदार्थ मिसळण्यात येतात. परंतु या संदर्भात राज्य सरकारने जो प्रस्ताव केंद्र सरकारकडे पाठविला आहे त्याबाबत काय प्रयत्न झाले? काही वेळेला आम्ही बोलतो तेव्हा सत्ताधारी पक्षाला असे वाटते की, राजकीय अभिनिवेशाने आम्ही बोलत असतो. निवडून आल्यानंतर आपण सगळे एक असतो. कायदे मंडळात कायदे करीत असताना विरोधी पक्षाची मंडळी असोत किंवा सत्ताधारी पक्षातील मंडळी असोत, व्यापक जनहिताचा प्रस्ताव असेल तर तो त्वरित विचारात घेऊन कारवाई होण्याची अपेक्षा असते. राज्य सरकारने केंद्राकडे जो प्रस्ताव पाठविला त्याबाबत केंद्राकडे पाठपुरावा करण्यासाठी किती वेळा विभागाच्या सचिवांना पाठविले, मंत्रीमहोदय स्वतः किती वेळा केंद्राच्या संबंधित विभागात पाठपुरावा करण्यासाठी गेले? भेसळ करणारी माणसे भेसळ करून मोकळी होतात. विशेषतः दक्षिणेकडील राज्यातून येणारे परंप्रांतीय या राज्यात मोठ्या प्रमाणात भेसळीचे उद्योग करतात. सभापती महोदय, मुख्य अधिनियमाच्या कलम 16 च्या पोटकलम (1) मध्ये "सहा महिन्यांपेक्षा कमी असणार नाही, परंतु तीन वर्षांपर्यंत असू शकेल इतक्या मुदतीच्या कारावासास आणि एक हजार रुपयांपेक्षा कमी असणार नाही इतक्या द्रव्यदंडास पात्र होईल" या मजकुराऐवजी "दहा वर्षे अथवा आजन्म कारावासाची सक्त मजुरी आणि एक लाख रुपयांपेक्षा कमी असणार नाही इतक्या द्रव्यदंडाची अथवा दोन्ही शिक्षेस पात्र होईल आणि अशा भेसळीमुळे जर एखाद्या व्यक्तीचा मृत्यू झाला तर अपराधी व्यक्ती मृत्यूदंडास पात्र होईल" हा मजकूर दाखल करण्यात यावा. सभापता महोदय, माझी मंत्रीमहोदयांना

..2..

श्री.मधुकर चव्हाण.....

आग्रहाची विनंती आहे, आपण सुचविलेली जुजबी शिक्षा आहे. जेव्हा कठोर शिक्षा होईल तेव्हा गुन्ह्यांचे प्रमाण आपोआप कमी होईल. सामाजिक गुन्हेगारांवर नियंत्रण आणण्यासाठी हा नियम आहे. सभापती महोदय, माझी आपल्यामार्फत मंत्रीमहोदयांना विनंती आहे. अशासकीय विधेयकाच्या माध्यमातून मी जी सुधारणा सुचविली आहे तिचा शासनाने स्वीकार करावा आणि त्याप्रमाणे कायद्यात बदल करण्याचा जो प्रस्ताव यापूर्वीच केंद्र सरकारकडे पाठविला आहे त्यामध्ये सुधारणा घडवून आणावी.

देशामध्ये अशा प्रकारचे गुन्हे करणाऱ्या गुन्ह्यांचे प्रमाण वाढूनही शिक्षा कमी होते किंवा होत नाही. जामीन मिळाला तर ते आपल्या प्रांतामध्ये पळून जातात. लहान मुलांच्या पोटात भेसळीचे दूध गेल्यानंतर ते लहान मूल 6-7 महिने वेगवेगळ्या व्याधींनी जर्जर होते. अशी मुले चांगले नागरिक तयार होऊ शकत नाहीत. शासन म्हणून संवेदनाहीन होऊन चालणार नाही तर संवेदनशील शासन असणे आवश्यक आहे. म्हणून मी सुचविलेल्या अशासकीय विधेयकातील सुधारणेचा शासनाने स्वीकार करावा अशी विनंती करून माझे भाषण संपवितो.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

--

..3..

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

D.3

SGB/ SBT/ MHM/

10:25

डॉ.नीलम गो-हे (विधानसभेने निवडलेल्या) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर चव्हाण यांनी जे अशासकीय विधेयक मांडले आहे त्याचे गांभीर्य या दृष्टीकोनातून आहे की, एका बाजूला अन्न, औषधे व इतर जीवनोपयोगी पदार्थाचे उत्पादन करणाऱ्या लोकांना त्याचा फायदा मिळत नाही, उत्पादन करणाऱ्या लोकांना ते परवडत नाही, बाजारपेठ मिळत नाही म्हणून शेतकरी आत्महत्या करतात. दुसरीकडे चित्र असे दिसते की, याच गोष्टींमध्ये भेसळ करून भरपूर नफा मिळविला जातो. शासनाने हे गुन्हे सिध्द करणारी यंत्रणा सक्षम केली का? सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर चव्हाण यांचा अशासकीय विधेयक आणण्याचा हेतू हाच आहे की, जास्तीत जास्त शिक्षेची भीती गुन्हेगारांना वाटली तर गुन्हेयांचे प्रमाण कमी होईल. दुर्दैवाने वातावरण असे तयार झाले आहे की, कोणत्याही गोष्टीत भेसळ केली तरी ती सिध्द कशी करावयाची यापासून कायद्याच्या प्रक्रियेशी कसे खेळू शकतो असे वातावरण तयार झाले आहे.

मी एक उदाहरण देऊ इच्छिते. मागील वर्षी सोफ्रामायसीन या औषधाचा अप्रमाणित साठा असणारे कारखाने सापडले.

..नंतर श्री.जुन्नरे..

डॉ. नीलम गो-हे.....

लक्षावधी रुपयांचे सोफ्रामायसिन ताब्यात घेण्यात आलेले आहेत. या सोफ्रामायसिन औषधाचा उपयोग जखमेपासून ते डोळ्यातील इन्फेक्शनसाठी केला जात असतो. अशा महत्वाच्या औषधांमध्येच भेसळ होत असल्यामुळे त्याचे गंभीर परिणाम रुग्णाला भोगावे लागत असतात. सभापती महोदय, ग्रामीण भागातील लोकांची आर्थिक परिस्थिती चांगली नसते. या ठिकाणच्या डॉक्टरांनी जर सहा औषधे लिहून दिली तर बहुतेक लोक त्यातील त्यांना महत्वाची वाटतात अशी 3-4 औषधे घेतात व बाकीची औषधे पैसे नसल्यामुळे विकत घेत नाही. आणि अशा परिस्थिती जर तीच औषधे भेसळीची असतील तर त्याचा काय परिणाम होईल याचा विचारच केलेला बरा. भेसळयुक्त औषध वापरल्यामुळे त्या औषधाचा पाहिजे तो परिणाम रुग्णावर होणार नाही व पर्यायाने रुग्ण दगावण्याची शक्यता निर्माण होत असते.

सभापती महोदय, भेसळ ही अन्न आणि दुधामध्येच होते असे नसून आता मोठ्या प्रमाणात मिठाईमध्ये सुद्धा भेसळ होत आहे. मिठाई किंवा प्रसाद खावून विषबाधा होऊन लोक मृत्यू पावल्याच्या घटना आपल्याला रोज वर्तमानपत्रातून वाचावयास मिळतात. आता कोणत्याही पदार्थात भेसळ होऊ शकते. त्यामुळे भेसळीवर नियंत्रण आणण्याची नितांत आवश्यकता निर्माण झालेली आहे. भेसळीतील टेक्नॉलॉजी मोठ्या प्रमाणात पुढे गेलेली आहे. कडधान्यात त्याच रंगाचे खडे मिसळून भेसळ केली जाते. उदाहरण द्यावयाचे झाले तर मटकीमध्ये मटकीच्याच रंगाचे आणि आकाराचे खडे मिसळवले जातात, हिरव्या वाटाण्यात, हिरव्या वाटण्याच्या आकाराचे आणि रंगाचे खडे मिसळवले जातात. ज्या ज्या धान्यात खडे मिसळावयाचे असतात त्या त्या कडधान्याच्या आकाराचे व रंगाचे खडे तयार करून मिसळविण्याचे प्रकार मोठ्या प्रमाणात वाढलेले आहेत. या भेसळीमुळे आता पर्यायी काळा उद्योग निर्माण होऊ पहात आहे. त्यामुळे अशा प्रकारे भेसळीचे जे उद्योग करतात त्यांच्यावर संघटित गुन्हा, लोकद्रोह, देश द्रोह अशा प्रकारचे गुन्हे ठेवून त्यांना कडक शिक्षा झाली पाहिजे. परंतु या ठिकाणी माननीय मंत्रीमहोदय सांगतील की, अशी भेसळ करणा-या विरुद्ध शासन कडक कारवाई करीत आहे परंतु सभापती महोदय, सध्या भेसळीमध्ये जे लोक सापडतात त्यांना धाक वाटेल अशी शिक्षाच होत नाही. त्यामुळे लोकमताचा आदर करून या ठिकाणी जे अशासकीय विधेयक आणले जाते त्या विधेयकाचे शासकीय विधेयकामध्ये रुपांतर करण्याची आवश्यकता निर्माण झालेली आहे. शासनाने

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

E-2

SGJ/ SBT/ MHM/

पूर्वी श्री. भोगले ...

10:30

डॉ. नीलम गो-हे.....

जर शासकीय विधेयकात त्याचे रुपांतर केले तर लोकांना आपल्या बदल सहानुभूती निर्माण होईल, लोकांशी चांगल्या प्रकारचा संवाद साधला जाईल. या विधेयकामुळे संपूर्ण समाजाला आणि राज्याला त्याचा फायदा होऊ शकेल. त्यामुळे या अशासकीय विधेयकाचे समर्थन करते व या अशासकीय विधेयकाला पाठिंबा देते तसेच मला बोलण्याची संधी दिल्याबद्दल आपले आभार मानून माझे दोन शब्द पूर्ण करते.

.....

यानंतर श्री बाबा सिद्दीकी यांचे भाषण.

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

E-3

श्री बाबा सिद्दीकी(राज्य मंत्री - अन्न व नागरी पुरवठा विभाग):सभापति महोदय, माननीय सदस्य श्री मधुकर चव्हाण और माननीय सदस्या श्रीमती डॉ निलम गोरहे जी ने इस विधेयक पर अपने विचार और सुझाव यहां रखें है. माननीय सदस्य श्री मधुकर चव्हाण जी ने जैसा बताया कि खाद्यान्न में मिलावट संबंधी मामलों में सियासी या राजनीति करने की बात ही नहीं आती है. यह सही बात है. मैं समझता हूं कि इस सदन में आने वाला हर सदस्य देश हित, समाज हित की ही बात करता हूं और हम सब ऐसे मामलों के प्रति गंभीर हैं.

सभापति महोदय, इस आशय का विधेयक पास हो गया है और 16.05.2006 को राष्ट्रपति की सहमति हेतु भेजा गया है. यह एक ऐतिहासिक बिल है. इस विधेयक को महाराष्ट्र विधान मंडल ने पास कर दिया है. इस विधेयक के अन्तर्गत सेक्शन 21 में यह प्रावधान किया गया है कि इस प्रकार के मामलों को दखलपात्र अपराध माना जाएगा. पहले ये मामले अदखलपात्र अपराध माने जाते थे. पहले ये मामले अदखलपात्र अपराध होने के कारण अपराधियों को जमानत मिल जाती थी, अब चूंकि ये मामले दखलपात्र माने जाएंगे इसलिए अपराधियों को जमानत नहीं मिल सकेगी. उदाहरण के तौर पर मैं यह बताना चाहता हूं कि दूध में मिलावट के मामलों में अपराधियों को जमानत मिल जाती थी. अब हमने कानून में संशोधन किया है. इस संशोधित कानून के अनुसार ऐसे मामलों को दखलपात्र माना जाएगा और पुलिस अपराधियों को पुलिस कस्टडी, मॅजिस्ट्रियल कस्टडी में लेकर जांच कर सकती है. इस प्रकार से अपराधियों को रिमांड में लेने के बाद मुख्य अपराधी,सूत्रधार तक पुलिस पहुंच सकती है. सेक्शन 22 के तहत वरिष्ठ पुलिस निरीक्षक को यह अधिकार प्रदान किया गया है कि अगर प्राईमाफेसी यह पाया जाता है कि मिलावट की गई है, तो वरिष्ठ पुलिस निरीक्षक संबंधित मिलावट करने वाले को गिरफ्तार कर सकते हैं. यह एक ऐतिहासिक प्रावधान किया गया है. मैं माननीय सदस्य श्री मधुकर चव्हाण की भावनाओं का आदर करते हुए यह कहना चाहता हूं कि , इस विधेयक के कुछ प्रावधानों के बारे में उन्हें कुछ गलतफहमी हो गई है. सेक्शन 16(1) के अन्तर्गत यह प्रावधान है-"एक हजार रुपये और तीन साल तक सजा ". यह जो प्रावधान किया गया है वह मिस ब्रॉण्डेड आर्टिकल बनाने वालों को पकड़ने के लिए किया गया है. इसके अन्तर्गत अलग अलग नियम बनाए गए हैं वे अलग अलग अपराधों के संबंध में है. इस संबंध में भी तरतूद की गई है. सेक्शन 16 (1)A (2) के

...4

श्री बाबा सिदीकी.....

तहत यह तरतूद है, "Adulterated food articles for adulterant causes grievous hurt and harm to the human body then life imprisonment or not less than 3 years and fine Rs.5000/-" इस प्रकार की तरतूद केन्द्रीय एक्ट में है. अगर सम्माननीय सदस्य यह तरतूद देखना चाहते हैं तो मैं उन्हें यह एक्ट दिखा सकता हूं. इसी प्रकार से फुड एंड सेफ्टी एक्ट है. इन्हीं मामलों से संबंधित 8-10 एक्ट हैं. संसद सदस्यों ने भी इसमें संशोधन करना उचित समझा है. मैं समझता हूं कि अगले अधिवेशन में वहां इस विधेयक पर विचार होना चाहिए. इन मामलों से संबंधित जो 8-10 एक्ट है, इन सब एक्ट को मिलाकर एक एक्ट बनाया जा रहा है. मैं समझता हूं कि इस प्रकार का एक एक्ट बन जाने के बाद त्रुटियां दूर हो जाएगी. अतः मेरा माननीय सदस्य से अनुरोध है कि वे इस विधेयक को वापस ले ले. इतना कहकर मैं अपना भाषण समाप्त करता हूं.

.....

यानंतर श्री शिगम

असुधारित प्रत / प्रारूपित प्रत

श्री.मधुकर चव्हाण : सभापती महोदय, मी माननीय मंत्रिमहोदयांचे अभिनंदन करतो. माझी आपल्यामार्फत माननीय मंत्रिमहोदयांना विनंती आहे की, काही वेळेला कायद्यामध्ये दुरुस्ती करण्यास दिरंगाई झाल्यास त्याबाबत शंका व्यक्त केली जाते. Something is better than nothing. सभापती महोदय, गुन्हा करणाऱ्यांना कडक शासन केले पाहिजे. माननीय मंत्रिमहोदयांनी सांगितले की, आम्ही हे विधेयक मंजुरीसाठी राष्ट्रपतींकडे पाठविले आहे. तेव्हा माझी मागणी आहे की, या विधेयकावर माननीय राष्ट्रपतींची सही होण्यासाठी एक-दोन महिन्यांत विभागाकडून पाठपुरावा करण्यात यावा, जेणेकरून हा कायदा लवकर अमलात येऊ शकेल. जर माननीय मंत्रिमहोदयांकडून आम्हाला तसे आश्वासन मिळाल्यास मी हे विधेयक मागे घेतो.

श्री.बाबा सिद्दीकी : सभापती महोदय, आमच्याकडून पाठपुरावा करण्यात येईल. माझी सन्माननीय सदस्यांना विनंती आहे की, त्यांनी हे विधेयक मागे घ्यावे.

श्री.मधुकर चव्हाण : सभापती महोदय, मला हे विधेयक परत घेण्यासाठी सभागृहाने अनुमती द्यावी.

विधेयक सभागृहाच्या अनुमतीने परत घेण्यात आले.

पृ.शी.: विशेष फौजदारी न्यायालय विधेयक 2006.

L. C. BILL NO. XIII OF 2006.

(A BILL TO ESTABLISH SPECIAL CRIMINAL COURT FOR TRYING OFFENCE OF RAPE IN THE STATE OF MAHARASHTRA.)

श्री.मधुकर चव्हाण (मुंबई स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने सन 2006 चे वि.प.वि.क्र. 13- महाराष्ट्र राज्यात बलात्काराच्या अपराधाची संपरीक्षा करण्यासाठी विशेष फौजदारी न्यायालये स्थापन करण्याकरिता विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडतो.

सभापती महोदय, आपल्या लक्षात येईल गेल्या काही वर्षात मुंबई शहरात आणि महाराष्ट्रात बलात्काराच्या घटना मोठ्या प्रमाणावर घडत आहेत. आपण मागील म्हणजे 10-15 वर्षापूर्वीचा विचार केला तर अशा बलात्काराच्या घटना फार कमी घडत होत्या. वयात आलेला आणि वासनासक्त नराधम असेल अशा व्यक्तीकडूनच असे कृत्य घडत असे. पण आज हे दृश्य मोठ्या प्रमाणावर बदलेले असल्याचे दिसून येते. आज चार वर्षे वयाच्या मुलीवर, इतकेच नव्हे तर 70-75 वर्षे वयाच्या स्त्रीवर बलात्कार झाल्याच्या बातम्या आपण वर्तमानपत्रातून वाचतो. मागील एक-दोन वर्षापूर्वी एका गावात दरोडेखोरांनी सामुहिक बलात्कार केला होता. सभापती महोदय, 20 वर्षापूर्वी के.ई.एम.हॉस्पिटलमध्ये अरुणा शानबाग नावाच्या एका नर्सवर तेथील एका कर्मचाऱ्याने अमानुषपणे बलात्कार केला होता. त्या घटनेतील आरोपिला सात वर्षांची शिक्षा झाली. तो शिक्षा भोगून बाहेरसुध्दा आलेला आहे. परंतु ती नर्स आजही कोमात असून के.ई.एम. हॉस्पिटलमध्ये अॅडमीट आहे. तेथील नर्सस तिची संपूर्णपणे काळजी घेत आहे. काही दिवसांपूर्वीच तेथील नर्ससनी तिचा वाढदिवस साजरा केला. तिच्यावर झालेल्या बलात्कारामुळे तिचे मानसिक संतुलन बिघडलेले आहे. ती आता निर्जीव अवस्थेत जीवन जगत आहे. आज तिची शरीरयष्टी दीड ते दोन फूट झालेली आहे.

सभापती महोदय, धारावी येथील झोपडपट्टीतील चार वर्षांच्या मुलीला चॉकलेटचे आमिष दाखवून तिला पळवून नेले व तिच्यावर बलात्कार केला. किती दुर्दैवी आणि अमानुष घटना आहे.

यानंतर श्री.पुरी...

श्री.मधुकर चव्हाण...

एखादे फुल पाहिल्यानंतर जशी आपल्या मनामध्ये प्रसन्नता, ममता, कोमल भावना निर्माण होते, त्याचप्रमाणे अशा लहान मुलींकडे पाहिल्यानंतर आपल्या मनात भावना निर्माण होत असते. व्यसनी माणसाला सुध्दा लहान बालिकेकडे, वृद्ध स्त्रीकडे पाहिले तर त्याला ती आपली बहीण, मुलगी, आजी वाटते. परंतु दुर्दैवाने समाजामध्ये वातावरण बदलले आहे. आजच्या चित्रपटांमध्ये दाखवल्या जाणा-या बिभत्स प्रकारांमुळे मनुष्यवाद दैवत्वाकडे जाण्याऐवजी पशुत्वाकडे जात आहे. आपल्या शरीराची भूक भागविण्यासाठी कोणतीही स्त्री आपल्या उपभोगासाठीच आहे, असे प्रत्येक नराधमांना वाटत आहे, त्यामुळे ते असे नीच कृत्य करीत असतात. आपण कल्पना करावी की, आपल्या घरातील मुलींवर जर बलात्कार झाला तर आपल्याला झोप लागत नाही. ती बलात्कारीत तरुणी अविवाहीत असेल तर तिचे लग्नही होत नाही. आज समाजामध्ये जात-पात-धर्म असतो. मुलीचे लग्न करतेवेळी तिची विचारपूस केली जाते. समाजामध्ये पुरुषांच्या चारित्र्याची चर्चा कमी होते, परंतु स्त्रियांच्या चारित्र्याची चर्चा जास्त होत असते. तिला समाजामध्ये याबाबतीत विचारणा करण्यात येत असते. आज बलात्कार स्त्री सोबत कोणीही लग्न करण्यास तयार होत नाही. आज ट्रेनमध्ये बलात्कार होत आहे, गावांमध्ये रानात गेलेल्या मुलीवर एकांत पाहून बलात्कार केला जातो. अशा बलात्कारांना कठोर शिक्षा होण्याच्या दृष्टीने हा कायदा तुटपुंजा आहे, असे मला वाटते. मरिन लाईन्स येथील घटनेच्या बाबतीत श्री.मोरे याला 15 वर्षांची शिक्षा झाली. परंतु जिच्यावर बलात्कार झाला ती मुलगी आज आयुष्यातून उठली आहे, ती समाजामध्ये तोंड दाखवू शकत नाही, तिला समाजामध्ये मानाचे स्थान मिळणार नाही. तिचा यामध्ये कुठल्याही प्रकारचा दोष नसतानाही तिला हे सोसावे लागत आहे. अशा प्रकारे हे हरीचे लाल पुरुष स्त्रियांवर बलात्कार करीत आहेत. गेला तो जमाना, पूर्वीचे लोक विधवांबरोबर, बलात्कारित स्त्री सोबत लग्न करून तिला असहायतेतून मुक्त करून तिच्या जीवनामध्ये आनंद आणण्याचा, तिचे जीवन प्रफुल्लीत करण्याचा प्रयत्न करीत होते. परंतु आज तसा समाज राहिलेला नाही. या विधेयकाद्वारे विशेष न्यायालयाची स्थापना करण्यात यावी व विशेष न्यायालयाची स्थापना करताना त्याठिकाणी आपण स्त्री न्यायाधिकाची नियुक्ती करावी. तसेच, पान क्रमांक 3 वर खंड 4 च्या उप कलम (1) (ज) मध्ये चुकीचे प्रिंट झाले होते. "गुन्हेगारांना अपराधाची नोंद केल्याच्या दिनांकापासून सात दिवसांच्या आत अटक करण्याच्याऐवजी" मी असे म्हटले होते की, "गुन्हेगारांना अपराधाची नोंद

..2....

श्री.मधुकर चव्हाण...

केल्याच्या दिनांकापासून साठ दिवसांच्या आत आरोपपत्र दाखल करावे," असे पाहिजे. आपण ही दुरुस्ती आता केलेली आहे. याठिकाणी मी अटक करण्याची मागणी केलेली नाही. तसेच, याबाबतीतील साक्ष ही इनकॅमेरा करण्यात यावी. तसेच 4-12-15 वर्षांच्या लहान मुलींना स्त्री व पुरुषांतील संबंधाविषयी कसल्याही प्रकारची माहिती नसते, त्यातील शारीरिक फरक आई-वडिल हे त्यांना सांगत असतात. अशा या मुली मुलांसोबतही खेळत असतात. अशा लहान मुलींवर बलात्कार झाला तर आजीवन कारावासाची किंवा मृत्यूदंडाची शिक्षा करण्यात यावी, अशी माझी मागणी आहे. आज बलात्कार करून ठार मारण्याचे प्रकार फार वाढलेले आहेत. प्रत्येक वृत्तपत्रांमध्ये बलात्काराच्या घटना छापून येतात. महाराष्ट्रातील कोणत्या काना कोप-यात बलात्कार करून खून केल्याची घटना घडली नसेल, असा एकही दिवस जात नाही. आज दुर्दैवीरित्या 4-12-15 वर्षांच्या लहान मुलींवर व 50-60 वर्षांच्या वृद्ध स्त्रीयांवर बलात्कार करून त्यांचा खून केला जात आहे. याबाबतीतील पुरावे नष्ट करण्याच्या दृष्टीने त्यांचा खून केला जात आहे. अशा प्रकारची अतिशय हीनवृत्ती, राक्षसीवृत्ती, नराधमांची प्रवृत्ती पुरुष समाजामध्ये निर्माण झालेली आहे. अशा तऱ्हेने बलात्कार करून खून करणाऱ्याला मृत्यूदंडाची शिक्षा देण्यात यावी, अशी माझी मागणी आहे. एखाद्या न्यायालयातील न्यायाधीशांना ही शिक्षा विशेष बाब म्हणून कमी करावयाची असेल तर...

नंतर श्री.रोझेकर...

श्री.मधुकर चव्हाण.....

मृत्युदंडाच्या शिक्षेची कायद्यात तरतूद असली तरीही एक विशेष बाब म्हणून अशी कठोर शिक्षा गुन्हेगाराला का देत नाही, याची नोंद न्यायाधिकांना आपल्या निवाडयामध्ये करावी लागेल. सध्या कायद्यात अशी तरतूद आहे की, एखाद्या गुन्हेगाराला कठोर शिक्षा द्यायची असेल तर कठोर शिक्षा का देत आहे, फाशी का देत आहे, आजन्म कारावास का देत आहे, याबद्दलचे स्पष्टीकरण माननीय न्यायाधिकांना आपल्या निवाडापत्रात द्यावे लागते. परंतु, एखाद्या प्रकरणात केलेल्या गुन्ह्यासाठी तो गुन्हेगार कायद्यातील तरतुदीनुसार मृत्युदंडाच्या शिक्षेस पात्र आहे, पण अशी शिक्षा का दिलेली नाही, याची कारणमिमांसा करण्याचे बंधन न्यायाधिकांवर नाही. अशा प्रकारचे बंधन असलेली तरतूद अद्याप कायद्यात झालेली नाही. म्हणून या अशासकीय विधेयकाच्या निमित्ताने माझी शासनाला विनंती आहे की, महाराष्ट्रामध्ये अतिशय भयानक प्रवृत्ती वाढलेली आहे, ज्याचा उल्लेख मी माझ्या भाषणात केला आहे. राज्यातील कायदा व सुव्यवस्था वाईट आहे, असे मला म्हणावयाचे नाही. परंतु, मुली जर काही कामासाठी बाहेर गेल्या तर घरी येईपर्यन्त ज्यांना मुली आहेत अशा पालकांना मुली घरी येईपर्यन्त स्वस्थता नसते. ग्रामीण भागात मुलींच्या शाळा घरापासून 2/3 किलोमीटरवर असतात, निर्जन रस्त्यांवरून मुलींना शाळेत जावे लागते. अशा मुली घरी येईपर्यन्त पालकांच्या काळजाचा ठाव चुकलेला असतो. इतर राज्यांच्या मानाने महाराष्ट्राची कायदा व सुव्यवस्था चांगली आहे. मी जे कायदा व सुव्यवस्थेबाबत सांगत आहे ते केवळ या विषयापुरतेच सांगत आहे. काही बाबतीत महाराष्ट्रातील कायदे अधिक कठोर करण्याची आवश्यकता आहे. राज्याचे सन्माननीय गृहमंत्री, श्री.आर.आर.पाटील यांना 'मोरे बलात्कार' प्रकरणानंतर अनेक पक्षातील स्त्री संघटना, राजकारण विरहित सामाजिक संघटना यांनी भेटून विशेष न्यायालयाची स्थापना करून या न्यायालयांमध्ये माननीय उच्च न्यायालयाच्या संमतीने महिला न्यायाधिकांची नेमणूक करण्याबाबतची मागणी केली होती. ज्यावेळी हा प्रश्न सभागृहात उपस्थित झाला होता, त्यावेळीही अशाच प्रकारची मागणी करण्यात आली होती आणि त्यावेळी माननीय गृहमंत्र्यांनी आश्वासनही दिले होते. परंतु, अद्याप यासंदर्भात कोणतीही कार्यवाही झालेली नाही. बलात्काराच्या गाजलेल्या 2 प्रकरणांचा निकाल पोलिसांनी केलेल्या पाठपुराव्यामुळे लवकर लागला, त्याबद्दल मी गृह विभागाचे अभिनंदन करतो. परंतु, गेल्या 2 वर्षातील शेकडो बलात्काराचे खटले

SRR/ SBT/ MHM/

श्री.मधुकर चव्हाण.....

अद्याप प्रलंबित आहेत. या खटल्यातील आरोपी जाभिनावर देखील सुटलेले आहेत. मी ज्यावेळी बॉम्बस्फोटातील जखमींना पाहण्यासाठी रुग्णालयात गेलो होतो त्यावेळी त्या ठिकाणी बलात्कार झालेल्या मुलीलाही पाहिले. अजूनही त्या ठिकाणी त्या मुलीचा वाढदिवस रुग्णालयातील परिचारिका साजरा करतात. नातेवाईक त्या मुलीला पाहण्यासाठी येत नाही, आई-वडिलांना तर ती मुलगी मेल्यासारखीच आहे. अशा या दुर्देवी मुलीवर बलात्कार करणारा वॉर्डबॉय मात्र केवळ 7 वर्षांची शिक्षा भोगून मोकळा सुटला आहे, त्याच्या घरातील माणसेही हा गुन्हा विसरली आहेत, परंतु ज्या मुलीचा काहीही दोष नाही, ती मात्र आज असहाय्य अवस्थेत आपले जीवन जगत आहे, गेल्या 20 वर्षांपासून ही मुलगी कोमामध्ये आहे. जर या गुन्हेगाराला मृत्युदंडाची शिक्षा झाली असती तर कमीतकमी मुलीच्या आई-वडिलांना एवढे समाधान तरी लाभले असते की, गुन्हेगार आजन्म कारावास भोगतो आहे, तो नरकात गेला आहे. हे कायद्याचे राज्य आहे. या राज्यात सगळ्यांना समान न्याय मिळाला पाहिजे. म्हणून मी जे विधेयक या ठिकाणी मांडले आहे ते सभागृहाने मंजूर करावे, अशी विनंती करतो. धन्यवाद.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

..3.....

SRR/ SBT/ MHM/

डॉ.नीलम गो-हे (महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा निर्वाचित) : सभापती महोदय, बलात्काराच्या अनेक घटना ठिकठिकाणी घडत आहेत. खरा प्रश्न असा आहे की, या सर्वांचा संबंध करुणेशी, दयेशी, सहानुभूतिशी आहे, आपला यामध्ये काही संबंध नाही, अशा प्रकारची जी भूमिका समाजामध्ये दिसते आहे, ती अतिशय भयावह आहे, असे मला या ठिकाणी सांगावेसे वाटते. काही लोक स्वतःला विकासाच्या संदर्भात असे मानतात की, भारताचा आर्थिक विकास झाला तर सामाजिक विकास होईल. परंतु, संयुक्त राष्ट्रसंघ आणि ह्युमन डेव्हलपमेंट यांचे या संदर्भातील रिपोर्ट पाहिले तर त्यांनी त्यामध्ये असे म्हटले आहे की, स्त्रियांवर होणा-या अत्याचारांमुळे स्त्रियांचे संपूर्ण कर्तृत्व, निम्मे मनुष्यबळ या सगळ्यांचा शक्तीपात होतो आणि त्याचा प्रतिकूल परिणाम देशाच्या विकासावर झालेला दिसतो. याची जाणीव मात्र धोरणकर्ते ठेवत नाहीत, ही अतिशय खेदाची गोष्ट आहे. जेव्हा बलात्काराची केस उभी राहते तेव्हा ही सर्व जबाबदारी गृह विभागाची आहे, असे आपण मानतो. गृह विभागाची जबाबदारी ही चार्जशिट दाखल करणे आणि न्यायालयात खटला उभा करणे यथेपर्यन्त असते. मधल्या काळामध्ये त्या मुलीचे मानसिक खच्चीकरण होऊ नये म्हणून शासनाच्या कोणत्या विभागावर जबाबदारी निश्चित करण्यात आली आहे ? याबद्दल अद्याप शासन पातळीवर विचार झालेला नाही.

यानंतर श्री.बोरले.....

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

I-1

GRB/ SBT/ MHM/

प्रथम श्री.रोझेकर

10:50

डॉ.नीलम गो-हे

त्याचा परिणाम असा होतो की, त्या मुलीला स्वतःचे घरदार सोडून बाहेर फेकले जाते. कोर्टाचा निकाल लागण्यासाठी 10-15 वर्षे लागतात, याची आपणा सर्वांना कल्पना आहे. परंतु आजही आपल्या पुरोगामी महाराष्ट्र राज्यामध्ये अत्याचार झालेल्या महिलेला समाजातील काही घटक असे सांगू शकतात का की, आम्ही तुझ्या बरोबर आहोत, असा दिलासा आपण त्या अत्याचारीत महिलेला देतो काय ? अजिबात नाही. रत्यावर फेकलेल्या पत्रावळी प्रमाणे या मुलीची अवस्था झालेली असते. कोठेवाडीचे प्रकरण असेल किंवा पुणे जिल्हयातील मुलीवर झालेल्या अत्याचाराचे प्रकरण असेल, कोर्टामध्ये केस उभी राहीपर्यंत शासन त्या अत्याचारीत महिलेची जबाबदारी घेईल की नाही ? महिला व बालकल्याण मंत्री सभागृहामध्ये उपस्थित आहेत. अत्याचारीत मुलीला धीर देण्यासाठी महिला व बालकल्याण विभाग, समाज कल्याण विभाग किंवा नोडल एजन्सी यांच्यामार्फत तालुका स्तरावर जो पर्यंत एखादा अधिकारी नियुक्त केला जात नाही तोपर्यंत त्या मुलीचा टिकाव न्याय संस्थेपर्यंत लागणार नाही, ही वस्तुस्थिती आहे. इन कॅमेरा ट्रायल बदल आपण बोलत असतो. अत्याचार झालेल्या मुलीचे चित्र आपण दाखवित नाही. परंतु जवळ जवळ तिच्या चेह-याचा आकार, तिचे बोलणे, तिच्या घराच्या आसपासचे चित्र टी.व्ही. वाहिन्यांच्या माध्यमातून आपल्याला दिसते. या प्रकरणाची न्यायालयीन कार्यवाही इन कॅमेरा घ्यावी असे आपण एका बाजुला म्हणतो. परंतु टी.व्ही. चॅनलवरून अत्याचारीत महिलेचे चित्रण होत असेल तर इन कॅमेरा ट्रायलला काहीच अर्थ राहणार नाही. त्यामुळे चॅनलवरून जे चित्रण करण्यात येते त्याबाबत देखील आपण विचार करावयास पाहिजे. अशा प्रकारचे चित्रण होत असल्यामुळे कोर्टामध्ये केस उभी राहीपर्यंत तिच्यावर सामाजिक बलात्कार होत असतो, ही वस्तुस्थिती आहे. सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर चव्हाण यांनी जे अशासकीय विधेयक मांडले त्या विधेयकाचा मतितार्थ असा आहे की, स्पेशल न्यायालय उभे राहत नाही तोपर्यंत काय करावयाचे ? त्या मुलीला जर नंतर मारुन टाकले गेले तर त्याची जबाबदारी कोणावर राहणार आहे ? जळगाव येथे झालेले वासनाकांड आणि परभणी येथे झालेल्या वासनाकांडमधील मुलींशी मी बोलले आहे. कोर्टामध्ये केस उभी राहीपर्यंत त्या गावातील लोक त्या मुलीला हुसकावून लावतात. सन 1961 साली शिरसगाव येथील महिलेला विवस्त्र करुन तिची धिंड

...2/-

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

I-1

डॉ.नीलम गो-हे

काढण्यात आली. अशा लोकांना स्थलांतरित करण्याशिवाय मार्ग राहत नाही. मला असे वाटते की, सन्माननीय सदस्य श्री.जयंत पाटील आणि माननीय श्री.हर्षवर्धन पाटील यांचा प्रेमळ संवाद चालू आहे.

श्री.हर्षवर्धन पाटील : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्या डॉ.नीलम गो-हे यांनी माझ्या नावाचा उल्लेख केला. सन्माननीय सदस्या डॉ.नीलम गो-हे जे मुद्दे मांडत आहेत त्याच मुद्द्यांवर आमची चर्चा चालू आहे.

डॉ.नीलम गो-हे : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.जयंत पाटील आणि माननीय श्री.हर्षवर्धन पाटील यांची आपापसात चर्चा सुरु आहे. प्रश्न असा आहे की, सन्माननीय सदस्य अशा विषयावर लक्षवेधी सूचना देत असतात. त्या लक्षवेधी सूचना केवळ प्रसिद्धीसाठी नसतात.

तालिका सभापती : सभागृहामध्ये होणारी प्रत्येक चर्चा गांभीर्यपूर्वक असते.

डॉ.नीलम गो-हे : सभापती महोदय, अनेक वर्षांपासून सर्वांचीच अशी मागणी आहे की, विशेष न्यायालय व्हावे, त्या मुलीची इन कॅमेरा ट्रायल व्हावी आणि याची पूर्तता होते किंवा नाही हे बघण्याची जबाबदारी गृह विभागाची आहे. महिला व बालकल्याण विभागाने त्या जिल्ह्यामध्ये, तालुक्यामध्ये यंत्रणा उभी केली पाहिजे आणि त्यासाठी जास्त निधी लागत असेल तर तशी तरतूद करावयास पाहिजे. सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर चव्हाण यांना हे विधेयक मागे घण्यास सांगितले जाईल, याची मला कल्पना आहे. शासनाने मागच्या 10 वर्षांपासून आता पर्यंत किती बलात्कारीत महिलांना सपोर्ट केला ? माननीय गृहमंत्री लंडन, न्युयॉर्कची उदाहरणे देतात. ते विकसित देश आहेत. लंडन, न्युयॉर्कमध्ये जर एखादा माणूस भिकारी झाला तर त्याला वेतन मिळते. त्या देशांमध्ये त्यांना संरक्षण मिळते. त्या देशातील सामाजिक व्यवहार आणि आपल्या देशातील सामाजिक व्यवहार याची आपण तुलना करू शकत नाही. न्याय संस्थेमध्ये जास्त वेळ लागत असेल तर तोपर्यंत त्याच्याकडे कोणीच बघावयाचे नाही काय ? नागपूरला अक्कू यादव प्रकरण घडले.

यानंतर श्री.सुंबरे

डॉ. गोन्हे

तसा अक्कू यादव प्रत्येक ठिकाणी होणे बरोबर आहे का ? एका बाजूला अशासकीय विधेयके मागे कशी घेतली जातील या दृष्टीने दबाव आणला जातो. सदनामध्ये किंवा सदनाच्या बाहेर, शहराच्या नगरपालिकांमध्येदेखील मी पाहिले आहे की, आपली सत्ता प्रस्तापित करण्यासाठी नेता सांगतो की, या काय नगराध्यक्षा आहेत पहा ? म्हणजे आपण स्त्री नगराध्यक्ष असेल तर तिच्याबद्दल कोणत्या स्वरूपात बोलतो हेही लक्षात घ्यावे. दुटप्पी चेहरे हे सगळीकडेच असतात. म्हणून महिला कल्याण आणि गृह विभाग यांनी अशा प्रकरणांमध्ये केस उभी राहून तिचा निकाल लागेपर्यंत बलात्कारित स्त्रीला मदत करणारी यंत्रणा उभी केली पाहिजे. त्या दृष्टीने शासन काही व्यवस्था करित आहे का किंवा करणार आहे का ? याबाबतीत आपण सूत्रधाराची भूमिका घेतली पाहिजे असे मला वाटते. पुढे जाऊन मी असे सांगेन की, ज्या पीडित महिला आहेत त्या तशाच राहतील आणि त्या नेहमी पददलित राहून स्वतःला वापरता येतील अशीही अपेक्षा ठेवणारे अनेक असतात. पण असे न होता या महिला स्वतःच्या पायावर उभ्या राहिल्या पाहिजेत. या दृष्टीने सरकारी यंत्रणांनी काम केले पाहिजे असे मला सांगावयाचे आहे. असे झाले नाही तर अशा अनेक पीडित महिला आहेत की ज्या नंतर स्वतःच्या पायावर उभ्या राहिल्या आहेत आणि अशा स्त्रियाच नंतर आपला लेखाजोखा बाजारामध्ये विचारल्याशिवाय राहणार नाहीत हे आपण लक्षात घ्यावे. तेव्हा या महिलांना कायदा स्वतःच्या हातामध्ये घेण्याची स्थिती निर्माण करू नका एवढेच मला सांगावयाचे आहे. एवढे सांगून सन्माननीय सदस्यांनी आणलेल्या या विधेयकाला मी पूर्ण पाठिंबा देते.

श्री. हसन मुश्रीफ (विधी व न्याय राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री. मधुकर चवहाण यांनी विशेष फौजदारी न्यायालयांच्या संदर्भात जे प्रचलित कायदे आहेत त्यात बदल करण्याच्यादृष्टीने अशासकीय विधेयक आणलेले आहे. हे विधेयक येथे मांडत असताना त्यांनी जी प्रस्तावना केली आहे ती खरी आहे. नराधमांच्या वासनेला अनेक स्त्रिया, बालके बळी पडतात आणि त्यामध्ये वय वर्षे 4 पासून अगदी 70 वर्षापर्यंतच्या स्त्रिया, मुली, मुले देखील सुटलली नाहीत. त्यासंबंधात त्यांनी शासकीय अधिकारी, पोलीस, हॉस्पिटलमधील कर्मचारी अशा अनेकांचा उल्लेख करून सांगितले आहे की, अशा नराधमांनी हे बलात्काराचे उद्योग केलेले आहे. अशा प्रकारे जेव्हा एखादा बलात्कार हातो तेव्हा त्या स्त्रीची काय स्थिती होते याचे वर्णन त्यांनी येथे केले आहे आणि रस्त्यावर भिरकावलेल्या पत्रावळीसारखी त्या स्त्रीची स्थिती होऊन तिला अनेक यातना भोगाव्या लागतात असे जे त्यांनी सांगितले आहे त्याच्याशी मी पूर्णतः सहमत आहे. परदेशी पर्यटक महिला, मुली, घरात राहणाऱ्या तसेच घराबाहेर कामानिमित्त जाणाऱ्या स्त्रिया असतील, रात्री-बेरात्री घरी परतणाऱ्या महिला असतील अशांच्या बाबतीत हे प्रकार घडलेले आहेत. हल्ली तर कोणतेही वर्तमानपत्र घडले तरी त्यामध्ये बलात्काराची एकही बातमी नाही असा दिवस जात नाही. इतकेच नाही तर रोज टी.व्ही. वर देखील हेच दाखविले जाते त्यामुळे या संबंधात कठोर कायदे करण्याची गरज आहेच. पण त्याशिवायसुद्धा टीव्ही चॅनेल्सवर देखील निर्बंध आण्याची गरज आहे जेणे करून टीव्ही बघणाऱ्या घरातील लहान मुला-मुलींवर त्याचा परिणाम होणार नाही, या दृष्टीनेदेखील कारवाई करण्याची गरज आहे. सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर चवहाण यांनी या संदर्भात सध्याचे जे कायदे आहेत त्यांचा उल्लेख केला. त्यांनी सांगितले की, या कायदांनुसार अशा गुन्ह्यांबद्दल गुन्हेगाराला 7 वर्षे आणि 10 वर्षे तसेच आजन्म कारावास अशा शिक्षा दिल्या जाऊ शकतात. "In this respect it is submitted that Section 375 of the under section 376(1) of IPC Act prescribes a minimum punishment of 7 years." त्यानंतर दुसरे सेक्शन 372 मध्ये असे म्हटले आहे की, "Section 372 of IPC Act prescribes instances of custodial rape by police officers, public servants, jail officials, staff of hospitals etc. The provision of gang rape on women is also made under this section. For such offences, minimum punishment of

..... जे 3 ...

श्री. मुश्रीफ

10 years is prescribed and maximum life imprisonment." म्हणजे 10 वर्षे आणि आजन्म कारावास अशा शिक्षेची तरतूद आहे. ...

श्री. मधुकर चव्हाण : आजन्म कारावास म्हणजे आपल्या देशामध्ये किती वर्षांची शिक्षा असते ?

श्री. हसन मुश्रीफ : 14 वर्षे. ...

तालिका सभापती (श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी) : जन्मठेप म्हणजे जन्मठेपच असते. पण त्या काळामध्ये गुन्हेगाराची चांगली वर्तणूक असेल तर त्याबद्दल त्याला शिक्षेत सूट मिळून तो लवकर सुटू शकतो. ...

(यानंतर श्री. सरफरे के 1 ...

डॉ.घुगरी, यांच्या हलर्गीपणामुळे झालेला मृत्यू

(४) * २०१९३ श्री.भास्कर जाधव : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सौ.अनिता अनिल गुजर या महिलेचा दिनांक ४ नोव्हेंबर, २००५ रोजी डॉ.घुगरी, यांच्या हलर्गीपणामुळे मृत्यू झाला आहे हे खरे आहे काय,
- (२) याबाबतची चौकशी जिल्हाशल्य चिकित्सक रत्नागिरी यांचेकडे पाठवूनसुध्दा अद्याप अहवाल तयार करण्यात आला नाही हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्याची कारणे काय आहेत व या प्रकरणी चौकशी करून संबंधित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे ?

डॉ.विमल मुंदडा : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) चौकशीअंती डॉ.घुगरी हे दोषी आढळून आले नसल्याने कार्यवाहीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, परंतु समजा आरोपीला शिक्षा देण्यास विलंब लागला तर तो आरोपी त्या महिलेला मारुन टाकील आणि पुरावा शिल्लक ठेवणार नाही. म्हणून त्याकरिता कठोर कायदा करुन त्याला ताबडतोब शिक्षा होणे आवश्यक आहे. याकरिता कायदा तयार करणे हा भाग वेगळा आहे. सद्याच्या कायद्यामध्ये असलेल्या तरतुदीनुसार बलात्कारित व्यक्तीच्या नावाची गुप्तता पाळण्यात यावी असे सुप्रीम कोर्टाने सांगितले आहे. त्याचप्रमाणे न्यायाधिकांनी निकाल देतांना सुध्दा निकालामध्ये त्या महिलेच्या नावाचा उल्लेख करावयाचा नाही. तसेच, त्या प्रकरणाचे वर्णन वर्तमानपत्रामध्ये प्रसिध्द होणार नाही अशाप्रकारे गुप्तता पाळली पाहिजे. त्याकरिता त्या महिलेचे नाव गुप्त ठेवले पाहिजे. त्याचप्रमाणे महिला न्यायालयामध्ये सुध्दा इनकॅमेरा खटला चालविला गेला पाहिजे. ग्रामीण भागामध्ये हे प्रकरण गुप्त राहणार नाही. कारण ज्या दिवशी ती महिला एफ.आय.आर.ची नोंद करण्यासाठी जाईल, त्यावेळी तिचे नाव जाहीर होईल. परंतु शहरी भागामध्ये तिच्या नावाची गुप्तता पाळली जाईल. त्यामुळे सुप्रीम कोर्टाने याबाबतीत जास्तीत जास्त गुप्तता पाळण्यात यावी, त्या महिलेचे नाव जाहीर करण्यात येऊ नये जेणेकरुन त्या महिलेची समाजामध्ये बेअब्रू होणार नाही असा निर्णय दिला आहे. त्यादृष्टीने हा कायदा परिपूर्ण असून त्याला आता 2010 पर्यंत मुदतवाढ दिली आहे.

माननीय सदस्या डॉ. नीलम गोन्हे म्हणाल्या की, पोलिसांवर डाग येऊ नये म्हणून फास्ट ट्रॅक कोर्टांमध्ये लवकर निकाल लावण्यात आला. परंतु त्यांना मी सांगू इच्छितो की, बलात्कारासंबंधीचे अनेक खटले प्रलंबित आहेत त्यासंबंधी ताबडतोब निकाल दिला गेला पाहिजे आणि आरोपींना ताबडतोब शिक्षा दिली गेली पाहिजे याकरिता फास्ट ट्रॅक कोर्टाची निर्मिती केली आहे. पूर्वी दिवाणी कोर्टांमध्ये एखाद्या मुलाने केस दाखल केलीतर तो पंजोबा होईपर्यंत ती केस संपत नसते. अशाप्रकारची परिस्थिती आता राहिलेली नाही. म्हणून फास्ट ट्रॅक कोर्टांद्वारे लवकरात लवकर खटले निकाली काढण्याची मोहिम सुरु केली आहे. विधी व न्याय विभागामार्फत देखील या केसेस निकालात काढण्याच्या दृष्टीने कार्यवाही सुरु आहे. त्यादृष्टीने सुप्रीम कोर्टाने सुध्दा निर्देश दिले असल्यामुळे या केसेस जास्त दिवस प्रलंबित राहणार नाहीत आणि महिलेवर बलात्कार करणाऱ्या नराधमाला कठोरात कठोर शिक्षा कशी होईल यादृष्टीने सद्याच्या कायद्यामध्ये तरतूद आहे. तेव्हा माननीय सदस्य श्री. मधुकर चव्हाण यांना विनंती करतो की, सद्या अस्तित्वात असलेला कायदा परिपूर्ण आहे. शेवटी या प्रकरणाला जर 99 टक्के पुरुष कारणीभूत असले तरी 1

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

K 2

DGS/ KGS/ MHM/ MAP/ SBT/

11:00

श्री. हसन मुश्रीफ...

टक्का स्त्री देखील कारणीभूत असते. आज काल आपण महिलांचे भडक असलेले कपडे पहातो. अशाप्रकारे महिलांच्या भडक आणि उत्तान पेहेरावाला पुरुष बळी पडतात, महिलेकडे पाहिल्यानंतर ती आपली आई किंवा बहिण आहे अशी भावना त्यांच्या मनामध्ये बिलकूल नसते. यासाठी याबाबतीत प्रबोधन होण्याची आवश्यकता आहे. तेव्हा माननीय सदस्य श्री. मधुकर चव्हाण यांनी हे विधेयक मागे घ्यावे अशी मी त्यांना विनंती करतो.

श्री. धोडीराम राठोड :सभापती महोदय, प्रलंबित प्रकरणे तातडीने निकाली निघण्यासाठी अनेक न्यायाधिकांची रिक्त असलेली पदे भरणे आवश्यक आहेत. तेव्हा ही रिक्त असलेली पदे आपण लवकरात लवकर भरणार काय?

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, बलात्कारासंबंधीची किती प्रकरणे प्रलंबित आहेत याची माहिती मी सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही

श्री. हर्षवर्धन पाटील (महिला व बालकल्याण विभाग) : सभापती महोदय, माननीय सदस्य श्री. मधुकर चव्हाण यांनी अशासकीय विधेयक क्रमांक 13 याठिकाणी मांडले आहे. त्यामध्ये माझ्या महिला व बालकल्याण विभागाचा बराचसा संबंध असल्यामुळे त्यासंबंधी मी थोडक्यात स्पष्टीकरण करणार आहे. माननीय सदस्या डॉ. नीलमताई गोन्हे यांनी याठिकाणी अतिशय अभ्यासपूर्ण असे भाषण केले. त्यांचे विचार ऐकल्यानंतर या क्षेत्रामधील त्यांचे कार्य फार मोठे आहे हे सिद्ध होते. त्यांनी काही महत्वाचे मुद्दे उपस्थित केले आहेत तेवढ्यापुरताच मी खुलासा करणार आहे. एक तर हा विषय महत्वाचा असल्यामुळे त्याची दोन विभागामध्ये चर्चा होणे आवश्यक आहे. फास्ट ट्रॅक कोर्टाचे सुरु असलेले कार्य यासंबंधी माननीय सदस्य श्री.मधुकर चव्हाण यांनी प्रश्न उपस्थित केले. त्यामध्ये गुन्हेगाराला तातडीने शिक्षा झाली पाहिजे अशी त्यांची मागणी आहे. त्या संदर्भातील उत्तर विधी व न्याय विभागाच्या माननीय राज्यमंत्र्यांनी दिले आहे.

सभापती महोदय, दुसरा प्रश्न असा की, आरोपीला शिक्षा झाली तरी बलात्कार झालेल्या महिलेच्या पुनर्वसनाची फार मोठी आवश्यकता आहे. त्याकरिता महिला व बाल कल्याण विभागाच्या माध्यमून या संदर्भात काही निर्णय घेतले आहेत. त्यासाठी विभागाने एक नवीन हेल्पलाईन सुरु केली आहे. शहरी भागामध्ये हे प्रश्न फार उत्पन्न होत नाहीत, परंतु ग्रामीण भागामध्ये अजूनही मूल आणि चूल याच्या पलिकडे स्त्रीचे अस्तित्व दिसत नाही.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

श्री.हर्षवर्धन पाटील (पुढे सुरु..)

ग्रामीण भागामध्ये अजूनही गोषा पध्दत असल्याचे चित्र पहायला मिळते. आता हेल्प लाईनच्या माध्यमातून आपण नवीन भूमिका घेत आहोत. अनेक महिला संघटना, महिला बचत गट, महिला मंडळ यांची मूव्हमेंट सुरु करतो आहोत. आर्थिक सबलीकरणाचे कार्य महिला बचत गट आणि महिला मंडळाच्या माध्यमातून सुरु केलेले आहे. त्याचबरोबर महिलांचे पुनर्वसन कशा पध्दतीने करायचे, याचाही विचार करत आहोत. ज्याप्रमाणे आत्महत्या केलेल्या कुटुंबातील विधवा पत्नीला त्या भागातील अंगणवाडीमध्ये जागा असेल तर तिला सामावून घेण्याबाबतचे आदेश काढलेले आहेत. त्याच पध्दतीने दुर्दैवी महिलांचे पुनर्वसन करण्यासाठी महिला बाल कल्याण विभागाच्या माध्यमातून आम्ही काही योजना तयार करत आहोत. त्याचबरोबर व्यक्तिगत महिलांच्या विकासासाठी महिला बाल कल्याण योजनेमधून 500 रुपये दिले जात होते. आता ही योजना आम्ही बदलतो आहोत. त्या योजनेमध्ये सुधारणा करून पाच हजार ते दहा हजार रुपयापर्यन्त रक्कम देण्याचा विचार करत आहोत. त्यांच्यावर अतिप्रसंगाचे संकट येते, त्या महिलांना कशा पध्दतीने मदत करता येईल? या संबंधातील आम्ही धोरण स्वीकारतो आहोत. महत्वाची गोष्ट म्हणजे समाजाला एखाद्या स्त्रीवर बलात्कार झालेला आहे, याची माहिती असते, परंतु दुर्दैवाने त्याबाबत सांगण्यासाठी कोणी पुढे येत नाही. त्यांच्यामध्ये आत्मविश्वास निर्माण करण्याच्या दृष्टीने हेल्प लाईन सुरु केलेली आहे. त्यामुळे अनेक महिलांच्या संघटनासुद्धा या क्षेत्रामध्ये पुढे येत आहेत. सद्दनातील सर्व सन्माननीय सदस्यांना विनंती आहे की, महिला बाल कल्याण विभागामार्फत अशा महिलांचे पुनर्वसन करण्याच्या संदर्भात त्यांना जी काही मदत लागेल ती मदत करण्याच्यादृष्टीने पुढे यावे. आपण महिला बाल कल्याण विभागामार्फत अशाप्रकारचे धोरण स्वीकारतो आहोत. केंद्र सरकारकडूनही काही नव्याने व्यापक स्वरूपाच्या योजना बदलून येत आहेत. सेंट्रल बोर्डाच्या स्कीम येत आहेत. ह्युमन डेव्हलपमेंट इंडेक्सप्रमाणे महिलांच्या विकास योजनेला प्राधान्य देण्याचे ठरविलेले आहे. बलात्काराच्या गुन्ह्यामध्ये 14 वर्षांची शिक्षा होईल, परंतु ज्यांच्यावर अन्याय झालेला आहे, त्यांचे पुनर्वसनाच्याबाबतीत निश्चित स्वरूपामध्ये विधी व न्याय विभाग आणि महिला व बाल कल्याण विभाग संयुक्तपणाने धोरण स्वीकारून काम करणार आहे. तेव्हा सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर चव्हाण यांना विनंती आहे की, त्यांनी या संबंधात मांडलेले अशासकीय विधेयक मागे घ्यावे.

श्री.प्रकाश शेंडगे : महिलांच्या पुनर्वसनाच्या संदर्भात मला सूचना करावयाची आहे.

तालिका सभापती (श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी) : सभागृहाचे कामकाज सकाळी 10-00 वाजता सुरु झालेले आहे. कामकाजामध्ये भाग घ्यावयाचा असेल तर सुरुवातीपासून सन्माननीय सदस्यांनी उपस्थित रहाण्याची आवश्यकता आहे. आता सन्माननीय सदस्यांना सूचना करावयाची असेल, परंतु आता मंत्री महोदयांनी उत्तर दिल्यानंतर सन्माननीय सदस्यांना बोलता येणार नाही. आता अशासकीय ठराव मांडणाऱ्या सन्माननीय सदस्यांनी बोलावे.

श्री.प्रकाश शेंडगे : सभापती महोदय, माझी विनंती आहे की, माझी महिलांच्या पुनर्वसनाच्या संदर्भात सूचना आहे.

तालिका सभापती : यासाठी सन्माननीय सदस्यांनी सुरुवातीपासून सभागृहात उपस्थित राहायला पाहिजे. आता बोलण्याची ही वेळ नाही.

श्री.मधुकर चव्हाण : सभापती महोदय, माझ्या विधेयकावर शासनाने अतिशय कौशल्याने उत्तर दिले. माझे दोन-तीन प्रश्न आहेत. मला चित्रपटाचे नाव आठवत नाही, परंतु त्या चित्रपटातील संवाद आठवतो. एका कुटुंबात तीन बहिणी असतात. एक व्हीलन मोठ्या बहिणीवर बलात्कार करतो, म्हणून तो जेलमध्ये जातो. जेलमध्ये शिक्षा भोगल्यानंतर बाहेर येतो आणि म्हणतो, "अभी दूसरी बहन को भी ले आओ, ज्यादा से ज्यादा क्या होगा, 7 साल के लिए अन्दर जाऊंगा."

यानंतर श्री.बरवड.....

श्री. मधुकर चव्हाण

अशा प्रकारचा भयानक संवाद त्या चित्रपटामध्ये होता. यामध्ये आपण दोन कलमांचा उल्लेख केलेला आहे. एका कलमाच्या अंतर्गत 7 वर्षांची शिक्षा होते आणि दुसऱ्या कलमाच्या अंतर्गत 10 वर्षांची शिक्षा होते. ज्या स्त्रीवर गावात बलात्कार होतो त्या गुन्हातील आरोपी सुटल्यानंतर तो पुन्हा त्या ठिकाणी समोर आल्यानंतर काय होईल ? माझी अशी विनंती आहे की, अशा प्रकारच्या गुन्ह्यामध्ये आजन्म कारावासाची शिक्षा असावयास पाहिजे. त्याने चांगले वर्तन केल्यानंतर त्या गुन्हेगाराला जास्तीत जास्त 14 वर्षांची शिक्षा देण्यात येते. जन्मठेप आणि 14 वर्षांची शिक्षा या दोन्ही बाबी विसंगत आहेत. जुन्या काळापासून, 50 वर्षांपासून तीच पध्दत पुढे चालू ठेवलेली आहे. आपण असे सांगितले की, जर त्याला फाशीची शिक्षा देण्याचे ठरविले तर, बलात्कार करून फाशी होणार असेल तर तिला ठारच मारून टाकावे असे त्याला वाटेल. असे सगळ्यांच्या मनात येत नाही. समाजामध्ये काही मानवतावादी लोक पुढे येतात आणि त्या गुन्हेगाराला वाचवण्याचा प्रयत्न करतात. त्याला फाशी देऊ नका असे सांगतात. ही त्यांच्या डोक्यातून आलेली वाईट कल्पना आहे. सगळ्यांना जगण्याचा अधिकार आहे परंतु जी व्यक्ती एखाद्या स्त्रिया जगण्याचा अधिकार काढून घेते, तिचे जीवन उद्ध्वस्त करते त्याच्या जगण्याची त्यांना चिंता आहे. ज्या स्त्रिये जीवन उद्ध्वस्त होते तिची चिंता त्यांना नाही. यामध्ये मरेपर्यंत कारावासाच्या शिक्षेची तरतूद का करीत नाही ? बलात्काराच्या अपराधानंतर बलात्कारित स्त्रिया मृत्यू झाल्यास किंवा तिचा खून केल्यास त्याला फाशीची शिक्षा का देत नाही ? माननीय मंत्रिमहोदयांनी असे सांगितले की, एखाद्याने बलात्कार केला आणि त्याला फाशीची शिक्षा केली तर त्याला असे वाटेल की, आपण बलात्कार केल्यानंतर फाशी होणार असेल तर सर्व पुरावे नष्ट करण्यासाठी तिला ठार मारावे. वादासाठी तुमचे म्हणणे बरोबर आहे असे समजू या. परंतु बलात्कार करून खून केला असेल तर त्यासंदर्भात निर्विवादपणे फाशीच्या शिक्षेची तरतूद का करीत नाही ? यामध्ये तुम्हाला काय अडचण आहे ? त्याला कशाला जिवंत ठेवावयाचे ? ही तरतूद शासन स्वीकारू शकते. 60 दिवसांच्या आत आरोपपत्र दाखल करावे. ही तरतूद तुम्ही मान्य करीत नाही. ही बाब मान्य करण्यामध्ये काय हरकत आहे ? यामध्ये 90 दिवस कशासाठी लागतात ? एखाद्याला वाचवावयाचे असेल किंवा एखादा श्रीमंत माणूस असेल तर ते मोठमोठे वकील उभे करतात. जे पुरावे असतील त्याबाबत

RDB/ KGS/ MAP/

श्री. मधुकर चव्हाण

फॉरेंसिक लॅबचा रिपोर्ट तीन चार महिने येत नाही. त्यासंदर्भातील तरतूद मान्य करण्यास काय हरकत आहे ? 1 लाख रुपये दंड करण्यामध्ये काय हरकत आहे ? जिच्यावर बलात्कार झाला आहे तिला ते पैसे द्या. 1 लाख रुपये दंड भरला नाही तर त्यासंदर्भात कायद्याप्रमाणे जी तरतूद असते ती तरतूद स्वीकारण्यामध्ये काय हरकत आहे ? बलात्कारित स्त्रिची साक्ष इन कॅमेरा घेण्यास काय हरकत आहे ? काही वकील अश्लाघ्य प्रकारचे प्रश्न विचारतात. ज्या स्त्रीवर बलात्कार झालेला आहे तो तिच्या संमतीनेच कसा झालेला आहे हे सिध्द करण्यासाठी ते आपली अक्कल पाजळतात. एखाद्या स्त्रिला लग्नाचे वचन दिले असेल, त्याने तिचा उपभोग घेतला असेल आणि नंतर त्याने तिची फसवणूक केली असेल तर अशी एखादी स्त्री सूड घेण्यासाठी बलात्कार झाला असे म्हणून पोलीस स्टेशनला जाऊ शकते. संमतीने जर असा प्रकार झाला असेल तर कोणतीही स्त्री पोलीस स्टेशनला जाणार नाही. अशा प्रकरणांमध्ये इन कॅमेरा साक्ष घेण्यास काय हरकत आहे? 60 दिवसात आरोपपत्र दाखल करण्यामध्ये काय हरकत आहे? बलात्कार करून स्त्रिचा खून केला असेल तर त्यामध्ये आजन्म कारावासाची शिक्षा देण्यामध्ये काय हरकत आहे? एखाद्या स्त्रिला उद्ध्वस्त करावयाचे आणि नंतर जेलमध्ये गेल्यावर त्या ठिकाणी चांगले वागावयाचे, "अल्लाहो अकबर", "राम नाम एक है" अशी प्रार्थना करावयाची असे प्रकार होतात. आणीबाणीच्यावेळी आम्ही जेलमध्ये गेलो होतो त्यावेळी आम्ही हे पाहिलेले आहे. त्या ठिकाणी अनेक लोकांचे खून करून, बलात्कार करून, आलेले गुन्हेगार एखादा फोटो घेतात आणि दिवसभर देवाचे नाव घेत असतात. ते 265 दिवस त्या ठिकाणी असतात आणि 366 देवाची पूजा करीत असतात. बलात्कार केला असेल तर त्याला आजन्म कारावासाची शिक्षा करावी. आजन्म कारावास याचा अर्थ 14 वर्षांचा कारावास असे होत नाही. आपण काही कायदे कडक केले पाहिजेत. एक गोष्ट मान्य आहे की, प्रत्येक पालकाने विचार केला पाहिजे. काही पालक आजकाल चार-पाच वर्षांच्या मुलीला सुध्दा बीभत्स कपडे घालावयास देतात. त्यामुळे एखाद्या नराधमाला वासना होऊ शकते. संस्कार महत्वाचा आहे पण याचा अर्थ एखादी सुंदर वस्तू माझ्या उपभोगासाठीच आहे असे कसे समजता येईल ? फॅशन अशी करावी की, ज्यामुळे शरीराची शोभा वाढेल. ज्यामुळे शरीराची शोभा होईल अशी फॅशन करू नये. शासनाने काही तरी सूचनांचा स्वीकार करावा असा माझा आग्रह आहे.

RDB/ KGS/ MAP/

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, आजन्म कारावासाची जी शिक्षा आहे त्यामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाचे वेगवेगळे निर्णय आहेत. सन्माननीय सदस्यांनी मरेपर्यंत कारावासाची शिक्षा असावी असे सांगितले. 14 वर्षाची जन्मठेप आहे. मरेपर्यंत कारावास असावा असा सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय असेल तर त्याप्रमाणे कायदा बदलण्याचा शासनाचा विचार आहे.

यानंतर श्री. शिगम

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

(श्री. हसन मुश्रीफ..)

सन्माननीय सदस्यांनी असेही सांगितले की, स्त्रीवर अत्याचार करणा-या गुन्हेगाराला केवळ 7 ते 10 वर्षांची शिक्षा होते आणि ही शिक्षा अतिशय कमी आहे. तसेच बलात्कार करून स्त्रिला मारले तर अशा गुन्ह्यासाठी गुन्हेगाराला फाशीची शिक्षा द्यावी असे सन्माननीय सदस्यांनी सांगितले. परंतु जर पुरावेच उपलब्ध झाले नाहीत तर गुन्हेगाराला कलम 302 खाली कसे पकडणार ? आजन्म कारावासाच्या संदर्भात सर्वोच्च न्यायालयाने निर्णय दिलेला आहे. सन्माननीय सदस्यांनी आजन्म कारावास म्हणजे मरेपर्यन्त कारावास द्यावा असे सांगितले. अशा प्रकारची दुरुस्ती कायद्यामध्ये करण्याबाबत शासन विचार करील. माझे म्हणणे असे आहे की, ह्या बलात्काराच्या केसेस तपासून त्यामध्ये किती गुन्हेगार सुटले ? कितीना शिक्षा झाली ? पुन्हा या माणसांनी किती गुन्हे केले ? या सर्व गोष्टींचा अभ्यास करून अशा गुन्ह्यासाठी जास्तीत जास्त शिक्षा करता येईल का हे आम्ही तपासून पाहू. चार्जशीट दाखल करण्याच्या संदर्भात सन्माननीय सदस्यांनी सांगितले.

तालिका सभापती : क्रिमिनल प्रोसिजर कोडमध्ये चार्जशीट दाखल करण्यासाठी ऑर्डिनरी केसच्या संदर्भात 60 दिवसांची व क्रिटिकल केसच्या संदर्भात 90 दिवसांची मुदत आहे.

श्री. हसन मुश्रीफ : पुरावे गोळा करावे लागतात म्हणून गुंतागुंतीच्या केसमध्ये चार्जशीट दाखल करण्यासाठी 90 दिवसांची मुदत आहे. त्यामध्ये कोणताही बदल करण्यात येणार नाही. या विधेयकाच्या संदर्भात सन्माननीय सदस्यांनी केलेल्या सूचनांचा निश्चितपणे विचार केला जाईल. तेव्हा सन्माननीय सदस्यांनी हे विधेयक मागे घ्यावे अशी मी त्यांना विनंती करतो.

श्री. मधुकर चव्हाण : या विधेयकाच्या अनुषंगाने मांडलेल्या विचारांचे गांभीर्य लक्षात घेऊन गुन्हेगाराला अतिशय कठोर शिक्षा होईल या दृष्टीने माननीय मंत्री महोदय कायद्यामध्ये योग्य तो बदल करतील असा विश्वास व्यक्त करतो. तेव्हा सभापती महोदय, मला विधेयक परत घेण्यासाठी सभागृहाने अनुमती द्यावी.

विधेयक सभागृहाच्या अनुमतीने परत घेण्यात आले.

..2..

पृ.शी.: मुंबई महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक

मु.शी.: L.C.BILL NO. XII OF 2006.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT,
1888.)

(सन्माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते अनुपस्थित)

पृ.शी.: मोटार वाहन (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक

मु.शी.: L.C. BILL NO. II OF 2006.

(A BILL FURTHER TO AMEND THE MOTOR VEHICLES ACT,1988, IN ITS
APPLICATION TO THE STATE OF MAHARASHTRA.)

(सन्माननीय सदस्य श्री. संजय दत्त अनुपस्थित)

--

तालिका सभापती : सभागृहाची बैठक आता स्थगित होत आहे. सभागृहाची बैठक दुपारी
1.00 वाजता पुन्हा भरेल.

(सकाळी 11.17 ते दुपारी 1.00 वाजेपर्यन्त बैठक स्थगित झाली.)

...नंतर श्री. भोगले...

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

○

SGB/ MHM/ KGS/ SBT/ MAP/

13:00

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.पांडुरंग फुंडकर.....

म्हणून यासंदर्भात शासनाने निवेदन करण्याची आवश्यकता आहे. सभापती महोदय, भिवंडीत 144 कलम लावण्यात आलेले आहे. हे कलम मुंबईला लागू केलेले नाही. माननीय विधानसभा विरोधी पक्ष नेत्यांना जर कल्याणमध्ये अटक केली असती तर आम्ही ते समजू शकलो असतो त्यामुळे यासंदर्भात शासनाने निवेदन करणे आवश्यक आहे.

श्री. मधुकर सरपोतदार : सभापती महोदय, शासनाने मागील आठवड्यात या सदनात सांगितले होते की, भिवंडीच्या पोलीस चौकीच्या संदर्भात एक आठवड्यात निर्णय घेऊ आणि पोलीस चौकी बांधावयास सुरुवात करू. त्यामुळे या पोलीस चौकीच्या कामाला सुरुवात झालेली आहे किंवा नाही याची पाहणी करण्यासाठी माननीय विधानसभा विरोधी पक्ष नेते भिवंडी येथे जाण्यासाठी निघाले होते व त्यात काही चूक होते असे आम्हाला वाटत नाही. माननीय विरोधी पक्ष नेत्यांना मुंबईच्याच हद्दीत अटक करण्यात आलेली आहे, प्रतिबंध करण्यात आलेला आहे. लोकशाही मध्ये असा प्रतिबंध करणे हे योग्य नाही. त्यामुळे यासंदर्भात शासनाने निवेदन करण्याची आवश्यकता आहे. त्याच बरोबर सात दिवसांच्या आत भिवंडी येथे पोलीस चौकी बांधण्याच्या कामाला सुरुवात होईल असे माननीय गृहमंत्री श्री.आर.आर.पाटील यांनी या सदनात आश्वासन दिले होते त्यामुळे माननीय गृहमंत्र्यांनी दिलेल्या आश्वासनाच्या संदर्भात व माननीय विधानसभा विरोधी पक्ष नेत्यांना आज मुलुंड येथे जी अटक करण्यात आली त्याचे कारण काय? याचा खुलासा होण्याची आवश्यकता आहे.

सभापती : सन्माननीय विरोधी पक्ष नेते श्री. फुंडकर साहेब तसेच सन्माननीय सदस्य श्री. मधुकर सरपोतदार साहेबांनी या ठिकाणी जो मुद्दा मांडलेला आहे त्या मुद्द्याच्या अनुषंगाने सन्माननीय गृहमंत्र्यांनी आज संध्याकाळपर्यंत सदनाला त्यासंदर्भातील माहिती अवगत करून द्यावी व त्या अनुषंगाने निवेदन करावे.

लक्षवेधी सूचनेच्या संदर्भात

डॉ. दीपक सावंत : सभापती महोदय, उद्या पावसाळी अधिवेशनाचा शेवटचा दिवस आहे. अधिवेशनामध्ये आम्ही लक्षवेधी सूचना तसेच नियम 93 अन्वयेच्या सूचना आपल्याकडे पाठवित असतो. परंतु आतापर्यंत चर्चेला आलेल्या लक्षवेधी सूचनेपैकी शिवसेना आणि बीजेपीच्या सन्माननीय सदस्यांच्या लक्षवेधी सूचना स्वीकृत होण्याचे व चर्चेला येण्याचे प्रमाण फार कमी आहे. मागच्या अधिवेशनात आणि या अधिवेशनात अनेक सन्माननीय सदस्यांच्या लक्षवेधी सूचना लागलेल्या नाहीत. कालच्या 5 लक्षवेधी सूचना आणि आजच्या 3 लक्षवेधी सूचना ज्या लागलेल्या आहेत त्यामध्ये देखील आमच्या लक्षवेधी सूचना लागलेल्या नाहीत. त्यामुळे पक्षवाईज लक्षवेधी सूचनेचा कोटा आपण ठरवून देणे गरजेचे आहे अशी सर्व सन्माननीय सदस्यांची भावना आहे.

श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी : माननीय सभापती महोदय, कोणत्या लक्षवेधी सूचना स्वीकारावयाच्या व कोणत्या लक्षवेधी सूचना स्वीकारावयाच्या नाहीत, यासंदर्भातील संपूर्ण अधिकार आपल्याकडे आहेत. त्यामुळे लक्षवेधी सूचना स्वीकृत करण्याच्या संदर्भात पक्षाचा कोटा ठरवून द्यावा या सूचनेलाच माझी हरकत आहे.

श्री. अरविंद सावंत : माननीय सभापती महोदय, 29 जून पासून 6 जुलै पर्यंत किती लक्षवेधी सूचना आम्ही दिल्या होत्या त्याची सूची तयार केलेली आहे. आम्ही या ठिकाणी माननीय सभापतींच्या अधिकाराचा आम्ही अनादर करित नाही. आम्ही अनेक मार्गाने , वेगवेगळ्या माध्यमातून वेगवेगळी आयुधे वापरून प्रश्न देत अतो, भ्रष्टाचाराचे प्रश्न उघडकीस आणण्यासाठी, त्या प्रश्नाला न्याय मिळावा यासाठी आम्ही लक्षवेधी सूचना आणि इतर आयुधांच्या माध्यमातून चर्चा उपस्थित करतो. परंतु दुर्दैवाने आमच्या लक्षवेधी सूचना लागल्या जात नाहीत सन्माननीय सदस्य डॉ. दीपक सावंत यांनी जो मुद्दा या ठिकाणी मांडला तो अतिशय रास्त आहे. त्यामुळे या पक्षाच्या दोन व त्या पक्षाच्या दोन लक्षवेधी सूचना स्वीकारण्यात याव्यात अशी आमची मागणी आहे. आमचा माननीय सभापती महोदयांवर कुठल्याही प्रकारचा आक्षेप नाही. परंतु या ठिकाणी आम्ही जी मागणी केलेली आहे ती काही गैर नाही. त्यामुळे या ठिकाणी सन्माननीय सदस्य डॉ. दीपक सावंत यांनी जो मुद्दा मांडलेला आहे त्याला माझे समर्थन आहे.

श्री. जयंत पाटील : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य डॉ. दीपक सावंत यांनी जो मुद्दा उपस्थित केलेला आहे त्याला पाठिंबा देण्यासाठी मी उभा आहे. आम्ही लक्षवेधी सूचनेच्या आधारे तसेच इतर आयुधांच्या माध्यमातून भ्रष्टाचाराच्या संदर्भातील प्रश्न उपस्थित करित असतो.

यानंतर श्री. अजित...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही

श्री.जयंत प्र.पाटील.....

जे प्रश्न स्वीकृत होतात ते बॅलेट पध्दतीप्रमाणे चर्चेसाठी येतात. बॅलेट काढताना सुध्दा अनेक महत्वाचे प्रश्न मागे पडतात. या संदर्भात मी सचिवांना देखील भेटलो होतो. याठिकाणी कोणत्याही पक्षाचा प्रश्न नाही. याठिकाणी जे प्रश्न प्राथम्याने चर्चेसाठी येणे आवश्यक आहेत ते प्रश्न चर्चेसाठी येत नाहीत, हे आमचे दुःख आहे. सभापती महोदय, मी आपणास काही गोष्टी पुराव्यानिशी आपल्या दालनात दाखवून देईन. मी गेली सहा वर्षे या सदन्याचा सदस्य आहे, परंतु मला अद्यापपर्यंत प्रश्नाच्या संदर्भातील प्रोसिजर समजलेली नाही. आम्हाला ही प्रोसिजर समजावी म्हणून मी प्रश्न उपस्थित केलेला आहे. मला आपल्याबद्दल पूर्ण आदर आहे.

श्री.भास्करराव जाधव : सभापती महोदय, याठिकाणी काही पक्षातील सदस्यांच्या लक्षवेधी सूचना कामकाजपत्रिकेवर येतात तर काही पक्षातील सदस्यांच्या लक्षवेधी सूचना कामकाजपत्रिकेवर येत नाहीत अशाप्रकारचा मुद्दा सन्माननीय सदस्य डॉ.दीपक सावंत यांनी मांडला. मी निमित्ताने सांगू इच्छितो की, अशासकीय कामकाज आणि लक्षवेधीच्या सूचना सोडल्या तर बाकीचे सर्व कामकाज हे बॅलेट पध्दतीने होत असते. सन्माननीय सदस्यांकडून विविध प्रश्नासंबंधी लक्षवेधी सूचना देण्यात येतात. या सूचनांपैकी कोणत्या लक्षवेधीच्या सूचना मान्य कराव्यात याबाबतचे अधिकार पूर्णपणे आपल्याला आहेत. सभापती महोदय, मी या सदन्यात आल्यापासून पाहत आहे की, या सभागृहात कोणताही विषय चर्चेसाठी आला असताना त्यापैकी तीन-चतुर्थांश वेळ आपण विरोधकांना दिलेला आहे. आपण नेहमीच विरोधकांचा सन्मान केलेला आहे. आतापर्यंत ज्या लक्षवेधीच्या सूचना चर्चेसाठी आल्या त्यातील बहुतांश सूचना या विरोधीपक्षाच्या आहेत. नियम 106 अन्वये दिलेले प्रस्ताव पाहिले तर त्यामध्ये विरोधी पक्ष सदस्यांच्या प्रस्तावाची संख्या जास्त आहे. नियम 92 अन्वये दिलेल्या सूचना सुध्दा विरोधी पक्षाच्याच जास्त आहेत. आपण सभागृहामध्ये अतिशय न्याय बुध्दीने विरोधकांचा सन्मान करीत आहात. विरोधकांना चांगल्याप्रकारे न्याय देत आहात. जर एखाद्या प्रश्नाला न्याय मिळत नसेल तर आपण आपल्या दालनात बैठक बोलावून त्या प्रश्नाला न्याय मिळवून देण्याचा प्रयत्न देखील केलेला आहे. मी याठिकाणी सांगू इच्छितो की,

श्री.भास्करराव जाधव.....

सन्माननीय सदस्यांनी याठिकाणी जो मुद्दा उपस्थित केला तो त्यांना माननीय सभापतींच्या दालनात देखील उपस्थित करता आला असता. परंतु त्यांनी हा जो विषय येथे उपस्थित केलेला आहे तो निश्चित उचित नाही. तेव्हा सन्माननीय सदस्य डॉ.दीपक सांवत यांनी मांडलेला मुद्दा त्यांनी स्वतः मागे घ्यावा अशी माझी आपल्यामार्फत त्यांना विनंती आहे.

श्री.जयंत प्र.पाटील : सभापती महोदय, आपल्याबद्दलचा आदर ठेवूनच आम्ही बोलत आहोत. आम्ही आपला अनादर करित नाही. आम्हाला प्रश्नाच्या संदर्भातील प्रोसिजर समजलेली नाही म्हणून मी आपल्या दालनात चर्चा केलेली आहे. विधानमंडळाच्या सचिवांबरोबर देखील चर्चा केलेली आहे. सन्माननीय सदस्य श्री.भास्करराव जाधव यांना मी सांगू इच्छितो की, गेली सहा वर्षे मी या सदन्याचा सदस्य आहे. तुम्हाला या सदन्यात येऊन फक्त काही दिवस झालेले आहेत. सन्माननीय सदस्य श्री.जाधव आमच्यावर आक्षेप घेत आहेत. तेव्हा त्यांनी त्यांचे शब्दप्रयोग मागे घ्यावेत अशी माझी विनंती आहे.

डॉ.दीपक सांवत : सभापती महोदय, आम्ही आपला अनादर केलेला नाही. मी याठिकाणी पक्षाचा प्रतोद म्हणून बाजू मांडलेली आहे. आपले सहकार्य आम्हाला नेहमीच मिळत आलेले आहे.

यानंतर श्री.पुरी.....

सभापती : सन्माननीय सभागृहाला मी सांगेन की, सभापतींच्या चेअरच्या बाबतीत कोणाकडूनही अनादराचा एकही शब्द गेलेला नाही. तशी माझी कधी अपेक्षा नाही आणि तसे कधी होणारही नाही. सभागृहामध्ये येणाऱ्या लक्षवेधी सूचनांची संख्या, मान्य केलेल्या लक्षवेधी सूचनांची संख्या आणि प्रत्यक्षात कार्यक्रम पत्रिकेवर दाखविलेल्या लक्षवेधी सूचनांच्या संख्यांचे आकडे आपण सहज पाहिले तर, वेगवेगळ्या सन्माननीय सदस्यांकडून सरासरी एक हजारांच्यावर लक्षवेधी सूचना दिल्या जातात. त्यापैकी किमान 450-500 लक्षवेधी सूचना मान्य होतात. त्यातील दररोज सरासरी 4 लक्षवेधी सूचना घेण्याचे ठरले आणि अधिवेशनाचे एकूण 15 दिवस गृहीत धरले तरी 60 लक्षवेधी सूचना याठिकाणी कार्यक्रम पत्रिकेवर चर्चेला येऊ शकतील, अशी परिस्थिती आहे. खरे म्हटले तर, दररोज 3 लक्षवेधी सूचना चर्चेला घ्याव्यात अशी सिस्टीम असतानाही काही वेळा 4, काही वेळा 5-6 लक्षवेधी सूचना आपण घेतलेल्या आहेत. आज आपण पाहिले तर कार्यक्रमपत्रिकेवर 8 लक्षवेधी सूचना दाखविलेल्या आहेत. दुसरे असे की, मी हे उत्तर तुम्हाला सहज देऊ शकलो असतो की, कालचे कामकाज तहकूब झाल्यामुळे कालच्या लक्षवेधी सूचना लॅप्स झाल्या आहेत. हे सगळ्यात सोपे उत्तर मी देऊ शकलो असतो. परंतु काल ज्या सन्माननीय सदस्यांनी नियम 93 च्या सूचना दिल्या होत्या त्या मी स्वीकारल्या आहेत, मी त्या लॅप्स केल्या नाहीत. नियम 93 च्या अनुषंगाने जी निवेदने करावयाची होती ती सुध्दा मी लॅप्स केली नाहीत, कालच्या लक्षवेधी सूचनाही मी लॅप्स केलेल्या नाहीत. कारण सन्माननीय सभासद अनेक आयुधांच्या माध्यमातून जनतेचे प्रश्न या ठिकाणी मांडण्याचा प्रयत्न करीत असताना, एखाद्या तांत्रिक कारणाने त्यांची ती संधी बाद करणे हेही बरोबर नाही, अशा विचाराचा मी एक कार्यकर्ता आहे. सन्माननीय विरोधी पक्षनेते श्री.पांडुरंग फुंडकर साहेब, माननीय श्री.मधुकर सरपोतदार साहेब व माननीय प्रा.बी.टी.देशमुख साहेब आपण आज किंवा उद्या सकाळी माझ्याकडे सहज आलात तर एकंदरीत लक्षवेधी सूचनांच्या दृष्टीने मी अपक्षांना कोणता न्याय देतो, काँग्रेस-राष्ट्रवादी, शिवसेना, भारतीय जनता पार्टी या पक्षांना किंवा एकच आमदार ज्या पक्षांचा आहे त्या छोट्या छोट्या पक्षांना कोणता न्याय देतो, याचे सहज चित्र आपणाला दिसेल व आपल्याला पटेल की, जेवढे शक्य आहे तेवढा मी न्याय देतो. सभागृहामध्ये काँग्रेस व राष्ट्रवादी पक्षाचे जवळपास 52-53 सन्माननीय सदस्य आहेत. अपक्षांचे जवळपास 12-13 सन्माननीय सदस्य असून उर्वरित सन्माननीय सदस्य हे

..2..

सभापती....

शिवसेना व भारतीय जनता पार्टी या पक्षाचे आहेत. या सगळ्याचा विचार केला तर आपल्याला फरक दिसेल. न्यायाच्या तराजूमध्ये, आपणाला न्याय देण्याच्या प्रयत्नामध्ये मी खरोखरच यशस्वी झालो आहे. परंतु आपल्या सर्वच इच्छा मी काही पूर्ण करू शकलो नाही, कारण या अधिवेशनात सभागृहाचे कामकाज चार वेळा विविध कारणांमुळे होऊ शकले नाही. तरी मी एक काळजी घेतली आहे की, मागच्या अधिवेशनात मी 10 लक्षवेधी सूचना एका दिवसात घेतल्या, त्या सगळ्या लॅप्स झाल्या असल्या. कालच्याही लक्षवेधी सूचना मी लॅप्स केल्या नाहीत. उद्याही माझा प्रयत्न आहे की, किमान 7-8 लक्षवेधी सूचना घेतल्या तर माननीय मंत्रिमहोदयांना थोडेसे काम जास्त पडेल, परंतु सभासदांना न्याय देण्याचा माझा प्रयत्न आहे. लक्षवेधी सूचना स्वीकृत करण्याचा माझा पूर्ण अधिकार असला तरी, तो अधिकार आपल्या सर्वांना विश्वासात घेऊन वापरावा या मताचा मी आहे एवढेच या ठिकाणी मी सांगतो.

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, खरे म्हणजे आता झालेली चर्चा ही प्रश्नोत्तराच्या तासानंतरही होऊ शकली असती. याठिकाणी प्रश्नोत्तराच्या तासाचा महत्वाचा वेळ वाया जात आहे. परंतु आता अनायसे सभागृहात चर्चा उपस्थित झालीच असल्यामुळे मला याठिकाणी सत्ताधारी बाजूचेही दुःख सांगितले पाहिजे.

नंतर श्री.रोझेकर...

श्री.दिलीप वळसे-पाटील.....

पक्षवार कोणत्या पक्षाला किती वेळ दिला पाहिजे, किती लक्षवेधी स्वीकारावयाच्या, किती अर्धातास चर्चा स्वीकारावयाच्या हा अधिकार माननीय सभापती महोदयांचा आहे. हा मुद्दा आपण बाजूला ठेवू. परंतु, ब-याचदा असे घडते की, एखादी लक्षवेधी सूचना स्वीकारल्यानंतर ती लगेच दुस-या दिवशी चर्चेला ठेवली जाते. ब-याचवेळा या सूचनेची प्रत मंत्रालयीन विभागांना रात्री 8 वाजता प्राप्त होते आणि मग उद्या लक्षवेधी सूचना चर्चेचा येणार असल्यामुळे सभागृहाचा व माननीय सभापतींचा आदर करण्याच्या दृष्टीने रात्री 1-2 वाजेपर्यन्त मंत्रालयातील उपसचिवांपासून ते खालच्या कर्मचा-यांपर्यन्त...ज्यामध्ये महिला कर्मचा-यांचाही समावेश असतो...सर्वाना रात्री उशिरापर्यन्त थांबावे लागते व निवेदन तयार करावे लागते. अशा उत्तरांमध्ये त्रुटी राहतात आणि मग मंत्रीमहोदयांना सभागृहामध्ये एका वेगळ्या एम्ब्रॅसमेंटला सामोरे जावे लागते. म्हणून माझी अशी विनंती आहे की, अशा प्रकारे काही कामकाज स्वीकारल्यानंतर किमान 2 दिवसांचा कालावधी असेल तर परिपूर्ण उत्तर सभागृहात येऊ शकेल.

सभापती : सन्माननीय मंत्री, श्री.दिलीप वळसे-पाटील यांनी जी परिस्थिती या ठिकाणी मांडली, ती वस्तुस्थिती आहे. काही वेळा असे होते की, पुरेसा वेळ आपल्याला उपलब्ध होत नाही. त्यावेळी मी या ठिकाणाहून पीठासीन अधिकारी म्हणून सन्माननीय सदस्यांना सांगितले की, आज माहिती उपलब्ध झाली नाही, उद्या ही लक्षवेधी सूचना आपण घेऊ, तर दोन्ही बाजूचे सन्माननीय सदस्य ही अडचण समजून घेतात आणि मग मंत्रीमहोदयांना अडचण येत नाही. तरी देखील किमान 2 दिवसांचा कालावधी उपलब्ध होईल, असा माझा प्रयत्न राहिल.

**कल्याण (जि.ठाणे) व नवी मुंबई येथील
वीज वितरण व्यवस्थेतील सुधारणा**

(१) * १७८४४ श्री. संजय दत्त , श्री. गोविंदराव आदिक , श्री. धनाजी साठे , श्री. रमेश निकोसे : सन्माननीय ऊर्जा (अपारंपारिक ऊर्जा वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण (जि.ठाणे) व नवी मुंबईसाठी वीज वितरण व्यवस्थेत येत्या पाच वर्षात अमुलाग्र बदल सुधारणा केल्या जाणार असून विविध कामासाठी आगामी दोन वर्षासाठी कल्याण झोनसाठी ५०० कोटी व नवी मुंबई झोनसाठी ८०० कोटीची योजना राबविण्याचा आराखडा तयार करण्यात येणार असे मुख्य अभियंता यांनी दिनांक २९ एप्रिल, २००६ रोजी वा त्या सुमारास जाहिर केले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे, असल्यास, त्याचे स्वरूप काय आहे,

(३) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास, होत असलेल्या विलंबाची कारणे काय ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय, आगामी पाच वर्षात संपूर्ण राज्यातील वितरण व्यवस्थेचे सक्षमीकरण करण्यासाठी वितरण कंपनीने योजना तयार केली असून या योजनेतर्गत वितरण कंपनीच्या कल्याण परिमंडळ व नवी मुंबई क्षेत्रामध्ये येत्या दोन वर्षांमध्ये करावयाच्या विविध कामांसाठी अनुक्रमे सुमारे रु.८४०.५४ कोटी व रु.५०२.८४ कोटी रकमेची योजना प्रस्तावित केली आहे.

(२) उपरोक्त प्रस्तावित योजनांसाठी अर्थसहाय्य करण्यासाठी वितरण कंपनीतर्फे पॉवर फयनान्स कॉर्पोरेशनकडे प्रस्ताव सादर केला असून सदर प्रस्तावास मंजूरी मिळताच प्रस्तावित योजना कार्यान्वित करण्याबाबत वितरण कंपनीतर्फे त्वरीत कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री.संजय दत्त : सभापती महोदय, कल्याण परिमंडळ व नवी मुंबई क्षेत्रामध्ये जी कामे सुरु करावयाची आहेत त्या कामांचे स्वरूप काय आहे ? पॉवर फायनान्स कॉर्पोरेशनकडे सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावाच्या मंजूरीसाठी केलेल्या पाठपुराव्याची माहिती सन्माननीय मंत्रीमहोदय देतील का ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, राज्यातील एकूण विजेच्या क्षेत्रामध्ये सुधारणा करण्यासाठी येणा-या ३ वर्षांमध्ये जी कामे हाती घ्यावयाची आहेत त्यासाठी १४५२४ कोटी रुपयांचा आराखडा वितरण कंपनीच्या वतीने तयार करण्यात आला आहे. यासारखाच आराखडा पारिषण आणि निर्मिती कंपन्यांनी वेगळ्याने तयार केलेला आहे. वितरण कंपनीच्या वतीने कल्याण परिमंडळ व नवी मुंबई क्षेत्रासाठी तयार केलेल्या आराखडयानुसार कल्याणसाठी ८४०.५४ कोटी

SRR/ KGS/ MAP/

ता.प्र.क्र.१७८४४ पुढे सुरु.....

श्री.दिलीप वळसे-पाटील.....

रुपये व नवी मुंबईसाठी ५०२.८४ कोटी रुपये खर्च करण्यात येणार आहेत. यामध्ये जी कामे हाती घेणार आहेत त्यामध्ये २१ नवीन उपकेंद्रे, १८ आस्तित्वात असलेल्या उपकेंद्राची क्षमतावाढ, १५ नवीन स्विच स्टेशन, ४ नवीन ट्रान्स्फॉर्मर आणि ३६८ आस्तित्वात असलेल्या ट्रान्स्फॉर्मरची क्षमतावाढ, अशा पध्दतीची कामे करण्यात येणार आहेत. तसेच, १०४३ किलोमीटरची नवीन लाईन टाकण्यात येणार आहे. या माध्यमातून कल्याण आणि नवी मुंबईच्या परिसरामध्ये चांगल्या प्रकारच्या विजेची सुविधा देण्याचा आमचा प्रयत्न आहे. यासंदर्भामध्ये आर.ई.सी. आणि पी.एफ.सी.या दोघांबरोबर वेगवेगळे निर्मिती आणि वितरणाचे करार करण्यात आले असून आता निधीची अडचण राहिलेली नाही. हा सर्व कार्यक्रम ठराविक कालावधीमध्ये पूर्ण करण्यात येणार आहे.

यानंतर श्री.बोरले.....

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

T-1

GRB/ KGS/ MAP/ प्रथम श्री.रोझेकर

13:25

ता.प्र.क्र.17844

श्री.दिलीप वळसे-पाटील

मी राज्याचीच आकडेवारी देत आहे. हा कार्यक्रम करीत असतांना आपण सन 2006-7 मध्ये 1800 कोटी रुपये खर्च करणार आहोत. सन 2007-08 मध्ये 6,343 कोटी रुपये आणि सन 2008-9 मध्ये 6,380 कोटी रुपये खर्च येणार आहे.

श्री.गोविंदराव आदिक : सभापती महोदय, महाराष्ट्रातील विजेचा तुटवडा लक्षात घेता माननीय मंत्री महोदयांनी काही योजना सांगितल्या. राज्य शासनाने अतिशय चांगले पाऊल उचलले असे मी म्हणेन, त्यासाठी मी राज्य शासनाचे अभिनंदन करतो. मुख्य प्रश्न वीज चोरीचा आहे. महाराष्ट्रामध्ये विजेचा तुटवडा आहे. वीज चोरीमुळे विजेचा तुटवडा निर्माण झालेला आहे, ही गोष्ट आपल्याला मान्य करावी लागेल. हा सक्षमीकरणाचा प्रश्न आहे आणि तसा प्रस्ताव माननीय मंत्री महोदयांनी आणलेला आहे. सक्षमीकरणाच्या प्रस्तावामध्ये विजेची चोरी होऊ नये किंवा वीज चोरी होणार नाही यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केलेल्या आहेत ? आणि केल्या नसतील तर तशा उपाययोजना करण्याचा शासनाचा विचार आहे काय ? याबाबत माननीय मंत्री महोदयांनी खुलासा करावा.

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.गोविंदराव आदिक यांनी विजेच्या चोरीसंदर्भात प्रश्न उपस्थित केलेला आहे. विजेची चोरी आणि विजेची गळती असे दोन विषय आहेत. विजेच्या कायद्यासंदर्भात आपण चर्चा करतो. सर्व गळती ही विजेची चोरी असते असे नाही. 30,35,38 टक्क्यापर्यंत विजेची गळती होते. त्यामुळे वीज मंडळाचे मोठया प्रमाणावर आर्थिक नुकसान होते. पहिली स्टेज म्हणजे वीज निर्मिती करणे, दुसरी स्टेज म्हणजे वितरण करणे आणि तिसरी स्टेज म्हणजे ट्रान्समिशन व्यवस्था करणे. पुढच्या 3 वर्षांमध्ये आपण किती नवीन सबस्टेशन उभारणार आहोत, किती नवीन विजेच्या लाईन टाकणार आहोत याबाबत मी अगोदरच माहिती दिली. विदर्भामध्ये वीज तयार होते. विदर्भामध्ये तयार होणारी वीज पश्चिम महाराष्ट्रामध्ये आणली जाते. विदर्भामध्ये 6,000 मे.वॅट वीज तयार होते. विदर्भाला 3,000 मे.वॅट वीज लागते. उर्वरित 3,000 मे.वॅट वीज वाहून आणावी लागते. आता आपण महत्वाकांक्षी कार्यक्रम हाती घेतलेला आहे. मी सभागृहाला सांगू इच्छितो की, आपण सभागृहामध्ये वीज चोरीच्यासंदर्भात

...2/-

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

T-2

ता.प्र.क्र.17844

श्री.दिलीप वळसे-पाटील

कायदा केला आहे. त्यामध्ये आपण स्पेशल पोलीस स्टेशन स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला होता. आता स्पेशल पोलीस स्टेशन स्थापन झालेले आहे. यासाठी फास्ट ट्रॅक कोर्ट स्थापन करण्याची आवश्यकता आहे. फास्ट ट्रॅक कोर्ट स्थापन होईपर्यंत आपण जिल्हा न्यायालयाला विनंती केलेली आहे की, त्यांनी तातडीने निर्णय द्यावेत. आता आपण नवीन वीज कायदा केलेला आहे. त्यामध्ये वीज चोरी करणारा ग्राहकच नाही तर वीज चोरीमध्ये सहभागी असलेल्या कर्मचा-याला देखील यामध्ये आणण्याचा आपण प्रयत्न केलेला आहे. वीज चोरी पकडण्याची मोहीम मोठ्या प्रमाणावर हाती घेण्यात आली आहे. वीज चोरी हा एक भाग आणि दुसरा भाग वीज बिलाची वसुली करणे हा आहे. वीज मंडळाची एका महिन्याची वसुली 800 ते 850 कोटी रुपयांपर्यंत होती. आता आपण ती वसुली 1200 कोटी रुपयांपर्यंत आणलेली आहे. विजेच्या किंमती वाढल्या हा एक भाग असेल परंतु आपण यामध्ये सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करीत आहोत.

यानंतर श्री.सुंबरे

असुधारित प्रत / प्रसिद्ध प्रत

श्री. श्रीकांत जोशी : सभापती महोदय, या ठिकाणी माननीय मंत्री महोदयांनी पहिल्या प्रश्नाला 'होय' असे उत्तर दिले आहे. खरे म्हणजे एवढ्या महत्त्वाकांक्षी योजनेची घोषणा करण्यास माननीय मंत्री महोदयांना वेळ मिळाला असता तर बरे झाले असते. या कार्यक्रमाची घोषणा मुख्य अभियंता यांनी केली आहे. असो. सभापती महोदय, केवळ कर्ज मिळते आहे म्हणून खर्च आपण करू शकत नाही तर त्याचा मूळ हेतू जो आहे, वितरण आणि पारेषण व्यवस्था करणे आणि त्यासाठी आपण हे 1300 कोटी रूपयांचे कर्ज घेतले आहे. तेव्हा या कल्याण आणि नवी मुंबई येथील विजेचा तोटा, गळती किती टक्के आहे आणि आपण करीत असलेल्या नवीन व्यवस्थेमुळे हे प्रमाण किती टक्क्याने कमी होणार आहे ? आणि त्यातून बोर्डाचा किती फायदा होणार आहे ? हे आपण येथे खुलासेवार सांगितले तर बरे होईल.

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, साधारणतः दरवर्षाला 3 टक्के डी अॅण्ड टी लॉसेस कमी करण्याचा प्रयत्न आपण करीत असतो. याबाबतीतील राज्याचा अॅव्हरेज सांगावयाचे तर हे प्रमाण 33 टक्के आहे त्यात वीजचोरीचेही 22 टक्के प्रमाण राहते. सभापती महोदय, याबाबतची सविस्तर आकडेवारी आता माझ्याकडे उपलब्ध नाही, ती मी नंतर सभागृहाच्या पटलावर आपल्या माहितीसाठी ठेवीन. परंतु संपूर्ण राज्यामध्ये हे प्रमाणे 33 टक्के असून त्यात वीज गळती, वीज चोरी, वीजेचा अनधिकृतपणे केला जाणारा वापर इ. प्रकारे होणारे जे लॉसेस आहेत ते धरले जातात. तसेच आता वसुलीच्या बाबतीतील लॉसेसचादेखील समावेश आपण केलेला आहे आणि जवळपास 23 ते 26 टक्के पर्यंत हे प्रमाण खाली आणण्याचा प्रयत्न आपण केलेला आहे.

श्री. श्रीकांत जोशी : सभापती महोदय, पण आपण 1300 कोटी रूपयांची कर्ज घेत असताना, वा खर्च करीत असताना त्याची फलनिष्पत्ती म्हणून किती सेव्हिंग करणार आहात. आपल्या बोर्डाचे या दृष्टीनेही विचार हा केला असणारच. आपण 800 आणि 500 कोटी रूपयांची गुंवणूक विरणासाठी करणार आहात तर मग त्या शहरामधून किती महसूल सध्या आपल्याला मिळतो आणि ही व्यवस्था सुधारल्यानंतर त्यामध्ये कितीने फरक पडणार आहे म्हणजे महसूल वाढणार आहे ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, याचे नक्की उत्तर आज मला देता येणार नाही.

..... यू 2 ...

श्री. जयंत प्र. पाटील : सभापती महोदय, प्रस्तावित योजनेमध्ये अर्थसहाय्य करण्यासाठी वितरण कंपनीने पॉवर फायनान्स कार्पोरेशनकडे जो प्रस्ताव दिलेला आहे तो केव्हा दिला आहे आणि ती कंपनी आपल्याकडे किती इंटरेस्ट मागत आहे ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, पॉवर फायनान्स कंपनी आणि आरएसी या दोन्ही कंपन्यांमध्ये याबाबतीत सामंजस्य करार झालेला आहे आणि त्यांनी यासाठी पैसे उपलब्ध करून देण्याची तयारी दाखविली आहे. तसेच त्यासाठी रायगड जिल्हा बँकेपेक्षा कमी व्याजदर म्हणजे जवळपास 8.5 टक्के इंटरेस्ट घेणार आहेत.

श्री. अरविंद सावंत : सभापती महोदय, परवादेखील मी या संदर्भात प्रश्न विचारला होता. आताच या ठिकाणी माननीय ऊर्जामंत्र्यांनी उत्तर देताना वीज चोरीच्या प्रकरणांमध्ये आवश्यक तर कर्मचारी-अधिकारी यांच्यावर देखील कारवाई करू असे सांगितले. मी त्यांना आपल्या माध्यमातून संगमनेर प्रकरणासंबंधात विचारू इच्छितो. संगमनेर येथील नाणंद येथे निर्मिती कंस्ट्रक्शन कंपनीने ट्रान्स्फॉर्मर बसवून 22 ते 23 लाख रुपयांची वीज चोरी केली आहे हे खरे आहे काय ? असल्यास, त्यांच्यावर आपण काय कारवाई केली आहे आणि सदर कंपनीचे मालक आणि मंत्री महोदय यांच्यामध्ये काही संबंध आहे काय ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, खरे तर हा वेगळा प्रश्न आहे. पण या संदर्भात मी आपल्याला सांगू इच्छितो की, वीज चोरी पकडली गेल्यानंतर त्या संबंधात ताबडतोबीने गुन्हा दाखल करून आपण कोर्टात केस करतो. तसेच संगमनेरच्या या प्रकरणामध्ये पोलीस ठाण्यामध्ये गुन्हा दाखल केलेला आहे आणि केस करण्यात आलेली आहे तसेच या कंपनीशी माझा काहीही संबंध नाही.

श्री. धनाजी साठे : सभापती महोदय, संपूर्ण राज्यामध्ये वितरण व्यवस्था सक्षम करण्यासाठी आपण कार्यक्रम आखला आहे तर त्यामध्ये सोलापूरचा समावेश आहे काय ? असल्यास त्यासाठी किती रक्कम खर्च केली जाणार आहे आणि ते काम केव्हा पूर्ण होणार आहे ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, या संदर्भात वितरण कंपनीच्या माध्यमातून जो कार्यक्रम आपण हाती घेतलेला आहे तो 14524 कोटी रुपयांचा असून त्यामध्ये 33/11 केव्ही उपकेंद्रे 555, 22/11 केव्ही उपकेंद्रे 35, स्वीचिंग केंद्र 35, नवीन ट्रान्स्फॉर्मर्स 68751, 84,531

..... यू 3

श्री. वळसे-पाटील (पुढे चालू....)

ता.प्र.क्र.17844....

कि.मी.ची उच्च दाब वाहिनी, 23,229 कि.मी.ची लघुदाब वाहिनी आणि 68033 एचव्हीडीएस ट्रान्स्फॉर्मस एवढे करणार आहोत.

(यानंतर श्री. सरफरे व्ही 1

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

ता.प्र.क्र. 17844...

श्री. दिलीप वळसे पाटील...

हे करीत असतांना या संदर्भातील आकडेवारी पुढीलप्रमाणे आहे. यामध्ये भांडूप झोनमध्ये 1077, कल्याण झोनमध्ये 840 आणि कोकण झोनमध्ये 463 आहे. ही सर्व जिल्हानिहाय आकडेवारी मी सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो. सभापती महोदय, माननीय सदस्य श्री. श्रीकांत जोशी यांनी विचारले की, एखादी घोषणा मुख्य अभियंत्यांनी किंवा मंत्र्यांनी करणे यामध्ये फारसा फरक नाही. या सभागृहामध्ये अनेक वेळा चर्चेला उत्तर देतांना मी आकडेवारी दिलेली आहे, पुढील तीन वर्षांच्या प्लॅनची माहिती दिली आहे. त्यामध्ये ट्रान्सपरन्सी असल्यामुळे माननीय सदस्यांना व नागरिकांना वेबसाईटवर ही माहिती उपलब्ध करून दिली आहे. त्यामुळे यासंबंधी मंत्र्यांनी घोषणा करून क्रेडिट घेणे बरोबर आहे. परंतु नुसती घोषणा न करता त्याची अंमलबजावणी देखील केली पाहिजे. आणि म्हणून या संदर्भात मागील आठवड्यात विधान सभागृहामध्ये सांगितले आहे की, पुढील तीन वर्षांमध्ये प्रत्येक जिल्ह्यात आम्ही कोणते काम करणार आहोत, त्याचे उद्दिष्ट किती ठेवले आहे याची तारखेसहीत माहिती लेखी स्वरूपामध्ये माननीय सदस्यांना कळविणार आहोत. त्याप्रमाणे पूर्तता करण्याचा आम्ही प्रयत्न करणार आहोत.

श्री. मधुकर सरपोतदार : विजेच्या वितरण व्यवस्थेसाठी 840 कोटी किंवा 850 कोटी किंवा 502 कोटी खर्च करून आपण नवीन यंत्रणा उभी करणार आहात. माझा प्रश्न असा आहे की, हे वीजमंडळ निर्माण होऊन इतकी वर्षे झाली आहेत. या वीजमंडळाच्या मूलभूत समस्या आहेत. त्यापैकी एक म्हणजे विजेची गळती आणि दुसरी विजेची चोरी. या दोन समस्यांमुळे वीजमंडळाचे फार नुकसान होत आहे. आपण पूर्वी श्वेतपत्रिका सादर केली होती त्यामध्ये आकडेवारी दिली होती. आपण नवीन कायदा तयार करून आपसमेळ योजना केली. त्यामुळे वीज चोरीचे प्रमाण किती कमी झाले? त्यामुळे वीज मंडळाचे किती उत्पन्न वाढले? दुसरा प्रश्न असा की, वीजेची गळती कमी करण्यासाठी आपण योजना तयार केली आहे. ती करीत असतांना वीज वितरणाच्या कामावर आपण कशाप्रकारे नियंत्रण आणणार आहात?

श्री. दिलीप वळसे पाटील : विजेच्या चोरीसंबंधी प्रतिबंधक कायदा आहे. त्यामध्ये कंपाऊंडिंग तरतूद केली आहे, त्यानुसार एकदा चोरी पकडल्यानंतर त्यामध्ये आपल्यासमोर दोन ऑप्शन आहेत. एक म्हणजे त्या संदर्भात एम.ई.आर.सी. ने जे विजेचे दर ठरवून दिले आहेत., त्या आधारावर वापरण्यात येणारी वीज, आणि मागील सहा महिन्यात किती विजेचा वापर

ता.प्र.क्र. 17844...

श्री. दिलीप वळसे पाटील.

झाल्यामुळे किती वीज बिल द्यावे लागले असते याचे प्रमाण ठरवून त्याप्रमाणे दंडाची रक्कम ठरवावी लागते. ती रक्कम निश्चित झाल्यानंतर व ती ग्राहकांनी भरल्यानंतर कायद्यातील तरतुदीनुसार आपसमेळ करण्यात येते. याठिकाणी सांगितल्याप्रमाणे विजेची गळती झाल्यामुळे मंडळाचे महिन्याचे उत्पन्न 800 कोटी रुपयांच्या आसपास होते.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

मागच्या महिन्यामध्ये 1200 ते 1300 कोटी रुपार्यन्त उत्पन्न जाऊ शकले. दर महिन्याला 200 कोटी रुपयाची वाढ होण्यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न होत आहेत.

श्री.नितीन गडकरी : एक टक्के विजेची चोरी म्हणजे 120 कोटी रुपयाचे नुकसान असे मंत्री महोदयांनी सांगितले होते. 22 टक्के विजेची चोरी म्हटल्यानंतर अडीच हजार कोटी रुपयापेक्षा जास्त रक्कम होते. माझा प्रश्न असा आहे की, 1200 कोटी रुपयाचे उत्पन्न झाले असे समजू. ट्रान्मिशन, डिस्ट्रीब्युशन, विजेची चोरी आणि विजेची गळती यांचे प्रमाण 41 ते 38 टक्क्यापर्यन्त प्रमाण आहे. कोणतीही सिस्टीम आणली तरी विजेच्या चोरीला आळा बसणार आहे काय ? दरवर्षी 25 हजार कोटी रुपयाची विजेची चोरी आणि गळती होणारच असेल तर मंडळ तोट्यात जाणार. 1200 कोटी रुपयाचे उत्पन्न वाढले आणि एखादा टक्क्यांनी ते कमी झाले असेल. परंतु विजेच्या चोऱ्या सुरुच रहाणार आहेत, यामुळे वीज मंडळ प्रॉफिटमध्ये येण्यापेक्षा तोट्यामध्ये जाईल. विजेची चोरी नवी मुंबई आणि भिवंडी या विभागामध्ये होते. माझी विनंती आहे की, या नवीन सिस्टीममुळे कोणती सुधारणा झालेली आहे, चोरीचे कमी होण्याचे प्रमाण किती टक्के साध्य झालेले आहे ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : विजेची चोरी आणि विजेची गळती मिळून एकत्रितपणे 35 टक्क्यांच्या आसपास आकडेवारी होती. दर वर्षी त्यामध्ये तीन टक्क्यांनी कमी करण्याचे उद्दिष्ट ठरविलेले आहे. आज विजेची चोरी काही ठिकाणी जाणीवपूर्वक करत असतील. काही ठिकाणी शेतकऱ्यांनी पैसे भरले, परंतु त्यांना आपण पाच वर्षांपर्यन्त कनेक्शन देऊ शकलेलो नाही. त्यामुळे त्या शेतकऱ्यांची पाच वर्षे जमीन पडीक राहिली. मी वीज चोरीचे समर्थन करत नाही, परंतु त्यांची मानसिकता अशी आहे की, पैसे भरुनही विजेचे कनेक्शन मिळत नसेल तर आकडा टाकून वीज घ्यावी. म्हणून आता अशी परिस्थिती निर्माण करावी लागेल की, ज्या दिवशी शेतकऱ्यांनी कनेक्शन मागितले असेल, त्याच दिवशी ते कनेक्शन देता आले पाहिजे. निश्चितप्रकारे विजेचे कनेक्शन मिळत नाही म्हणून विजेची चोरी करतो, अशाप्रकारची भूमिका कोणाला घेता येणार नाही. हे करत असतांना अनेक ठिकाणी फिडर सेपरेशन आणि एचयूडीएसचा कार्यक्रम आपण घेतो आहोत. हाय होल्टेज लाईनवर चोरी करण्याचे प्रमाणे कमी असते. ज्या ज्या ठिकाणी चोरीचे प्रमाण जास्त आहे, त्या ठिकाणी अशाप्रकारचा नवीन प्रयोग करुन पहातो आहोत. भिवंडीचा उल्लेख केला म्हणून सांगतो. भिवंडीमध्ये मोठयाप्रमाणावर टेक्स्टाईल इंडस्ट्री आहे. एका बाजूला त्यांना वीज

ता.प्र.क्र. 17844 (पुढे सुरु...

श्री.दिलीप वळसे-पाटील (पुढे सुरु...

कनेक्शन मिळत नाही, म्हणून ते चोरी करतात. त्या संदर्भात वितरण कंपनीने असा निर्णय घेतलेला आहे की, भिवंडीमध्ये गुंतवणूक करावी... गुंतवणुकीचा माझ्याकडे नक्की आकडा नाही, परंतु 700 ते 800 कोटी रुपयाची गुंतवणूक करुन अॅशुअर्ड पॉवर सप्लाय देण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. यासाठी गुजरातमधील टोरंट नावाच्या कंपनीशी फ्रान्चाईज करुन गुंतवणूक केली जाणार आहे. विजेच्या उत्पन्नात वाढ झाल्यानंतर काही वर्षांनी सगळी सिस्टीचा आपण स्वीकारु. हे काम टोरंट कंपनीला दिलेले आहे. त्यांनी विजेच्या उत्पन्नामध्ये सुधारणा करणे, वसुली करणे या बाबी हातात घेण्याचे ठरविलेले आहे.

त्यानंतर इलेक्ट्रॉनिक मिटर बसविण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. इलेक्ट्रॉनिक मिटर जास्त वेगाने चालते, असा लोकांचा समज आहे. यापूर्वी आपल्या हातातील घड्याळ चावीचे होते, आता इलेक्ट्रॉनिक आलेले आहे. इलेक्ट्रॉनिक घड्याळ अॅक्युरेट टाईम दाखविते. त्याच प्रमाणे आपण इलेक्ट्रॉनिक मिटर अॅक्युरेट चालतील, म्हणून इलेक्ट्रॉनिक मिटर लावले. परंतु आता तेही स्लो झालेले आहेत. निश्चितप्रकारे या संदर्भात ग्राहकांच्या मनामध्ये डिसेन्शन आहे. या संबंधाने सर्व क्षेत्रामध्ये सुधारणा करण्याचा आपला प्रयत्न आहे.

--

यानंतर श्री.बरवड....

ठाणे जिल्ह्यातील बदलापूर येथील स्वीचींग केंद्रे सुरु करण्याबाबत

(2) * 19579 श्री. मुझफ्फर हुसेन सय्यद , श्री. संजय दत्त : सन्माननीय ऊर्जा (अपारंपारिक ऊर्जा वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (1) ठाणे जिल्ह्यातील सोनिवली बदलापूर येथे रुपये चार कोटी खर्च करून 22 के.व्हीचे अद्ययावत स्वीचींग स्टेशन उभारण्यात आले हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, राज्यात अशा प्रकारची वीज साठवणूकीची अनेक स्वीचींग स्टेशन उभारली जात आहेत परंतु पूर्ण झालेले सर्व प्रकल्प उद्घाटनाच्या प्रतिक्षेत असल्यामुळे ग्राहकांची गैरसोय होत आहे हे खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, सदरहू पूर्ण झालेले स्वीचींग स्टेशन सुरु करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (1) हे खरे आहे. या स्वीचींग स्टेशनच्या कामावर आतापर्यंत रु.3.44 कोटी खर्च झाला असून उर्वरित रु.0.37 कोटी रकमेच्या वीज वाहिन्यांचे काम प्रगतीपथावर आहे. मात्र, सदर स्वीचींग स्टेशन एक आउट गोईंग वाहिनीसह दि.1 मे, 2006 पासून कार्यान्वित करण्यात आले आहे.

- (2) राज्यातील स्वीचींग स्टेशन/सबस्टेशनस् पैकी उभारणी पूर्ण होवूनही केवळ उद्घाटना अभावी कार्यान्वित न झालेले असे कोणतेही स्वीचींग स्टेशन/सबस्टेशनस् नाही. ही बाब विचारात घेता ग्राहकांची गैरसोय होत आहे असे म्हणता येणार नाही.
- (3) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री. मुझफ्फर हुसेन : सभापती महोदय, उत्तरामध्ये असे म्हटले आहे की, या स्वीचींग स्टेशनच्या कामावर आतापर्यंत रु. 3.44 कोटी खर्च झाला असून उर्वरित रु. 0.37 कोटी रकमेच्या वीज वाहिन्यांचे काम प्रगतिपथावर आहे. मात्र, सदर स्वीचींग स्टेशन एक आउट गोईंग वाहिनीसह दि. 1 मे, 2006 पासून कार्यान्वित करण्यात आले आहे. आतापर्यंत या स्वीचींग स्टेशनचे काम पूर्ण का झालेले नाही ? 1996 पासून हे स्वीचींग स्टेशन बांधण्याची योजना करण्यात आली होती. हे काम बरीच वर्षे प्रलंबित का राहिले ? त्या ठिकाणी एक आउट गोईंग सुरु करण्यात आले. उर्वरित कधी सुरु करण्यात येणार आहे ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : ही बाब खरी आहे की, हे स्वीचींग स्टेशन उभारण्याच्या कामामध्ये विलंब झालेला आहे. त्यासंदर्भात बोर्डाने 1997 मध्ये ठराव केला होता. तो ठराव केल्यानंतर आर्थिक मदतीसाठी वित्तीय संस्थांकडे प्रपोजल पाठवतो. 1998 सालामध्ये त्याला सुध्दा

RDB/KGS/MAP

ता.प्र.क्र. 19579

श्री. दिलीप वळसे-पाटील

मान्यता दिलेली होती. तरी सुध्दा 2005 पर्यंत हे काम सुरु होऊ शकले नाही. त्याची कारणे मी तपासून घेईन. परंतु आता हे काम त्या ठिकाणी सुरु केलेले आहे. स्वीचींग स्टेशनचे काम पूर्ण झालेले आहे. त्या स्वीचींग स्टेशनला वीज पुरवठा करण्यासाठी 11 किलोमीटरची लाईन टाकावयाची आहे. ती लाईन टाकण्याच्या संदर्भात पोल उभे केलेले आहेत. फक्त त्या परिसरामध्ये एक पोल उभा करण्यासंबंधी एका नगरसेवकाने हरकत घेतलेली होती. त्यामुळे 1 पोल उभा राहू शकला नाही. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी आता सहमती झालेली आहे. तो पोल उभा करण्यासाठी ते परवानगी देण्याची शक्यता आहे. सप्टेंबर अखेर हे स्वीचींग स्टेशन सुरु करण्याच्या संदर्भात आमचा प्रयत्न आहे.

श्री. संजय दत्त : सभापती महोदय, याबाबत जी प्रत्यक्ष वस्तुस्थिती आहे आणि जी माहिती देण्यात आलेली आहे त्यामध्ये थोडीशी विसंगती आहे. त्या ठिकाणी दीड महिन्यापूर्वी फक्त टेस्ट चार्ज करण्यात आले आहे. त्या ठिकाणी इनकमिंग फिडरचे काम झालेले नाही हे खरे आहे काय ? हे काम कधी पूर्ण होईल ? पूर्ण आणि प्रगतिपथावर असलेल्या कामांची माहिती माननीय मंत्रिमहोदय देतील काय ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री. संजय दत्त यांनी सांगितल्याप्रमाणे इनकमिंग फिडरचे काम पूर्ण झालेले नाही ही बाब खरी आहे. स्वीचींग स्टेशन पूर्ण झालेले आहे परंतु त्या स्वीचींग स्टेशनला दुसऱ्या बाजूने वीज पुरवठा होतो. यामुळे बदलापूर रुरल, बदलापूर बाजारपेठ, बदलापूर मांजली येथील वीजपुरवठा सुधारण्यासाठी या स्वीचींग स्टेशनमुळे मदत होणार आहे. जे काम पूर्ण झाले नसेल त्याबाबत जी माहिती आहे त्यासंदर्भात मी आपल्याशी संपर्क करीन. त्या परिसरात पोल उभारण्यासाठी तेथील नगरसेवकाने हरकत घेतली होती त्यामुळे विलंब झालेला आहे. परंतु त्यांची समजूत काढून हे काम सप्टेंबर अखेरपर्यंत पूर्ण केले जाईल.

...3...

**अंबरनाथ (जि.ठाणे) येथील औद्योगिक वसाहतीमध्ये
अग्निशमन यंत्रणा नसल्याबाबत**

(3) * 17406 श्री. नतिकोदीन खतिब , श्री. संजय दत्त , श्री. धनाजी साठे , श्री. रमेश निकोसे : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (1) अंबरनाथ जि.ठाणे परिसरातील जुना भेंडीपाडा-वडोल, मोरिवली, चिखलोली आणि आनंदनगर या चार औद्योगिक वसाहतींमध्ये 650 पेक्षा जास्त कारखाने महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या MIDC 730 हेक्टर जागेवर वसलेले आहे हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, अंबरनाथ MIDC परिसरात गेल्या अनेक वर्षांपासून अग्निशमन यंत्रणाच नाही हे खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, अंबरनाथ औद्योगिक वसाहतीत अग्निशमनाची स्वतंत्र पर्यायी यंत्रणा नसल्याने जवळपास 650 पेक्षा जास्त लहान मोठ्या कारखान्यांच्या सुरक्षिततेबाबत भिती व्यक्त करण्यात येत आहे हे खरे आहे काय,
- (4) असल्यास, शासनाने वरील प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय वा त्यात त्यांना काय आढळून आले व वरील प्रकरणाबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (5) अद्याप कोणतीच कारवाई केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अशोक चव्हाण : (1) होय,

अंबरनाथ व अतिरिक्त अंबरनाथ औद्योगिक क्षेत्रामध्ये एकूण 776 कारखाने 662.94 हे क्षेत्रात वसलेले आहेत.

(2) हे अंशतः खरे आहे.

या औद्योगिक क्षेत्रांना आपत्कालीन प्रसंगी अंबरनाथ नगर परिषदेकडून अग्निशमनसेवा पुरविली जाते.

(3) व (4) या औद्योगिक क्षेत्रांमध्ये वाढत्या उद्योगांच्या सुरक्षिततेबाबत विचार करून सन 1998 मध्ये महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने अग्निशमन केंद्र उभारले आहे. शासनाने आपल्या दि.23.6.2006 च्या शासन निर्णयानुसार या क्षेत्रांसाठी मनुष्यबळ उपलब्ध करून दिले आहे. या अन्वये प्रस्तावित काही औद्योगिक क्षेत्रात अग्निशमन सेवा उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत.

(5) प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री. नतिकोदीन खतिब : सभापति महोदय, माननीय मंत्रिमहोदय ने जबाब दिया है कि अंबरनाथ एम.आय.डी.सी. अग्निशमन केंद्र के लिए दिनांक 23.6.2006 के निर्णयानुसार मनुष्यबल उपलब्ध किया गया है. इसके लिए मैं माननीय मंत्री महोदय और शासन का अभिनंदन करता हूँ. मेरा प्रश्न है कि यह अग्निशमन केंद्र कब तक चालू किया जायेगा ?

RDB/KGS/MAP

ता. प्र. क्र. 17406

श्री. अशोक चव्हाण : सभापती महोदय, अंबरनाथ परिसरामध्ये प्रत्यक्षात 1998 मध्येच अग्निशमन केंद्र उभारण्याचे काम पूर्ण झाले होते. परंतु मध्यंतरीच्या काळामध्ये मनुष्यबळ रिक्रुटमेंटवर शासनाने बंदी घातली होती. त्यामुळे मधल्या काळात ते काम होऊ शकले नाही. आता ती बंद उठलेली आहे. नवीन आदेश काढलेले आहेत. त्याप्रमाणे पुढच्या सहा सात महिन्यांमध्ये त्या ठिकाणी अग्निशमन केंद्र कार्यान्वित करण्यात येईल.

यानंतर श्री. शिगम ...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

Y-1

MSS/ KGS/ MAP/ पूर्वी श्री. बरवड

13:50

ता.प्र.क्र. 17406..

श्रीमती मंदा म्हात्रे : एवढ्या मोठ्या प्रमाणावर असलेल्या औद्योगिक क्षेत्रासाठी ही अंबरनाथ नगरपालिकेची अग्निशमन सेवा सक्षम आहे काय ?

श्री. अशोक चव्हाण : ज्या क्षेत्रामध्ये ज्वालामुखी कारखाने आणि वस्त्रोद्योग आहेत अशा औद्योगिक क्षेत्रामध्ये पायाभूत सुविधा आणि मनुष्यबळ एमआयडीसी तर्फे उपलब्ध करून देण्यात येते आणि त्यानंतर ते स्थानिक स्वराज्य संस्थाकडे हस्तांतरित करण्यात येते. त्याप्रमाणे एमआयडीसीने अग्निशमन केन्द्र उभारले आहे. त्यासाठी मनुष्यबळ उपलब्ध करून दिले आहे. अशा प्रकारच्या ज्या पायाभूत सुविधा पुरविल्या जातात त्यांची देखभाल करण्याचे काम स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी करावे अशी अपेक्षा आहे.

श्री. रामनाथ मोते : अंबरनाथ येथील औद्योगिक क्षेत्रासंबंधीचा हा प्रश्न आहे. या क्षेत्रासाठी 23.6.2006 रोजी मनुष्यबळ उपलब्ध करून दिलेले आहे. या परिसरामध्ये मोठ्या प्रमाणावर रासायनिक कारखाने असल्यामुळे तेथील वातावरण भीतिदायक आणि स्फोटक अशा प्रकारचे आहे. त्या ठिकाणी फायर फायटर, फायरमन असा एकूण किती स्टाफ उपलब्ध करून दिलेला आहे ? या मनुष्यबळामध्ये फायर फायटर, फायरमन म्हणून महिलांचाही समावेश केलेला आहे काय ?

श्री. अशोक चव्हाण : एकूण 310 लोकांची पदसंख्या मंजूर करण्यात आलेली आहे. या 310 पदाबाबतची माहिती मी पटलावर ठेवीन. 310 लोकांची भरती करण्यात येणार आहे त्यामध्ये आवश्यक त्या प्रमाणामध्ये महिलांचाही सहभाग करून घेण्यात येईल.

श्री. संजय दत्त : गेल्या 5 वर्षांमध्ये या औद्योगिक क्षेत्रामध्ये आगीच्या किती घटना घडलेल्या आहेत ?

श्री. अशोक चव्हाण : ही माहिती आता माझ्याकडे उपलब्ध नाही. परंतु तारापूर, रोहा, तळोजा, लोटे-परशुराम, केटीसी, ठाणे बेलापूर इत्यादी औद्योगिक क्षेत्रामध्ये मध्यंतरीच्या काळामध्ये आग लागण्याच्या घटना घडलेल्या आहेत हे नाकारता येणार नाही.

--

..2..

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

Y-2

MSS/ KGS/ MAP/ पूर्वी श्री. बरवड

13:50

डॉ.घुगरी, यांच्या हलगर्जीपणामुळे झालेला मृत्यू

(४) * २०१९३ श्री.भास्कर जाधव : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सौ.अनिता अनिल गुजर या महिलेचा दिनांक ४ नोव्हेंबर, २००५ रोजी डॉ.घुगरी, यांच्या हलगर्जीपणामुळे मृत्यू झाला आहे हे खरे आहे काय,
- (२) याबाबतची चौकशी जिल्हाशल्य चिकित्सक रत्नागिरी यांचेकडे पाठवूनसुध्दा अद्याप अहवाल तयार करण्यात आला नाही हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्याची कारणे काय आहेत व या प्रकरणी चौकशी करून संबंधित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे ?

श्री. रणजित कांबळे, डॉ.विमल मुंदडा यांच्याकरिता : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) चौकशीअंती डॉ.घुगरी हे दोषी आढळून आले नसल्याने कार्यवाहीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

श्री. भास्कर जाधव : सभापती महोदय, या प्रश्नाची पार्श्वभूमी सांगण्यासाठी मला थोडा वेळ द्यावा. या प्रश्नाकडे बघण्याचा शासनाचा दृष्टीकोन संतापजनक आहे. सौ. अनिता अनिल गुजर या महिलेचा मृत्यू ४ नोव्हेंबर २००५ रोजी झाला का, असा मी प्रश्न विचारलेला आहे. त्यास कोणतेही उत्तर देण्यात आले नाही. खरे म्हणजे या महिलेचा मृत्यू २००४ मध्ये झालेला आहे. प्रश्न विचारण्यामध्ये चूक झालेली असली तरी ही महिला त्या दिवशी मृत झाली आहे किंवा नाही याची चौकशीही शासनाने केलेली दिसत नाही. सौ. अनिता गुजर ह्या ११ नोव्हेंबर २००४ रोजी पहाटे ३ वाजून ५५ मिनिटांनी हॉस्पिटलमध्ये बाळंतपणासाठी आल्या. त्यावेळी डॉक्टर उठून आले नाहीत. त्यामुळे या महिलेचे बाळंतपण नैसर्गिक झाले. ते झाल्यानंतर प्लासेण्टा पास व्हावे लागते ते झाले नाही. तेथील डॉक्टरांनी तिच्यावर उपचार न करता तिला दुस-या हॉस्पिटलमध्ये नेण्यास सांगितले. त्या महिलेला दुस-या हॉस्पिटलमध्ये नेण्यासाठी कोणतीही ॲम्ब्युलन्स उपलब्ध करून देण्यात आली नाही, कोणतेही वाहन उपलब्ध करून देण्यात आले नाही.

...नंतर श्री. भोगले..

या महिलेसोबत तिचे 73 वर्षांचे वयोवृद्ध सासरे असताना या डॉक्टरांनी तिला तेथून 22 कि.मी.वर असलेल्या खाजगी हॉस्पिटलमध्ये पाठविले. ती महिला आपल्या सासऱ्यासोबत तीनचाकी ऑटोरिक्षामधून रेफर केलेल्या हॉस्पिटलमध्ये गेली. 20 मिनिटांपूर्वी बाळंत झालेली महिला 22 कि.मी.वर जात असताना तिचे किती ब्लिडिंग झाले असेल? परिणामी ती महिला मृत्युमुखी पडली. तिचे प्रेत घरी नेण्याकरीता हॉस्पिटलमधून अॅम्ब्युलन्स मिळावी म्हणून या महिलेच्या गळ्यातील मंगळसूत्र हॉस्पिटलमध्ये ठेवावे लागले, तेव्हा तिचे प्रेत घरी नेता आले. त्यानंतर या घटनेच्या संदर्भात पंचायत समितीचा ठराव होऊन जिल्हा शल्य चिकित्सकांकडे तक्रार करूनही तक्रारीची नोंद घेतली गेली नाही. त्या महिलेचे सासरे दारोदार भटकले तरीही तक्रारीची नोंद घेतली नाही. मी स्वतः मंत्रीमहोदयांच्या दालनात 20 ते 22 वेळा गेलो, 8 ते 10 वेळा प्रत्यक्षात मंत्रीमहोदयांना भेटलो, या प्रकरणी न्याय द्यावा म्हणून त्यांना विनंती केली. एवढे असूनही या डॉक्टरला पाठिशी घालण्याचे काम होत आहे असा माझा रास्त आरोप आहे. या महिलेच्या मृत्यूला डॉ.घुगरी हेच कारणीभूत आहेत. त्यांच्यावर सदोष मनुष्यवधाचा मुन्हा कलम 307 खाली दाखल करून या महिलेच्या वारसांना नुकसानभरपाई दिली जाईल काय?

श्री.रणजित कांबळे : सभापती महोदय, ही रुग्ण महिला सकाळी 4.20 वाजता रुग्णालयात आली तेव्हा ती फूलटर्म होती, तिला लेबर पेन होत होते. कॉटेज हॉस्पिटलमध्ये इमर्जन्सी डिलिव्हरीसाठी पेशंट येतात तेव्हा नर्स उपलब्ध असतात व त्यांच्या देखरेखीखाली डिलिव्हरी होते. तिला रिटेन प्लॉसन्ट होते त्यामुळे एक्सेस ब्लिडिंग होत होते. डॉक्टर आल्यानंतर त्यांनी तिची तपासणी केली. तिला ट्रिटमेंट दिली नाही असे नाही. जी औषधे द्यावयाची होती ती दिली गेली. बाळंतपण झाल्यानंतर प्लॉसन्ट 5 ते 30 मिनिटे बाहेर असतो, तितका वेळ लागतो. जेव्हा निदर्शनास आले की, ब्लिडिंग होत नाही, प्लॉसन्ट आतमध्ये आहे त्यामुळे तिला सिव्हिल हॉस्पिटलमध्ये रेफर केले. तेथे अॅम्ब्युलन्स होती व ऑफर केल्याचे लेखी स्वरूपात आहे. तिला ट्रिटमेंट देऊन रेफर केले. त्या महिलेच्या कुटुंबाची स्वतःची गाडी होती. त्या गाडीतून ती महिला गेली. सभापती महोदय, प्रोफ्युजली ब्लिडिंग होत असल्यामुळे ती महिला तेथून 8 कि.मी.वरील सावर्डे ग्रामपंचायतीच्या हद्दीतील डॉ.खोत, गायनाकॉलॉजिस्ट यांच्याकडे गेली. त्यांनी या पेशंटला वालावलकर हॉस्पिटलला रेफर केले. पुन्हा त्या पेशंटला त्या हॉस्पिटलमध्ये नेल्यानंतर तेथे

..2..

श्री.रणजित कांबळे.....

ब्लिडिंगची परिस्थिती लक्षात घेऊन त्या हॉस्पिटलने सांगितले की, तिचे ऑपरेशन करण्याची गरज आहे. ऑपरेशन न करता पेशंटला तिच्या कुटुंबातील लोकांनी घरी नेले आणि पेशंटचा सकाळी 8.30 वाजता मृत्यू झाला. त्यानंतर सिव्हिल सर्जन यांनी चौकशी केली. कामा हॉस्पिटलचे अधीक्षक यांनी चौकशी केली. यामध्ये कुठेही त्या डॉक्टरांची चूक झाल्याचे आढळले नाही. डॉ.तायडे यांनी सुध्दा चौकशी केली. पेशंट सकाळी 4.20 वाजता हॉस्पिटलमध्ये आली होती. तिला रत्नागिरीच्या सिव्हिल हॉस्पिटलमध्ये रेफर केले होते. तेथे जाण्याऐवजी ती वेगवेगळ्या क्लिनिकमध्ये गेली.

(नंतर श्री.जुन्नरे....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री. रणजित कांबळे

सदर महिलेला 8.30 वाजता घरी नेण्यात आले होते. या महिलेला ज्या ठिकाणी भरती करण्यात आले होते ते कॉटेज हॉस्पिटल होते या ठिकाणचे डॉक्टर गायनाकॉलॉजीस्ट नव्हते. तर ते पीडियाट्रिशन होते. त्यामुळे या ठिकाणचे डॉक्टर स्वतः ऑपरेशन करू शकत नव्हते. त्यामुळे त्यांनी ही केस रत्नागिरीच्या सिव्हील हॉस्पिटलला रेफर केली होती. परंतु सदर रुग्ण तेथे न जाता खाजगी रुग्णालयात गेले यासंदर्भातील डॉक्टरांचा रिपोर्टसुध्दा माझ्याकडे आहे. त्यानंतर पेशंट घरी गेल्यानंतर पेशंटचा मृत्यू झालेला आहे.

श्री. भास्करराव जाधव : सभापती महोदय, या ठिकाणी माननीय मंत्रीमहोदय, विसंगत उत्तरे देत आहेत. या ठिकाणी माननीय मंत्रीमहोदयांनी सांगितले आहे की, सदर रुग्णाचे ब्लीडिंग सुरु होते, तर माझा प्रश्न आहे की, ब्लीडिंग सुरु असतांना हा पेशंट ट्रान्सफर करण्याचे कारण काय होते ? मी या विषयाच्या संदर्भात माननीय मंत्रीमहोदयांना अनेक पत्रे दिलेली आहेत परंतु त्या पत्राला उत्तर सुध्दा त्यांनी दिलेले नाही. तसेच या प्रकरणाच्या संदर्भात आतापर्यंत काय कारवाई करण्यात आलेली आहे, याचेही उत्तर माननीय मंत्रीमहोदयांनी दिलेले नाही. तसेच या ठिकाणी माननीय मंत्रीमहोदयांनी विसंगत असे उत्तर दिलेले आहे. जे कुटुंब एक वेळेच्या जेवणास मोताद आहे, असे कुटुंब आपल्या वाहनातून पेशंटला घेऊन गेले, असे उत्तर मंत्रीमहोदयांनी दिलेले आहे. त्यामुळे ज्या डॉक्टरांच्या हलगर्जीपणामुळे सदर स्त्रीचा मृत्यू झाला त्या डॉक्टरांना या घटनेस जबाबदार धरून त्यांच्या विरुद्ध 307 चा गुन्हा दाखल करण्यात येईल काय?

श्री. रणजित कांबळे : महोदय, सदर स्त्रीला ब्लीडिंग होत होते म्हणून सदर महिलेला Haemaceeliv इंजेक्शन देण्यात आले होते. कॉटेज हॉस्पिटलमध्ये ब्लड बँकेची सोय नसल्यामुळे सदर महिलेला सिव्हील हॉस्पिटलमध्ये रेफर करण्यात आले होते. सभापती महोदय, माझ्याकडे जी माहिती उपलब्ध आहे त्या माहितीवरून मी उत्तर देत आहे. कदाचित सन्माननीय सदस्य श्री. भास्कर जाधव यांच्याकडे जर अधिक माहिती असेल तर ती तपासून संबंधितांविरुद्ध योग्य ती कारवाई केली जाईल.

डॉ. दीपक सावंत : सभापती महोदय, मला असे वाटते की, हा प्रश्न राखून ठेवणे आवश्यक आहे. माझा पहिला प्रश्न असा आहे की, या महिलेचा जो पोस्ट मार्टेम रिपोर्ट आहे त्या

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

AA-2

SGJ/ SBT/ MHM/ KGS/ MAP/

पूर्वी श्री. भोगले ...

14:00

ता.प्र.क्र. :20193...

डॉ. दीपक सावंत...

रिपोर्टमध्ये सदर महिलेचे मृत्यूचे कारण काय दिलेले आहे? या प्रकरणाची चौकशी एखाद्या सरकारी डॉक्टरांकडून न करता वेगळ्या डॉक्टरांची कमिटी नेमून या प्रकरणाची चौकशी केली जाणार आहे काय?

श्री. रणजित कांबळे : सभापती महोदय, याप्रकरणाची चौकशी सिव्हील सर्जनने केलेली आहे. त्यानंतर कामा हॉस्पिटलचे सुपरिटेण्डंट डॉ. तायडे यांनी चौकशी केलेली आहे. या प्रकरणाच्या संदर्भात जी चौकशी करावयास पाहिजे ती चौकशी करण्यात आलेली आहे. आवश्यकता वाटत असल्यास या प्रकरणाची पुन्हा चौकशी करण्यात येईल. परंतु हे प्रकरण 2 वर्षापूर्वीचे असून या प्रकरणाच्या संदर्भात दोनदा चौकशी झालेली आहे.

सभापती : सन्माननीय सदस्य श्री. भास्कर जाधव यांनी ज्या पध्दतीने संपूर्ण प्रकरण या ठिकाणी सभागृहात कथन केलेले आहे ते गंभीर आहे. या अनुषंगाने सिव्हील सर्जनने चौकशी केलेली आहे असे मंत्रीमहोदयांनी सांगितलेले आहे. परंतु या प्रकरणाच्या संदर्भात उच्च अधिका-याकडून चौकशी होणे गरजेचे आहे. ही चौकशी होत असतांना जर क्रिमिनल निग्लीजन्स झाला असेल तर त्या दृष्टीने सुध्दा चौकशी झाली पाहिजे. म्हणून या प्रकरणाच्या संदर्भात माझे निर्देश आहेत की, या सर्व बाबींची उच्च पातळी वरून चौकशी करावी . जॉईंट डायरेक्टर, हेल्थ डिपार्टमेंट मार्फत चौकशी करण्यात यावी.

श्री. रणजित कांबळे : होय.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, या प्रकरणाची चौकशी डायरेक्टरने एकदा केलेली आहे आता जर ही चौकशी जॉईंट डायरेक्टर सारख्या खालच्या अधिका-याकडून केली गेली तर ती योग्य होणार नाही.

सभापती : ही चौकशी सिव्हील सर्जन केलेली आहे.

श्री. रणजित कांबळे : मिसेस तायडे सुपरिटेण्ड आहेत.

यानंतर श्री. अजित...

ता.प्र.क्र. 20193.....

श्री.पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.भास्करराव जाधव यांनी अत्यंत गंभीर अशा घटनेचा उल्लेख केलेला आहे. त्यांनी अत्यंत वेदनापूर्वक वस्तुस्थिती मांडली. ही घटना अतिशय गंभीर आहे. मंत्रिमहोदयांनी उत्तर देताना सांगितले की, रुग्ण स्वतःच्या गाडीतून दवाखान्यात गेला होता. सन्माननीय सदस्य श्री.भास्करराव जाधव यांनी सांगितले की, त्यांना दोन वेळचे जेवण मिळत नव्हते. माननीय मंत्रिमहोदयांनी उत्तर देताना सभागृहाची दिशाभूल केलेली आहे. या घटनेची चौकशी होऊन जर क्रिमिनल गुन्हा असेल तर डॉक्टरला शिक्षा होईलच, परंतु माझी मागणी आहे की, प्रथम त्या डॉक्टरला सस्पेंड करून त्याची चौकशी करण्यात येईल काय ?

श्री.रणजित कांबळे : सभापती महोदय, या संदर्भात आतापर्यंत दोनवेळा चौकशी झालेली आहे. आपण आता निदेश दिल्याप्रमाणे जॉईंट डायरेक्टरमार्फत चौकशी करण्यात येईल...

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य एकाचवेळी बोलण्याचा प्रयत्न करीत असतात.)

श्री.पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, माझा प्रश्न आहे की, डॉ. घुगरी यांना सस्पेंड करून त्यांची चौकशी करण्यात येणार आहे का ?

श्री.रणजित कांबळे : सभापती महोदय, सस्पेन्शन हा उपाय होऊ शकत नाही....

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य एकाचवेळी बोलण्याचा प्रयत्न करीत असतात.)

श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.भास्करराव जाधव यांनी अतिशय वेदनापूर्वक वस्तुस्थिती या ठिकाणी मांडलेली आहे. त्यांनी त्यांच्या कुटुंबांना भेटून याठिकाणी माहिती दिलेली आहे. जेव्हा सन्माननीय सदस्य एखादी माहिती सांगतात तेव्हा ती माहिती खरी आहे असे गृहीत धरून पुढील कार्यवाही केली जाते. त्यांनी दिलेली माहिती खोटी आहे असे गृहीत धरणे चुकीचे आहे. डॉक्टर घुगरी यांनी निष्काळजीपणा दाखविलेला आहे. तेव्हा कलम 304 (अ) प्रमाणे culpable Homicide not amounting to murder चा गुन्हा का दाखल केला नाही. तेव्हा या डॉक्टरला सस्पेंड करून त्यांच्यावर फौजदारी गुन्हा दाखल करणार आहे का ?

श्री.रणजित कांबळे : सभापती महोदय, चौकशीमध्ये ते दोषी आढळल्यास त्यांच्यावर तसे सेक्शन लावण्यात येईल.....

..2..

ता.प्र.क्र. 20193.....

(विरोधी पक्षातील अनेक सन्माननीय सदस्य एकाचवेळी बोलण्याचा प्रयत्न करीत असतात.)

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, याठिकाणी सन्माननीय सदस्यांनी जी माहिती दिली त्या संदर्भात माननीय मंत्रिमहोदयांनी वस्तुस्थिती मांडण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. या सभागृहाचे काही नियम,प्रथा व परंपरा आहेत. जेव्हा एखादा सदस्य उत्तरापेक्षा अधिकची माहिती देत असेल तर त्या माहितीचा आधार घेऊन आपण निर्णय घेत असतो. सन्माननीय सदस्य श्री.भास्करराव जाधव यांनी जी माहिती दिलेली आहे, त्या माहितीच्या आधारे पुन्हा एकदा उच्च स्तरीय चौकशी करून त्याचा अहवाल 15 दिवसांत....

(अडथळा)

सभापती महोदय, या प्रकरणी डीनमार्फत व जिल्हा शल्य चिकित्सकमार्फत अशी दोनवेळा चौकशी झालेली आहे. त्याबाबतचे अहवाल देखील प्राप्त झालेले आहेत. याठिकाणी सन्माननीय सदस्य वेगळी माहिती देत आहेत. माझी आपल्याला विनंती आहे की, यासंदर्भात आपण आपल्या चेंबरमध्ये बैठक घ्यावी. जे काही फॅक्ट्स समोर येतील त्यानुसार आपण निर्णय घेऊ शकतो. यामध्ये जे कोणी दोषी असतील त्यांना स्पेअर केले जाणार नाही. जे दोषी असतील त्यांच्यावर ॲक्शन घेण्यात येईल. आवश्यक वाटल्यास निलंबित देखील करण्यात येईल.

यानंतर श्री.पुरी...

डॉ.दीपक सावंत : सभापती महोदय, डॉक्टरांना सस्पेंड करुन चौकशीची मागणी केलेली आहे, ती मान्य केली का ?

श्री.रणजित कांबळे : सभापती महोदय, त्यांना सस्पेंड करण्यापूर्वी आपण चौकशी करु, ते चौकशीमध्ये इंटरफेअर करणार नाहीत. कारण अगोदरच त्यांची ट्रान्सफर झालेली आहे. त्यामुळे याठिकाणी त्यांच्या इंटरफेअरचा प्रश्नच उदभवत नाही. याठिकाणी माननीय मंत्री महोदयांनी सुचविल्याप्रमाणे व आपल्या आदेशाप्रमाणे आम्ही याबाबतीत ताबडतोब चौकशी करु. त्यामध्ये काही आढळून आले तर त्यांच्यावर जी काही कारवाई करावयाची आहे ती आम्ही ताबडतोब करु. त्यामुळे त्यांना आताच निलंबित करणे योग्य होणार नाही. यासंदर्भात अगोदरच दोन वेळा चौकशी झालेली आहे, त्यामध्ये काहीही आढळून आलेले नाही.

(अनेक सन्माननीय सदस्य एकाचवेळी बोलण्याचा प्रयत्न करतात.)

सभापती महोदय, मी पुन्हा एकदा सांगतो की, याबाबतीत दोनवेळा चौकशी झालेली आहे, त्यामध्ये काहीही आढळून आले नाही. याठिकाणी सन्माननीय सदस्यांनी जी माहिती दिली त्या आधारे व आपल्या आदेशाप्रमाणे पुन्हा एक वेळा चौकशी करण्यात येईल. त्यामुळे त्यांना आताच निलंबित करणे योग्य होणार नाही. कोणत्याही अधिकाऱ्यांविरुद्ध दोष सिध्द झालेच नसतील तर सस्पेंड करणे योग्य होणार नाही. असे केले तर अधिकारी काम कसे करतील ? वारंवार कोणी आरोप केले आणि निलंबित केले तर अधिकाऱ्यांना काम करणे शक्य होणार नाही.

श्री.भास्कर जाधव : सभापती महोदय, याठिकाणी माननीय मंत्री महोदयांनी चुकीचे शब्द उच्चारले आहेत. याठिकाणी ते असे म्हणाले की, "कोणी तरी आरोप करावेत व आम्ही निलंबित करावे काय." सभापती महोदय, मी जे वर्डींग वापरले त्याची जबाबदारी मी घेण्यास तयार आहे. परंतु याठिकाणी माननीय मंत्री महोदयांना असे बोलता येणार नाही.

(एकाच वेळी अनेक सन्माननीय सदस्य बोलण्याचा प्रयत्न करतात.)

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : सभापती महोदय, याठिकाणी सभागृहाच्या प्रक्षुब्ध भावना लक्षात घेऊन व हा प्रश्न जरी माझ्या विभागाशी संबंधित नसला तरी सामुदायिक जबाबदारीचे तत्व लक्षात घेऊन... तसेच याठिकाणी माननीय राज्यमंत्री हे त्यांच्याकडे आलेल्या माहितीच्या आधारे उत्तर देत आहेत. त्यानंतर या सभागृहातील अनेक सन्माननीय सदस्यांनी फॅक्टच्या व्यतिरिक्त काही अतिरिक्त

..2....

ता.प्र.क्र.20193....

श्री.दिलीप वळसे-पाटील...

माहिती देण्याचा याठिकाणी प्रयत्न केलेला आहे. यासंदर्भातील सन्माननीय सदस्यांच्या अतिरिक्त माहितीच्या आधारावर तपास करून यासंदर्भात उद्याचे कामकाज संपण्यापूर्वी या सभागृहामध्ये निवेदन करण्यात येईल व यामध्ये जे कोणी दोषी असतील त्यांना कोणालाही स्पेअर केले जाणार नाही.

(अनेक सन्माननीय सदस्य जागेवर उभे राहून प्रश्न राखून ठेवण्याची मागणी करतात.)

सभापती : हा प्रश्न राखून ठेवण्यात येत आहे.

प्रश्नोत्तराचा तास संपला.

..3...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नही

पृ.शी.: लेखी उत्तरे

मु.शी.: तारांकित प्रश्नोत्तराची यादी सभागृहासमोर ठेवणे.

सचिव : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने दिनांक 19 जुलै, 2006 रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवीत आहे.

सभापती : दिनांक 19 जुलै, 2006 ची तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी पटलावर ठेवण्यात आली आहे.

(प्रेस : येथे सोबत जोडलेली यादी छपावी.)

...4.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

CC-4

SSP/ MHM/ SBT/

पूर्वी श्री.अजित..

14:10

पृ.शी.: लेखी उत्तरे

मु.शी.: अतारांकित प्रश्नोत्तरांची सहावी, सातवी, आठवी व नववी यादी सभागृहासमोर ठेवणे.

सचिव : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने अतारांकित प्रश्नोत्तरांची सहावी, सातवी, आठवी व नववी यादी सभागृहासमोर ठेवतो.

सभापती : अतारांकित प्रश्नोत्तरांची सहावी, सातवी, आठवी व नववी यादी सभागृहासमोर ठेवण्यात आली आहे

(प्रेस : येथे सोबतची जोडलेली यादी छपावी.)

नंतर श्री.रोझेकर...

औचित्याच्या मुद्यासंदर्भात

श्री.पांडुरंग फुंडकर (विरोधी पक्षनेता) : सभापती महोदय, गावतलाव निंबा, ता.बाळापूर, जि.अकोला या तलावाचे काम संपूर्ण ग्रामीण योजनेमध्ये दिनांक 31 मार्च 2003 रोजी मंजूर झालेले होते. सदर कामाची किंमत 19 लक्ष 70 हजार रुपये इतकी होती व त्यापैकी मार्च, 2006 पर्यन्त 10 लाख 62 हजार रुपये खर्च झाल्याची माहिती जलसंधारण मंत्री महोदयांनी गत अधिवेशनात दिनांक 22 मार्च 2006 रोजी दिली होती. दरम्यान या कामामध्ये प्रचंड भ्रष्टाचार झाल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्यानंतर जिल्हाधिका-यांच्या दक्षता पथकाने या कामाची चौकशी सुरु केली व एका उपअभियंत्याला निलंबित केले. ही चौकशी होत असतांना त्यासंदर्भातील सर्व कागदपत्रे ही अधिका-यांकडेच होती. त्यामुळे त्यांच्याकडून कागदपत्रांमध्ये खाडाखोड करणे, महत्वाची कागदपत्रे गहाळ करणे व खोटे मस्टर तयार करणे असे प्रकार झाले व या प्रकरणातील मुख्य दोषी अधिकारी, कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे हे सहिसलामत सुटले आहेत. "या कामासंबंधीचे जे रेकॉर्ड्स आहेत ते तांब्यात घेण्याच्या सूचना देण्यात येतील व आयुक्त स्तरावरून या प्रकरणाची चौकशी 15 दिवसांत करण्यात येईल", असे आश्वासन माननीय जलसंधारण मंत्री महोदयांनी दिनांक 22 मार्च 2006 रोजी दिले होते. एवढेच नव्हे तर "आयुक्तांच्या निर्णयानुसार करण्यात आलेल्या कारवाईबाबतची माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात येईल", असेही जलसंधारण मंत्री महोदयांनी सांगितले होते. हे अधिवेशन संपण्यास फक्त एक दिवस राहिलेला आहे आणि अद्यापपावेतो याबाबतची माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेली नाही. त्यामुळे ही बाब मी औचित्याच्या मुद्याद्वारे सभागृहाच्या निदर्शनास आणत आहे.

सभापती : सन्माननीय राज्यमंत्री, श्री.राजेश टोपे यांनी ही बाब संबंधित मंत्रीमहोदयाच्या लक्षात आणून द्यावी व यासंबंधीची माहिती पटलावर ठेवावी.

श्री.राजेश टोपे (नगरविकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, होय.

श्री.कपील पाटील (मुंबई विभाग शिक्षक) : सभापती महोदय, गुणवत्ता विकास कार्यक्रमाचा भाग म्हणून पहिली ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी अतिरिक्त आठ अधिक एक अशा एकूण 9 नैदानिक घटक चाचण्या घेण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे. या घटक चाचण्यांमुळे आधीच असलेल्या 4 घटक चाचण्या अधिक 2 सत्र परीक्षा अशा एकूण 15 परीक्षांचे ओझे विद्यार्थ्यांवर पडणार आहे. विद्यार्थ्यांवर अकारण ताण वाढणार आहे. शिक्षकांवर त्याचवेळी वाढीव ओझे व ताण वाढणार आहे, अध्यापक व अध्ययनाचे दिवस कमी होणार आहेत. हा निर्णय अशैक्षणिक असल्याचा शिक्षणतज्ञ व मानसोपचार तज्ञ यांचा आक्षेप आहे. शिक्षक व पालक संघटनांनी याला तीव्र विरोध केला आहे. सततच्या परीक्षांमुळे विद्यार्थी फक्त परीक्षार्थी बनणार आहेत. यामुळे त्याला सतत तणावाखाली रहावे लागेल. बालवयात ही मुले नैराश्याने ग्रस्त होणार आहेत. शिक्षण आनंददायी असले पाहिजे त्याऐवजी ते अधिकाधिक कष्टदायक, क्लेशदायक व वेदनादायक बनवण्याचा शिक्षण खात्याचा प्रयत्न आहे. मुलांना शाळा त्यातून नकोशी होईल व पर्यायाने गळती वाढेल. विद्यार्थी, पालक व शिक्षक यांच्यात यामुळे तीव्र असंतोष निर्माण झाला आहे व वाढीव घटक चाचण्यांचा निर्णय त्वरीत रद्द करण्याची या सर्वांची मागणी आहे. तरी या अतिशय गंभीर प्रकरणी संबंधित मंत्र्यांनी माझ्या हया औचित्याच्या मुद्यावर त्वरीत कारवाई करावी, अशी मी आपल्या माध्यमातून या औचित्याच्या मुद्याद्वारे विनंती करीत आहे.

सभापती : मंत्रीमहोदयांनी नोंद घ्यावी.

कर्नल सुधीर सावंत (नामनियुक्त) : सभापती महोदय, गेल्या 3 वर्षांपासून हत्तींनी धुमाकुळ घातल्यामुळे आज अनेक शेतक-यांचे भाग्य उद्ध्वस्त झाले आहे. तिलारी प्रकल्पाचे पाणी मिळत असल्यामुळे आणि शेती करण्याची उत्कृष्ट संधी असतांनाही शेतक-यांना अशा प्रकारच्या आव्हानाला सामोरे जावे लागत आहे. शासनाने आश्वासन देऊन सुध्दा आजपर्यन्त हत्तींवर कुठल्याही प्रकारचा आळा घालता आलेला नाही. ज्या शेतक-यांचे नुकसान झाले आहे त्यांना नुकसान भरपाई देण्याची मागणी करण्यात आली आहे परंतु ती देखील पूर्ण करण्यात आलेली नाही. माझी अशी माहिती आहे की, मंत्रीमंडळाची एक उपसमिती स्थापन करण्यात आलेली आहे, परंतु अद्याप नुकसान भरपाईबाबत निर्णय झालेला नाही. त्याचप्रमाणे हत्तींना आळा घालण्यासाठी राज्याने नियम तयार केलेले नाहीत परंतु आसाम, कर्नाटक या राज्यांमध्ये अशा प्रकारची नियमावली तयार करण्यात आलेली आहे. हत्तींना आळा घालण्याबाबतचे प्रशिक्षण फॉरेस्ट रेंजर किंवा संबंधित कर्मचा-यांना देण्यात आलेले नाही व त्यामुळे हत्तींना आळा घालता येत नाही. शासनाने याबाबत धोरण जाहीर करावे आणि हत्तींना आळा घालण्यासाठी शासनाने त्वरीत कार्यवाही करावी, अशी माझी या औचित्याच्या मुद्यान्वये विनंती आहे.

सभापती : मंत्रीमहोदयांना नोंद घ्यावी.

यानंतर श्री.बोरले.....

श्री.संजय केळकर (कोकण विभाग पदवीधर) : सभापती महोदय, शैक्षणिक वर्ष सुरु होऊन 38 दिवस झालेले आहेत. विद्यार्थ्यांना वेळेवर पाठयपुस्तके मिळणे गरजेचे आहे. परंतु अद्याप 8 वी, 9 वी आणि 10 वी तील विद्यार्थ्यांना संस्कृत आणि मराठीची पुस्तके मिळालेली नाहीत. आता काही दिवसांमध्येच मुलांची चाचणी परीक्षा घेण्यात येणार आहे. पुस्तकाविना परीक्षा अशी विद्यार्थ्यांची अवस्था होणार आहे. विद्यार्थ्यांना वेळेवर पुस्तके मिळाली नाहीत तर विद्यार्थ्यांचे नुकसान होणार आहे. शासनाने याबाबत तातडीने योग्य ती कार्यवाही करावी, अशी माझी विनंती आहे.

श्री.श्रीकांत जोशी (औरंगाबाद विभाग पदवीधर) : सभापती महोदय, आजच्या सकाळ वर्तमानपत्रामध्ये "मदतीचा हात देणा-यांपर्यंत मृत्यूचे हात पोचले." अशी बातमी आलेली आहे. साक्षात मृत्यू समोर दिसत असतांनाही तो रक्तामांसाचा चिखल तुडवत, धुराने चुरचुरणारे डोळे चोळत जखमी झालेल्यांना वाचविण्याचा प्रयत्न करीत राहिला. मदतीचा हात देत राहिला. आणि याच वेळी मृत्यूचा अदृश्य हात त्याच्यापर्यंत पोहोचला होता, हे त्याला कळलेच नाही. या तरुणाचे नाव आहे राजू राठोड. लोकलमध्ये झालेल्या बॉम्बस्फोटामुळेच त्याचा मृत्यू झाला. पण त्याच्या नातेवाईकांना कोणतीही भरपाई मिळणार नाही. कारण त्याचा मृत्यू सरकारच्या कोणत्याही निकषात बसत नाही. सभापती महोदय, माननीय मुख्यमंत्री महोदय सभागृहामध्ये उपस्थित आहेत. राजू राठोड या तरुणाने लोकांचे जीव वाचविण्यासाठी आपला जीव धोक्यात घातला. माननीय मुख्यमंत्री महोदयांनी या तरुणाच्या कुटुंबियांना मुख्यमंत्री सहाय्यता निधीतून मदत घोषित करावी आणि तरुणांना चांगला संदेश द्यावा, अशी माझी विनंती आहे.

श्री.मुजफ्फर हुसेन (महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा निर्वाचित) : सभापती महोदय, "ठाणे जिल्हयातील मिरा-भाईंदर परिसरामध्ये अतिरेक्यांचा अड्डा" अशा प्रकारची बातमी वर्तमानपत्रामध्ये येत आहे. दिनांक 18.07.2006 रोजी एन.डी. टी.व्ही.वर दुपारी 2 वाजता ब्रेकींग न्युज मध्ये अशा स्वरूपाची बातमी कोणतीही शहानिशा न करता येत होती. या बातमीमुळे मिरा-भाईंदर परिसरातील जनतेमध्ये पसरलेले भितीचे वातावरण, प्रशासनाबाबत, कायदा व सुव्यवस्थेबाबत व्यक्त करण्यात येत असलेला संशय याबाबत मी चौचित्याच्या मुद्याद्वारे शासनाचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि शासनाने याची नोंद घ्यावी, अशी विनंती करतो.

...2/-

डॉ.दीपक सावंत (महाराष्ट्र विधानसभा सदस्यांद्वारा निर्वाचित) : सभापती महोदय, राज्यामध्ये चिकन गुन्याच्या साथीने प्रचंड हा:हाकार माजविलेला आहे. चिकन गुन्याच्या साथीमुळे मराठवाडा, विदर्भ, पश्चिम महाराष्ट्र, उत्तर महाराष्ट्र या भागात अनेक लोकांचे मृत्यू झाले आहेत. परंतु शासन याबाबत ठप्प आहे. ज्या लोकांचा मृत्यू झालेला आहे तो औषधोपचाराअभावी झालेला आहे. जी औषधे खरेदी करण्यात आली ती योग्य गुणवत्तेची नाहीत. राज्य शासनाने 18 कोटी रुपयांची औषधे चिकन गुन्याची साथ रोखण्यासाठी खरेदी केलेली आहेत. औषधे खरेदी करून सुध्दा मृत्यूच्या प्रमाणामध्ये फरक पडलेला नाही. शासन चिकन गुन्याच्या साथीला कोणत्याही प्रकारे आळा घालू शकले नाही. जी औषधे खरेदी करण्यात आली त्यामध्ये घोटाळा झालेला आहे. रेट कॉन्ट्रॉक्ट प्रमाणे औषधांची खरेदी झालेली नाहीत. दर पत्रक बाजूला सारून औषधे जास्त भावाने खरेदी करण्यात आलेली आहेत. चिकन गुन्याची साथ रोखण्यासाठी जी 18 कोटी रुपयांची औषधे खरेदी झालेली आहे त्याची उच्च स्तरीय समिती नेमून चौकशी व्हावी, अशी माझी विनंती आहे.

यानंतर श्री.सुंबरे

श्री. मधुकर सरपोतदार (विधानसभेने निवडलेले) : सभापती महोदय, या सदनमध्ये मी आपल्या परवानगीने औचित्याच्या मुद्याच्या माध्यमातून अत्यंत खेदाने एक बाब आपल्या निदर्शनास आणून देत आहे. सभापती महोदय, श्री. अनंत तरे, माजी विधान परिषद सदस्य हे दिनांक 31 मे 2006 रोजी विधान परिषद सदस्य म्हणून निवृत्त झाले. श्री. अनंत तरे हे विधान परिषद सदस्य असताना त्यांना मनोरा आमदार निवास येथील 'अ' विंग येथील कक्ष क्रमांक 85 व 84 हे दोन कक्ष देण्यात आले होते. श्री. अनंत तरे हे विधान परिषद सदस्य म्हणून निवृत्त झाल्यावर त्यांनी त्यातील कक्ष क्रमांक 85 हा कक्ष नियमानुसार अधीक्षक, आमदार निवास, मुंबई यांच्याकडे रितसर परत केला आहे. परंतु कक्ष क्रमांक 84 या कक्षामध्ये त्यांचे वैयक्तिक सामान असल्याकारणाने त्यांनी तो कक्ष परत केला नव्हता. त्यावेळी त्यांना अधीक्षक, आमदार निवास, मुंबई यांच्याकडून जावक क्रमांक अ.आ.नि./भाडे/3700, दिनांक 5.6.2006 रोजी सदरहू कक्षाचे नियमानुसार भाडे भरावे लागेल अशी सूचना प्राप्त झाली होती. त्या सूचनेनुसार श्री. अनंत तरे यांनी सदर कक्षाचे नियमानुसार असलेले भाडे देण्याची तयारी दर्शविली. असे असताना दिनांक 10.7.2006 रोजी सायंकाळी 6.00 वाजता कक्ष क्रमांक 84-अ हा कक्ष श्री. परांजे (अधीक्षक आमदार निवास) यांचे सूचनेनुसार कुलूप तोडून ताब्यात घेण्याकरिता श्री. कराडकर रावसाहेब, श्री. साठे साहेब, श्री. साटम साहेब, श्री. बाळासाहेब देसाई, श्री. जी.के. पवार (सुरक्षा रक्षक बॅच 28128) यांच्या उपस्थितीत तोडण्यात आला आणि त्या कक्षातील त्यांचे सामान त्या सदस्यांना कोणतीही पूर्वसूचना न देता कुलूप तोडून, कक्षातील त्यांचे सामान कक्षाबाहेरील गॅलरीमध्ये काढून ठेवण्यात आले.

सभापती महोदय, महाराष्ट्र विधान परिषदेचे सभागृह हे वरिष्ठ सभागृह समजण्यात येते. असे असताना या सदन्यातील एका निवृत्त सदस्यांना अशा प्रकारची अपमानास्पद वागणूक देण्यात आली ही बाब निषेधार्ह आहे. ही गंभीर बाब या वरिष्ठ सभागृहात मी औचित्याच्या मुद्याद्वारे मांडत असून यापुढे भविष्यात तरी अशा प्रकारे या सदन्यातील कोणत्याही सदस्यास, निवृत्त सदस्यास वागणूक दिली जाऊ नये, अशा प्रसंगी त्यांची अडचण काय आहे हे समजावून घेऊन आवश्यक तर त्यांना कक्ष रिक्त करून देण्यासाठी मुदतवाढ देणे यासारखी कारवाई आपल्याला करता आली असती. इतकेच काय पण अजूनही काही माजी सदस्यांकडे, मंत्र्यांच्याकडे ते निवृत्त झाल्यानंतरही जागा ताब्यात आहेत. तेव्हा अशा प्रकारे सदस्यांना, माजी सदस्यांना कोणत्याही प्रकारे पूर्वसूचना न

..... एफएफ 2 ...

श्री. सरपोतदार

देता त्यांच्या ताब्यातील कक्ष त्यांचे कुलूप तोडून, त्यांचे आतील सामान बाहेर काढून ठेवणे हे योग्य नाही, तो पर्याय नाही. तरी या प्रकरणी आपण नियमानुसार चौकशी करून जे संबंधित अधिकारी आहेत त्यांच्या विरोधात रितसर कायदेशीर कारवाई करण्यात यावी.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, ही अतिशय गंभीर अशी घटना आहे. माजी मंत्री देखील वर्षानुवर्षे त्यांच्या ताब्यात असलेली शासकीय घरे सोडत नाहीत. कित्येक माजी सदस्यांच्या ताब्यात आज देखील असे कक्ष आहेत. सभापती महोदय, मी बांधकाम मंत्री असताना आपल्याला आठवत असेल की, अनेक सदस्यांना 3-4 महिन्यांची मुदतवाढ या संदर्भात दिली होती. श्री. अनंत तरे हे तर काल परवाच येथून निवृत्त झालेले सदस्य आहेत आणि त्यांच्याकडून अशा प्रकारे अगदी 15 दिवसातच जागा खाली करून घेतली गेली आहे ही बाब योग्य नव्हे. ...

सभापती : मी याबाबत स्वतः चौकशी करीन एवढेच मी याबाबत सांगतो.

नियम 93 अन्वये सूचना.....

सभापती : सन्माननीय सदस्य सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर व इतर यांनी "दिनांक 25 जून 2006 रोजी लोणावळा येथे हिरा नामा पारधी, वय 25 या आदिवासी महिलेवर तीन जणांनी बलात्कार करण्याची घडलेली घटना" या विषयी नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो नियम 93 चा विषय होत नसल्याने मी या सूचनेस अनुमती नाकारीत आहे. मात्र शासनाने याबाबत निवेदन करावे असे मी निदेश देतो.

यानंतर सन्माननीय सदस्य सर्वश्री नितीन गडकरी, पांडुरंग फुंडकर, दिवाकर रावते, मधुकर सरपोतदार व इतर यांनी "राज्य शासनाच्या शालेय शिक्षण विभागाने दिनांक 15 जून 2006 रोजी मंजुरी दिलेल्या 646 नवीन शाळांचे वाटप रद्द करण्याचा उच्च न्यायालयाने दिलेला आदेश" या विषयासंबंधात नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो नियम 93 चा विषय होत नसल्याने मी या सूचनेस अनुमती नाकारीत आहे. मात्र शासनाने याबाबत निवेदन करावे.

..... एफएफ 3 ...

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

FF 3

सभापती

यानंतर सन्माननीय सदस्या डॉ. नीलम गोऱ्हे यांनी "दिनांक 18 जुलै 2006 रोजी वा त्या सुमारास इचलकरंजी येथील पंचगंगेच्या तीरावरील श्री महादेवाच्या मंदिरासमोरील नंदीच्या दगडी मूर्तीची अज्ञात इसमांनी मोडतोड केल्याने निर्माण झालेला तणाव" या विषयी नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो नियम 93 चा विषय होत नसल्याने मी या सूचनेस अनुमती नाकारित आहे. मात्र ही गंभीर बाब असल्याने शासनाने याबाबत निवेदन करावे.

सन्माननीय सदस्य सर्वश्री विनोद तावडे, नितीन गडकरी व इतर यांनी "मुंबईच्या जोगेश्वरी उपनगरातील मजासवाडी येथील अविकसित झोनमधील भूखंड क्रमांक सीटीएस क्र.166(भाग) या वरील आरक्षण महापालिकेच्या उप आयुक्तांच्या आदेशानुसार बदलून ते पेट्रोलपंपाच्या वापरासाठी देणे" या विषयी नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो नियम 93 चा विषय होत नसल्याने मी या सूचनेला अनुमती नाकारित आहे. मात्र शासनाने याबाबत निवेदन करावे.

सन्माननीय सदस्य सर्वश्री सागर मेघे, नितीन गडकरी व इतर यांनी "नागपूर जिल्ह्यातील नरखेड, खापा व इतर नगरपरिषदेच्या शाळांना मिळणारे भाडे सन 1996 पासून मिळालेले नसल्याने शाळा बंद होण्याच्या मार्गावर असणे" याबाबत नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो नियम 93 चा विषय होत नसल्याने मी या सूचनेस अनुमती नाकारित आहे. मात्र याबाबत शासनाने निवेदन करावे.

(यानंतर श्री. सरफरे जीजी 1 ..

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

GG 1

DGS/ MHM/ SBT/

14:30

माननीय सभापती...

माननीय सदस्य सर्वश्री नितीन गडकरी, पांडुरंग फुंडकर व इतर वि.प.स. यांनी "ज्योती मूकबधीर शाळा निवासी नागपूर या संस्थेची मान्यता रद्द केली असतानाही सदर संस्थेला गैरमार्गाने अनुदान मंजूर करणे" या विषयावर नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो विधिम 93 चा विषय होत असल्याची मी सूचना अज्ञाती करित आहे. मात्र या विषयावर शासनाने विवेदित करावे.

माननीय सदस्या डॉ. नीलम गोन्हे, वि.प.स. यांनी "दिनांक 14 जुलै, 2006 रोजी संगमेश्वर (जि. रत्नागिरी) कसबा येथील तजीन महमद चौगुले या महिलेचा अनधिकृत कुटुंबनियोजन शस्त्रक्रिया करित असताना झालेला मृत्यू" या विषयावर नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो विधिम 93 चा विषय होत असल्याची मी सूचना अज्ञाती करित आहे. मात्र या विषयावर शासनाने विवेदित करावे.

माननीय सदस्य श्री. श्रीकांत जोशी, वि.प.स. यांनी "दिनांक 14 ते 16 जुलै, 2006 या कालावधीत वसमत (जि. हिंगोली) येथे एका तरुणाचा खून झाल्यानंतर मुस्लीम समाजाच्या शेकडो लोकांनी मातंग दलित लोकांच्या वस्तीवर हल्ला करून त्यांना मारहाण करणे व त्यांची घरे जाळणे" या विषयावर नियम 93 अन्वये सूचना दिली आहे. तो विधिम 93 चा विषय होत असल्याची मी सूचना अज्ञाती करित आहे. मात्र या विषयावर शासनाने विवेदित करावे.

पृ.शी.: : केंद्र शासन पुरस्कृत एकात्मिक गृहनिर्माण योजना व झोपडपट्टी विकास योजनेचे काम शासनाने हाती न घेणे

मु.शी.: : केंद्र शासन पुरस्कृत एकात्मिक गृहनिर्माण योजना व झोपडपट्टी विकास योजनेचे काम शासनाने हाती न घेणे याबाबत श्री.गोपीकिशन बाजोरिया, वि.प.स. यांनी दिलेली प्रिम् 93 अखिे सूचि.

श्री.दयानंद मस्के (गृहनिर्माण राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, श्री.गोपीकिशन बाजोरिया यांनी "केंद्र शासन पुरस्कृत एकात्मिक गृहनिर्माण योजना व झोपडपट्टी विकास योजनेचे काम शासनाने हाती न घेणे" या विषयावर प्रिम् 93 अखिे जी सूचि दिली होती, तिला अडुल्लू आपि दिदेश दिल्याप्रमाि मला विवेदि रावयाचे आहे. विवेदिच्या प्रती सदस्यांि अिदरच वितरीत िलेल्या असल्यािमी हे विवेदि सभािहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : विवेदि सभािहाच्या पटलावर ठेव्यात आले आहे.

(प्रेस : येथे सोबतचे विवेदि िछापावे.)

श्री. गोपीकिशन बाजोरिया : सभापती महोदय, केंद्र शासनामार्फत गृहनिर्माणासाठी चार प्रकारच्या चांगल्या योजना राबविण्यात येत आहेत. त्यामध्ये 1) आय.एच.एस.डी.पी. 2) एन.एच.एस.डी.पी. 3) वाम्बी (वाल्मिकी आंबेडकर योजना) 4) व्ही.आय.डी.एस.एस.एम.टी. या योजना असून या राज्यामध्ये पूर्णपणे त्या अयशस्वी ठरल्या आहेत. यासंदर्भात मी तीन प्रश्न विचारू इच्छितो. एक म्हणजे केंद्र शासन पुरस्कृत आय.एच.एस.डी.पी. एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास योजनेतर्गत लाभार्थ्यांना 10 टक्के म्हणजे 8 ते 10 हजार रुपये भरावे लागतात. त्यामध्ये मोठ्या प्रमाणवर लाभार्थी रक्कम भरू शकत नाहीत. तरी शासन याबद्दल काही उपाय योजना करणार आहे काय? दुसरा प्रश्न असा की, केंद्र शासनाद्वारे पुरस्कृत एन.एच.एस.डी.पी. या योजनेमध्ये शासनाने 2 वर्षापूर्वी जाहीर केलेल्या पॅकेज अंतर्गत अकोल्यासाठी जमा असलेल्या 2 कोटी रुपयांच्या निधीच्या म.न.पा. कडून दिलेल्या प्रस्तावाला मान्यता देणार आहात काय? तिसरा प्रश्न असा की, केंद्र शासनद्वारा पुरस्कृत व्हॅम्बे वाल्मिकी आंबेडकर योजनेतर्गत 47 टक्के न झालेल्या खर्चाबद्दल केंद्र शासनाने राज्य शासनास नोटीस दिली आहे काय?

श्री. दयानंद मस्के : सभापती महोदय, वाल्मिकी आंबेडकर योजना आणि झोपडपट्टी विकास योजना या दोन्ही योजना रद्द करून आता नवीन "एकात्मिक गृहनिर्माण व झोपडपट्टी विकास कार्यक्रम" जाहीर करण्यात आला आहे. त्यासाठी 80 हजार रुपये खर्च येणार असून त्यामध्ये मागासवर्गीय लाभधारकांनी 10 टक्के आणि इतर लोकांनी 12 टक्के अशाप्रकारे पैसे भरावयाचे आहेत. या योजनेमध्ये लाभधारकांना 269 चौरस फूट आकाराचे घर मिळणार आहे. ही योजना सोलापूर, कोल्हापूर, सांगली, मिरज-कूपवाड, दौंड, बारामती, सातारा, आळंदी, वडगाव, फलटण, अक्कलकोट, तासगाव, आष्टा, इस्लामपूर, अकोला, जालना, उस्मानाबाद, हिंगणघाट इत्यादी ठिकाणी राबविण्यात येणार आहे.

श्री. गोपीकिशन बाजोरिया : सभापती महोदय, 80 हजारामध्ये ही योजना राबविण्यात येणार आहे, त्यामध्ये 10 हजार रुपये केंद्र सरकारचे आणि 10 हजार लाभार्थ्यांनी भरावयाचे आहेत. वाल्मिकी आंबेडकर योजनेमध्ये लाभार्थ्यांनी 40 हजार भरले नाहीत म्हणून ती योजना अयशस्वी झाली होती. त्यामध्ये राज्य शासनाने 45 टक्के रक्कम अजूनही भरलेली नाही, त्यासाठी केंद्र शासनाने राज्य शासनाला नोटीस दिली आहे. ही योजना वाल्मिकी आंबेडकर योजनेसारखी होता कामा नये. या योजनेकरिता अर्थसंकल्पामध्ये 36 कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली

श्री. बाजोरिया...

आहे. त्यामध्ये राज्य सरकारला 10 टक्के रक्कम भरावी लागेल, 36 टक्के रक्कम केंद्र शासन भरणार आहे. आणि राज्य शासनाला 12 टक्के रक्कम टॅक्सच्या रुपाने मिळणार आहे. त्यामुळे राज्य शासनाचा फायदा होणार आहे. अशा परिस्थितीत या गरीब लोकांना 10 टक्के रक्कम भरावी लागू नये याकरिता त्यांना काही सवलती दिल्या पाहिजेत. तरच ही योजना चांगल्याप्रकारे आपल्याला राबविता येईल. तशाप्रकारची उपाय योजना आपण करणार काय?

श्री.दयानंद मस्के : सभापती महोदय, अगोदर राबविण्यात आलेल्या योजनेमध्ये 40 हजारामध्ये लाभधारकांना घरे दिलेली आहेत. त्यामध्ये अनेक लाभधारकांनी स्वतःहून पैसे घालून घरे ताब्यात घेतली आहेत.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

असुधारित प्रत / प्रसिद्ध प्रत

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

HH-1

SKK/ SBT/ MHM/

पूर्वी श्री.सरफरे...

14:35

श्री.दयानंद मस्के (पुढे सुरु...

त्यामध्ये लाभधारकांचा स्वतःचा काही हिस्सा असला पाहिजे त्याशिवाय उपयोग होणार नाही. म्हणून
10 टक्के रक्कम लाभार्थीनी भरण्याबाबतची अट आहे.

2....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

पृ.शी. : जीवन प्राधिकरणाच्या कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांबाबत.

मु.शी. : जीवन प्राधिकरणाच्या कर्मचाऱ्यांच्या बदल्याबाबत श्री.प्रतापराव सोनवणे व इतर वि.प.स यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

श्री.रणजित कांबळे (पाणीपुरवठा व स्वच्छता राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, श्री.प्रतापराव सोनवणे व इतर वि.प.स. यांनी "जीवन प्राधिकरणाच्या कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांबाबत" नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षण, आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अगोदरच वितरीत केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे.)

SKK/ SBT/ MHM/

श्री.प्रतापराव सोनवणे : सभापती महोदय, माननीय मंत्री महोदयांनी दिलेल्या निवेदनावरून असे दिसते की, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचे अस्तित्वच धोक्यात येऊ घातलेले आहे आणि अनेक कर्मचाऱ्यांवर बेकारीची कुऱ्हाड कोसळणार आहे. जर जलस्वराजच्या विविध योजना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणातर्फे राबविण्यातचे ठरवले तर या कर्मचाऱ्यांसाठी पर्यायी व्यवस्था निर्माण होऊन कर्मचाऱ्यांना संरक्षण मिळू शकते. तेव्हा शासन अशा पध्दतीने निर्णय घेऊन महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या कर्मचाऱ्यांना न्याय देणार काय ? हा पहिला प्रश्न आहे. त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या वरिष्ठ लिपिकांच्या रिक्त पदावर कनिष्ठ लिपिकांना पदोन्नती शासन देणार आहे काय ? असा दुसरा प्रश्न आहे. तसेच या गंभीर विषयात समन्वयाने मार्ग काढण्यासाठी माननीय मंत्री महोदय हे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाच्या बचाव समितीच्या पदाधिकाऱ्यांनी बाजू मांडण्यासाठी लोकप्रतिनिधींची माननीय मंत्री महोदयांच्या दालनामध्ये बैठक बोलावतील काय ?

श्री.रणजित कांबळे : बचाव समितीबरोबर महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळाची बैठक मुख्य अभियंता, कोकण विभाग यांच्या सोबत झालेली आहे. त्यांचे जे काही प्रश्न आहेत त्या संदर्भात मुख्य अभियंत्यांनी त्यांची बैठक घेऊन त्यांचे समाधान केलेले आहे. प्रश्न असा आहे की, ज्युनियर क्लार्कवरून सिनियर क्लार्कचे प्रमोशन मिळालेले आहे. ठाणे विभागामध्ये सात लोक एक्ससेस होते, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये रिक्त पदे आहेत त्या पदांवर हे जास्तीचे लोक होते त्यांचे पोस्टिंग केलेले आहे.

श्री.रामनाथ मोते : सन्माननीय मंत्री महोदयांनी उत्तर जे उत्तर दिलेले आहे ते दिशाभूल करणारे आहे. मुख्य अभियंत्यांनीच 5 मे ला पत्र लिहिलेले आहे. बदल्या केलेल्या आहेत त्यामध्ये पाच महिला आहेत. त्यांना 500 कि.मी.वर रत्नागिरी, ओरस या ठिकाणी पाठविलेले आहे. त्या महिलांना त्याच ठिकाणी सामावून घेणे शक्य आहे, त्या ठिकाणी पदे उपलब्ध आहेत. त्याच ठिकाणी त्यांना सामावून घेणार आहात काय ? तेथील कर्मचारी उपोषणाला बसले होते. त्या संदर्भात आम्ही गांभीर्याने विचार करतो असे आश्वासन दिल्यानंतर कर्मचाऱ्यांनी उपोषण मागे घेतले. हा प्रश्न तातडीने सोडविण्यासाठी लोकप्रतिनिधींबरोबर बैठक घेणार आहात काय ?

श्री.रणजित कांबळे : होय. यामध्ये फक्त दोन महिला आहेत.

श्री.रामनाथ मोते : एकूण पाच महिला आहेत. त्यांची नावे माझ्याकडे आहेत ती मी वाचून दाखवितो. कु.एन.के.सहानी, सौ.एस.टी.देसाई, सौ.अ.एन.तिखे, सौ.पी.पी.पाटील, आणि सौ.डी.जे.चौगुले अशी नावे आहेत.

SKK/ SBT/ MHM/

श्री.रणजित कांबळे : श्री. पाटील आहेत. तीन महिला आहेत. सन्माननीय सदस्यांना सांगू इच्छितो की, माझ्या दालनामध्ये मुख्य अभियंत्यांना बोलावून घेऊन लोकप्रतिनिधींबरोबर 15 दिवसाच्या आत बैठक घेण्यात येईल.

5....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

पृ.शी. : बुलढाणा जिल्ह्यातील जळगांव (जामोद) आणि संग्रामपूर तालुक्यातील भिल्ल,पावरा तसेच भिल्ल धानके समाजाच्या लोकांना जातीचे प्रमाणपत्र न मिळणे.

मु.शी. : : बुलढाणा जिल्ह्यातील जळगांव (जामोद) आणि संग्रामपूर तालुक्यातील भिल्ल,पावरा तसेच भिल्ल धानके समाजाच्या लोकांना जातीचे प्रमाणपत्र न मिळणे याबाबत सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर,जगदीश गुप्ता, वि.प.स. यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

डॉ.विजयकुमार गावित (आदिवासी विकास मंत्री) : सभापती महोदय, सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर,जगदीश गुप्ता, वि.प.स यांनी "बुलढाणा जिल्ह्यातील जळगांव (जामोद) आणि संग्रामपूर तालुक्यातील भिल्ल,पावरा तसेच भिल्ल धानके समाजाच्या लोकांना जातीचे प्रमाणपत्र न मिळणे" या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून, आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अगोदरच वितरीत केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे.)

यानंतर श्री.बरवड...

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, बुलढाणा जिल्ह्यातील जळगाव जामोद तालुक्यात भिल्ल पावरा तसेच भिल्ल धानके या अनुसूचित जमातीतील लोकांची 50 हजार पर्यंत लोकसंख्या आहे. हे भिल्ल जातीचे, पावरा जातीचे लोक जवळपास 50 गावे आणि वाड्यांमध्ये राहतात. पण गेली अनेक वर्षे या भिल्लांना जातीची प्रमाणपत्रे मिळालेली नाहीत. शासनाने 2003 मध्ये एक कायदा केला आणि 5 जूनला तो अंमलात आणला. त्यानुसार आता जातीचे प्रमाणपत्र पाहिजे असेल तर त्याला ग्रामपंचायतीच्या कोतवाल बुकाची नक्कल सादर करावी लागते. माननीय मंत्रिमहोदयांनी निवेदनामध्ये असे म्हटले आहे की, जन्म नोंदणीचा पुरावा उपलब्ध नसल्यास शेतजमिनीच्या हक्कनोंदणी रजिस्टर, पेरपत्रकातील नोंदी आणि शेतजमिनीसंबंधीच्या खरेदी-विक्रीच्या नोंदी विचारात घेण्यात येतात. हा आदिवासी समाज जंगलात राहतो. हा समाज सातपुड्याच्या कुशीत राहतो. त्यांच्याकडे जमिनी नाहीत. त्या ठिकाणी पूर्वीपासून ग्रुप ग्रामपंचायत असल्यामुळे आता तेथील ग्रामपंचायतीमध्ये त्यांचा रेकॉर्ड नाही. त्याच्या एका गावापासून दुसरे गाव किंवा वाडी किंवा तांडा 10 ते 20 किलोमीटर लांब आहे. अशा परिस्थितीमध्ये 50 हजार लोकसंख्या असलेल्या पावरा आणि भिल्ल समाजाच्या लोकांना जातीची प्रमाणपत्रे न मिळाल्यामुळे आज त्यांची मुले शिक्षणापासून वंचित होत आहे. एखाद्या भिल्ल समाजाच्या, पावरा समाजाच्या मुलाला डॉक्टर किंवा इंजिनियर होण्याची इच्छा झाली तर तो आरक्षणांमध्ये बसू शकत नाही. सरकारच्या सर्व सवलती त्यांना मिळू शकत नाहीत. अशा अवस्थेमध्ये गेली अनेक वर्षे तेथील भिल्ल आणि पावरा जातीचे आदिवासी जीवन जगत आहेत. आपण नियम केलेला आहे पण पूर्वी त्या ठिकाणी चार-पाच गावांची मिळून ग्रुप ग्रामपंचायत होती. आता त्या ठिकाणी भिल्ल, पावरा लोकांच्या कोणत्याही पध्दतीच्या नोंदी नाहीत. त्यांची शेती नाही. अशा अवस्थेमध्ये त्यांना जातीचा दाखला मिळावा यासाठी शासन खास बाब म्हणून विचार करणार आहे काय ?

डॉ. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, बुलढाणा जिल्ह्यातील जळगाव (जामोद) व संग्रामपूर या दोन तालुक्यांमध्ये भिल्ल, कोरकू, पारधी आणि निहाल समाजाचे लोक आहेत. या ठिकाणी एक गोष्ट निश्चितपणे सभागृहाच्या निदर्शनास आणून दिली पाहिजे की, त्या ठिकाणचे जे प्रांत अधिकारी आहेत त्यांनी स्वतःहून यामध्ये रस घेतला आणि त्या भागामध्ये त्यांनी कॅम्प घेतला.

RDB/ SBT/ MHM/

डॉ. विजयकुमार गावित

त्या ठिकाणी कॅम्प घेऊन जितके अर्ज त्यांच्याकडे प्राप्त झाले होते ते सर्व अर्ज तपासून 406 लोकांना प्रमाणपत्रे दिलेली आहेत. सन्माननीय सदस्य म्हणतात ती गोष्ट खरी आहे की, बरेच आदिवासी असे आहेत की, त्यांची कोठेही नोंद नाही. त्यांची नोंद नाही म्हणून आपण ज्यावेळी कायदा तयार केला त्यावेळी त्या कायद्यामध्ये अशी तरतूद केली की, ज्यांच्याकडे काहीच नाही त्यांनी आपले एक अॅफिडेव्हिट करून द्यावे की, मी या समाजाचा आहे. त्यानंतर तो ज्या ठिकाणी राहतो त्या ठिकाणी चौकशी करावयाची आणि त्या गावातील लोकांनी किंवा तेथील जे ग्रामसेवक आहेत किंवा बाकीच्या लोकांनी जर सांगितले की, हा व्यक्ती या समाजाचा आहे तर तशा पध्दतीची चौकशी करून त्यांना दाखल देण्याची तरतूद आपण केलेली आहे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, त्यांनी अॅफिडेव्हिट करावे असे माननीय मंत्रिमहोदयांनी जाहीर केले. त्यांनी अॅफिडेव्हिट करून त्या ठिकाणी ग्रामसेवक असेल किंवा शासकीय अधिकारी असेल त्यांचे प्रमाणपत्र दिले तर शासन त्यांना जातीचा दाखला देणार काय ?

डॉ. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, मी सांगितले की, त्या गावातील रहिवाशी त्याचबरोबर ग्रामसेवक असेल ...

श्री. पांडुरंग फुंडकर : त्या गावामध्ये पावरा जातीचेच रहिवाशी आहेत मग त्यांनी कोणाचे सर्टिफिकेट घ्यावयाचे ?

डॉ. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, तो त्या गावामध्ये राहणारा होता, त्याचे आजोबा तेथील होते, त्यांचे नातेवाईक त्या ठिकाणी राहतात, याचा पुरावा पाहिजे की नाही ? त्यांनी अॅफिडेव्हिट करून द्यावे. त्या ठिकाणी चौकशी करतील आणि त्यांनी जर सांगितले की, श्री. नितीन गडकरी हे नागपूरचे राहणारे आहेत तर त्यांनी सांगितल्याप्रमाणे दाखला दिला जाईल. म्हणून अशा पध्दतीची तरतूद केलेली आहे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, माननीय मंत्रिमहोदयांनी आता जे सांगितले त्याला अनुसरून आपण जळगावच्या उपविभागीय अधिकाऱ्याला तशा प्रकारचे आदेश देणार काय ?

डॉ. विजयकुमार गावित : सभापती महोदय, प्रत्यक्षात कायद्यामध्ये ती तरतूद आहे त्यामुळे आदेश गेलेलेच आहेत.

यानंतर श्री. शिगम...

पु.शी. : रायगड जिल्ह्यातील किहीम (ता.अलिबाग) तलाठी सजा गट नं 778 मध्ये गुलाबचंद याने केलेले अनधिकृत बांधकाम

मु.शी. : रायगड जिल्ह्यातील किहीम (ता.अलिबाग) तलाठी सजा गट नं 778 मध्ये गुलाबचंद याने केलेले अनधिकृत बांधकाम याबाबत श्री. जयंत प्र.पाटील, वि.प.स.यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना

डॉ. राजेंद्र शिंगणे (महसूल राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, श्री. जयंत प्र. पाटील यांनी "रायगड जिल्ह्यातील किहीम (ता. अलिबा) तलाठी सजा गट नं. 778 मध्ये गुलाबचंद याने केलेले अनधिकृत बांधकाम" या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून आपण निदेश दिल्याप्रमाणे, मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना अगोदरच वितरित केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथेसोबतचे निवेदन छपावे.)

श्री. जयंत प्र. पाटील : सभापती महोदय, या निवेदनावर प्रश्न विचारण्यापूर्वी मला याच विषयाच्या संदर्भात याठिकाणी एक निवेदन करावयाचे आहे. मी या विषयावर नियम 93 अन्वये सूचना दिल्यानंतर त्यासंदर्भात शासनाने निवेदन करावे अशा प्रकारचे आदेश आपण दिले. यासंदर्भात माहिती घेण्यासाठी विस्तार अधिकारी आणि ग्रामसेवक रात्री ग्रामपंचायतीच्या कार्यालयामध्ये गेले म्हणून त्यांना कॉंग्रेस भवनमध्ये बोलावून श्री. परदेशी व श्री. कुंटे या दोन्ही अधिका-यांना बेदम मारहाण करण्यात आली. हे दोन्ही अधिकारी गंभीर जखमी झालेले आहेत. संपूर्ण अलिबागमध्ये यामुळे तणावाचे वातावरण निर्माण झालेले आहे. या प्रकारामुळे अधिका-यांमध्ये घबराट निर्माण झालेली आहे. श्री. परदेशी नावाचे विस्तार अधिकारी हे गाव सोडून आपल्या कुटुंबासह दुसरीकडे राहाण्यास गेलेले आहेत. तसेच ग्रामसेवक श्री. कुंटे हे ब्राह्मण गृहस्थ अलिबागपासून 15 कि.मी.वर राहाण्यासाठी गेलेले आहेत. हा प्रकार घडल्यानंतर रायगड जिल्हापरिषदेचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी किहीम गावात आलेले असताना त्यांची गाडी अडवून त्यांनाही बेदम मारहाण करण्यात आली असून ते लीलावती हॉस्पिटलमधील आय.सी.यू.मध्ये अॅडमिट आहेत. या प्रकरणी उपसरपंचावर आरोप केलेले असून त्यांना 5 दिवसांची पोलीस कोठडी देण्यात आलेली आहेत. बाकीचे आरोपी फारार आहेत. तेथील अधिका-यांना शासनाकडून संरक्षण मिळेल याची खात्री वाटत नाही. अशी तेथील एकूण सद्यःस्थिती असून ती मी याठिकाणी शासनाच्या निदर्शनास आणून दिलेली आहे.

माझा प्रश्न असा आहे की, हे भरावाचे काम चालू असताना या कामाकडे ज्या अधिका-यांनी 5 महिने दुर्लक्ष केले त्या अधिका-यांवर शासन कोणती कारवाई करणार आहे ? अनधिकृत बांधकाम केव्हा तोडण्यात येईल ? अनधिकृत भराव टाकून जे बांधकाम केलेले आहे त्यामुळे 500 एकरातील भात शेतीचे नुकसान झालेले आहे. अनधिकृत भराव टाकून साडेचार ते पाच कोटीच्या सरकारी जमिनीवर अतिक्रमण केलेले आहे. तेव्हा याप्रकरणी शासन कोणती कारवाई करणार आहे ? भात शेतीचे जे नुकसान झाले आहे त्याबाबत शेतक-यांना नुकसान भरपाई देण्यात येणार आहे काय ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : सन्माननीय सदस्यांनी सांगितल्या प्रमाणे किहीम तालुक्यामध्ये अजित गुलाबचंद याने अनधिकृत भराव टाकून अवैध बांधकाम केलेले आहे. हे खरे आहे की, या

...3..

(डॉ. राजेंद्र शिंगणे..)

भरावामुळे काही एकर जमिनीमध्ये पाणी गेले आणि थोड्या फार प्रमाणावर शेतीचे नुकसान देखील झालेले आहे. या भरावामुळे जे जे नुकसान झालेले आहे त्याबाबतीत पंचनामे करून अहवाल सादर करण्याबाबत आणि संबंधिताना नुकसान भरपाई देण्याबाबतच्या सूचना दिलेल्या आहेत. हे अनधिकृत बांधकाम पांडण्याच्या बाबतीत येत्या 25 तारखेला अंतिम कारवाई केली जाईल.

श्री. विलास अवचट : बांधकाम बेकायदेशीर असून सी.आर.झेड.चे उल्लंघन झाल्याचे राज्य मंत्री महोदयांनी मान्य केलेले आहे. हे काम एका रात्रीत झालेले नाही. अधिका-यांशी साटेलोटे असल्याशिवाय असे काम होऊ शकत नाही. तेव्हा ज्या अधिका-याने वेळेवर कारवाई केली नाही त्या अधिका-यांवर कोणती कारवाई करण्यात येणार आहे ?

डॉ. राजेंद्र शिंगणे : हे बांधकाम सुरु असताना ते तोडून टकावे अशा प्रकारच्या सूचना तहसिलदार, एस.डी.ओ. किंवा जिल्हाधिकारी यांच्या माध्यमातून दिल्या होत्या. अशा सूचना दिल्या नंतर कायदेशीररित्या कारवाई करित असताना ते बांधकाम पाडले गेले नाही. 25 तारखेला ते बांधकाम तोडण्याची कारवाई केली जाईल.

श्री. जयंत प्र. पाटील : शासकीय अधिका-यांना संरक्षण मिळेल काय ?

सभापती : या निवेदनाच्या अनुषंगाने मंत्री महोदयांनी उत्तर दिलेले आहे. सन्माननीय सदस्यांनी सांगितलेली वस्तुस्थिती गंभीर दिसते. याबाबत शासनाने गांभीर्याने कारवाई करावी.

....नंतर श्री. भोगले...

पृ.शी.: बिगर आदिवासी क्षेत्रातील अनुदानप्राप्त शाळांना अनुदान मंजूर करणे.

मु.शी.: बिगर आदिवासी क्षेत्रातील अनुदानप्राप्त शाळांना अनुदान मंजूर करणे याबाबत सर्वश्री व्हि.यू.डायगव्हाणे, बी.टी.देशमुख, वसंतराव खोटेरे, जी.एल.ऐनापुरे वि.प.स.यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

श्री.हसन मुश्रीफ (शिक्षण राज्यमंत्री) :सभापती महोदय, सर्वश्री व्हि.यू.डायगव्हाणे, बी.टी.देशमुख, वसंतराव खोटेरे, जी.एल.ऐनापुरे, वि.प.स.यांनी "बिगर आदिवासी क्षेत्रातील अनुदानप्राप्त शाळांना अनुदान मंजूर करणे" या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षण, आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना अगोदरच वितरीत केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

नि वे द न

(प्रेस :येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

..2..

श्री.व्हि.यू.डायगव्हाणे : सभापती महोदय, बिगर आदिवासी 840 शाळांच्या संदर्भात शासनाने 27 ऑक्टोबर, 2005 रोजी यादी देऊन आज 9 महिने झाले. या अनुदानासाठी रु.21.42 कोटीची तरतूद केली आहे. 30 जून रोजी 439 शाळांची यादी जाहीर केली व 3.73 कोटी रुपयांची तरतूद केली. शाळांची यादी जाहीर होऊन 9 ते 10 महिने झाले, तरतूद देखील झाली परंतु अनुदान केव्हापासून द्यायचे या संदर्भात शासन निर्णय निर्गमित झालेला नाही. यादी जाहीर झाल्याच्या तारखेपासून अनुदान देण्याचा आदेश आठ दिवसात निर्गमित होईल का? शासनाचे आदेश ग्रामीण भागात 3 ते 4 महिने पोहोचत नाहीत. त्यामुळे शिक्षकांचे वेतन एका महिन्यात देण्याची व्यवस्था केली जाईल काय/

श्री.हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, सभागृहातील सन्माननीय शिक्षक सदस्यांची फार दिवसापासून मागणी होती की, अनुदानावर आलेल्या माध्यमिक, प्राथमिक व उच्च माध्यमिक शाळा व तुकड्या आहेत त्यांना अनुदान दिले जावे. गेल्या बजेटमध्ये शासनाला तरतूद करता आली नाही. परंतु यंदाच्या बजेटमध्ये चांगली तरतूद केली आहे. निधी जरी कमी मिळाला असला तरी यावर्षी अनुदान मिळेल आणि पुढील मार्चपासून ही तरतूद नॉनप्लॅन होईल. अनुदानावर आलेल्या प्राथमिक शाळा 131 असून 6 महिन्यांच्या अनुदानासाठी रु.1.07 कोटी तरतूद केली आहे. तुकड्या 610 असून 6 महिन्यांच्या अनुदानासाठी रु.86 लाखाची तरतूद केली आहे. माध्यमिक शाळा 840 असून 6 महिन्यांच्या अनुदानासाठी 21.42 कोटी रुपयांची तरतूद केली असून 439 शाळांच्या 3 महिन्यांच्या अनुदानासाठी 3.73 कोटी रुपयांची तरतूद केली आहे व तुकड्या 4000 असून 3 महिन्यांच्या अनुदानासाठी रु.8.70 कोटी इतकी तरतूद केली आहे. उच्च माध्यमिक तुकड्या 736 असून 3 महिन्यांच्या अनुदानासाठी रु.2.37 कोटी रुपयांची तरतूद केली आहे. वस्ती शाळेतील शिक्षकांच्या मानधनात 500 रुपये वाढ करावयाची असून दोन वर्षांच्या अनुदानासाठी रु.9.05 लाखाची तरतूद केली आहे. आता शिक्षकांचे पगार सुरु झाले आहेत.

श्री.व्हि.यू.डायगव्हाणे : सभापती महोदय, जेवणाचे ताट वाढले परंतु जेवण्याची अनुमती नाही. अनुदान केव्हापासून दिले जाणार आहे?

श्री.हसन मुश्रीफ : अधिवेशन संपल्यानंतर माननीय राज्यपालांची अनुमती घेण्यात येईल. सप्टेंबरपासून अनुदान देणार आहोत.

पु.शी.: विद्युत तारांचा स्पर्श होऊन शेतकऱ्याचा झालेला मृत्यू.

मु.शी.: विद्युत तारांचा स्पर्श होऊन शेतकऱ्याचा झालेला मृत्यू याबाबत प्रा.शरद पाटील व इतर वि.प.स.यांनी दिलेली नियम 93 ची सूचना.

श्री.दिलीप वळसे पाटील (ऊर्जामंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य प्रा.शरद पाटील व इतर वि.प.स. यांनी "विद्युत तारांचा स्पर्श होऊन शेतकऱ्याचा झालेला मृत्यू"या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून, आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना अगोदरच वितरीत केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

नि वे द न

(प्रेस :येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

..4..

प्रा.शरद पाटील : सभापती महोदय, निवेदनामध्ये म्हटले आहे की, या प्रकरणी महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनीतर्फे प्राप्त झालेली माहिती व संबंधित विद्युत निरीक्षकाचे निष्कर्ष यामध्ये तांत्रिक विसंगती असल्याचे दिसून येते. संबंधित विद्युत निरीक्षकाचा तपशीलवार अहवाल प्राप्त झाल्यावर अपघाताचे निश्चित कारण ठरविता येईल. सभापती महोदय, अपघातामध्ये ती व्यक्ती मयत झाली आणि तार तुटली होती ही वस्तुस्थिती आहे. त्या व्यक्तीच्या येण्या-जाण्याच्या मार्गावर ती तार होती, त्यामुळे त्या तारेला स्पर्श झाल्यामुळे त्या व्यक्तीचा मृत्यू झाला. याला विद्युत कंपनी जबाबदार आहे. निवेदनातील शेवटच्या परिच्छेदात म्हटले आहे की, मयत झालेल्या व्यक्तीच्या वारसास रु.1 लाखाची नुकसानभरपाई देण्यात येते. यापैकी प्रस्तुतच्या प्रकरणात तातडीचे सहाय्य म्हणून मृत व्यक्तीच्या वारसांना रु.10 हजार इतके आर्थिक सहाय्य देण्यात आले आहे. आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर मृत व्यक्तीच्या वारसांना उर्वरित आर्थिक सहाय्य मंजूर करण्यात येईल. कोणत्या कागदपत्रांची पूर्तता वारसांनी केली पाहिजे आणि या प्रकरणाची जबाबदारी कोणावर निश्चित करण्यात येईल व संबंधित दोषी व्यक्तीवर कोणती कारवाई करण्यात येईल?

(नंतर श्री.जुन्नरे....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धिपाठी नाही

श्री. दिलीप वळसे पाटील : सभापती महोदय, उत्तरामध्ये विसंगती हे मी सुरुवातीलाच मान्य केलेले आहे. ही सूचना परवा अॅडमिट करण्यात आली होती व त्यावर काल निवेदन करावयास सांगण्यात आले होते. माहिती येण्यामध्ये सुध्दा थोडा विलंब झालेला आहे. माझ्याकडे जी माहिती सादर करण्यात आली होती त्याच्या आधारे उत्तर सादर करण्यात आलेले आहे. सदर माहितीमध्ये विसंगती असल्यामुळे उत्तरामध्ये विसंगती आहे. सभापती महोदय, जर शॉक लागून व्यक्ती मृत पावली तर त्यासंदर्भात नुकसान भरपाई दिली जाते. परंतु नुकसान भरपाई देतांना अनेक वारसदार पुढे येत असतात, अनेक लोक यासंदर्भात क्लेम करीत असतात. परंतु क्लेम करण्यासाठी काही प्रोसिजर ठरलेली आहे. प्रोसिजर प्रमाणे जर संबंधितांनी कागदपत्रे सादर केली तर सदर वारसदारांना नुकसान भरपाई दिली जात असते. यासंदर्भात माझ्याकडे जो अहवाल आलेला आहे तो समाधानकारक नाही. त्यामुळे हा अहवाल कोणी पाठविला, माहिती कोणी दिली यासंदर्भात चौकशी करुन जे दोषी असतील त्यांच्यावर आवश्यक ती कारवाई करण्यात येईल.

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

LL-2

SGJ/ SBT/ KGS/ MAP/ MHM/

पूर्वी श्री. भोगले ...

14:55

पृ. शी. : राजगुरुनगर येथील जमीन संपादित करण्याच्या बाबतीत कृती समितीने काढलेला विराट मोर्चा.

मु. शी. : राजगुरुनगर येथील जमीन संपादित करण्याच्या बाबतीत कृती समितीने काढलेला विराट मोर्चा याबाबत सर्वश्री पांडुरंग फंडकर, नितीन गडकरी, विनोद तावडे वि. प. स. यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

डॉ. राजेंद्र शिंगणे (महसुल व पुनर्वसन राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य सर्वश्री पांडुरंग फंडकर, नितीन गडकरी, विनोद तावडे वि. प. स. यांनी राजगुरुनगर येथील जमीन संपादित करण्याच्या बाबतीत कृती समितीने काढलेला विराट मोर्चा.

या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अगोदरच वितरित केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छापवे)

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, पुणे जिल्हयातील राजगुरुनगर तालुक्यातील 20 हजार एकर जमीन एम.आय.डी.सी., आर्थिक क्षेत्रासाठी संपादित करण्यात येत आहे. या भूसंपादनाच्या विरोधात एक कृती समिती स्थापन करण्यात आली असून या समितीने 11 जुलै, 2006 रोजी एक मोर्चा काढला होता. याठिकाणी आता जमीन संपादन करण्यात येत आहे परंतु एमआयडीसी, विमानतळ, तसेच धरणासाठी अगोदरच या ठिकाणची जमीन संपादित करण्यात आलेली आहे. त्यामुळे माझा प्रश्न असा आहे की, आता ही जमीन एमआयडीसीसाठी, विमानतळासाठी संपादित करण्यात आलेली आहे का ? तसेच जर या कारणासाठी ही जमीन संपादित करण्यात आली असेल तर एकाच तालुक्यातील किती हेक्टर जमीन संपादित करण्यात आलेली आहे ?

श्री. राणा जगजितसिंह पाटील : सभापती महोदय, चाकणमध्ये 550 हेक्टर जमीन संपादित करण्यात आलेली आहे बाकी अंडर प्रोसेस 2300 हेक्टर जमीन आहे.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, शासन मोठ्या प्रमाणात जमीन संपादित करीत असल्यामुळे या ठिकाणी शेतीसाठी जमीनच शिल्लक राहणार नाही. त्यामुळेच या ठिकाणच्या शेतक-यांनी एक कृती समिती स्थापन केली असून या समितीने 11 जुलै रोजी मोर्चा काढला होता या मोर्चातील शेतक-यांनी कोणत्या मागण्या केल्या होत्या तसेच 11 तारखेला जो मोर्चा कृती समितीने काढला, त्या ठिकाणी शेतक-यांनी ज्या मागण्या केल्या त्या मागण्यांना न्याय देण्यासाठी शासन काय विचार करणार आहे ?

श्री. राणा जगजितसिंह पाटील : सभापती महोदय, या ठिकाणी 6850 हेक्टर जमीन संपादित करण्याचा शासनाचा विचार आहे व त्या अनुषंगाने नोटीफिकेशन सुध्दा काढण्यात आलेले आहे. संपादित करण्याच्या जमिनीत केवळ 30-35 हेक्टर जमीन बागायती आहे बाकीची जमीन ही कोरडवाहू आहे. आपण आता एमआयडीसी अॅक्ट निगोशिएट केलेला आहे. जमीन घेत असतांना जमिनीची किंमत स्टॅप ड्यूटी प्रमाणे ठरली जात नाही तर मार्केट भावाप्रमाणे जमिनीची किंमत ठरली जाणार आहे. यासाठी कर्वे इन्स्टीट्यूटचा एक स्टडी ग्रुप शेतक-यांशी चर्चा करून तसेच शेतक-यांच्या एमआयडीसीच्या संदर्भात काय अपेक्षा आहे, नोकरीच्या काय अपेक्षा आहे, जी जमीन संपादित केली जाणार आहे, त्यासंदर्भात किती पैशाची अपेक्षा आहे याचा अभ्यास करेल व त्यानंतर पुढील कारवाई केली जाणार आहे. -----

यानंतर श्री. अजित...

पु. शी. : श्री.अंभोरे, मुख्याधिकारी, नगर परिषद, पाथरी यांनी
संगनमताने केलेल्या बेकायदेशीर नियुक्त्या.

मु. शी. : श्री.अंभोरे, मुख्याधिकारी, नगर परिषद, पाथरी यांनी
संगनमताने केलेल्या बेकायदेशीर नियुक्त्या यासंबंधी
सर्वश्री श्रीकांत जोशी व इतर वि.प.स. यांनी दिलेली
नियम 93 ची सूचना.

श्री.राजेश टोपे (नगरविकास राज्यमंत्री) : अध्यक्ष महोदय, श्री.श्रीकांत जोशी व इतर सन्माननीय सदस्यांनी "श्री.अंभोरे, मुख्याधिकारी, नगर परिषद, पाथरी यांनी संगनमताने केलेल्या बेकायदेशीर नियुक्त्या" या विषयावर नियम 93 अखिरी जी सूची दिली होती, तिला अजूनही आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अजूनही वितरीत केलेल्या असल्याची ही निवेदनसभांच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदनसभांच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

श्री.श्रीकांत जोशी : सभापती महोदय, या नगरपालिकेच्या सी.ई.ओ.वर एक चांगला लेख लिहिता येईल. त्यांनी कोणतीही पदे रिक्त नसताना 21 जणांना बेकायदेशीररित्या नियुक्त्या दिल्या आणि नंतर त्यांना नोकरीवरून काढून टाकले. अशापध्दतीच्या केसेस मराठवाड्यात आणि उत्तर महाराष्ट्रात रोज अनुभावयास मिळत आहेत. तेव्हा अशा गोष्टींना आळा बसण्यासाठी आणि नगरपालिकांमधील व्यवस्थापन सुधारण्यासाठी संभाजीनगर येथे त्याठिकाणी एक अतिरिक्त संचालकाची नियुक्ती करण्यात येणार आहे का ?

श्री.राजेश टोपे : सभापती महोदय, सजेशन फॉर अॅक्शन.

...3...

पृ.शी.: श्री चिंतामणी मंदिर,थेऊर,(ता.हवेली,जि.पुणे) येथे

दोन गटात झालेली चकमक.

मु.शी.: श्री चिंतामणी मंदिर,थेऊर,(ता.हवेली,जि.पुणे) येथे

दोन गटात झालेली चकमक यासंबंधी डॉ.नीलम गोन्हे,वि.प.स.

यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

श्री.सिद्धाराम म्हेत्रे (गृह राज्यमंत्री) : अध्यक्ष महोदय, डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स. यांनी "श्री चिंतामणी मंदिर, थेऊर, (ता.हवेली,जि.पुणे) येथे दोन गटात झालेली चकमक" या विषयावर प्रिम् 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला आपुल आपुल दिश दिल्याप्रमाणे मला विवेदित करावयाचे आहे. विवेदित्या प्रती सदस्यांनी अपेक्षित वितरीत केल्या असल्याची ही हे विवेदित सभापतींच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : विवेदित सभापतींच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

विवेदित

(प्रेस : येथे सोबतचे विवेदित छपावे)

डॉ.नीलम गोन्हे : सभापती महोदय, दिनांक 14 जुलै, 2006 रोजी गणेश चतुर्थी होती. अष्टविनायकापैकी पाच अष्टविनायकांची मंदिर पुणे जिल्ह्यात आहेत. या पाच मंदिरांत गणेश चतुर्थीच्या दिवशी लाखोंच्या संख्येने भाविक दर्शनासाठी येत असतात. निवेदनात म्हटले आहे की, ही घटना मंदिरात घडली नसून वाहन पार्किंग येथे घडली आहे. मी या ठिकाणी सांगू इच्छिते की, लोणी काळभोर थेऊर येथील चिंतामणी मंदिराजवळ महाप्रसादाचा कार्यक्रम सुरु होता त्यावेळी दोन गटात शाब्दिक चकमकी होऊन त्यांच्यात हाणामारी झालेली आहे. माझा मंत्रिमहोदयांना प्रश्न आहे की, थेऊर येथील चिंतामणी मंदिराजवळ शासनाला होमगार्डची मदत उपलब्ध करून देता येईल का ? थेऊर येथील चिंतामणी मंदिराजवळ देवस्थानने सुरक्षारक्षक नेमलेले आहेत, या सुरक्षारक्षकांमध्ये वाढ करण्यासाठी पोलीस विभागातर्फे देवस्थानला सूचना देण्यात येतील काय ? लोणी काळभोर येथील पोलीस स्टेशनची हद्द हवेली तालुक्याजवळ असलेल्या नदीच्या पलिकडे आणखी 12-15 कि.मी. आहे. तेव्हा लोणी काळभोर येथे अतिरिक्त पोलीस स्टेशन उभारण्यात येईल का ?

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे : सभापती महोदय, दिनांक 14 जुलै, 2006 रोजी गणेश चतुर्थी होती.त्या निमित्ताने थेऊर येथील चिंतामणी मंदिराजवळ पुष्कळ भाविक दर्शनासाठी आले होते. त्यावेळी पार्किंग येथे दोन गटात शाब्दिक बाचाबाची होऊन त्यांच्यात हाणामारी झाली. त्यासंबंधीची तक्रार पोलीस स्टेशनमध्ये करण्यात आलेली आहे. यामध्ये दोन्ही बाजूच्या लोकांना अटक करण्यात आलेली आहे. त्याठिकाणी जादा होमगार्डस उपलब्ध करून देण्या बाबत सन्माननीय सदस्या डॉ.नीलम गोन्हे यांनी सांगितले, त्याबाबत सांगू इच्छितो की, त्यांच्या सूचनेची भविष्यात निश्चितपणे दक्षता घेऊ. लोणी काळभोर येथे अतिरिक्त पोलीस स्टेशन उभारणे शक्य होणार नाही. परंतु नवीन भरती झाल्यावर त्याठिकाणी जादा कुमक पाठविता येईल.

पु.शी.: मुंबईत झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेच्या घरबांधणी योजनेत बिल्डर,स्थानिक पुढारी व गुंड टोळ्या यांच्यात सुरु असलेला तीव्र संघर्ष.

मु.शी.: मुंबईत झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेच्या घरबांधणी योजनेत बिल्डर,स्थानिक पुढारी व गुंड टोळ्या यांच्यात सुरु असलेला तीव्र संघर्ष याबाबत सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर, नितीन गडकरी, विनोद तावडे वि.प.स.यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

श्री.सिद्धाराम म्हेत्रे (गृह राज्यमंत्री) : अध्यक्ष महोदय, सर्वश्री पांडुरंग फुंडकर, नितीन गडकरी, विनोद तावडे यांनी "मुंबईत झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेच्या घरबांधणी योजनेत बिल्डर,स्थानिक पुढारी व गुंड टोळ्या यांच्यात सुरु असलेला तीव्र संघर्ष" या विषयावर विम 93 अख्ये जी सूच दिली होती, तिला अनुमती आपण दिदेश दिल्याप्रमाणे मला विवेद सभा रावयाचे आहे. विवेदच्या प्रती सदस्यांनी अदरच वितरीत केलेल्या असल्यामुळे हे विवेद सभांच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : विवेद सभांच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

विवेद

(प्रेस : येथे सोबतचे विवेद छपावे)

श्री.पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, माननीय मंत्रिमहोदयांनी निवेदनात म्हटले आहे की, "मुंबईत झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेच्या माध्यमातून अनेक भूखंडावर सुरु असलेल्या घरबांधणी योजनांत बिल्डर्स, स्थानिक पुढारी व गुंड टोळ्या यांच्यात आपापसात संघर्ष सुरु आहे." मुंबई भूखंड माफियांच्या हातात गेल्यामुळे त्याची दखल देशाच्या माननीय पंतप्रधानांनी देखील घेतलेली आहे. निवेदनात म्हटले आहे की, 14-15 गुन्हे घडलेले आहेत, 62 लोकांना अटक करण्यात आलेली आहे. गुंडांनी स्थानिक रहिवाशांना धमकावून त्यांना घरापासून हुसकावून लावण्याचे प्रकार होत आहेत शासनाने हे मान्य केलेले आहे. माझा स्पेसिफिक प्रश्न आहे की, याप्रकरणामध्ये गुंडाना पकडण्यात आले. परंतु किती बिल्डर्सना अटक करण्यात आली ?

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे : सभापती महोदय, या प्रकरणांमध्ये परिमंडळ-3 मध्ये गुन्हा दाखल झालेला असून विकासक श्री.अशोक जाधव यांना अटक करण्यात आलेली आहे. एन.एम.जोशी येथील पोलीस स्टेशनमध्ये सुध्दा श्री.अशोक जाधव यांना अटक करण्यात आलेली आहे.

यानंतर श्री.पुरी...

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे...

अग्नीपाडा येथील महंमद अली लोखंडवाला या विकासकाला अटक करण्यात आली आहे. याबाबतीत एकूण 20 गुन्हे घडलेले आहेत. त्यामध्ये 88 आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. 88 आरोपींपैकी 2 जणांना 56 प्रमाणे तडीपार करण्यात आले आहे, 107 सीआरपीसीखाली 44 जणांना, 110 सीआरपीसीखाली 5 जणांना, 151 सीआरपीसीखाली 3 जणांना व एमपीडीएखाली 1 जणावर कारवाई करण्यात आली आहे.

श्री.नितीन गडकरी : सभापती महोदय, यासंदर्भातील काही प्रकरणांच्या बाबतीत मी माननीय मुख्यमंत्र्यांकडे तक्रार केलेली आहे. बांद्रा-रिक्लेमेशन येथे एस.आर.ए.ची स्कीम असून त्या माध्यमातून वांभी योजना राबविताना 800 बांग्लादेशी घुसखोरांना घरे देण्यात आली आहेत. या योजनेच्या माध्यमातून जबरदस्तीने सहया घेणे, परवाने नसतानाही असे प्रकार वा घोटाळे सुरु आहेत. प्रत्यक्षात घरे कोणाला मिळतात, हा संशोधनाचा विषय आहे. यासंदर्भात शासन जेवढे जागरुक पाहिजे तेवढे नाही. सगळ्यात गंभीर गोष्ट अशी की, 800 बांग्लादेशी घुसखोरांना बांद्रा-रिक्लेमेशन येथे घरे देण्यात आली आहेत. यासंदर्भात मी स्वतः माननीय मुख्यमंत्र्यांकडे तक्रार केलेली आहे व यासंदर्भातील सर्व माहिती दिलेली आहे. बॉम्बस्फोटांच्या पार्श्वभूमीवर हे असले प्रकार सर्रास सुरु आहेत. यासंदर्भातील तक्रार जरी माननीय मुख्यमंत्र्यांकडे असली तरी ती आपण मागवून घेऊन यासंदर्भातील प्रकरणांमध्ये कारवाई करणार आहात का ? तसेच, माननीय मुख्यमंत्री सभागृहामध्ये उपस्थित आहेत. ही फार गंभीर प्रकरणे आहेत. यासंदर्भातील दोन पत्र मी माननीय मुख्यमंत्र्यांकडे पाठविलेली आहेत, त्याची त्यांना माहिती असेलच. याठिकाणी 800 बांग्लादेशी घुसखोरांना घरे देणे, हे बरोबर नाही. त्यामुळे या सर्व प्रकरणांची चौकशी करावी अशी माझी मागणी आहे.

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे : सभापती महोदय, याठिकाणी सन्माननीय सदस्यांनी जो प्रश्न उपस्थित केला, त्याबाबतीत निश्चितपणे चौकशी करण्यात येईल.

श्री.विनोद तावडे : सभापती महोदय, एस.आर.ए.च्या स्कीममध्ये अंडरवर्ल्डचा पैसा असल्याचा, त्याचबरोबर राजकीय नेत्यांचाही सहभाग असल्याचा रिपोर्ट गृहमंत्रालयाकडे आला आहे काय ? असल्यास, तो आपण सभागृहासमोर कधी ठेवणार ?

..2....

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे : सभापती महोदय, अशा प्रकारचा कुठलाही अहवाल गृह मंत्रालयाकडे आलेला नाही.

..3.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

पृ. शी. : विदर्भातील सहा जिल्हयांकरिता शासनाने विशेष पॅकेज घोषित

करूनही शासनास शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यास अपयश
येण्याचे निदर्शनास येणे

मु. शी. : विदर्भातील सहा जिल्हयांकरिता शासनाने विशेष पॅकेज घोषित

करूनही शासनास शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यास अपयश
येण्याचे निदर्शनास येणे याबाबत सर्वश्री नितीन गडकरी, पांडुरंग
फुंडकर, विनोद तावडे, वि. प. स. यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये
सूचना.

डॉ.राजेंद्र शिंगणे (महसूल राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य सर्वश्री
नितीन गडकरी, पांडुरंग फुंडकर, विनोद तावडे, वि. प. स. यांनी "विदर्भातील सहा जिल्हयांकरिता
शासनाने विशेष पॅकेज घोषित करूनही शासनास शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यास अपयश
येण्याचे निदर्शनास येणे" या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून
आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अगोदरच
वितरित केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

सभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

... ..

..4.....

श्री.नितीन गडकरी : सभापती महोदय, विदर्भामध्ये पॅकेज जाहीर झाल्यानंतरही मोठ्या प्रमाणात शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या होत आहेत. यामध्ये साधारणतः 50 पेक्षा अधिक आत्महत्या ह्या पॅकेज जाहीर झाल्यानंतर झालेल्या आहेत. राज्य सरकारने पॅकेज जाहीर केल्यानंतर आत्महत्येचा दर दुप्पट झाला. माननीय पंतप्रधानांनी पॅकेज जाहीर करुनही आत्महत्येचा दर दुप्पट झाला. त्यामुळे यासंदर्भात माझी मागणी आहे की, आत्महत्या होऊ नयेत, यासाठी आपण शेतकऱ्यांना डायरेक्ट मदत दिली पाहिजे. आपण इन-डायरेक्टली मदत केली तर त्यामध्ये बँकांचे भले होणार आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना डायरेक्ट मिळणे आवश्यक असून तशी मदत आपण करणार का ?

डॉ.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येबाबत डिसेंबरच्या अधिवेशनामध्ये महाराष्ट्र सरकारच्या वतीने 1075 कोटी रुपयांचे पॅकेज विदर्भातील 6 जिल्हयांसाठी दिले. काही दिवसांपूर्वीच माननीय पंतप्रधानांनीही 3750 कोटी रुपयांचे पॅकेज तेथील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येच्या संदर्भात काही उपाययोजना करण्याच्या संदर्भात दिलेले आहे.

नंतर श्री.रोझेकर...

श्री.राजेंद्र शिंगणे.....

डिसेंबरमध्ये राज्य शासनाने जे 1075 कोटी रुपयांचे पॅकेज जाहीर केले होते त्यामधील 756.83 कोटी रुपये विदर्भातील 6 जिल्हयांमध्ये खर्च करण्यात आलेले आहेत. ही गोष्ट खरी आहे की, आत्महत्या रोखण्यासाठी पॅकेज जाहीर झाल्यानंतरही आत्महत्या थांबलेल्या नाहीत. राज्य शासनाच्या वतीने, माननीय पंतप्रधानांच्या वतीने जे पॅकेज जाहीर झालेले आहे त्याचा परिणाम भविष्यामध्ये निश्चित दिसणार आहे. या पॅकेजचे दुरगामी परिणाम राहणार आहेत. पॅकेज जाहीर झाल्याबरोबर शेतक-यांच्या आत्महत्या थांबल्या, असे चित्र दिसणार नाही. सन्माननीय सदस्य, श्री.नितीन गडकरी यांनी जी सूचना या ठिकाणी केली आहे, ती चांगली आहे. यासंदर्भातील ब्रिफिंग अधिका-यांकडून घेत असतांना मी अशा सूचना दिल्या आहेत की, ख-या अर्थाने जे आपद्ग्रस्त शेतकरी आहेत त्यांच्यापर्यन्त या पॅकेजचा फायदा पोहोचला पाहिजे. प्रत्येक गावागावात जे कोरडवाहू, अल्पभूधारक शेतकरी आहेत, ज्यांच्या घरामध्ये आत्महत्या झालेल्या आहेत त्यांना पुढच्या काळामध्ये सावरण्यासाठी तसेच जर पिडित कुटुंबे त्या गावामध्ये असतील तर त्यांना आत्महत्येपासून प्रवृत्त करण्याचे प्रयत्न झाले पाहिजेत. आत्महत्येपासून परावृत्त कसे करता येईल, हे पाहिले पाहिजे.

श्री.नितीन गडकरी : सभापती महोदय, या ठिकाणी चुकीचे रेकॉर्डवर येऊ नये. सन्माननीय मंत्रीमहोदयांनी 'प्रवृत्त' असा शब्द वापरलेला आहे. खरे तर, 'आत्महत्येपासून परावृत्त' असा शब्दप्रयोग करावयास हवा. परंतु, सन्माननीय मंत्रीमहोदयांचे बरोबर आहे, शासनाचा तसाच प्रयत्न आहे.

श्री.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, मी माझ्या भाषणातच त्याची दुरुस्ती केली आहे.

प्रा.बी.टी.देशमुख : सभापती महोदय, ज्या भागामध्ये आत्महत्या होत आहेत त्या ठिकाणी कोरडवाहू शेतक-यांना निश्चितपणे मदत मिळाली पाहिजे, असा मुद्दा या ठिकाणी उपस्थित झाला आहे. अमरावती येथे हेल्पलाईन संस्थेद्वारा आयोजित केलेल्या बैठकीला जवळ जवळ 55 आमदार उपस्थित होते. त्या ठिकाणी जो ठराव करण्यात आला त्यासह एक निवेदन सन्माननीय मुख्यमंत्री आणि माननीय पंतप्रधान यांना 3/4 महिन्यांपूर्वीच पाठविण्यात आले आहे. त्यामध्ये अशी मागणी करण्यात आली आहे की, ज्या भागामध्ये सिंचन जास्त आहे त्या ठिकाणी हेक्टरी 3 ते 8

SRR/ KGS/ MAP/

प्रा.बी.टी.देशमुख.....

लाख रुपये खर्च करण्यात आले आहेत आणि त्या ठिकाणी 60 ते 70 टक्के सिंचनक्षमता निर्माण झाली आहे. परंतु, जो कोरडवाहू भाग आहे तो यापासून वंचित आहे. ज्या प्रमाणात अनुशेष असेल त्या प्रमाणात मदत मिळाली पाहिजे. या बैठकीत जो ठराव करण्यात आलेला आहे त्यामध्ये असे म्हटले आहे की, "1 हजार कोटीच्या वर अनुशेष असेल तर कोरडवाहूच्या कास्तकारांना 10 हजार रुपये प्रति हेक्टरी आणि 1 हजारपेक्षा कमी अनुशेष असेल त्या ठिकाणी 5 हजार रुपये प्रति हेक्टरी मदत, जलसिंचनाच्या असुविधेप्रती सानुग्रह अनुदान म्हणून देण्यात यावी, अशी मागणी आहे." अशी मदत दिली तर वर्षानुवर्षे ज्यांच्यावर अन्याय झाला आहे त्यांना मृत्युची वाट न पाहता रिलिफ मिळेल. यासंदर्भात सन्माननीय मंत्रीमहोदयांनी आताच उत्तर द्यावे, असे माझे म्हणणे नाही. परंतु, हेल्पलाईनच्या वतीने जे निवेदन सादर करण्यात आले आहे, ज्या बैठकीला 55 आमदार उपस्थित होते, ज्याची यादी निवेदनासोबत जोडली आहे, त्याचा विचार गांभीर्याने आपण करणार काय ?

श्री.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, सन्माननीय ज्येष्ठ सदस्य, प्रा.बी.टी.देशमुख सरांनी जी सूचना या ठिकाणी केलेली आहे, ती रास्त आहे. हेल्पलाईनच्या माध्यमातून जी मागणी करण्यात आलेली आहे त्यासंदर्भात गांभीर्याने विचार केला जाईल. या सूचनेच्या अनुषंगाने पुढच्या काळातील नियोजनाबाबत निश्चित विचार केला जाईल.

श्री.पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, या निवेदनामध्ये 3 शेतकऱ्यांची नांवे आम्ही दिलेली आहेत. चंद्रपूर जिल्ह्यातील राजुरा तालुक्यातील मौजा कावडगोदी येथील शेतकरी आबाजी राठोड, गाडेगाव (खुर्द), तालुका जळगाव जामोद, जिल्हा बुलढाणा येथील शेतकरी प्रकाश खुपसे आणि वडगाव, पाटन येथील शेतकरी उत्तम उमाळे या तिन्ही शेतकऱ्यांच्या घरी आम्ही जाऊन आलो आहोत. निवेदनामध्ये असे नमूद केले आहे की, "यामधील शेतकरी, श्री.खुपसे यांच्यावर कर्ज असून त्यांच्याकडे शेती असल्याचे प्राथमिक चौकशी दिसून आले आहे. दुसरा मयत शेतकरी, श्री.उमाळे यांच्याकडे शेती नसून त्यांच्या वडीलांच्या नांवावर शेती आहे." सभापती महोदय, मला आपल्या माध्यमातून सन्माननीय मंत्रीमहोदयांच्या हे लक्षात आणून द्यावयाचे आहे की, आपल्याकडे अशी पध्दत आहे की, वडिल मृत झाल्याशिवाय मालमत्तेची वाटणी होत नाही किंवा मुलांच्या नावावर ती मालमत्ता होत नाही.

यानंतर श्री.बोरले.....

श्री.पांडुरंग फुंडकर

त्या शेतक-याचे सामुहिक कुटुंब आहे. सभापती महोदय, त्या शेतक-यावर कर्ज नाही असे सांगितलेले आहे. कर्जाची चौकशी करित असतांना त्या शेतक-याने जिल्हा सहकारी बँकेकडून कर्ज घेतले आहे काय, हे तपासले जाते. त्या शेतक-यावर इतर कर्ज असल्यामुळे त्याने आत्महत्या केलेली आहे. आबाजी लालसिंक राठोड या शेतक-यावर 30 हजार रुपयांचे कर्ज आहे. प्रकाश खुपसे या शेतक-यावर देखील कर्ज आहे आणि उत्तम उमाळे या शेतक-याने विविध पत संस्थांकडून कर्ज घेतलेले आहे. माझा प्रश्न असा आहे की, शासनाकडून या तिन्ही शेतक-यांच्या घरी किती दिवसांमध्ये मदत पोहचविली जाणार आहे ?

डॉ.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, आत्महत्या केलेल्या शेतक-यांना मदत करण्यासंदर्भात जिल्हाधिका-यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन केलेली आहे. आत्महत्या केलेल्या शेतक-यांना शासन स्तरावरून जी मदत देण्यात येत होती ती आता जिल्हाधिकारी स्तरावरून देण्यात येते. शासनाने त्यातील अटी शिथिल केलेल्या आहेत. माननीय विरोधी पक्ष नेते श्री.पांडुरंग फुंडकर यांनी सांगितल्याप्रमाणे त्या शेतक-यांवर कर्ज असेल किंवा कर्जाचा तगादा असेल तर जिल्हा सहकारी बँकेचेच नव्हे तर पत संस्थांकडून त्यांनी शेतीसाठी कर्ज घेतले असेल तर जिल्हाधिका-यांना सूचना दिल्या जातील आणि 15 दिवसांच्या आत त्या शेतक-यांना मदत दिली जाईल.

पृ. शी. : मुंबई शहरातील फोर्ट परिसरात वाहनांसाठी वाहनतळ उपलब्ध न होणे, त्यामुळे होत असलेली वाहतुकीची कोंडी.

मु. शी. : मुंबई शहरातील फोर्ट परिसरात वाहनांसाठी वाहनतळ उपलब्ध न होणे, त्यामुळे होत असलेली वाहतुकीची कोंडी याबाबत श्री.विनोद तावडे व इतर वि.प.स. यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

श्री.राजेश टोपे (नगर विकास राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.विनोद तावडे यांनी "मुंबई शहरातील फोर्ट परिसरात वाहनांसाठी वाहनतळ उपलब्ध न होणे, त्यामुळे होत असलेली वाहतुकीची कोंडी" या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अगोदरच वितरित केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

श्री.विनोद तावडे : सभापती महोदय, मुंबई शहरातील फोर्ट भागातील वाहनतळाची गरज लक्षात घेता सदर भूखंड वाहनतळासाठी आरक्षित करण्याचे आदेश शासन देईल काय ?

श्री.राजेश टोपे : सभापती महोदय, डी.पी. चे रिझर्वेशन विकसित करण्याची जबाबदारी महानगरपालिकेची असते. महानगरपालिकेने आमसभेमध्ये ठराव केलेला आहे. माननीय आयुक्तांनी जर शासनाकडे विखंडीत करण्यासाठी ठराव पाठविला तर शासन त्यावर विचार करील.

पृ. शी. : पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी शेळी व मेंढी विकास महामंडळाच्या गैरकारभाराच्या चौकशीबाबत होत असलेली टाळाटाळ.

मु. शी. : पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी शेळी व मेंढी विकास महामंडळाच्या गैरकारभाराच्या चौकशीबाबत होत असलेली टाळाटाळ याबाबत श्री. प्रकाश शेंडगे वि.प.स.यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

श्री.हसन मुश्रीफ (पशुसंवर्धन राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.प्रकाश शेंडगे यांनी पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी शेळी व मेंढी विकास महामंडळाच्या गैरकारभाराच्या चौकशीबाबत होत असलेली टाळाटाळ या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अगोदरच वितरित केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

श्री.प्रकाश शेंडगे : सभापती महोदय, सन 2005 साली पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी शळी व मेंढी विकास महामंडळामध्ये झालेल्या भ्रष्टाचाराची चौकशी श्री.गोरख मेघ या अधिका-यांने केलेली आहे. शासनाकडे सभागृहाला आश्वासन देऊन तीन अधिवेशने झाली तरी सुध्दा अहवाल सभागृहाला सादर झालेला नाही. जो अहवाल सादर केलेला आहे त्यामध्ये एका संचालकाकडून खुलासा प्राप्त व्हावयाचा आहे, असे नमूद केलेले आहे. शासन चौकशी करण्याबाबत कितपत सिरिस आहे याचा खुलासा शासनाने करावा. तसेच, जे दोषी असतील त्यांच्यावर शासन कारवाई करणार आहे काय ?

श्री.हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी शेळी व मेंढी विकास महामंडळाचे तत्कालीन व्यवस्थापकीय संचालक श्री.कारंढे यांचा खुलासा अद्याप शासनाकडे प्राप्त झालेला नाही. त्यांना शासनाने वेळोवेळी कळविलेले आहे. श्री.गोरख मेघ, आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी संस्थेच्या कारभाराची चौकशी केलेली आहे. त्यासंदर्भातील माहिती काय आहे याचा खुलासा त्यांनी दिलेला नाही. त्यांचा खुलासा आल्यानंतर जे दोषी असतील त्यांच्यावर कारवाई केली जाईल.

पृ. शी. : ठाणे येथील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील रेकॉर्ड रुमला लागलेली आग.

मु. शी. : ठाणे येथील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील रेकॉर्ड रुमला लागलेली आग याबाबत श्री.रामनाथ मोते, वि.प.स. यांनी दिलेली नियम 93 अन्वये सूचना.

श्री.धर्मरावबाबा आत्राम (परिवहन राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.रामनाथ मोते यांनी ठाणे येथील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील रेकॉर्ड रुमला लागलेली आग या विषयावर नियम 93 अन्वये जी सूचना दिली होती, तिला अनुलक्षून आपण निदेश दिल्याप्रमाणे मला निवेदन करावयाचे आहे. निवेदनाच्या प्रती सदस्यांना अगोदरच वितरित केलेल्या असल्याने मी हे निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

...7/-

श्री.रामनाथ मोते : सभापती महोदय,आर.टी.ओ. कार्यालय ठाणे येथे आग लागल्यामुळे अत्यंत महत्वाचे अभिलेख जळून खाक झाले यासंदर्भातील हे निवेदन आहे. या ठिकाणी उत्तरामध्ये असे म्हटलेले आहे की, अद्याप आगीचे कारण समजलेले नाही. जळालेला कचरा कार्यालयाच्या गोदामाच्या भिंतीजवळ टाकल्याने त्यातील ठिणगी उडून आग लागणे शक्य असल्याचे अनुमान आहे असे उत्तर दिले आहे. आगीचे कारण अद्याप समजलेले नाही. माझा प्रश्न असा आहे की, आग लागण्याचे कारण काय आहे याबाबत उच्च स्तरीय समितीमार्फत शोध घेतला जाईल काय ?

यानंतर श्री.सुंबरे

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री. मोते

खरे म्हणजे ही आग पहिल्यांदा सकाळी 10.15 वाजता लागली होती आणि पुन्हा ती सायंकाळी 7.00 च्या सुमारास लागते आहे हे कसे काय ? यामध्ये तेथील आरटीओचे अधिकारी, ज्यांनी गाड्यांचे बोगस रजिस्ट्रेशन केल्याच्या तक्रारी आहेत त्यांचा हात असण्याची मोठी शक्यता आहे आणि त्यामुळेच हे संपूर्ण प्रकरण संशयास्पद आहे. तेव्हा या संपूर्ण प्रकरणाची म्हणजे या आगीची, त्या आगीमध्ये जळून गेलेल्या अभिलेखांची, तेथील अधिकाऱ्यांची उच्च स्तरीय चौकशी आपण करणार काय ?

श्री. धर्मरावबाबा आत्राम : सभापती महोदय, मुख्य अग्निशमन अधिकारी यांनी आपल्याला या संबंधात पत्र देऊन सांगितले आहे की, ही आग कोणी जाणून बुजून लावलेली नाही. तरी देखील ज्यावेळेस आग लागल्याचे आपल्याला समजले त्यावेळीच आपण ट्रान्स्पोर्ट कमिशनर आहेत त्यांना पत्र पाठवून सूचना दिली आहे की, याबाबत त्यांनी ताबडतोबीने चौकशी करावी. तसेच त्यांना तिसऱ्याच दिवशी आपण चौकशीसाठी पाठविले असून त्यांच्या चौकशी अहवाल अजून अप्राप्त आहे. तो आल्यानंतर त्यानुसार योग्य ती कारवाई केली जाईल.

श्री. रामनाथ मोते : सभापती महोदय, ज्यांच्यासंबंधात तक्रारी आहे, संशय आहे त्यांनाच आपण चौकशी करण्यास सांगता आहात. म्हणूनच याबाबतीत उच्च स्तरीय चौकशी होणे आवश्यक आहे तरी ती आपण करणार का ?

श्री. विलासराव देशमुख : सभापती महोदय, या संपूर्ण प्रकाराबाबत ट्रान्स्पोर्ट आयुक्तांकडून आपण अहवाल मागितला आहे व तो अद्याप आपल्याकडे आलेला नाही. सभापती महोदय, कोठल्याही अधिकाऱ्यावर कारवाई करावयाची असेल तर नैसर्गिक न्यायाच्या भूमिकेतून त्याबाबत सर्व संबंधितांची चौकशी होणे आवश्यक आहे आणि त्यानंतरच कारवाई केली जाईल.

..... क्यूक्यू 2 ...

पृ.शी. : राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज कॅन्सर रुग्णालय, नागपूर येथे सुरु असलेला व्यवस्थापकांचा मनमानी कारभार.

मु.शी. : राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज कॅन्सर रुग्णालय, नागपूर येथे सुरु असलेला व्यवस्थापकांचा मनमानी कारभार याबाबत सवश्री सागर मेघे, नितीन गडकरी, पांडुरंग फुंडकर, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. सागर मेघे (नागपूर स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने नियम 101 अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे माननीय मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि त्यांनी याबाबत निवेदन करावे अशी विनंती करतो.

" नागपूर शहरातील राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज कॅन्सर रुग्णालयाचे गेल्या 4 वर्षांपासून ऑडिट झाले नसून रुग्णालयातील व्यवस्थापकांचा मनमानी कारभार सुरु असल्याचे माहे जून 2006 मध्ये उघडकीस येणे, या रुग्णालयातील गरीब रुग्णांसह कर्मचारी वर्गाचे शोषणाचे प्रकार गेल्या अनेक वर्षांपासून सुरु असून या शोषणाविरोधात कर्मचाऱ्यांनी आंदोलन सुरु करणे, राष्ट्रसंतांच्या नावाने असलेल्या या रुग्णालयात राष्ट्रसंतांच्या विचारांना मूठमाती देणे, या रुग्णालयातील कॅन्सर रिलीफ सोसायटीची निवडणूक गेल्या चार वर्षांपासून झालेली नसणे, सोसायटीची एकही आमसभा अद्याप झालेली नसणे, रुग्णालयात अनेक आर्थिक गैरव्यवहार सुरु असणे, यामुळे रुग्णांमध्ये व कर्मचाऱ्यांमध्ये प्रचंड रोष निर्माण होणे, याकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, यावर शासनाने तातडीने करावयाची उपाय योजना व कार्यवाही. "

श्री. हसन मुश्रीफ (विधी व न्याय राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेसंबंधीच्या निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरित केल्या असल्यामुळे मी ते निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

..... क्यूक्यू 3 ...

(1ल्या लक्षवेधी सूचनेवरील मा. विधी व न्याय राज्यमंत्र्यांच्या निवेदनानंतर..)

श्री. सागर मेघे : सभापती महोदय, आज देशामध्ये जी 13 विभागीय हॉस्पिटल्स आहेत त्यापैकी नागपूर येथील राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज कॅन्सर हॉस्पिटल हे एक आहे आणि देशातील हे असे 13 वे रुग्णालय आहे. विदर्भातील जनतेला अल्प दरामध्ये अद्यावत वैद्यकीय सुविधा व सेवा मिळावी हा हे रुग्णालय करण्यामागील हेतू होता व आहे. नागपूरचे विभागीय आयुक्त हे या संस्थेचे पदसिद्ध अध्यक्ष आहेत. या रुग्णालयासंबंधात केलेल्या या निवेदनामध्ये आपण म्हटलेले आहे की, मागील 2002 पासून तेथे आमसभा झालेली नाही तसेच बॅलन्सशीट्स देखील चॅरिटी कमिशनर यांच्याकडे सबमिट झालेली नाही. तेव्हा या संबंदात माझा प्रश्न असा आहे की, या संस्थेची गेल्या चार वर्षांपासून आमसभा झालेली नाही तसेच निवडणूक देखील झालेली नाही तरी तेथे आमसभा घेण्यासाठी आणि निवडणूक घेण्याबद्दल संबंधित अधिकाऱ्यांना आपण आदेश देणार आहात काय ? तसेच येथे किती महिन्यांमध्ये ही निवडणूक होईल ?

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, कॅन्सर रिलिफ सोसायटी हा न्यास संस्था नोंदणी अधिनियम 1860 व मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम 1950 खाली नोंदणी क्रमांक 711 (नागपूर) अन्वये 1965 साली नोंदविण्यात आलेला आहे आणि या न्यासातर्फे हे राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज रिजनल कॅन्सर हॉस्पिटल व रिसर्च सेंटर नावाने रुग्णालय चालविण्यात येते. यासाठी शासनाने या संस्थेला वेळोवेळी पैसे दिलेले आहेत तसेच जमीन देखील दिलेली आहे. या संस्थेच्या व्यवस्थापन कमिटीची निवडणूक ही दर तीन वर्षांनी व्हायला पाहिजे पण ती वेळेवर झालेली नाही तसेच आमसभा देखील झालेल्या नाहीत म्हणून या संस्थेची निवडणूक तसेच आमसभा वेळेवर घेतल्या जाव्यात अशा सूचना संस्थेच्या अध्यक्षांना देण्यात येतील.

श्री. सागर मेघे : किती महिन्यात या संस्थेच्या निवडणुका होतील ?

श्री. हसन मुश्रीफ : ताबडतोब निवडणुका घेण्याचे आदेश त्यांना दिल जातील.

..... क्यूक्यू 4 ...

पु. शी. : सौ.शकुंतला कोठारी (मलकापूर, जि. अकोला) यांच्या खाजगी मालकीची जमीन संपादित केल्यानंतर न वापरलेली जमीन त्वरित परत करणे.

मु. शी. : सौ.शकुंतला कोठारी (मलकापूर, जि. अकोला) यांच्या खाजगी मालकीची जमीन संपादित केल्यानंतर न वापरलेली जमीन त्वरित परत करणे यासंबंधी सर्वश्री गोपीकिसन बाजोरिया, दिवाकर रावते, डॉ. दीपक सावंत, सर्वश्री अनिल परब, सुरेश जेथलिया, वि. प. स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. गोपीकिसन बाजोरिया (अकोला, वाशिम, बुलढाणा स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : सभापती महोदय, मी नियम 101 अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आपल्या अनुमतीने सन्माननीय मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि त्याबाबत त्यांनी निवेदन करावे, अशी विनंती करतो.

" अकोला जिल्ह्यातील मलकापूर येथील सौ.शकुंतला कोठारी यांच्या मालकीची सर्व्हे नं.24/2 मधील 20 एकर 28 गुंटे जमीन शासनाने भूसंपादनाच्या नावाखाली संपादन करणे, त्यापैकी सदर जमीन मालकाने न वापरलेली 4245 चौ.मी. जमीन परत मिळविण्याकरिता शासनाच्या निर्देशाप्रमाणे सर्व पूर्तता जमीन मालकाने केल्यावर तसेच जमिनीचे म्हाडास व्याजासह रुपये 14,76,644.76 परत केल्यानंतरही आजतागायत शासनाकडून जमीन परत न करणे, परिणामी जमीन मालकांमध्ये पसरलेला असंतोष व संतापाची भावना, याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, जमीन मालकांस भूसंपादनाच्या नावाखाली संपादन केलेली जमीन त्वरित परत करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

श्री. दयानंद मस्के (गृहनिर्माण राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेसंबंधीच्या निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरित केल्या असल्यामुळे मी ते निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

(लक्षवेधी सूचना क्र.2 वरील मा. गृहनिर्माण राज्यमंत्र्यांच्या निवेदनानंतर...)

श्री. गोपीकिसन बाजोरिया : सभापती महोदय, या ठिकाणी माननीय राज्यमंत्र्यांनी दिशाभूल करणारे उत्तर या निवेदनातून दिलेले आहे. सभापती महोदय, श्रीमती शकुंतला कोठारी या महिलेची ही जागा होती आणि त्यांची जमीन भूसंपादनाच्या नावाखाली संपादित केली गेली होती. या संबंधात दोन वेगवेगळी प्रकरणे न्यायालयामध्ये दाखल होती ती दोन्ही एकत्रित करून हे उत्तर दिलेले आहे. श्रीमती कोठारी यांची सर्व्हे क्रमांक 24/2, मलकापूर, जिल्हा अकोला येथील 20 एकर 10 गुंटे जमीन संपादित करण्यात आली होती आणि उर्वरित 4245 चौ.मी. जमीन जी होती ती परत करण्यासाठी म्हणून श्रीमती कोठारी यांनी कोर्टामध्ये रिट पिटीशन केले होते. त्यामध्ये शासनाने असे सांगितले होते की, सदरहू रिट पिटीशन परत घ्यावे. आणि मालकाने या जमिनीची किंमत भरल्यास जमीन परत दिली जाईल. त्याप्रमाणे श्रीमती कोठारी यांनी शासनाकडे 5.76 लाख रुपये आणि 9 लाख रुपये असे एकंदर 14 लाख रुपये भरले आणि आता तरी शासनाकडून सदरहू जागा परत मिळेल अशी अपेक्षा त्यांना होती.

(यानंतर श्री. सरफरे आरआर 1

श्री. गोपीकिशन बाजोरिया...

सभापती महोदय, हे पूर्ण पैसे भरल्यानंतर आणि शासनाकडून रिटपिटीशन मागे घेतल्यानंतर उपाध्यक्ष म्हाडा आणि चीफ ऑफिसर म्हाडा यांनी 1999 मध्ये प्रधान सचिवांना कळविले. अर्जदार सौ. शकुंतला कोठारी यांनी पूर्ण पैसे भरल्यानंतर हायकोर्टामध्ये रिटपिटीशन दाखल केले, ते मागे घेण्यात आले. त्यामुळे ही 4245 मीटर जागा तातडीने अर्जदारांना परत केली पाहिजे, तरीसुद्धा ती जागा परत करण्यात आली नाही. अशाप्रकारे 16 वर्षांपासून बनवाबनवीचे उत्तर दिले जात आहे. त्यामध्ये एम.भास्करन पिल्ले यांच्या 1997 च्या निवाड्याचा दाखला देण्यात आला. अशाप्रकारे माननीय मंत्रिमहोदयांच्या दालनामध्ये एम.भास्करन पिल्ले यांच्या निवाड्याबाबत विधी व न्याय विभागाच्या सचिवांना बोलाविण्यात आले होते. त्यांनी सुद्धा सांगितले की, 1990 मध्ये शासनाने आदेश दिले की, 1997 चा एम. भास्करन पिल्ले यांच्या निवाड्याचा निर्णय याठिकाणी लागू होत नाही. अशापरिस्थितीत माझे दोन प्रश्न आहेत. एक म्हणजे सर्व्हे नंबर 24/2 मलकापूर येथील 4245 मीटर जागा परत मिळण्यासाठी शासनाच्या अटी व शर्तीनुसार सौ. शकुंतला कोठारी यांनी शासनाकडे रु.14,76,644.76 रुपये भरले आहेत काय? दुसरा प्रश्न असा की, शासनाने दि.18.1.90 रोजी जागा परत देण्याचा निर्णय घेतल्यानंतर मी या संदर्भात अशी माहिती घेतली की, 1997 च्या एम.भास्करन पिल्ले विरुद्ध केरळ शासन प्रकरणामध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने निर्णय दिल्यामुळे शासनाने ही जमीन राखून ठेवण्याचा निर्णय घेतला. तरीसुद्धा पूर्वलक्षीप्रभावाने हा निर्णय या जमिनीसाठी लागू होतो काय? तसेच, पैसे भरल्यानंतर ही जागा किती दिवसात परत करणार आहात?

श्री. दयानंद मस्के : हे प्रकरण दोन वेळा न्यायालयामध्ये गेले. या प्रश्नासंबंधी दोन वेळा बैठका झाल्या आहेत. माननीय सदस्यांनी प्रश्न विचारला आहे, त्या अनुषंगाने त्यांच्याबरोबर चर्चा देखील झाली आहे. तरीसुद्धा त्यांना या प्रश्नाची उकल झाली आहे की नाही हा अत्यंत महत्वाचा प्रश्न आहे? त्यामुळे यावरील अंतिम निर्णयासाठी हे प्रकरण विधी व न्याय विभागाकडे अभिप्रायासाठी पाठविण्यात आले आहे.

श्री. गोपीकिशन बाजोरिया : सभापती महोदय, विधी व न्याय विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी यासंबंधी उत्तर दिले आहे. त्या बैठकीला मिस्टर फेंगा आले होते. त्यांनी सांगितले की, एम.भास्करन पिल्ले विरुद्ध केरळ शासन या प्रकरणातील सुप्रिम कोर्टाचा निर्णय याठिकाणी लागू होतो.

श्री. विलासराव देशमुख : सभापती महोदय, साधारणपणे शासनाने कोणतीही जमीन विधायक कामासाठी संपादित केली असेल तर ती मूळ मालकाला परत करु नये उलट ती विधायक कामासाठी आवश्यक असेल तर ती वापरावी असा सुप्रीम कोर्टाने निर्णय दिला आहे. या प्रकरणामध्ये जी जमीन संपादित करण्यात आली आहे, त्याठिकाणी इमारत बांधली आहे. त्यातील थोडी जमीन म्हाडाने वेगळ्या कामासाठी राखून ठेवली आहे. तेव्हा जमीन मालकाची मागणी अशी आहे की, ती जमीन आम्हाला परत मिळाली पाहिजे. मधल्या काळात काही निर्णय झाले, ते त्यांना कळविण्यात आले. त्या संदर्भात माननीय राज्यमंत्र्यांनी अधिकाऱ्यांची बैठक घेतली. यामध्ये एकच मुद्दा आहे की, सुप्रीम कोर्टाच्या निकालाचा यावर परिणाम होतो की नाही? तो होत नाही. म्हणून त्या संदर्भात बैठक घेण्यात आली. त्या बैठकीमध्ये विधी व न्याय विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते. त्यांच्याकडून यासंबंधी लेखी अहवाल मागविण्यात आला असून तो आल्यानंतर त्या संदर्भात अंतिम निर्णय निश्चितपणे घेतला जाईल.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

डॉ.दीपक सावंत : माझा प्रश्न असा आहे की, पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू होईल असा, सुप्रीम कोर्टाचा निर्णय आहे. साधारणतः हा अहवाल किती दिवसात प्राप्त होईल ? जमीन परत देण्याबाबत किती दिवसाचा कालावधी लागेल ?

श्री.विलासराव देशमुख : एक महिन्यात अहवाल येईल, त्यानंतर जो काही निर्णय असेल तो एक महिन्याच्या आत कळविला जाईल.

श्री.गोपीकिसन बाजोरिया : माझ्या प्रश्नाचे उत्तर मिळालेले नाही. अहवाल आलेला आहे. माझ्याकडे मिनिट्स आहेत. चार महिन्यामध्ये त्याबाबतचा निर्णय घेतला जाईल काय ?

श्री.विलासराव देशमुख : मी एक महिन्याचा कालावधी सांगितलेला आहे. परंतु सभागृहाची इच्छा असेल तर चार महिन्यात निर्णय घेतला जाईल.

श्री.गोपीकिसन बाजोरिया : एक महिन्यामध्येच निर्णय द्यावा.

--

2...

पृ. शी. : ठाणे जिल्ह्यातील मिरा रोड शहरात महाराजा ज्वेलर्स दुकानावर टाकण्यात आलेला दरोडा.

मु. शी : ठाणे जिल्ह्यातील मिरा रोड शहरात महाराजा ज्वेलर्स दुकानावर टाकण्यात आलेला दरोडा, यासंबंधी सन्माननीय सदस्य सर्वश्री मुझपफर हुसेन , संजय दत्त, नतिकोद्दिन खतिब, प्रा.जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री.मुझपफर हुसेन (विधानसभेने निवडलेले) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने नियम 101 अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सन्माननीय उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि त्याबाबत त्यांनी निवेदन करावे, अशी विनंती करतो.

" ठाणे जिल्ह्यातील मिरा रोड शहरात दिनांक 24जून, 2006 रोजी रात्री नऊच्या सुमारास महाराजा ज्वेलर्स या दुकानावर दरोडा टाकून सुमारे 25 लाख रुपयांचा माल दरोडेखोरांनी लंपास करणे, यावेळी दरोडेखोरांनी काही ठिकाणी गावठी बॉम्बचा वापर करणे, मिरा-भाईंदर शहराची लोकसंख्या दिवसेंदिवस वाढत असून त्यामानाने तेथे पोलीसबळ कमी असणे, तसेच पोलीसांकडे अपुरी वाहन व्यवस्था असणे, परिणामी या भागात लुटमार, दुकान लुटणे, चैन चोरी, विनयभंग अशा घटनांत मोठ्या प्रमाणात वाढ झालेली असणे, त्यामुळे तेथील नागरिकांत निर्माण झालेली असुरक्षिततेची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे(गृह राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेसंबंधीच्या निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरीत केल्या असल्यामुळे मी ते निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे.)

SKK/ KGS/ MAP/

श्री.मुझपफर हुसेन : सभापती महोदय, निवेदन प्राप्त झालेले आहे. मी मंत्री महोदयांच्या माहितीसाठी सांगतो की,मिरा-भाईदर शहर साधारणतः साडे सात ते आठ लाख लोकवस्तीचे शहर आहे. एवढी मोठी लोकसंख्या असतानासुद्धा फक्त मिरा-भाईदरसाठी एकच पोलीस स्टेशन आहे. या पोलीस स्टेशनच्या परिसरामध्ये साधारणतः 4 लाख लोकवस्ती आहे. या पोलीस स्टेशनमध्ये 1 पोलीस निरीक्षक, 1 सहाय्यक पोलीस निरीक्षक, 11 पोलीस उप निरीक्षक व 111 पोलीस कर्मचारी इतके मनुष्यबळ असून त्यांना एक जीप देण्यात आलेली आहे. पोलीस ठाण्याचे साधारणतः साडे सहा ते साडेसात स्क्वेअर कि.मीटर एवढे क्षेत्र आहे. अंदाजे 15 हजार इमारती पोलीस स्टेशनच्या हद्दीमध्ये आहेत, असे असतानासुद्धा बऱ्याच वर्षांपासून नवीन पोलीस स्टेशनची प्रलंबित मागणी आहे. नवीन पोलीस स्टेशन उभारणे,पोलीस कर्मचाऱ्यांची संख्येमध्ये वाढ करणे, पोलिसांना जीप देणे आणि पोलिसांना आवश्यक अत्याधुनिक शस्त्रे देणे, अशाप्रकारची मागणी बऱ्याच वर्षांपासून प्रलंबित आहे. ही मागणी केव्हा पूर्ण करणार आहात ? सातत्याने या परिसरामध्ये दरोडे पडत आहेत. वर्तमानपत्रामधून बातम्या येतात की, मिरा-भाईदर शहर हे अतिरेक्यांचे अड्डा बनलेले आहे. अशाप्रकारच्या वर्तमानपत्रामधून बातम्या येत असताना त्याकडे काहीच लक्ष दिले जात नाही. पोलीस कर्मचारी वर्ग अपुरा आहे,पोलिसांना अत्याधुनिक शस्त्रे आणि जीप गाडी देण्याच्या बाबत केव्हा निर्णय करणार आहात ?

श्री.सिध्दाराम म्हेत्रे : सन्माननीय सदस्यांनी मिरा-भाईदर पोलीस स्टेशनमध्ये अपुरे पोलीस आहेत, असे सांगितले. लोकसंख्येच्या मानाने पोलिसांची संख्या ही अपुरी आहे,असे सन्माननीय सदस्यांचे म्हणणे बरोबर आहे. आता 11000 पोलिसांची भरती झालेली आहे. त्यामधून निश्चितपणे त्या ठिकाणी जादा पोलीस उपलब्ध करून देण्यात येतील. पोलिसांना अत्याधुनिक हत्यारेही देण्यात येतील. त्या परिसरामध्ये पोलीस आयुक्त कार्यालय स्थापन करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे. भविष्यकाळामध्ये मिरा-भाईदरमध्ये लोकसंख्या वाढणार आहे. यासाठी अतिरिक्त पोलीस अधीक्षक नियुक्त केले जातील.

श्री.मुझपफर हुसेन : लोकसंख्येच्या मानाने त्या ठिकाणी पोलिसांची संख्या अपुरी आहे, हे मंत्री महोदयांनी मान्य केलेले आहे. त्याचबरोबर पोलिसांना पेट्रोलिंग करण्यासाठी जीप गाडी उपलब्ध करून द्यावी. यापूर्वी ज्वेलरीच्या दुकानांमध्ये लुटमार झालेली आहे. गावठी बॉम्ब रस्त्यावर फोडून रस्त्यावरील लोकांना घाबरून सोडले आणि ज्वेलरीचे दुकान लुटलेले आहे. 500 फुटाच्या अंतरावर पोलीस चौकी आहे. (यानंतर श्री.बरवड....)

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

TT-1

RDB/ KGS/ MAP/

पूर्वी श्री. किल्लेदार

15:35

श्री. मुझफ्फर हुसेन

ते पाच लोक होते. 3 गावठी बॉम्ब त्यांनी फोडले. त्यांनी दुकान फोडले. गावठी बॉम्ब फोडून त्यांनी रस्त्यावर दहशत निर्माण केली. जनता त्यांच्या मागे धावू शकली नाही. पोलीस त्यांच्यामागे धावू शकले नाहीत. गेल्या सहा महिन्यामध्ये मिरा भाईंदर शहरामध्ये 8 ज्वेलर्सची दुकाने फोडण्यात आली. याबाबत माननीय मंत्रिमहोदय विचार करतील काय ?

श्री. सिध्दाराम म्हेत्रे : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्यांनी सांगितल्याप्रमाणे त्या पोलीस स्टेशनला एका गाडीची व्यवस्था करण्यात येईल.

...2...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

RDB/ KGS/ MAP/

- पु. शी.** : अतिवृष्टी आणि झोपडपट्ट्यांचे विस्थापन यामुळे मुंबई व अन्य महानगरांमध्ये शालेय विद्यार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणावर झालेली गळती
- मु. शी.** : अतिवृष्टी आणि झोपडपट्ट्यांचे विस्थापन यामुळे मुंबई व अन्य महानगरांमध्ये शालेय विद्यार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणावर झालेली गळती यासंबंधी सर्वश्री कपिल पाटील, जयंत प्र. पाटील, वि. प. स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. कपिल पाटील (मुंबई शिक्षक) : सभापती महोदय, मी नियम 101 अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आपल्या अनुमतीने सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि त्याबाबत त्यांनी निवेदन करावे, अशी विनंती करतो.

"अतिवृष्टी आणि झोपडपट्ट्यांचे विस्थापन यामुळे मुंबई व अन्य महानगरांमध्ये शालेय विद्यार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणावर झालेली गळती, पट संख्येच्या निकषामुळे मोठ्या प्रमाणात बंद पडलेल्या तुकड्या, मराठी व अन्य भाषिक शाळा व रात्र शाळेवरती आलेले गंडांतर, त्यामुळे शेकडो शिक्षक अतिरिक्त होणे व शिक्षण सेवकांच्या सेवा मुदतीपूर्वीच समाप्त होणे, गरीब वर्गातील मुलांच्या शिक्षणाचा घटनात्मक हक्कच त्यामुळे संकटात येणे, सन 2005-06 व 2006-07 या लागोपाठ दोन वर्षात निर्माण झालेल्या या गंभीर समस्येचा विचार करुन या प्रकरणी शासनाने तातडीने करावयाची वा केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

श्री. हसन मुश्रीफ (शालेय शिक्षण राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेसंबंधीच्या निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरित केल्या असल्यामुळे मी ते निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छापवे)

RDB/ KGS/ MAP/

श्री. कपिल पाटील : सभापती महोदय, या निवेदनामध्ये दिलेले उत्तर विसंगतीने भरलेले आहे. या लक्षवेधी सूचनेमध्ये अतिवृष्टी आणि झोपडपट्ट्यांचे विस्थापन यामुळे कमी झालेली पटसंख्या यासंबंधी प्रश्न विचारलेला आहे. ती बाब या निवेदनामध्ये नाकारण्यात आलेली आहे आणि असे उत्तर देण्यात आले आहे की, इंग्रजी माध्यमामुळे पटसंख्या कमी होत आहे. यासंबंधी यापूर्वी दोन बैठका माननीय शिक्षण मंत्र्यांकडे झालेल्या आहेत आणि त्या दोन्ही बैठकांमध्ये शासनाने हे मान्य केले होते तसेच अधिकाऱ्यांनीही मान्य केले होते. 800 तुकड्या कमी झालेल्या आहेत. पर्यायाने 800 शिक्षक सरप्लस झालेले आहेत. यामुळे जवळपास 40 हजार मुलांचे नुकसान झालेले आहे. पटसंख्येच्या बाबतीत जे निकष आहेत ते ताबडतोब स्थगित करण्यासंबंधीची कार्यवाही न करता शासनाच्या वेळकाढू धोरणामुळे मुंबईतील आणि परिसरातील 800 शाळांना धोका निर्माण झालेला आहे. माननीय शिक्षण मंत्री याबाबतीत खुलासा करतील काय ?

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, गेल्या वर्षी अतिवृष्टी झाली. त्यामुळे हजेरीपटावर परिणाम झाला असे सन्माननीय सदस्यांनी सांगितले. तशी वस्तुस्थिती नाही. आपत्ती आल्यानंतर पट पडताळणीची तारीख वाढवून दिली आणि विशेषतः पट 40 च्या ऐवजी 30 चा करावा असे निकष सुध्दा बदलले. परंतु नागपूरच्या एका संस्थेने उच्च न्यायालयामध्ये धाव घेतली आणि नागपूरच्या उच्च न्यायालयाने तो आदेश रद्द केला. त्यामुळे 189 ज्या तुकड्या अतिरिक्त झालेल्या आहेत त्या पालकांचा कल मुलांना इंग्रजी माध्यमामध्ये घालण्याचा झालेला आहे. पावसामुळे विद्यार्थी संख्या कमी झाली अशी वस्तुस्थिती नाही.

श्री. कपिल पाटील : सभापती महोदय, माननीय मंत्रिमहोदयांनी दोन्ही माहिती चुकीची सांगितलेली आहे. कोर्टाने निर्णय दिला हे बरोबर आहे परंतु कोर्टाचे असे म्हणणे होते की, हा निर्णय एका विभागासाठी लागू करू न करता संपूर्ण राज्याला लागू करा. कोर्टाच्या निर्णयाची ढाल पुढे करून सभागृहाची दिशाभूल करणे चुकीचे आहे. माननीय शिक्षण मंत्र्यांकडे बैठक झाली होती. कदाचित माननीय शिक्षण राज्यमंत्र्यांना हा विषय माहीत नसेल. त्यामुळे माननीय शिक्षण मंत्र्यांनी उत्तर द्यावे. त्यांच्याकडे दोन बैठका झालेल्या आहेत आणि दोन्ही बैठकांमध्ये अधिकाऱ्यांनी मान्य केले की, अतिवृष्टीमुळे विद्यार्थ्यांची संख्या कमी झालेली आहे. माननीय मंत्रिमहोदय याबाबतीत खुलासा करतील काय ?

RDB/ KGS/ MAP/

प्रा. वसंत पुरके : सभापती महोदय, अतिवृष्टीमुळे मुलांची संख्या कमी होते असा अनुभव नाही. माननीय राज्यमंत्र्यांनी म्हटल्याप्रमाणे पट पडताळणी 30 ऑगस्टपर्यंत करावी असे सांगितले होते. त्यावेळी किती मुले शाळेपासून वंचित राहिली याचा आढावा घेतला. निश्चितपणे मुलांची संख्या कमी झालेली नाही.

श्री. व्ही. यू. डायगव्हाणे : विद्यार्थी संख्या कमी होणे याला अनेक कारणे आहेत. नवीन शाळा देणे हे यातील महत्वाचे कारण आहे. कोर्टाने त्याबाबतचा निर्णय रद्द केला आहे आणि तो निर्णय रद्दच ठेवावा. नवीन शाळा देणार नाही, नवीन जादा तुकड्या देणार नाही असे धोरण शासनाने ठरवावे. काही शाळा मनमानी करून वाटेल तेवढ्या मुलांना प्रवेश देतात. बाकीच्या शाळांना विद्यार्थी मिळत नाहीत पण काही शाळा निकषापेक्षा दुप्पट, तिप्पट विद्यार्थी घेतात. ज्या शाळा निकषापेक्षा जास्त विद्यार्थी घेतात अशा संस्थांवर काही दंडात्मक कारवाई करणार काय ? यापुढे शाळा आणि तुकड्या देणार नाही याबाबत धोरण निश्चित करणार काय ?

श्री. हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, कायम विना अनुदानित शाळांचा प्रश्न अनेक गोष्टींवर परिणाम करणारा आहे. परंतु आता ज्या शाळा दिल्या होत्या त्या उच्च न्यायालयाने रद्द ठरविल्या. परंतु त्यांना सांगितले की, आम्ही सहा महिन्यांच्या आत मास्टर प्लॅन तयार करून जे विहित केलेले नियम आहेत त्यानुसार शाळा देऊ. आमच्या शिक्षण विभागाने असे ठरविले होते की, या वर्षी शाळा द्यावयाच्या.

यानंतर श्री. शिगम....

(श्री. हसन मुश्रीफ...)

कायम विनाअनुदानित शाळा देण्याचे बंद करण्याबाबत तसेच जादा तुकड्या होणार नाहीत यासंदर्भात मंत्रिमंडळापुढे जाणार आहेत. विहित पटसंख्येपेक्षा जास्त विद्यार्थी घेतलेले असतील तर त्याबाबतीत कारवाई करण्यात येईल.

श्री. अरविंद सावंत : तुकड्या कमी झाल्यामुळे अतिरिक्त शिक्षक घरी बसविलेले आहेत त्याबाबत काय ?

प्रा. वसंत पुरके : कायम स्वरूपी शिक्षक अतिरिक्त होत असेल तर त्याला सामावून घेतले जाते.

श्री. कपिल पाटील : 40 हजार मुले आणि शिक्षक घरी बसलेले आहेत. त्यांना संरक्षण देण्याची गरज आहे. दुसरे असे की, 30चा निकष हा राज्यभर लागू केला पाहिजे. नागपूर, जळगाव, पुणे, पश्चिम महाराष्ट्र या ठिकाणी पूर आलेले आहेत. समान निर्णय घेतला तर तो सर्वांना लागू होऊ शकेल आणि 40 हजार मुलांना संरक्षण मिळू शकेल. गेल्या वर्षी अतिवृष्टी आणि पूर यामुळे प्राथमिक शाळेतील एक लाख पेक्षा अधिक मुले कमी झाली. म्हणून याबाबतीत संरक्षण द्यावे अशी माझी शासनाला विनंती आहे.

प्रा. वसंत पुरके : या प्रश्नाच्या बाबतीत निश्चितपणे सहानुभूतीपूर्वक विचार करण्यात येईल.

पृ. शी. : धनगर समाजाचा धोक्यात आलेला मेंढपाळीचा व्यवसाय

मु. शी : धनगर समाजाचा धोक्यात आलेला मेंढपाळीचा व्यवसाय

यासंबंधी सर्वश्री प्रकाश शेंडगे, नितीन गडकरी व श्रीकांत जोशी,
वि.प.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. प्रकाश शेंडगे (विधानसभेने निवडलेले) : सभापती महोदय, मी आपल्या अमुमतीमि 101 अविष्ये पुढील तातडीच्या व सार्वजमि महत्वाच्या बाबीडे समाविष्य वन मंत्र्यांचे लविष्ये इच्छितो आमि त्याबाबत त्यांमि विवेदमिरावे, अशी विमि रतो.

"महाराष्ट्रातील अवर्षण प्रवण क्षेत्रात मेंढपाळीचा व्यवसाय प्राधान्याने करीत असलेल्या धनगर समाजाला चराऊ कुरणांच्या समस्येमुळे मेंढपाळीचा व्यवसाय करणे शक्य होत नसल्याने बहुसंख्य बांधव हा व्यवसाय सोडून अन्य व्यवसायाकडे वळू लागल्याने बेकारीच्या संख्येत होत चाललेली प्रचंड वाढ आणि धोक्यात आलेला मेंढपाळीचा व्यवसाय, शासनाने वन जमिनी ठेक्याने चराईसाठी या समाजाकडे देणे बंद केल्याने तसेच स्थानिक गावगुंडांच्या धमक्यांमुळे गाव सोडून चराईसाठी आलेल्या धनगरांना गावोगाव होणारी मारहाण, त्यामुळे धनगर समाजात पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

श्री.बबनराव पाचपुते (वनमंत्री) : सभापती महोदय, लविष्ये सूचमिसंबंधीच्या विवेदमिच्या प्रती मामि सदस्यांमि आधीच वितरित मिला असल्यामुळे मी ते विवेदमि आपल्या अमुमतीमि सभामिच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : विवेदमिसभामिच्या पटलावर ठेवमि आले आहे.

विवेदमि

(प्रेस : येथे सोबतचे विवेदमिछापावे.)

श्री. प्रकाश शेंडगे : सभापती महोदय, पोटाची खळगी भरण्यासाठी आपली कच्ची-बच्ची आणि चार मडक्याचा संसार घोड्याच्या पाठीवर लादून रुन, वारा, पाऊस अंगाखांद्यावर झेलत डोंगर कपा-यातून जिवाची पर्वा न करता आपले मेंढरांचे कळप घेऊन रानोमाळ भटकणा-या हजारो मेंढपाळांच्या आयुष्यात क्रांतिकारी बदल करणारी ही लक्षवेधी सूचना आहे. सभापती महोदय, या भटक्या समाजाला त्यांच्या हक्कांची चराई कुरणे उपलब्ध करून दिली तर विंचवासारखे पाठीवर बि-हाड घेऊन, मेंढयाचे कळप घेऊन नशिबी आलेली वणवण थांबेल.

सभापती महोदय, महाराष्ट्र शासनाने 1968साली ग्रेझिंग पॉलिसी जाहीर केली आणि त्यानुसार कोणते क्षेत्र चराईसाठी ठेवायचे हे ठरविण्यात आले. त्यानंतर 1971मध्ये प्रत्येक मेंढीमागे एक रुपया शुल्क घेऊन चराई कुरणामध्ये मेंढयांना चरण्यास परवानगी देण्यासंबंधीचा निर्णय झाला. त्यानंतर 1995मध्ये मेंढपाळांकडून कोणतेही शुल्क आकारू नये, मेंढपाळांना फ्री पासेस द्यावेत, अशा प्रकारचा जी.आर.काढण्यात आला. 1997 पासून या मेंढपाळांचा प्रश्न प्रलंबित आहे. याबाबतीत अनेक मॉचे निघाले, शेकडो मेंढपाळांवर केसेस दाखल झाल्या. हजारो मेंढया जप्त करण्यात आल्या. आज 35 मेंढपाळ आमरण उपोषणाला बसलेले असून त्यांच्या 135 मेंढया जप्त केलेल्या आहेत. तेव्हा वणवण भटकणा-या या समाजाला महाराष्ट्रात न्याय मिळणार आहे काय ?

श्री. बबनराव पाचपुते : सन्मानीय सदस्य श्री. प्रकाश शेंडगे यांनी जी प्रस्तावना येथे केली ती फार महत्वाची आहे. हा विषय वन खात्याला महत्वाचा वाटतो. महाराष्ट्रातील वन आणि चराऊ जनावरांची संख्या यांचा ताळमेळ बसत नाही. महाराष्ट्रामध्ये चराऊ जनावरांची संख्या 3 कोटी 96 लाख असून त्यापैकी 35 लाख मेंढया आहेत. या जनावरांना चरण्यासाठी जागा पाहिजे. एका मेंढीला एक एकर तरी जागा पाहिजे. याबाबतीत अभ्यास केलेला आहे. एक मेंढी 8 महिन्यामध्ये 80 किलो गवत खाते.

...नंतर श्री.भोगले...

श्री.बबनराव पाचपुते....

याचा सर्व हिशोब केल्यानंतर महाराष्ट्रातील वन वाढले पाहिजे, टिकले पाहिजे आणि त्यासाठी आपण ग्रेझिंग पॉलिसी तयार केली. जसजसे आपण वन लावतो आणि ते वाढवितो तेथे जनावरांना चरण्यासाठी बंदी केली जाते. पाच वर्षांनंतर ती जागा चरण्यासाठी उपलब्ध होते. एका बाजुला जनावरांची संख्या वाढत आहे आणि दुसऱ्या बाजुला ग्रेझिंग पॉलिसीमुळे वन वाढवित असताना चराईसाठी कमी क्षेत्र उपलब्ध होते. त्यामुळे उपलब्ध जनावरांना चराईची व्यवस्था करणे शक्य होणार नाही. एक मेंढी म्हणजे एक युनिट याप्रमाणे पैसे घेऊन आपण चराईसाठी परवानगी देत होतो, आता पैसे घेत नाही. परंतु क्षेत्र कमी होऊन जनावरांची संख्या वाढली आहे. एखाद्या जंगलामध्ये जनावरांना चरण्यासाठी नेले तर मेंढ्यांच्या पायामुळे एक रोलर चालेल एवढी जमीन घट्ट होते. त्याठिकाणी वन तयार होणे, झाडे जगणे शक्य नाही. शेळ्या, बकऱ्या झाडांचे शेंडे खारून टाकतात त्यामुळे वनाची वाढ होत नाही. मेंढपाळांचा प्रश्न सुटला पाहिजे या मताशी आम्ही सहमत आहोत. आम्ही धोरण तयार करून त्या भागातील अधिकाऱ्यांवर जबाबदारी सोपविली आहे. कोणते क्षेत्र वनासाठी राखीव ठेवले याची अगोदर माहिती घोषित केली जाणार आहे. सन्माननीय सदस्य श्री.प्रकाश शेंडगे यांनी माझी भेट घेतल्यानंतर मी अधिकाऱ्यांना सूचना दिल्या आहेत आणि तातडीने यासंबंधी कारवाई केली जाणार आहे. यासाठी दोन अधिकारी अधिक नेमले आहेत. हा प्रश्न बुलढाणा, अमरावती व अकोला जिल्ह्यात अधिक प्रमाणात भेडसावत आहे. त्या भागातील लोकप्रतिनिधींशी एकत्रित चर्चा करून मार्ग काढता येईल. सध्या तरी तेथील जी जमीन चराईसाठी दिली आहे त्या पलिकडे जनावरे चरण्यासाठी पाठवू नयेत. जनावरे जप्त केल्याचे सांगण्यात आले. झाडे लावण्याच्या ठिकाणी जनावरे चरण्यासाठी नेल्यानंतर तेथे वनाची वाढ होत नाही. चराईसाठी उपलब्ध जमिनीवर जनावरे सोडल्यानंतर ती जप्त करण्याचे कारण नाही. दोन-तीन वेळा सांगूनही सूचनांचे पालन केले नाही तर कारवाई करण्याची जबाबदारी वन खात्याची आहे. हा प्रश्न सोडविण्यामध्ये शासनाला जरूर यश येईल. मेंढपाळ हे अज्ञानी असल्यामुळे अधिकाऱ्यांना सूचना देऊन कोणता भाग पुढील वर्षी चराईसाठी उपलब्ध आहे त्याची आगावू कल्पना देण्याची व्यवस्था केली आहे आणि चर्चेतून हा प्रश्न सोडविण्यात येईल.

श्री.जगदीश गुप्ता : सभापती महोदय, दरवर्षी किमान एकदा तरी कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न अमरावती विभागात या विषयामुळे निर्माण होत असतो. चराईसाठी क्षेत्र कोणते आहे व त्याचा कालावधी कोणता आहे याची माहिती मॅडपाळांना दिली जात नाही. मॅडपाळ हे अज्ञानी असल्यामुळे त्यांची जी जनावरे जप्त केली आहेत ती नॉमिनल दंड आकारून ताबडतोब परत करण्याची तरतूद केली जाईल का? त्या त्या परिसरातील वन अधिकाऱ्यांनी वेळेच्या आत आगाऊ सूचना देण्याबाबत व्यवस्था केली जाईल का? मॅडपाळांवर ज्या केसेस घालण्यात आल्या आहेत त्या मागे घेतल्या जातील काय?

श्री.बबनराव पाचपुते : पहिल्या व दुसऱ्या प्रश्नाचे उत्तर मी यापूर्वी दिले आहे. तिस-या प्रश्नाबाबत मी सांगू इच्छितो की, केसेस दाखल केल्या आहेत त्यामध्ये काय अडचणी आहेत त्या तपासून पाहिल्या जातील आणि त्यांना योग्य पध्दतीने न्याय देण्याचा प्रयत्न केला जाईल. आगाऊ कळविण्याची व्यवस्था केली जाईल.

पृ.शी.: चंद्रपूर जिल्हयातील सिमेंट कंपनीतील कामगारांवर पोलिसांनी केलेला लाठीमार.

मु.शी.: चंद्रपूर जिल्हयातील सिमेंट कंपनीतील कामगारांवर पोलिसांनी केलेला लाठीमार यासंबंधी सर्वश्री जैनुद्दीन जव्हेरी, संजय दत्त, व्ही.यू.डायगव्हाणे, मेजर सुधीर सावंत, प्रा.फौजीया खान, वि.प.स.यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री.जैनुद्दीन जव्हेरी (वर्धा-चंद्रपूर-गडचिरोली स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : सभापती महोदय, मी नियम 101 अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आपल्या अनुमतीने सन्माननीय कामगार मंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि याबाबत त्यांनी निवेदन करावे अशी विनंती करतो.

"चंद्रपूर जिल्हयातील घुग्घुस येथील ए.सी.सी. सिमेंट कंपनीत दिनांक १४ जुलै, २००६ रोजी तेथील ठेकेदारीवर काम करणाऱ्या कामगारांचे आंदोलन शांततेने सुरु असतांना अचानक पोलिसांनी अमानुषपणे लाठी चार्ज करणे, या लाठी हल्ल्यात ३ कामगार व १ बालिका जखमी होणे, आंदोलन करणाऱ्या कामगारांवर लाठीचार्ज करतांना पोलीस बाजारात धावले असता इतर नागरिकांतही धावपळ सुरु होऊन त्यात पोलीसांसह अनेकजण जखमी होणे, ए.सी.सी. सिमेंट कंपनीत केंद्र शासनाच्या नियमाप्रमाणे मजुरीत वाढ होणे आवश्यक असताना सन १९९९ पासून कामगारांच्या मजुरीत कोणतीही वाढ न होणे, या संदर्भात मुख्यमंत्री, कामगार मंत्री, कामगार आयुक्त यांना वेळोवेळी निवेदने देण्यात येऊनही व्यवस्थापनातर्फे किंवा प्रशासनातर्फे कोणतीही कार्यवाही न होणे, त्यामुळे परिसरात कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होणे, याबाबत राज्य शासनाने तातडीने लक्ष घालून या प्रकरणात दोषी असलेल्या व्यक्तींवर करावयाची कारवाई, तसेच ए.सी.सी. सिमेंट कंपनीत काम करणाऱ्या गरीब कंत्राटी कामगारांना कामाचा मोबदला नियमाप्रमाणे देण्याबाबत करावयाची कारवाई व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

श्री.गणेश नाईक (कामगार मंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेसंबंधीच्या निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरीत केल्या असल्यामुळे मी ते निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

नि वे द न

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन कृपया छपावे)

..४..

श्री.जैनुद्दीन जव्हेरी : सभापती महोदय, कामगारांनी आंदोलन केले यामागे पार्श्वभूमी अशी होती की, हे जे कामगार ठेकेदारी पध्दतीने काम करतात त्यांना शासनाच्या जी.आर.नुसार किमान वेतन रु.९६ ऐवजी १४० रुपये मिळाले पाहिजे.

(नंतर श्री.जुन्नरे....)

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री. जैनुद्दीन जव्हेरी....

या कंपनीतील कॉन्ट्रक्ट लेबर, पर्मानंट लेबर तसेच डॅलीव्हेजेस लेबरला नियमा प्रमाणे वेतन दिले जात नाही. ए.स.सी. कंपनी ही एक नामांकित कंपनी आहे. या कंपनीचे देशभर सिमेंट उद्योग आहेत. या प्रत्येक सिमेंट कंपनीत केंद्रीय नियमानुसार न्युनतम पगार दिला जातो पण घुमगुस या सिमेंट कंपनीतील कंत्राटी मजुरांना त्या प्रमाणात पगार दिला जात नाही. या कंपनीकडून स्थायी स्वरूपाचे काम सुध्दा रोजंदारी कमगारांकडून करून घेतले जाते. अशा प्रकारचे काम करीत असतांना सुध्दा या कामगारांना कंपनी स्थायी कामगार करण्यास टाळाटाळ करीत आहे. ए.सी.सी. सिमेंट कंपनी 1970 पासून कार्यरत असून या कंपनीत 35 वर्षांपासून कामगार कार्यरत आहेत पण त्यांना अजुनही कायम स्वरूपी कामगार करण्यात आलेले नाही. केंद्रीय सिमेंट वेजेस बोर्ड असतांना रोजंदारीचा नियम या ठिकाणी का लावला जात नाही? केंद्रीय नियमानुसार जिल्ह्यातील दुस-या कंपनीत म्हणजे एल.एँड.टी. या सिमेंट कंपनीत 140.10 या प्रमाणे रोज दिला तो पण या कंपनीत 96.10 पैसे प्रमाणे मजुरांना रोज दिला जातो तसेच या कंपनीत 1999 पासून कोणतीही पगारवाढ झालेली नाही. या ठिकाणी मजदुर युनियन तर्फे शांततेत आंदोलन सुरु असतांना व्यवस्थापन व पोलिसांच्या संगनमताने कामगारांवर अमानुष व क्रूरतापूर्वक लाठीचार्ज करण्यात आलेला आहे. खरे म्हणजे चंद्रपूरमध्ये कंपनीच्या गेटसमोरच आंदोलन केले जात असते. या कामगारांवर खोटे आरोप करण्यात आलेले आहे. या कंपनीत शांतता पूर्ण आंदोलन सुरु असतांना व्यवस्थापनातर्फे पोलिसांकडून लाठीचार्ज करण्यात आलेला आहे. शांततेत आंदोलन सुरु असतांना हे कामगार 500 मिटरच्या अंतरावर आंदोलन करीत होते, आंदोलनामुळे कंपनीचे कोणत्याही प्रकारे प्रॉडक्शनचे नुकसान होत नव्हते, हे सर्व कामगार मंडपात बसले होते परंतु व्यवस्थापनाने पोलिसांना हाताशी धरून या आंदोलन कर्त्यांवर क्रूरपणे लाठीचार्ज केलेला आहे. त्यामुळे अमानुष लाठीचार्ज करणा-या अधिका-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केलेली आहे? तसेच या ठिकाणच्या अस्थायी कामगारांना स्थायी कामगार करण्यात येणार आहे काय? असे माझे प्रश्न आहेत.

श्री. गणेश नाईक : सभापती महोदय, ए.सी.सी., चांदा ही सिमेंट कंपनी 1970 पासून सुरु झालेली आहे. या कंपनीमध्ये कायमस्वरूपाचे 530 कामगार असून 350 कामगार हे कंत्राटी

श्री. गणेश नाईक

स्वरूपाचे आहेत. सिमेंट कारखान्यावर खरे म्हणजे केंद्रशासनाचा कंट्रोल असतो, ही केंद्रशासनाची बाब आहे. या ठिकाणच्या कामगारांचे जे काही प्रश्न आहेत, ज्या काही बाबी आहेत त्या केंद्रसरकारच्या माध्यमातून हाताळल्या जातात. या उद्योगाकरिता केंद्रसरकारची किमानवेतन श्रेणीचा निर्णय झालेला नाही. त्यामुळे महाराष्ट्र सरकारची जी किमान वेतनश्रेणी आहे त्या प्रमाणे पगार मिळण्यासाठी कामगार खात्याच्या वतीने व्यवस्थापनाला सूचना दिलेल्या आहेत. यासंदर्भात खरे म्हणजे महाराष्ट्र शासनाच्या कामगार खात्याला अधिकार नसतांना या ठिकाणच्या व्यवस्थापनाला सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. आतपर्यंत या ठिकाणी पूर्ण कुशल, अर्ध कुशल आणि अकुशल कामगारांना किमान वेतनश्रेणीपेक्षा जास्त वेतन दिलेले आहे. त्यामुळे संबंधिताविरुद्ध कारवाई करण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही. माननीय न्यायालयाने या ठिकाणच्या कामगार युनियनला आणि त्यांच्या कुटुंबियांनी कंपनीच्या गेटपासून ठराविक अंतराच्या आत येऊ नये, घोषणा देऊ नये अशा प्रकारचे आदेश दिले होते परंतु या आदेशाचा भंग करण्यात आल्यामुळे पोलिसांनी संबंधितांना प्रतिबंध केला होता परंतु हा प्रतिबंध करित असतांना वातावरण तापले गेले, दगडफेक झाली, या दगडफेकीत काही पोलीस जखमी देखील झाले त्यामुळेच पोलिसांनी अॅक्शन घ्यावी लागली व संबंधितांवर केसेस भराव्या लागल्या. या ठिकाणी व्यवस्थापनाने कुठल्याही प्रकारची गुंडगिरी केली नाही. न्यायालयाचे जे आदेश होते त्या आदेशाचे पालन आणि सन्मान पोलिसांनी केलेला आहे.

प्रा. जोगेंद्र कवाडे : सभापती महोदय, एसीसी ही नामांकित सिमेंट कंपनी आहे. देशाच्या अनेक भागात या कंपनीचे कारखाने आहेत. या कंपनीतील कामगारांना मिनिमम पगार मिळावा, कायमस्वरूपी कामगार म्हणून घ्यावे अशा प्रकारच्या कामगारांच्या न्याय्य मागण्या होत्या. एल.अँड टी. या कंपनीत कुशल, अकुशल आणि अर्धकुशल कामगारांना ज्या सोयीसवलती दिल्या जातात तशा प्रकारच्या सोयीसुविधा या कंपनीतील कामगारांना मिळाव्यात,

यानंतर श्री. अजित...

प्रा.जोगेंद्र कवाडे.....

यासाठी अत्यंत शांतपणे आंदोलन सुरु होते. एल अॅन्ड टी मध्ये कुशल, अर्धकुशल व अकुशल कामगारांना जी वेतनश्रेणी दिली जाते, ज्या सोईसुविधा दिल्या जातात त्याप्रमाणे या कामगारांना वेतनश्रेणी व सोईसुविधा शासन देणार आहे काय ? त्याठिकाणी कामगारांनी अत्यंत शांतपणे आंदोलन केले, परंतु व्यवस्थापन आणि पोलीस यांनी संगनमताने त्या मरीब कामगारांवर लाठीमार केला. दुसरे असे की, त्यादिवशी बाजार होता, त्यामुळे गावातील अनेक लोक बाजारासाठी आले होते. त्यांच्यावर देखील पोलिसांनी लाठीमार केला व त्यांच्यावर केसेस दाखल केल्या. तेव्हा अशा लोकांवरील केसेस शासन मागे घेणार आहे काय ?

श्री.गणेश नाईक : सभापती महोदय, चंद्रपूर जिल्ह्यातील घुग्गस येथील ए.सी.सी.सिमंट कंपनीतील कामगारांना, मग त्यामध्ये कुशल, अकुशल व अर्धकुशल कामगार असो, त्यांना महाराष्ट्र शासनाच्या मिनिमम वेतनश्रेणीप्रमाणे वेतन दिले जाते. आंदोलन करताना काही लोकांनी प्रॉपर्टीची नासधूस केली म्हणून त्यांच्यावर केसेस दाखल करण्यात आलेल्या आहेत. जर काही लोकांचा त्यामध्ये समावेश नसेल तर त्यांच्यावरील केसेस काढून घेण्यात येतील. परंतु ज्यांनी नुकसान केलेले आहे त्यांच्यावरील केसेस काढून घेता येणार नाही.

श्री.मधुकर सरपोतदार : सभापती महोदय, कामगारांसंबंधीचा हा प्रश्न आहे. कोणत्या वर्षापासून हे कामगार कॉन्ट्रॅक्ट लेबर म्हणून काम करीत होते त्याची माहिती निवेदनात दिलेली आहे. कॉन्ट्रॅक्टर लेबर जे काम करतात त्यांचा कंपनीच्या नियमित कामासाठी वापर केला जातो किंवा कसे याचा उल्लेख निवेदनात करण्यात आलेला नाही. जर ते कामगार रेग्युलर काम करीत असतील त्यांना आपण कॉन्ट्रॅक्ट लेबर म्हणू शकतो का ? जर ते कामगार कंपनीतील कायम स्वरुपी काम करीत असतील तर मग वेतनश्रेणीमध्ये फरक कशासाठी ठेवण्यात आला ? एका छताखाली एकाच प्रकारचे काम करणाऱ्यांना वेगवेगळी वेतनश्रेणी कशासाठी ? 240 दिवसांचा कायदा त्यांना सुध्दा लागू झाला पाहिजे. तेव्हा या कामगारांचा वेतनश्रेणीचा अन्याय शासन दूर करणार आहे का ? हे कामगार कोणत्या स्वरुपाचे काम करतात ? कॉन्ट्रॅक्टर रजिस्टर्ड आहे का ? त्यांना प्रॉव्हीडंड फंड वगैरे सुविधा देण्यात येतात काय ?

..2..

श्री.गणेश नाईक : सभापती महोदय, ठेकेदार पध्दतीने तेथील काम केले जाते. आताच्या भाषेत सांगावयाचे झाले तर आऊट सोर्सिंग.....

श्री.मधुकर सरपोतदार : सभापती महोदय, आऊट सोर्सिंग आणि कॉन्ट्रॅक्ट लेबर हे वेगवेगळे विषय आहेत. नियमित काम बाहेरून करून घेणे याला आऊट सोर्सिंग म्हणतात.

श्री.गणेश नाईक : सभापती महोदय, हे कामगार फॅब्रिकेशनचे काम करतात. जर एखाद्या मशीनमध्ये बिघाड झाला तर त्या कालखंडात त्यांना काम दिले जाते. त्यांना कधी लोडींगचे तर कधी साफसफाईचे काम दिले जाते. त्यांना सतत काम नसते. तसेच ही कंपनी केंद्र सरकारच्या अखत्यारित असल्यामुळे या कंपनीवर महाराष्ट्र शासनाचा कंट्रोल नाही. या लोकांना महाराष्ट्र शासनाच्या वेतनाप्रमाणे किमान वेतन किती मिळते याची पाहणी केली जाते. आजच्या क्षणाला या कामगारांना किमान वेतनापेक्षा जास्त वेतन मिळते एवढे मी या निमित्ताने सांगतो.

यानंतर श्री.पुरी.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्ध झालेले

पु. शी. : जळगांव जिल्हयात अतिवृष्टीमुळे झालेली जीवित व वित्त हानी

मु. शी. : जळगांव जिल्हयात अतिवृष्टीमुळे झालेली जीवित व वित्त हानी

यासंबंधी श्री.दिलीपराव सोनवणे,श्री.वसंतराव खोटेरे,

प्रा.बी.टी.देशमुख, वि. प. स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

प्रा. दिलीपराव सोनवणे (नाशिक विभाग शिक्षक) : सभापती महोदय, मी नियम 101 अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आपल्या अनुमतीने सन्माननीय पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि त्याबाबत त्यांनी निवेदन करावे, अशी विनंती करतो.

" जळगांव जिल्हयात दिनांक ५ जुलै, २००६ रोजी मध्यरात्री पासून झालेल्या अतिवृष्टीमुळे मानव जीवित हानि झालेली असणे, नागरिक पूरात वाहून जाणे व अनेकजण बेपत्ता होणे, जवळपास १२०० गुरे-ढोरे मृत्यू पावणे, जिल्ह्यातील २१५ गावातील ५८८० कुटुंबे बाधीत होणे, ३५०० राहत्या घरांची पडझड होणे, पूरामुळे शेतीतील उभ्या पिकांचे अपरिमीत नुकसान होणे, एस.टी. स्टँड, नगरपालिका परिसर, शाळा, कॉलेज, अरुण नगर, साने गुरुजी वसाहत जलमय होणे, परिसरातील लोक असहाय्य होऊन भयभित होणे, शाळा, महाविद्यालयातील शैक्षणिक रेकॉर्ड व फर्निचर साहित्याचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होणे,चोपडा महाविद्यालयाचे लाखो रुपयाचे नुकसान होणे, आदर्श माध्यमिक विद्यालय, अमळगांव, ता. अमळनेर, जि. जळगांव या शाळेच्या दहा खोल्या पडून सर्व शैक्षणिक साहित्य बेंच, रेकॉर्ड वाहून जाणे, अतिवृष्टी व पूरामुळे सुमारे दहा कोटीचे नुकसान होणे, याबाबत त्या परिसरातील जनतेने नुकसान भरपाईची मागणी करुनही शासनाने यावर अद्याप कार्यवाही न करणे, याबाबत जनसामान्यात पसरलेला तीव्र असंतोष, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.

डॉ.राजेंद्र शिंगणे (पुनर्वसन राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेसंबंधीच्या निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरित केल्या असल्यामुळे मी ते निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

..2....

प्रा.दिलीपराव सोनवणे : सभापती महोदय, दिनांक 5 जुलै, 2006 रोजी जळगांव जिल्हयांमध्ये अतिवृष्टी व पुरामुळे फार मोठे नुकसान झालेले असून त्यामध्ये मानवी व गुरे-ढोरे यांची जिवित हानी झालेली आहे. शेतकऱ्यांच्या उभ्या पिकांचे फार मोठे नुकसान झालेले आहे, अनेकांची घरे उध्वस्त झालेली आहेत, शेकडो घरांची व गोठ्यांची पडझड झालेली आहे. तरुण सुशिक्षित बेकारांची दुकाने व टपऱ्या वाहून गेलेल्या आहेत. त्यामुळे तेथील जनता अतिशय वंचित झालेली आहे. कधी नव्हे तो एवढा 462 मिलीमीटर इका पाऊस चोपडा तालुक्यांमध्ये झालेला आहे. चोपडा शहरातील स्टँड, नगरपालिकेच्या एरियामध्ये 20-25 फूट पाणी साचलेले होते. चोपडा तालुक्याचा संपर्क तुटलेला होता. त्याठिकाणची पूर्णपणे वाहतूक बंद पडली, संपूर्ण संपर्क तुटला. रस्त्यांची, पुलांची पूर्णपणे होनी झालेली आहे. अतिवृष्टीमुळे जवळपास 15 माणसे वाहून गेली व अनेक बेपत्ता झालेले आहेत. तसेच अतिवृष्टीमुळे जवळपास 1200 गुरे-ढोरे मृत्यू पावली. जळगाव जिल्हयात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे 215 गावातील 5880 कुटुंबे बाधित झाली व जवळपास 3500 राहत्या घरांची पडझड होऊन प्राणहानी, वित्त हानी भयंकर मोठ्या प्रमाणात झालेली आहे. याबाबतीत अजूनही पंचनामे करण्यात आलेले नाहीत. त्याठिकाणच्या शाळा, महाविद्यालये यांच्या इमारती रेकॉर्ड, फर्निचर, साहित्याचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले. अनेक प्राथमिक शाळांचे लाखो रुपयांचे नुकसान झाले आहे. आर्ट सायन्स कॉलेज चोपडा येथील ग्रंथालय लेबॉरेटरी, इलेक्ट्रॉनिक मशिनरी, कॉम्प्युटरचे जवळपास 20 लाख रुपयांचे नुकसान झालेले आहे. अंमळनेर तालुक्यांतील आदर्श माध्यमिक विद्यालयाच्या 8 ते 10 खोल्या वाहून गेल्यामुळे शाळा शैक्षणिक कामासाठी कुचकामी झालेली आहे. तेथील बेंचेस, टेबल, खुर्च्या, कपाटे, रेकॉर्ड पूर्णपणे वाहून गेलेले आहे. त्यामुळे त्याठिकाणी जवळपास 1500 विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाचा प्रश्न निर्माण झालेला आहे. अशा प्रकारे संपूर्ण जिल्हयाचे प्रचंड प्रमाणात नुकसान झालेले आहे. याठिकाणी जे कोटयावधी रुपयांचे नुकसान झाले आहे, त्याबाबतीत संपूर्ण जिल्हयांतील बाधित लोकांना मदत मिळेल का ?

..3....

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

YY-3

SSP/ KGS/ SBT/ MAP/ MHM/

पूर्वी श्री.अजित...

16:00

डॉ.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, जळगांव जिल्हयांतील विशेषतः चोपडा तालुक्यांमध्ये व इतर सर्वच तालुक्यांमध्ये दिनांक 4 व 5 जुलै,2006 रोजी जी अतिवृष्टी झाल्यामुळे प्रचंड नुकसान झाले. सन्माननीय सदस्यांनी सांगितल्याप्रमाणे, त्याठिकाणी जनावरांचे, घरांचे, शेतीचे, सार्वजनिक मालमत्तेचे फार मोठया प्रमाणात नुकसान झालेले आहे. जवळपास 68 कोटी रुपयांचे नुकसान या अतिवृष्टीमुळे झालेले आहे. जनावरांचे, शेतीचे, घरांचे, सार्वजनिक मालमत्तेचे किती प्रमाणात नुकसान झाले यासंबंधी पंचनामा करुन कोणाचे किती प्रमाणात नुकसान झाले, यासंबंधीची आकडेवारी काढण्याचे काम चालू आहे. जवळपास 68 कोटी रुपयांचे नुकसान झालेले आहे, कदाचित हा आकडा वाढण्याचीही शक्यता आहे. या सर्व झालेल्या नुकसानीचा विचार करुन स्थायी निदेशाप्रमाणे मदत देण्यात येईल.

श्री.चंद्रकांत रघुवंशी : सभापती महोदय, या अतिवृष्टीमुळे जळगांव जिल्यातील शेतकरी पूर्णपणे उदध्वस्त झालेला आहे. दुष्काळाच्या बाबतीत काही भागांमध्ये पिकांचे जेवढे नुकसान झाले, त्याप्रमाणे आपण खास बाब म्हणून जळगांव, धुळे, नंदुरबार या जिल्हयांसाठी मदत द्यावी. कारण, आज या तीनही जिल्हयांची फारच वाईट परिस्थिती आहे, तर तशी मदत शासन करणार आहे का ?

नंतर श्री.रोझेकर...

श्री.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, नुकसान भरपाई देत असतांना ती स्थायी आदेशानुसार देण्यात येते. स्थायी निकषाच्या बाहेर जाऊन मदत करावयाची असेल तर संपूर्ण नुकसान भरपाईच्या बाबतीत मंत्रीमंडळापुढे जावे लागेल आणि त्यासंदर्भातील निर्णय घ्यावा लागेल. सदनातील सर्व सन्माननीय सदस्यांच्या भावना लक्षात घेऊन स्थायी निकष बदलण्याच्या दृष्टीने मंत्रीमंडळापुढे प्रस्ताव सादर करण्यात येईल.

श्री.वसंतराव खोटे : सभापती महोदय, 5 जिल्हयांमध्ये प्रचंड नुकसान झाले आहे. या नुकसानीमध्ये माध्यमिक शाळा आणि महाविद्यालयांचे 25 लाख रुपयांचे नुकसान झाले आहे. तसेच, बुलढाणा जिल्हयात 17 मे रोजी झालेल्या वादळी पावसामुळे 5 शाळांचे नुकसान झाले आहे, यामध्ये फातुरकर विद्यालय, चिखली या शाळेचाही समावेश आहे. शासनाने शेतक-यांना मदत दिली आहे. नुकसान झालेल्या शैक्षणिक संस्थांना शासनाकडून मदत दिली जाईल काय ?

श्री.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, नुकसानीचे सर्वेक्षण करीत असतांना सार्वजनिक मालमत्तेचाही आढावा घेण्यात येतो. ज्या सार्वजनिक मालमत्तेचे नुकसान झाले असेल त्यांना निश्चितपणे मदत दिली जाईल.

श्री.चंद्रकांत रघुवंशी : सभापती महोदय, माझा एकच प्रश्न आहे की, जे बेघर झालेले आहेत त्यांचे पुनर्वसन करण्यात येईल काय ?

श्री.राजेंद्र शिंगणे : सभापती महोदय, साधारणतः महापूर आल्यानंतर नदीकाठची जी घरे आहेत ती प्रामुख्याने नुकसानग्रस्त झाली आहेत. यामध्ये काही अंशतः पडली आहेत तर काही पूर्णतः पडली आहेत. नदीकाठच्या घरांमध्ये पाणी घुसले आणि ही घरे पूर रेषेच्या आत असतील तर अशा सर्व आपदग्रस्तांचे पुनर्वसन करण्यात येते. मागच्या वर्षी असे पुनर्वसन करण्यात आले आहे. चोपडा येथील घरांचेही पुनर्वसन करण्यात येईल.

SRR/ MHM/ SBT/

पु. शी. : आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील अनुदानित शाळांना अनुदान मंजूर करणे

मु. शी. : आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील अनुदानित शाळांना अनुदान मंजूर करणे यासंबंधी सर्वश्री व्ही.यू.डायगव्हाणे, प्रा.बी.टी.देशमुख, सर्वश्री वसंतराव खोटेरे, जी.एल.अैनापूरे, दिलीपराव सोनवणे, वि. प. स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री.व्ही.यू.डायगव्हाणे (नागपूर विभाग शिक्षक) : सभापती महोदय, मी नियम 101 अन्वये पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आपल्या अनुमतीने सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधू इच्छितो आणि त्याबाबत त्यांनी निवेदन करावे, अशी विनंती करतो.

"राज्यातील आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील (TSP/OTSP) 100% अनुदानित 75 माध्यमिक शाळांतील शिक्षक कर्मचाऱ्यांना दिनांक 10 मार्च, 2006 च्या शासन निर्णयाप्रमाणे अद्यापही वेतन अनुदान अदा केलेले नसणे, आदिवासी / दुर्गम व नक्षलग्रस्त भागातील कायम विना अनुदानित शाळांच्या अनुदान देण्याबाबतच्या विचाराधीन प्रश्नाबाबत शासनाने निर्णय घोषित न करणे, दिनांक 27 ऑक्टोबर, 2005 च्या शासन निर्णयानुसार अनुदानास पात्र ठरलेल्या बिगर आदिवासी क्षेत्रातील 840 शाळांचे शिक्षक कर्मचाऱ्यांना 9 महिन्यांचा कालावधी संपूनही अनुदान मंजूर न करणे, प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक च्या सुमारे 5320 तुकड्यांना दिनांक 30 एप्रिल, 2006 पर्यंत अनुदान मंजूर करु असे दिनांक 27 मार्च, 2006 रोजी सभागृहात दिलेल्या आश्वासनाची पूर्तता न करणे, विदर्भ माध्यमिक शिक्षक संघाने विदर्भ स्तरावर केलेले आंदोलन, दिनांक 30 जून, 2006 ला घोषित केलेल्या शाळांच्या अनुदानाची सद्यःस्थिती, परिणामी शिक्षकांत पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाची भूमिका."

श्री.हसन मुश्रीफ (शालेय शिक्षण राज्यमंत्री) : सभापती महोदय, लक्षवेधी सूचनेसंबंधीच्या निवेदनाच्या प्रती माननीय सदस्यांना आधीच वितरित केल्या असल्यामुळे मी ते निवेदन आपल्या अनुमतीने सभागृहाच्या पटलावर ठेवतो.

उपसभापती : निवेदन सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले आहे.

निवेदन

(प्रेस : येथे सोबतचे निवेदन छपावे)

..3.....

श्री.व्ही.यु.डायगव्हाणे : सभापती महोदय, आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात कायम विनाअनुदानीत शाळांच्या अनुदानाच्या संदर्भात निर्णय झालेला आहे, असे निवेदनात म्हटले आहे. या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे ? मंत्रीमंडळापुढे प्रस्ताव सादर करून 2/3 महिन्यात निर्णय घेण्यात येईल काय ? 30 जून रोजी जी यादी जाहीर करण्यात आली आहे त्या यादीतील 44 आदिवासी शाळांना 100 टक्के अनुदान देण्यात येणार आहे परंतु यासाठी आर्थिक तरतूद केलेली नाही. ही तरतूद करून ती ताबडतोब वितरीत करण्यात येईल का ?

श्री.हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, 71 शाळा आणि त्यापूर्वीच्या 95 शाळा अशा 170 शाळांसाठी जुलै 2006 मध्ये 10 कोटी 11 लाख रुपये वितरीत करण्यात आलेले आहेत.

श्री.व्ही.यु.डायगव्हाणे : सभापती महोदय, आदिवासी विभागामध्ये कायम विनाअनुदानीत शाळांच्या संदर्भात म्हटले आहे की, जनजागृती परिषदेमध्ये निर्णय झाला आहे. या निर्णयाचे स्वरूप काय ?

श्री.हसन मुश्रीफ : सभापती महोदय, असा निर्णय झालेला नाही. शासनाने कोर्टात अॅफेडेव्हिट सादर केलेले आहे. त्यामध्ये कशा पध्दतीने अनुदान देण्यात येणार आहे हे सांगितले आहे.

श्री.रामनाथ मोते : सभापती महोदय, आदिवासी भागातील ज्या कायम विनाअनुदानीत शाळा आहेत त्यासंदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री महोदयांबरोबर बैठक झाली. जनजागृती सल्लागार समितीमध्ये निर्णय घेण्यात आला. गेल्या दोन वर्षांपासून हा विषय आम्ही ऐकतो आहोत. त्यामुळे मंत्रीमंडळापुढे प्रस्ताव सादर करून निश्चित किती कालावधीत निर्णय घेण्यात येईल ? तसेच, ज्या शाळांना अनुदान देत आहात, त्या शाळांना अनुदान दिल्यानंतर 2/3 महिन्यांनंतर अनुदान बंद होते. या शाळांना वेळेवर व रेग्युलर अनुदान मिळण्यासाठी शासन कोणत्या प्रकारची उपाययोजना करणार आहे ?

यानंतर श्री.बोरले.....

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

3A-1

GRB/ MHM/ SBT/ प्रथम श्री.रोझेकर

16:10

प्रा.वसंत पुरके : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.रामनाथ मोते आणि सन्माननीय सदस्य श्री.व्ही.यू.डायगव्हाणे यांनी विचारलेला प्रश्न योग्य आहे. जनजाती सल्लागार परिषदेच्या बैठकीत राज्यातील आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील कायम विनाअनुदानित शाळांना अनुदान देण्यासंदर्भात निर्णय झाला असून त्याबाबत काही निकष ठरलेले आहेत. त्या संस्थांचे पदाधिकारी 50 टक्के असले पाहिजेत, आदिवासी मुले 50 टक्के असली पाहिजेत असे निकष आहेत. आदिवासी विकास मंत्र्यांबरोबर मी चर्चा केलेली आहे. तुमचा प्रस्ताव लवकर सादर करा असे आदिवासी विकास मंत्र्यांनी सांगितलेले आहे. मी स्वतः हा प्रस्ताव सादर करीन.

श्री.जी.एल.अैनापुरे : सभापती महोदय, बिगर आदिवासी क्षेत्रातील शाळांना अनुदान देण्याबात शासन विचार करणार आहे काय ?

प्रा.वसंत पुरके : सभापती महोदय, तूर्त तरी नाही.

विशेष उल्लेख.

पृ.शी. : सांगली जिल्ह्यातील आटपाटी या दुष्काळी तालुक्यातील सन 2001 ते 2005-06 या वर्षाची फी शासनाच्या धोरणानुसार विद्यार्थ्यांना परत करण्यातात.

मु.शी. : सांगली जिल्ह्यातील आटपाटी या दुष्काळी तालुक्यातील सन 2001 ते 2005-06 या वर्षाची फी शासनाच्या धोरणानुसार विद्यार्थ्यांना परत करण्यातात प्रा.शरद पाटील, वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माहितीय सदस्य प्रा.शरद पाटील यांनी एका विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

प्रा.शरद पाटील (पुणे विभाग पदवीधर) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना मांडतो.

"सांगली जिल्ह्यातील आटपाडी या कायम दुष्काळी तालुक्याची सन 2001-2002-2006 या पाच वर्षांची आणेवारी पन्नास पैशापेक्षा कमी असल्यामुळे शासनाच्या धोरणानुसार या तालुक्यातील विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा फी माफ करण्याचा निर्णय होऊन फक्त एका वर्षाची फी परत मिळावी, तसचे विनाअनुदान महाविद्यालयात शिक्षण घेणाऱ्या आर्थिक दुर्बल गटातील विद्यार्थ्यांना ई.बी.सी. सवलत न मिळाल्यामुळे त्यांचेवर झालेला अन्याय, तसेच आटपाडी तालुक्यातील इयत्ता दहावी उत्तीर्ण झालेल्या जवळपास 250 विद्यार्थ्यांची उच्च माध्यमिक विद्यालयात प्रवेश न मिळाल्यामुळे झालेली कोंडी, या प्रश्नासाठी महाराष्ट्र राज्य किसान सभेच्या वतीने आटपाडी तहसील कचेरीवर मोर्चाने दिलेले निवेदन, शिक्षण विभागाने या प्रश्नांची गांभीर्याने दखल घेऊन उपाययोजना करण्याची आवश्यकता."

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

3A-3

GRB/ MHM/ SBT/

प्रथम श्री.रोझेकर

16:10

पृ.शी. :मुंबई आणि आसपासच्या परिसरातील तसेच, समुद्र व खाड्यांमधील जमिनीत भराव करण्याची परवानगी शासनाने न देण्याबाबत.

मु.शी. :मुंबई आणि आसपासच्या परिसरातील तसेच, समुद्र व खाड्यांमधील जमिनीत भराव करण्याची परवानगी शासनाने न देण्याबाबत श्री.संजय दत्त वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

(सन्माननीय सदस्य अनुपस्थित)

...4/-

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

3A-4

GRB/ MHM/ SBT/

प्रथम श्री.रोझेकर

16:10

पृ.शी. : दि.26 व 27 जुलै, 2005 च्या पुरामध्ये ज्या शाळांचे नुकसान झाले त्यांना अद्याप मदत न मिळाल्याबाबत.

मु.शी. : दि.26 व 27 जुलै, 2005 च्या पुरामध्ये ज्या शाळांचे नुकसान झाले त्यांना अद्याप मदत न मिळाल्याबाबत श्री.रामनाथ मोते, वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माहितीय सदस्य श्री.रामनाथ मोते यांनी एक विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. रामनाथ मोते (कोकण विभाग शिक्षक) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना मांडतो.

"26/27 जुलै 2005 च्या पुरग्रस्तांपैकी ज्या शाळांचे नुकसान झाले त्यांना व शासनाने आश्वासन देऊनही विद्यार्थ्यांना विमा कंपनीकडून मदत न मिळाल्याबद्दल" विशेष उल्लेखमी सभागृहात मांडू इच्छितो.

सभापती महोदय, मागच्या वर्षी दिनांक 26 व 27 जुलै, 2005 रोजी पूर परिस्थिती निर्माण झाली होती. पुरामुळे बाधित झालेल्या व्यापा-यांना, शेतक-यांना पुनर्वसन विभागाने मदत केलेली आहे. परंतु ज्या शाळांचे नुकसान झालेले आहे त्या शाळांना आश्वासन देऊनही कोणत्याही प्रकारची मदत मिळालेली नाही. पुरामुळे रायगड जिल्हयातील दासगांव शाळेचे नुकसान झालेले आहे, महाड तालुक्यातील तुडील शाळेचे नुकसान झालेले आहे. उल्हासनगरमधील शांतीग्राम विद्यालय 15 फुट पाण्यामध्ये होते. मुंब्रा शहरातील 6-7 शाळा पाण्यामध्ये होत्या. या शाळांना शासनाने मदत करण्याची आवश्यकता आहे. या शाळांना शासनाकडून लवकर मदत मिळावी म्हणून मी ही विशेष उल्लेखाची सूचना देत आहे.

यानंतर श्री.सुंबरे

पृ. शी. : रायगड जिल्ह्यातील माणगाव येथील उपजिल्हा रुग्णालयातील रुग्णांच्या गैरसोयीबाबत व अस्थितज्ज्ञ वैद्यकीय अधिकारी नेमण्याबाबत.

मु. शी. : रायगड जिल्ह्यातील माणगाव येथील उपजिल्हा रुग्णालयातील रुग्णांच्या गैरसोयीबाबत व अस्थितज्ज्ञ वैद्यकीय अधिकारी नेमण्याबाबत श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माणगाव येथील माणगाव येथील उपजिल्हा रुग्णालयातील रुग्णांच्या गैरसोयीबाबत व अस्थितज्ज्ञ वैद्यकीय अधिकारी नेमण्याबाबत श्री. जयंत प्र.पाटील यांनी दिलेली विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. जयंत प्र. पाटील (विधानसभेने निवडलेले) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना मांडतो. --

" रायगड जिल्ह्यातील माणगाव येथे उपजिल्हा रुग्णालयाची स्थापना सन 2003 मध्ये झाली. यापूर्वी माणगाव येथे कुटीर रुग्णालय कार्यरत होते. या रुग्णालयाचे दर्जात वाढ करण्यात आली असून देखील या ठिकाणी औषधांचा तुटवडा असून रुग्णांना सर्रास औषधे बाहेरून आणावी लागतात.

माणगाव हे मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावर असणारे तालुक्याचे ठिकाण आहे. या महामार्गावर माणगाव पासून गोव्याकडे व मुंबईकडे सुमारे 10-12 कि.मी.मध्ये जवळजवळ दिवसाआड अपघात हातात. मात्र माणगाव येथील उपजिल्हा रुग्णालयात अस्थितज्ज्ञ वैद्यकीय अधिकाऱ्याची नियुक्ती झालेली नाही. त्यामुळे अपघातग्रस्त रुग्णांचे फार हाल होतात.

सबब, अस्थितज्ज्ञ वैद्यकीय अधिकाऱ्याची सत्वर नेमणूक होण्यासाठी मी या विशेष उल्लेखाद्वारे शासनाचे लक्ष वेधित आहे. "

पृ. शी. : नेरूळ, नवी मुंबई येथील सीवूड दिल्ली पब्लिक स्कूल या शाळेत स्थानिक विद्यार्थ्यांना डावलून मुंबई परिसरातील विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणे.

मु. शी. : नेरूळ, नवी मुंबई येथील सीवूड दिल्ली पब्लिक स्कूल या शाळेत स्थानिक विद्यार्थ्यांना डावलून मुंबई परिसरातील विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणे याबाबत श्रीमती मंदा म्हात्रे, वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माझी सदस्या श्रीमती मंदा म्हात्रे यांनी एका विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्रीमती मंदा म्हात्रे (विधानसभेने निवडलेल्या) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना मांडते.

"नेरूळ (नवी मुंबई) येथील (सीवूड) दिल्ली पब्लिक स्कूल या शाळेत नवी मुंबई परिसरातील विद्यार्थ्यांना प्रवेश न देता मुलुंड व चेंबूर (मुंबई) येथील विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येणे, शासनाच्या नियमानुसार जास्तीत जास्त स्थानिक विद्यार्थ्यांना प्रवेश देणे आवश्यक असताना दिल्ली पब्लिक स्कूल या शाळेत स्थानिक विद्यार्थ्यांना डावलून विशेषतः मराठी विद्यार्थ्यांना डावलून मुंबईतील विद्यार्थ्यांना भरमसाठ डोनेशन घेऊन त्यांना प्रवेश देण्यात येणे, त्यामुळे नवी मुंबई परिसरातील विद्यार्थ्यांत व त्यांच्या पालकांत पसरलेला तीव्र संताप, या शाळेविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत तेथील नागरिकांची होत असलेली मागणी, यावर शासनाने तातडीने करावयाची उपाययोजना."

पृ. शी. : लातूर शहरातील उड्डाण पूलावर दीपक मालू व प्रकाश मालू या व्यापारी बंधूंचा अज्ञात हल्लेखोरांनी केलेला खून.

मु. शी. : लातूर शहरातील उड्डाण पूलावर दीपक मालू व प्रकाश मालू या व्यापारी बंधूंचा अज्ञात हल्लेखोरांनी केलेला खून याबाबत श्री.सुरेश जेथलिया,वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माहितीय सदस्य श्री. सुरेश जेथलिया यांनी एका विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. सुरेश जेथलिया (विधानसभेने निवडलेले) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना मांडतो.

"लातूर शहरातील उड्डाण पुलावर दिनांक 5-5-2006 रोजीच्या सुमारास दीपक मालू व प्रकाश मालू या व्यापारी बंधूंचा अज्ञात हल्लेखोरांनी खून केला. याबाबत रितसर तक्रार स्थानिक पोलीस स्थानकात नोंदविण्यात आली असून माननीय उपमुख्यमंत्री (गृह), महाराष्ट्र राज्य यांच्याकडे सदर खुनाचा तपास सीआयडी मार्फत करण्यात यावा, अशी विनंती करण्यात येऊनही त्यावर कोणतीच कारवाई केली नाही. याबाबत स्थानिक पातळीवर आंदोलने, निदर्शने करण्यात आली, याचीही दखल घेण्यात आली नाही. यामुळे या परिसरातील नागरिकांचा कायदा व सुव्यवस्थेवरील विश्वास उडाला असून याबाबत तातडीने कारवाई करण्यासंदर्भात शासनाने तात्काळ निवेदन करावे.

"

..... 3बी 4 ..

पृ. शी. : श्री तुकाराम विद्यालय, कढोली (ता. कुरखेडा, जि. गडचिरोली) येथील प्रा. नरेश नवखरे यांचे पदमान्यतेचे प्रलंबित असलेले प्रकरण व उपसंचालक, शालेय शिक्षण, नागपूर यांनी त्यांची सेवा समाप्तीची दिलेली परवानगी.

मु. शी. : श्री तुकाराम विद्यालय, कढोली (ता. कुरखेडा, जि. गडचिरोली) येथील प्रा. नरेश नवखरे यांचे पदमान्यतेचे प्रलंबित असलेले प्रकरण व उपसंचालक, शालेय शिक्षण, नागपूर यांनी त्यांची सेवा समाप्तीची दिलेली परवानगी याबाबत श्री. नितीन गडकरी, वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : मा. मा. मा. सदस्य श्री. नितीन गडकरी यांनी ए. विशेष उल्लेख संबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. नितीन गडकरी (नागपूर विभाग पदवीधर) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेख संबंधीची सूचना मांडतो. --

" प्राध्यापक नरेश नवखरे हे श्री. तुकाराम विद्यालय तथा कनिष्ठ महाविद्यालय कढोली (ता. कुरखेडा, जि. गडचिरोली) येथे दिनांक 1 सप्टेंबर, 1999 पासून प्राध्यापक या पदावर कार्यरत असणे, उक्त संस्थेने प्राध्यापक नवखरे यांची दिनांक 1 सप्टेंबर, 1999 पासूनचे पदमान्यतेचे प्रकरण शासनाकडे रितसर कागदपत्रांची पूर्तता करून पाठविले असतानाही त्यांचे पदाला सन 2003-2004 पासून शिक्षण सेवक म्हणून पद मान्यता दिल्यामुळे त्यांचे वैयक्तिक व आर्थिक नुकसान होणे, माननीय उपसंचालक, शालेय शिक्षण नागपूर विभाग, नागपूर यांनी दिनांक 18-4-2006 रोजी हेतुपुरस्सर व सुडबुद्धीने सेवा समाप्तीची दिलेली परवानगी ताबडतोब रद्द करावी आणि माननीय सचिव श्री. तुकाराम शिक्षण संस्था कढोली (जि. गडचिरोली) यांनी शासनाला खोटी माहिती सादर केल्यामुळे संबंधितांवर कार्यवाही करून दिनांक 1-5-2006 पासून दिलेल्या सेवा समाप्तीचा आदेश रद्द करून ताबडतोब सेवेत घ्यावे व योग्य नियमानुसार चौकशीपूर्ण करण्याची कार्यवाही करावी अन्यथा त्यांच्यावर अन्याय झाल्यामुळे या प्रकरणाची तातडीने चौकशी करावी, व प्राध्यापक नरेख नवखरे यांना न्याय द्यावा यासाठी मी "विशेष उल्लेखा" द्वारे सदर विषय मांडू इच्छितो कृपया परवानगी द्यावी, ही विनंती. "

..... 3बी 5 ...

पृ. शी. : वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेऊन अन्यत्र सदनिका खरेदी केलेल्या पोलीस कर्मचाऱ्यांना नियमानुसार घरभाडे न मिळणे.

मु. शी. : वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेऊन अन्यत्र सदनिका खरेदी केलेल्या पोलीस कर्मचाऱ्यांना नियमानुसार घरभाडे न मिळणे याबाबत श्री.विलास अवचट,वि. प. स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माझी सदस्य श्री.विलास अवचट यांनी एका विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री.विलास अवचट (विधानसभेने निवडलेले) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना मांडतो. ...

" ठाणे पोलीस आयुक्तालयात कार्यरत असलेल्या पोलीस कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या वेतनश्रेणीप्रमाणे घरभाडे भत्ता मिळत असतो. परंतु जे पोलीस शासकीय निवासात राहतात अशांना घरभाडे मिळत नाही. परंतु ज्या पोलिसांनी वरिष्ठांची परवानगी घेऊन व वित्तीय संस्थांकडून कर्ज घेऊन अन्यत्र सदनिका खरेदी केलेली आहे अशा पोलिस कर्मचाऱ्यांना नियमानुसार घरभाडे मिळायला हवे, परंतु शासकीय निवासस्थान रिकामे करून आपल्या मालकीच्या सदनिकांमध्ये राहायला गेल्यानंतर हे निवासस्थान दुसऱ्या कर्मचाऱ्यांना अलॉट होत नाही तोपर्यंत पूर्वी / आधी राहत असलेल्या पोलिसांच्या वेतनातून घरभाडे कापले जाते, परंतु सदर रिक्त जागा दुसऱ्या पोलिसांना दिल्यावरही आधीच्या सहणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना देय असलेले घरभाडे मिळत नाही. परिणामी त्यांनी आपल्या सदनिकांसाठी घेतलेल्या कर्जाचे हप्ते फेडावे लागत असल्याने एक तर शासकीय जागा सोडूनही नियमानुसार घरभाडे मिळत नसल्याने त्यांची होणारी आर्थिक कोंडी हा अन्याय दूर करण्याबाबत शासनाने तात्काळ निवेदन करावे. "

पृ. शी. : श्री नारायण गुरु हायस्कूल, चेंबूर, मुंबई येथील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून ते फी माफीसाठी पात्र असताही फी वसूल केली जात असणे.

मु. शी. : श्री नारायण गुरु हायस्कूल, चेंबूर, मुंबई येथील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून ते फी माफीसाठी पात्र असताही फी वसूल केली जात असणे याबाबत प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स.यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माहितीय सदस्य प्रा.जोगेंद्र कवाडे यांनी एका विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. जोगेंद्रे कवाडे (नामनियुक्त) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने माझी विशेष उल्लेखासंबंधीची सूचना शालेय शिक्षणमंत्र्यांच्या विभागाशी संबंधित असल्याने आणि आता या सदनमध्ये माननीय शालेय शिक्षण मंत्री उपस्थित असल्यामुळे त्यांनी याबाबत दखल घेऊन कारवाई करावी यासाठी मी हा विशेष उल्लेख करीत आहे.

सभापती महोदय, शिक्षण व सेवायोजन विभागाचे परिपत्रक क्रमांक इबीसी 1080/108548 (888) पस्तीस, दिनांकित 25 ऑगस्ट 1980 नुसार अनुसूचित जाती, नवबौद्ध, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमातीच्या मुलांना म्हणजेच विद्यार्थ्यांना कोणत्याही प्रकारे उत्पन्नाची अट न लावता सर्व स्तरावरील शिक्षण मोफत देण्यात येते. अशा विद्यार्थ्यांची फी शासनाच्या समाजकल्याण विभागातर्फे शाळांना अदा केली जाते. असे असतानाही मुंबईतील चेंबूर येथील श्री नारायण गुरु हायस्कूल (मराठी माध्यम) या विद्यालयात शिक्षण घेणारे 80 टक्के विद्यार्थी हे मागासवर्गीय आहेत. हे सर्व विद्यार्थी शासनाच्या परिपत्रकानुसार फी माफीसाठी पात्र असताना देखील या शाळेकडून त्यांचेकडून फी वसूल करण्यात येत आहे. फी भरल्याशिवाय या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निकालपत्र देखील दिले जात नाही. या सर्व प्रकारामुळे या विद्यार्थ्यांमध्ये आणि त्यांच्या पालकांमध्ये नैराश्याचे वातावरण निर्माण झाले आहे. ही अतिशय गंभीर बाब असल्याने, शासनाने या बाबीकडे त्वरित लक्ष देण्याची गरज असून, संबंधितांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्याची कारवाई करण्यात यावी तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून फी वसूल केली जाऊ नये अशा सक्त सूचना शासनाने संबंधितांना द्याव्यात यासाठी मी विशेष उल्लेख करीत आहे. सभापती महोदय, माननीय शालेय शिक्षण मंत्री स्वतः येथे उपस्थित असल्याने ते या गोष्टीची विशेष दखल घेतील अशी मी अपेक्षा करतो.

पृ. शी. : पैठण (जि.औरंगाबाद) या तीर्थक्षेत्राचा शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार तीर्थक्षेत्र विकास प्रकल्पात समावेश करणे.

मु. शी. : पैठण (जि.औरंगाबाद) या तीर्थक्षेत्राचा शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार तीर्थक्षेत्र विकास प्रकल्पात समावेश करणे याबाबत श्री.श्रीकांत जोशी,वि.प.स.यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : मा.मंडळीय सदस्य श्री. श्रीकांत जोशी यांनी ए. विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. श्रीकांत जोशी (औरंगाबाद विभाग पदवीधर) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना मांडतो. ..

"पैठण (जि. औरंगाबाद) हे संत एकनाथ महाराज, संत ज्ञानेश्वर महाराज, शककर्ता शालिवाहन यांची जन्मभूमी तथा कर्मभूमी असून पैठण हे जगातील अत्यंत प्राचीन तथा ऐतिहासिक शहर आहे. जगाच्या कानाकोपऱ्यातून भक्तगण सातत्याने पैठण येथे येतात, हे शासनास चांगल्या प्रकारे ज्ञात असतानाही अद्यापपावेता पैठणचा तीर्थ क्षेत्रामध्ये समावेश न झाल्याने पैठण शहरात येणाऱ्या भाविकांना सर्व प्रकारच्या निरनिराळ्या समस्या भेडसावितात, तुळजापूर, पंढरपूर, नाशिक, त्र्यंबकेश्वर, देहू आळंदी या तीर्थक्षेत्रांइतकेच पैठण तीर्थक्षेत्राचे महत्व आहे, असे असतानाही पैठणचा समावेश तीर्थक्षेत्रात न झाल्याबद्दल या तीर्थक्षेत्राला भेटी देणाऱ्या भाविक, पर्यटकांमध्ये नाराजी निर्माण झाली आहे, त्यासाठी शासनाने आपल्या प्रचलित धोरणानुसार तीर्थक्षेत्र विकास प्रकल्पात पैठण क्षेत्राचा समावेश करावा, तशा प्रकारची मागणी संस्थान श्री. एकनाथ महाराज विश्वस्त मंडळ पैठण, यांच्यातर्फे गेली अनेक वर्षे केली जात आहे. सदर अत्यंत महत्वाचा व सार्वजनिक हिताचा विषय मी आज सभागृहात "विशेष उल्लेखाद्वारे " उपस्थित करित आहे. "

- पृ. शी.** : रत्नागिरी जिल्ह्यातील आरे-वारे खाडीवरील नवा पूल उद्घाटनापूर्वीच पहिल्या पावसात कोसळल्याने त्या मार्गावरील वाहतूक ठप्प होणे.
- मु. शी.** : रत्नागिरी जिल्ह्यातील आरे-वारे खाडीवरील नवा पूल उद्घाटनापूर्वीच पहिल्या पावसात कोसळल्याने त्या मार्गावरील वाहतूक ठप्प होणे याबाबत श्री.भास्कर जाधव,वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूचना.

उपसभापती : माहितीय सदस्य श्री. भास्कर जाधव यांनी एका विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. भास्कर जाधव (रायगड,रत्नागिरी,सिंधुदुर्ग स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखसंबंधीची सूचना मांडतो. ...

"दिनांक 31 मे, 2006 रोजी रत्नागिरी जिल्ह्यातील रत्नागिरीहून गणपतीपुळेकडे जाणाऱ्या महामार्गावरील आरे-वारे खाडीवरील नवा कोरा करकरीत पूल उद्घाटनापूर्वीच पहिल्याच पावसामध्ये कोसळल्यामुळे या मार्गावरील पूर्णपणे ठप्प झालेली वाहतूक, निकृष्ट दर्जाच्या कामामुळे पूल कोसळण्याच्या घडलेल्या घटनेमुळे करोडो रुपयांचे शासनाचे झालेले नुकसान, याप्रकरणी चौकशी होऊन संबंधित दोषीविरुद्ध सत्वर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने केलेली कारवाई व करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. "

..... 3बी 9

पृ.शी. : महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक 2004.

मु.शी. : सन 2004 चे वि.प.वि.क्रमांक 28 - विधेयक दोन्ही सभागृहाच्या संयुक्त समितीकडे विचारार्थ पाठविण्यात यावे या विधान परिषदेने पारित केलेल्या प्रस्तावास विधानसभेने सहमती दिल्याबद्दलचा संदेश व विधेयक संयुक्त समितीकडे विचारार्थ पाठविण्यासंबंधीचा प्रस्ताव.

उपसभापती : विधानसभेकडून एक संदेश आलेला आहे, सचिव तो वाचून दाखवतील.

संदेश

सहसचिव : कळविण्यात येत आहे की, सन 2004 चे वि.प.वि.क्रमांक 28 - महाराष्ट्र महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक, 2004 विधानसभेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या 15 सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त पुढील अधिवेशनाच्या अखेरपर्यंत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे." या विधान परिषदेच्या प्रस्तावास विधानसभेने आपल्या दिनांक 17 जुलै 2006 रोजीच्या सभेत सहमती दिली आहे. आणखी असे कळविण्यात येत आहे की, विधानसभेने आपल्या दिनांक 17 जुलै 2006 रोजीच्या सभेत या संयुक्त समितीवर विधान सभेचे पुढील सदस्य नियुक्त केले आहेत. ...

- 1) श्री. राजेश टोपे, नगरविकास राज्यमंत्री.,
- 2) श्री. एकनाथ शिंदे, वि.स.स.
- 3) श्री. राजेंद्र पटणी, वि.स.स.,
- 4) श्री. जगन्नाथ शेटी, वि.स.स.,
- 5) श्री. पी.यू. मेहता, वि.स.स.,
- 6) श्री. कालीदास कोळंबकर, वि.स.स.,
- 7) श्री. गिरीष बापट, वि.स.स.,
- 8) श्री. गोपाळ शेटी, वि.स.स.,
- 9) श्री. सचिन अहिर, वि.स.स.,
- 10) श्री. शशिकांत शिंदे, वि.स.स.

श्री. राजेश टोपे (नगरविकास राज्यमंत्री) : महोदय, 2004 चे वि.प.वि.क्रमांक 28 - महाराष्ट्र महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक 2004 विधानसभेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या 15 सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त पुढील अधिवेशनाच्या अखेर पर्यंत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे. या सभागृहाने संमत केलेल्या प्रस्तावास विधानसभेची सहमती मिळाल्यावरून हे विधेयक दोन्ही सभागृहांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त पुढील अधिवेशनाच्या अखेरपर्यंत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे आणि या समितीवर या सभागृहाचे पुढील सदस्य नामनिर्दिष्ट करण्यात यावेत असा मी आपल्या अनुमतीने प्रस्ताव मांडतो.

- 1) श्रीमती सुधा जोशी, वि.प.स.,
- 2) मेजर सुधीर सावंत, वि.प.स.,
- 3) श्री. दिवाकर रावते, वि.प.स.,
- 4) श्री. श्रीकांत जोशी, वि.प.स.,
- 5) श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी, वि.प.स.

महोदय, विधानसभेने या समितीवर पुढील सदस्य नामनिर्दिष्ट केले आहेत. ...

- 1) श्री. राजेश टोपे, नगरविकास राज्यमंत्री.,
- 2) श्री. एकनाथ शिंदे, वि.स.स.
- 3) श्री. राजेंद्र पटणी, वि.स.स.,
- 4) श्री. जगन्नाथ शेटी, वि.स.स.,
- 5) श्री. पी.यू. मेहता, वि.स.स.,
- 6) श्री. कालीदास कोळंबकर, वि.स.स.,
- 7) श्री. गिरीष बापट, वि.स.स.,
- 8) श्री. गोपाळ शेटी, वि.स.स.,
- 9) श्री. सचिन अहिर, वि.स.स.,
- 10) श्री. शशिकांत शिंदे, वि.स.स.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

(यानंतर श्री.सरफरे 3सी 1

पृ.शी. : तंबाखूच्या वेस्टनावर ओमकार अक्षर छापणे

मु.शी. : तंबाखूच्या वेस्टनावर ओमकार अक्षर छापणे याबाबत

श्री. अरविंद सावंत, वि.प.स. यांनी दिलेली विशेष उल्लेखाची सूची

श्री. अरविंद सावंत : सभापती महोदय, मी मघाशी सभागृहामध्ये उपस्थित नव्हतो, त्यामुळे आपण मला विशेष उल्लेखाची सूचना मांडण्यास परवानगी द्यावी अशी विनंती करतो.

उपसभापती : माननीय सदस्य श्री. अरविंद सावंत, यांनी एका विशेष उल्लेखासंबंधीची सूची दिली आहे. त्यांनी ती मांडावी.

श्री. अरविंद सावंत (मुंबई स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील विशेष उल्लेखासंबंधीची सूची मांडतो.

"सभापती महोदय, ओम हे अक्षर तंबाखूच्या पुडीवर छापले जात आहे. "ओम" या शब्दाला आपल्या संस्कृतीमध्ये फार महत्वाचे स्थान आहे हे आपणास सांगण्याची आवश्यकता नाही. विश्वासाच्या निर्मितीनंतर प्रथमतः ध्वनि निर्माण झाला तो "ओम" आहे. त्यानंतर सृष्टीतील विविध चराचर जन्माला आले. त्यामुळे "ओम" ला आपल्या भारतीय संस्कृतीत अनन्यसाधारण महत्व आहे. "ओमकार"चा उच्चार करून त्यानंतर एखादा मंत्र म्हटल्यास त्याला विशेष महत्व आणि सामर्थ्य प्राप्त होते. ब्रम्हा, विष्णू आणि महेश हे तिन्ही सूरश्रेष्ठ "ओमकार"त समाविष्ट आहेत अशी श्रध्दा आपण बाळगता. "ओमकार" हा कुठल्याही अपवित्र वा अमंगल जागी उच्चारु नये असा संकेत आहे. "ओम" ह्या एका अक्षरात ब्रम्हाचा समावेश आहे असे श्रुति सांगते. "ओमकार"चा वेदात उल्लेख नसला तरी उपनिषदांनी विविध प्रकारांनी "ओमकार"चे महत्व विशद केले आहे. केवळ "ओमकार" हे अक्षर महामंत्राच्या सामर्थ्याचे आहे असे आपली संस्कृती मानते. "ओमकार"चे हे महत्वपूर्ण स्थान जैन आणि बौद्ध संस्कृतींनीही आदरपूर्वक स्वीकारले आहे.

अशा या "ओम" चा वापर कोणीही, कधीही, कोठेही करु नये याकरिता सरकारने काही चौकटी करणे आवश्यक आहे. विशेषतः अशा गोष्टी की, त्यांचे व्यसन लागू शकते किंवा चटक लागू शकते अशा पदार्थांच्या वेस्टनावर किंवा नावात "ओम" चा वापर केला जाऊ नये. याकरिता

श्री. अरविंद सावंत...

सरकारने पावले उचलणे आवश्यक आहे, की जेणेकरून लोकांच्या भावना दुखावल्या जाणार नाहीत. सभापती महोदय, तंबाखूच्या पाकिटावर "ओम" छापल्याचे फोटो माझ्याजवळ असून ही पाकिटे कचऱ्याच्या पेटीमध्ये सुध्दा टाकली जातात. तेव्हा शासनाने याची दखल घेऊन तात्काळ कारवाई करावी अशी मी या विशेष उल्लेखाद्वारे विनंती करतो".

उपसभापती : शासनाने यासंबंधी गंभीर दखल घ्यावी.

आता सभागृहाची बैठक मध्यंतरासाठी स्थगित होईल आणि दुपारी 4.45 वाजता पुनः भरेल.

(4.22 ते 4.45 मध्यंतर)

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

(मध्यंतरानंतर)
(सभापतीस्थानी उपसभापती)

पृ.शी. : कर विषयक कायदे (कर बसविणे,सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण विधेयक

L.A. BILL NO. LXIX OF 2006.

(A BILL FURTHER TO AMEND CERTAIN TAX LAWS IN OPERATION IN THE STATE OF MAHARASHTRA) AND A MOTION FOR REFERRING THE BILL TO JOINT COMMITTEE.)

(विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न व विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबतचा प्रस्ताव पुनः प्रस्तुत करण्यात आला.)

श्री.जयंत पाटील (वित्त मंत्री) : सभापती महोदय, माझी सन्माननीय सदस्यांना विनंती आहे. या विधेयकानंतर अंधश्रद्धा निर्मूलनासंबंधीचे विधेयक चर्चेला येणार आहे, त्यामुळे सन्माननीय सदस्यांनी या कर विषयक विधेयकाच्या संदर्भात जी उप सूचना मांडलेली आहे, ती श्रद्धेने मागे घ्यावी. त्यामुळे अंधश्रद्धा निर्मूलनाच्या विधेकावर बोलण्यासाठी भरपूर वेळ मिळू शकेल.

श्री.दिवाकर रावते : प्रश्न असा आहे की, एक महिना अगोदर अध्यादेश काढता येत नाही. तरी देखील अध्यादेश काढला, त्याबद्दल आमचे काही म्हणणे नाही. तिजोरीमध्ये पैसे आले पाहिजेत, ते पैसे आल्याशिवाय कारभार करता येणार नाही,हे मान्य आहे. आपण संयुक्त चिकित्सा समितीकडे प्रस्ताव पाठविणार असे आम्हाला वाटले म्हणून आम्ही म्हटले, ठीक आहे एक विधेयक निघून जाईल. समितीमध्ये सविस्तर चर्चा करता येईल. आता दोष हा ट्रेझरी बेंचकडे जातो. त्या बाजूच्याही लोकांना समजले पाहिजे. तिकीट मिळवून विधानपरिषदेमध्ये येतात, परंतु ते आपली जर जबाबदारी पार पाडत नसतील तर काय होते, हेही नेत्यांना कळले पाहिजे. आम्हाला अडवायचे नाही, हे कृपा करून समजून घ्या. प्रोसिजरप्रमाणे काम झाले पाहिजे, त्याबाबतीत आम्ही माघार घ्यायला तयार नाही.

श्री.जयंत पाटील : माझी सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर सरपोतदार साहेबांना विनंती आहे की,संयुक्त समितीकडे विधेयक पाठविण्याविषयीचा प्रस्ताव त्यांनी मागे घेण्याबाबत माननीय उपमुख्यमंत्री महोदयांचीही विनंती आहे. तेव्हा हा प्रस्ताव मागे घ्यावा अशी पुन्हा एकदा मी विनंती करतो.

यानंतर श्री.बरवड....

श्री. मधुकर सरपोतदार (विधानसभेने निवडलेले) : सभापती महोदय, सन 2006 चे वि.स.वि. क्रमांक 69- महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबतचा प्रस्ताव मी सभागृहाला सादर केलेला आहे. हा प्रस्ताव दोन वेळा मतदानापर्यंत येऊन थांबला. आपणा सर्वाना माहीत आहे की, सत्ताधारी बाकांवर सदस्यसंख्या कमी होती म्हणून मतदान न घेता आपण त्या दिवशी चर्चा थांबवली ही वस्तुस्थिती आहे. असे दोनवेळा घडले. सत्ताधारी पक्षातील काही सन्माननीय सदस्य असे म्हणत आहेत की, आमच्याकडे सदस्यसंख्या आहे.

श्री. जयंत पाटील : आपल्याला मतदानापर्यंत जावयाचे नाही. कोणत्या बाजूची सदस्यसंख्या किती आहे हा महत्वाचा विषय नाही.

श्री. मधुकर सरपोतदार : काही सन्माननीय सदस्य बसून तसे बोलत आहेत.

श्री. जयंत पाटील : बसून बोललेले मनावर घेऊ नये.

श्री. मधुकर सरपोतदार : सभापती महोदय, आमची अडविण्याची भूमिका कधीही नसते. अंधश्रद्धा निर्मुलन विधेयकाच्या बाबतीत आमची जी भूमिका असेल त्याबाबत त्या बिलावरील चर्चेच्या वेळी बोलू. सदनाची जर अशी इच्छाच असेल तर वि. स. वि. क्रमांक 69 हे विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबतची माझी उपसूचना मी परत घेतो. हे विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठवावे अशी उपसूचना मी मांडली होती. सदनातील सर्व सन्माननीय सदस्यांनी जी इच्छा व्यक्त केलेली आहे त्या इच्छेचा मान सन्मान होण्याच्या दृष्टीने मी माझी उपसूचना परत घेतो. त्यानंतर या विधेयकावर नेहमीप्रमाणे चर्चा व्हावी आणि हे विधेयक मंजूर करावे. हे विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबतचा माझा प्रस्ताव मागे घेण्यास मी सभागृहाची अनुमती मागतो.

सभागृहाच्या अनुमतीने प्रस्ताव मागे घेण्यात आला.

उपसभापती : आता या विधेयकावरील चर्चेला सुरुवात करू या. यानंतर या विधेयकावर सन्माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते बोलतील.

श्री. दिवाकर रावते (विधानसभेने निवडलेले) : सभापती महोदय, या ठिकाणी सन 2006 चे वि. स. वि. क्रमांक 69 - महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक मांडलेले आहे. हे विधेयक म्हणजे विधिमंडळाचे पूर्ण अधिकार रद्द करून ते अधिकार प्रशासकीय यंत्रणेकडे देणारे विधेयक आहे.

यानंतर श्री. शिगम

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

MSS/ MAP/ KGS/ SBT/ MHM/ पूर्वी श्री. बरवड

16:55

(श्री. दिवाकर रावते...)

खरे म्हणजे हे विधेयक संयुक्त समितीकडे जायला पाहिजे होते. या चार कायद्यांमध्ये विविध सुधारणा केल्यामुळे व्यवसाय कर आयुक्ताला, उप आयुक्तांना अधिकार प्राप्त झालेले आहेत. व्हॅटच्या संदर्भात माननीय मंत्री महोदयांनी व्यक्त केलेल्या भावना आणि त्याच्या विसंगत प्रशासकी यंत्रणेचे वागणे असे अनेक मुद्दे या विधेयकाच्या संदर्भात उपस्थित झालेले आहेत. म्हणून हे विधेयक संयुक्त समितीकडे गेले असते तर त्यातील ब-याच मुद्यांबाबत प्रकाश पडला असता.

विधेयकाच्या पृ.क्र. 3 वरील खंड 7मध्ये व्यवसाय कर अधिनियमाच्या कलम 12 (तीन) मध्ये असे म्हटलेले आहे की, "(तीन) राज्य शासनास आवश्यक वाटेल त्याप्रमाणे, तितके व्यवसाय कर सह आयुक्त, व्यवसाय कर उप आयुक्त, व्यवसाय कर सहायक आयुक्त, व्यवसाय कर अधिकारी, इतर अधिकारी व व्यक्ती (अशा पदनामांसह)," असे म्हटलेले आहे. या सर्व अधिका-यांना आपण कोणकोणते अधिकार दिलेले आहेत ते विधेयकाच्या पृ.क्र. 32 वर नमूद करण्यात आलेले आहेत. त्यामध्ये असे म्हटलेले आहे की, "व्यवसाय कर उप आयुक्तास संहितेन्वये जिल्हाधिका-याला असणारे संपूर्ण अधिकार असतील व तो त्या सर्व अधिकारांचा वापर करील आणि त्याची सर्व कर्तव्ये पार पाडील." याचा अर्थ ज्या बाबी सरकारपर्यन्त येत होत्या आणि सरकार ज्या बाबतीत निर्णय घेत होते त्यासंबंधीचे सर्व अधिकार व्यवसाय कर उप आयुक्तांना देण्यात आलेले आहेत. जिल्हाधिका-यांना जसे अधिकार असतात तसे अधिकार व्यवसाय कर उप आयुक्तांना देण्यात आलेले आहेत. या अधिकाराच्या संदर्भात विधेयकामध्ये असे नमूद करण्यात आलेले आहे की, "व्यवसाय कर अधिका-यास, उक्त संहितेन्वये तहसीलदाराला असणारे (विक्री कायम करण्याच्या व कसूरदारास अटक करण्याच्या व दिवाणी तुरुंगात स्थानबद्ध करण्याच्या अधिकारांव्यतिरिक्त) संपूर्ण अधिकार असतील व तो त्या सर्व अधिकारांचा वापर करील आणि तहसीलदाराची सर्व कर्तव्ये पार पाडील. म्हणजे जिल्हाधिकारी आणि तहसीलदार यांना जसे ज्युडिशियल अधिकार असतात तसे अधिकार या व्यवसाय कर अधिका-यांना दिलेले आहेत. या अधिकारामुळे हे अधिकारी प्रत्येक गोष्टीच्या बारीकसारीक खोलामध्ये जातील. कराद्वारे मिळणारा महसूल 18 हजार कोटी रु. आहे. खरे म्हणजे कराद्वारे 28 हजार कोटी रु. महसूल जमा व्हावयास पाहिजे. पण मध्येच झिरपणी लागल्यामुळे हा महसूल कमी जमा होतो आणि अशा परिस्थितीमध्ये असे अमर्याद अधिकार या अधिका-यांना दिल्यामुळे महसुलाचे पुढे काय होईल हा

..2..

(श्री. दिवाकर रावते...)

देखील प्रश्नच आहे. ज्याची उलाढाल 40 लाखाची असेल त्याने सक्तीने चार्टर्ड अकौण्टण्ट कडून आपले हिशेब तपासून घेतले पाहिजेत. ग्रामीण भागामध्ये जिल्ह्याच्या अथवा तालुक्याच्या ठिकाणी चार्टर्ड अकौण्टण्ट नसतात. या चार्टर्ड अकौण्टण्टची संख्या मुंबईमध्ये फार मोठी आहे. महाराष्ट्रातील अन्य भागातील चार्टर्ड अकौण्टण्टची संख्या पाहिली तर या चार्टर्ड अकौण्टण्टकडे किती मोठ्या प्रमाणात काम द्यावे लागेल ? आतापर्यन्त हे काम करणारे विक्रीकर कायद्याचे सल्लागार, वकील, कॉस्ट अकौण्टण्ट या सर्व मंडळींना बाद केलेले आहे.

(सभापतीस्थानी तालिका सभापती श्रीमती सुधा जोशी)

...नंतर श्री. भोगले...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.दिवाकर रावते.....

एकदा चार्टर्ड अकाऊटन्ट म्हटले की, तो त्याची फी सांगणार आहे. आतापर्यंत 40 लाख रुपये उलाढाल असलेल्यांचा फायदा किंवा असू शकतो, त्यातून त्यांनी आपले वर्षभराचे एस्टॅब्लिशमेंट चालवायचे आणि ही चार्टर्ड अकाऊटन्टची फी द्यायची. तो 10 हजार किंवा 20 हजार रुपये फी मागू शकतो. अशाप्रकारे ही जी या कायद्यामध्ये दुरुस्ती आणली आहे ती घातक आहे. या संदर्भात सेल्स टॅक्स प्रॅक्टिशनर्स असोसिएशनने मंत्रीमहोदयांना निवेदन दिले आहे, त्यांच्याशी चर्चा देखील केली आहे. एकंदरीत महाराष्ट्रात या संदर्भात एवढे अधिकार दिल्यानंतर 40 लाखांच्या आत उलाढाल असलेल्यांना सवलत दिली आहे. ती मर्यादा वाढविण्याची आवश्यकता आहे. ही मर्यादा फार अल्प आहे असे मला वाटते. त्यामुळे मंत्रीमहोदयांनी याबाबत विचार करणे आवश्यक आहे. चार्टर्ड अकाऊटन्टच्या संदर्भात अधिक बोलू इच्छित नाही. मंत्रीमहोदयांशी या प्रश्नाबाबत संबंधितांची प्रत्यक्ष भेट व चर्चा झालेली असल्यामुळे त्या संदर्भातील शासनाची भूमिका काय आहे हे मंत्रीमहोदय निश्चितपणे मांडतील.

सभापती महोदय, मंत्रीमहोदयांनी म्हटले की, शासनाचा महसूल वाढला आहे. राज्याचा महसूल वाढणे ही बाब चांगली असते. राज्याचा महसूल वाढला याचा अर्थ आमचे राज्य प्रगतीशील झाले असे म्हणता येईल. माननीय मंत्रीमहोदय सुध्दा राज्य प्रगतीशील झाले, दरडोई उत्पन्न वाढले, उद्योगधंदे वाढले म्हणून महसूल वाढला असे छातीठोकपणे सांगू शकणार नाहीत याची मला खात्री आहे. केंद्र सरकारची आपल्यावर मेहेरबानी झाली. केंद्र सरकारच्या अपयशामुळे पेट्रोलजन्य पदार्थांची सतत आणि सातत्याने वाढत जाणाऱ्या किंमतीमुळे महागाईचा उच्चांक या देशामध्ये निर्माण झाला. वाढत्या महागाईमुळे 10 रुपयांची वस्तू 15 रुपयांस मिळू लागली. त्यामुळे 10 रुपयांवर जो सेल्स टॅक्स भरावयाचा होता तो आता 15 रुपयांवर भरावा लागतो. वस्तू तीच आहे, प्रॉडक्ट तेच आहे, मॅन्युफॅक्चरिंग तेच आहे. परंतु या महागाईतून निर्माण झालेल्या, वाढलेल्या मुल्यांकनातून निर्माण झालेल्या करातून राज्याचा महसूल वाढला असेल तर तो राज्याच्या फायद्याकरीता असला तरी राज्याच्या प्रगतीच्या दृष्टीने भूषणावह नाही. अर्थात राज्याची प्रगती ही अर्थमंत्र्यांच्या अखत्यारित येत नाही. किंबहुना ती त्यांची अप्रत्यक्ष असली तरी प्रत्यक्ष जबाबदारी नाही. विविध विभागांनी परफॉर्मन्स दाखविला तर ती राज्याची प्रगती होणार आहे. विविध मंत्रालयांनी त्यांच्या विभागाबाबत निर्णयक्षमता वाढविली तर त्यातून प्रगती

..2..

श्री.दिवाकर रावते.....

होणार आहे. या महाराष्ट्र राज्यामध्ये व्यापार वाढावा, उद्योजक यावेत, बाहेरून येणाऱ्या उद्योजकांना त्रास होऊ नये याकरीता या सदनामध्ये अनेकदा शासनाने जाहीर केलेले धोरण आम्ही ऐकले. शासन एक खिडकी योजना राबविणार आहे. अमुक ठिकाणी अर्ज करा आणि 15 दिवसात लायसन्स घेऊन कामाला सुरुवात करावी असे सांगितले गेले. परंतु प्रत्यक्षात तसे घडले नाही. यासाठी तुमची आणि आमची राजकीय इच्छाशक्ती कितीही असली तरी शेवटी नोकरशाही बसली आहे, अनेक अडचणी निर्माण होतात, लाल फितीतून अडचणी निर्माण होतात याचा अनुभव मी युती सरकारच्या काळात मंत्री या नात्याने घेतलेला आहे. अर्थमंत्री महोदयांना देखील तो अनुभव असावा. राज्याचा महसूल वाढला असे म्हटले जाते तेव्हा महसूल वाढीचा अर्थ समजून घेतला पाहिजे. राज्याचा महसूल प्रगतीतून वाढला याला तेव्हा महत्व आहे, जेव्हा भ्रष्टाचारातून बुडणारा महसूल वाचविता येईल यावर उपाययोजना होईल हे अत्यंत विनम्रपणे सांगावयाचे आहे.

सभापती महोदय, मागील वेळेला सन्माननीय सदस्य श्री.नितीन गडकरी यांनी नापथा प्रकरण सभागृहात उपस्थित केले होते. जवळजवळ दीड तास यावर चर्चा झाली होती.

(नंतर श्री.जुन्नरे...

श्री. दिवाकर रावते....

त्यासंदर्भात सन्माननीय सदस्य श्री. नितीन गडकरी यांना 3 हजार कोटी रुपयांची बक्षिसी दिली जाणार होती परंतु त्याचे नंतर काय झाले हे आम्हाला अजून पर्यंत समजलेले नाही. तसेच ही बक्षिसी मिळाल्यानंतर सन्माननीय सदस्य श्री. नितीन गडकरी हे 3 हजार कोटी रुपये एका संस्थेला देणगी देणार होते ती देणगी त्यांनी दिली की, नाही हे सुध्दा अजूनपर्यंत आम्हाला समजलेले नाही.

सभापती महोदय, प्रचंड कर लादले म्हणजे उत्पन्न वाढत नाही तर माफर कर लावले तर उत्पन्न वाढते असे आपण आपल्या अर्थसंकल्पाच्या भाषणात सुतोवाच केला होता. कर अधिक प्रमाणात लादण्यापेक्षा कमी कर लादणे हे केव्हाही चांगले. अधिक कर लादण्याच्या संदर्भातील आकडेवारी मी आपल्याला देतो. महाराष्ट्र शासनाने डिझेल आणि पेट्रोलवर संपूर्ण देशात जास्त कर लावलेले आहेत. महाराष्ट्रामध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 39.96 रुपये आहे.

परंतु पंजाबमध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 32.21 रुपये आहे, बिहारमध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 35.69 रुपये आहे, दिल्लीमध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 32.25 रुपये आहे, झारखंड राज्यामध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 35.15 रुपये आहे, तामिळनाडूमध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 35.95 रुपये आहे, आंध्रप्रदेशात डीझेलचा प्रती. लिटर दर 35.98 रुपये आहे, गुजरातमध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 37.50 रुपये आहे, उत्तर प्रदेशात डीझेलचा प्रती. लिटर दर 35.83 रुपये आहे, हरियाणामध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 32.33 रुपये आहे, राजस्थानमध्ये डीझेलचा प्रती. लिटर दर 35.21 रुपये आहे याचा अर्थ महाराष्ट्रामध्ये सगळ्यात जास्त डीझेलचा रेट आहे. संपूर्ण देशात सगळ्यात जास्त डिझेल महाराष्ट्रात महाग आहे व त्याचे कारण म्हणजे महाराष्ट्र शासनाने डिझेलवर सर्व राज्यांपेक्षा जास्त कर लावलेला आहे. सन्माननीय सदस्य श्री. सुरेश जेथलिया यांचा पेट्रोल पंप आहे. त्यांच्या पेट्रोलपंपावर मी गेलो असतांना त्या पंपावर मला शुकशुकाट दिसला व मी त्यांना म्हणालो आपल्या पेट्रोल पंपावर शुकशुकाट का? तर त्यांनी सांगितले की, आपल्या राज्यापेक्षा शेजारच्या राज्यात डीझेल स्वस्त असल्यामुळे सर्व ट्रक चालक शेजारच्याच राज्यात डीझेल भरतात. समजा येथून गाडी गुजरातला जाणार असेल तर ट्रक चालक येथे डीझेल न भरता गुजरातमध्ये भरतात व येतांनाही डीझेल टाकी फुल भरून आणतात त्यामुळे आपल्याकडे डीझेलचा खप कमी होतो. पेट्रोल पंप चालविणारे सर्व लोक सरळ आहेत असे मी

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

3H-2

SGJ/ KGS/ MAP/

पूर्वी श्री. भोगले ...

17:05

श्री. दिवाकर रावते.....

म्हणत नाही. पेट्रोलमध्ये मोठया प्रमाणात नाफ्ता, रॉकेल यांची भेसळ केली जाते. खरे म्हणजे या ठिकाणी भेसळीचा विषय नाही हा विषय फूड अँड सिव्हील सप्लायमध्ये येतो. महाराष्ट्राच्या सिमेच्याजवळ असलेले जे पेट्रोल पंप आहे त्यातील बरेच पेट्रोल पंप चालक शेजारच्या राज्यातून बेकायदेशीर डिझेल,पेट्रोल आणून आपल्या पंपात टाकतात त्यामुळे खरे म्हणजे महाराष्ट्राचा कर बुडतो. सभापती महोदय, अमेरिकेत कमीतकमी मजुरीत जास्तीजास्त उत्पन्न कसे मिळेल हे पाहिले जाते. अमेरिकेत सगळयात स्वस्त वीज आहे.

यानंतर श्री. अजित...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.दिवाकर रावते.....

आपण तेथे होता असे सन्माननीय सदस्य श्री.नितीन गडकरी यांचेकडून समजले. वित्त मंत्रिमहोदयांनी इंग्लंड आणि अमेरिका येथे शिक्षण घेतले असे सर्वजण म्हणतात. त्याबाबत त्यांनी खुलासा केला तर बरे होईल. India is a biggest taxed Country and Mumbai city is a highest taxed city in the World. अमेरिकेत 17 टक्के डिझेलवर कर आहे, म्हणजे डिझेलची किंमत 27.51 प्रतिलीटर आहे. महाराष्ट्रात डिझेलची किंमत 39.96 पैसे आहे. अमेरिकेच्या तुलनेत आपण कितीतरी पुढे आहोत. आपण एकूणच करप्रणालीमध्ये बरेच पुढे गेला आहोत. तत्कालीन माननीय राज्यापाल श्री. अलेक्झांडर म्हणाले होते की, The city of Mumbai is costlier than Japan. जपान हा जगामध्ये सर्वात महागडा देश आहे तर सर्वात महागडे शहर टोकियो आहे. टुरिस्ट देखील टोकियो शहरात जाण्यासाठी दहावेळा विचार करतात. जगाच्यापाठीवर सर्वात जास्त कर असलेले शहर म्हणजे मुंबई. The ratable value of the city is largest in the World. पदपथाच्या विस्तारीकरणासाठी एक रुपया लावण्यात आलेला आहे हे आम्हाला मान्य आहे. फ्लाय ओव्हर टोलमधून 200 कोटी रुपये मिळतात ते मंडळाकडे जातात. हा वेगळा विषय आहे. परंतु जो कर लावला त्याचा फायदा लोकांना दिला.

सभापती महोदया, मोठ्या प्रमाणावर कर लावून देखील आपण येथे अमेरिका निर्माण करू शकतो का ? आपल्या येथे डिझेलवर 34 टक्के कर आहे तर अमेरिकेमध्ये 17 टक्के कर आहे. तेलाच्या किंमतीबाबत बोलावयाचे झाले तर आपण त्याची किंमत डॉलरमध्ये मोजतो. आपल्या रुपयांचे मूल्यांकन कमी होते म्हणून आपल्याला जास्त किंमत मोजावी लागते. प्रत्येक देशाचे मूल्यांकन त्यांच्या पध्दतीने केलेले असते. आपण केंद्र सरकारला कराच्या रुपाने 1 कोटी 26 लाख 600 करोड इतकी रक्कम देतो. पूर्वी 96,751 करोड रुपये देत होतो म्हणजे ही रक्कम डबल झालेली आहे. यामध्ये राज्याचा हिस्सा रुपये 32,156 करोड इतका आहे.

सभापती महोदया, श्री. मुरली देवरा, केंद्र सरकारमध्ये पेट्रोलियम मंत्री आहेत. ते मुंबईचे आहेत. शास्त्री भवन में देवड़ा, जिनका मंत्रालय कीमतों में वृद्धि के लिए फरवरी से ही अभियान चलाए हुए था, कांग्रेसी मुख्यमंत्रियों को फोन कर पार्टी की मदद के लिए कह रहे थे. उन्होंने भाजपा शासित राज्यों के मुख्यमंत्रियों . . .

श्री.दिवाकर रावते.....

त्यांनी सांगितले की, डिझेलच्या किंमती कमी करायच्या असतील तर ज्या ज्या राज्यात काँग्रेस पक्षाचे सरकार आहे तेथे तेथे दर कमी करा असे आम्ही सांगू शकतो, पण ज्या राज्यांत काँग्रेसतर सरकार आहेत त्यांना फक्त आम्ही विनंती करू शकतो. हा आंतरराष्ट्रीय लेव्हलवरील विषय आहे, तो आपणास समजण्यास किचकट आहे. सभापती महोदया, सरकारने डिझेलच्या किंमती वाढविल्या आणि नंतर त्यातील फक्त 80 पैसे कमी केले. ज्यावेळी अर्थसंकल्प केला जातो त्यावेळी काही गोष्टींवर कर लावले जातात.

यानंतर श्री.पुरी...

श्री.दिवाकर रावते....

तेव्हा आपल्याला माहिती आहे की, आता यावर ओरड होणार आहे, ती होऊ द्या, आमदार बोंबलणार आहेत, बोंबलू द्या. आपण सांगता की, आपला मान ठेऊन आम्ही एवढा-एवढा कर कमी करतो. त्यानंतर एवढा-एवढा कर आम्ही कमी केलेला आहे, असे आपण अविर्भावात सांगता. या माध्यमातून आम्हाला 80 पैशांची सूट मिळालेली आहे, परंतु यामुळे महागाई कमी होईल अशी चिन्हे नाहीत. पेट्रोलिअम पदार्थापासून व दारुपासून आपल्याला कर मिळतो. काल दारुबंदीचे विधेयक सभागृहात चर्चेला आले होते, त्यावेळी माननीय मंत्री महोदयांनी व्यवस्थित मत मांडले. सभापती महोदय, आज राज्याची अवस्था फारच गंभीर आहे. परवा नियोजन कमिशनचे सदस्य श्री.बी.एन.युगंधर माननीय पंतप्रधानांसोबत आले होते, त्या बैठकीस माननीय वित्त मंत्री व माननीय मुख्यमंत्रीही उपस्थित होते. त्यावेळी ते जे बोलले ते भूषणावह नाही. शेवटी, शासन आणि विरोधी पक्ष हा राज्याच्या हिताच्या दृष्टीने संघर्ष करित असतो. विरोधामध्ये उभे राहून आपली चूक वा उणिवा दाखवून देण्याचे आम्ही काम करतो. याठिकाणी आम्ही अतिशय जागरूक राहून काम करत असतो व अशा भूमिकेतून काम करित असताना आम्ही आपल्या टीकेला मागे पुढे पाहत नाही. परंतु याठिकाणी आपण सर्वजण एकत्रित येऊन देशामध्ये महाराष्ट्र समृद्ध होण्याच्या दृष्टीने पाहतो. माननीय पंतप्रधानांच्या बैठकीला माननीय वित्त मंत्री व माननीय मुख्यमंत्री उपस्थित होते, त्यावेळी नियोजन कमिशनचे सदस्य श्री.युगंधर म्हणाले की, "The State of Maharashtra is a failed State." महाराष्ट्र हे अपयशी राज्य आहे, असे ते म्हणाले होते. He also said that the State of Andhra Pradesh is better than Maharashtra as far as Farmers Societies are concerned. आपल्या सगळ्यांच्या उपस्थितीत ते असे बोलले. विदर्भामध्ये होत असलेल्या आत्महत्येच्या संदर्भात माननीय पंतप्रधान नागपूरला आले होते, त्यावेळी सदर बैठकीस आपल्या राज्यातील सर्व प्रमुख अधिकारी, माननीय मंत्री महोदय व माननीय मुख्यमंत्री महोदय उपस्थित होते. त्यावेळी श्री.युगंधर म्हणाले की, आत्महत्येच्या बाबतीत आंध्रप्रदेश महाराष्ट्र राज्यापेक्षा चांगले काम करित आहे. अशा प्रकारे आत्महत्येच्या बाबतीत महाराष्ट्र राज्य कसे कमजोर आहे, हे सांगण्यास ते विसरले नाहीत. आपले त्यांच्याशी वैयक्तिक भांडण आहे काय ?...(अडथळा) आपण कामच केले नसेल तर ते समाधान कसे व्यक्त करणार ? पहिले पॅकेज दिल्यानंतर परत 6 टक्क्यांचे पॅकेज द्यावे लागले व परत माननीय पंतप्रधानांना पॅकेज द्यावे

..2....

श्री.दिवाकर रावते...

लागले. माननीन मंत्री महोदय, आपण गेल्या 5-6 वर्षांमध्ये विदर्भाचा पध्दतशीरपणे गळा दाबण्याचे काम केल्यामुळे तेथील सिंचनाच्या अनुशेषाच्या बाबतीत माननीय पंतप्रधानांना 2 हजार कोटी रुपये पैसा द्यावा लागला. आपण पैसे देत नाहीत, आता आम्हीच पैसे देतो असे त्यांना सांगावे लागले.

नंतर श्री.रोझेकर...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.दिवाकर रावते.....

मराठवाडयाच्या बाबतीत या ठिकाणी काही सन्माननीय सदस्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या, मला त्यांचा अभिमान वाटला, बरेही वाटले. मराठवाडा विभागात 171 आत्महत्या झाल्या. मराठवाडयात सुध्दा कापुस उत्पादक आहेत. त्यांना पॅकेज नाही तर नाही शासनाने तरी काही मदत करावयास हवी होती. शासनाने जे 6 टक्के दराने कर्ज देण्याचे ठरविले आहे ते विदर्भातील 6 जिल्हयांपुरते मर्यादित आहे. मराठवाडयाचा प्रश्न या सदनमध्ये सन्माननीय सदस्या, प्रा.फौजिया खान यांनी उपस्थित केला. मराठवाडयासाठी शासन काहीच करीत नाही. बहुधा आत्महत्या करा आणि पॅकेज घेऊन जा, अशा प्रकारचा संदेश शासनाला द्यावयाचा आहे.

सभापती महोदया, वर्तमानपत्रात डिझेल चोरीचा पर्दाफाश करणारे आर्टिकल आलेले आहे. "The Old Smugglers stumbles on New Treasure." आतापर्यन्त चांदी, सोने, अफू, गांजा यांचे स्मगलिंग होत असे. आता स्मगलर्सनी नवीन मार्ग शोधला आहे. केरोसिन, डिझेल यांचेही स्मगलिंग केले जाते. भर समुद्रामध्ये मोठे जहाज उभे रहाते, 20-22 कोटी रुपयांचे डिझेल अरब देशातून आलेले असते, छोटया बोटी त्या ठिकाणी जातात, डिझेल भरतात आणि ज्या छोटया जेटया आहेत त्या ठिकाणी माल उतरवितात, तेथून टँकरमध्ये हा माल भरला जातो आणि विविध पेट्रोल पंपाना पोहोचवला जातो. पेट्रोल पंपांना हे डिझेल स्वस्तात मिळते. यातून कुणीतरी करोडपती होतो परंतु महाराष्ट्राचे कर उत्पन्न बुडते. पण या लोकांना प्रतिबंध करण्याची ताकद तुमच्या अधिका-यांमध्ये नाही. हे कसे थांबविणार ? या विषयी माननीय मंत्रीमहोदयांनी मार्गदर्शन केले पाहिजे.

सभापती महोदय, दुसरी आणखी एक छोटी चोरी मी सभागृहापुढे आणणार आहे. रिलायन्स कंपनी आयओसीला केरोसिन पुरवठा करते. उदाहरण म्हणून सांगतो की, एखाद्याने 100 क्विंटल गहु पुरवठा केला तर त्यामध्ये खडे, कचरा टाकून त्याचे वजन वाढविले जाते. या ठिकाणी मात्र केरोसिनचे वजन कमी केले जाते. रिलायन्सकडून होणारा केरोसिनचा पुरवठा गुजरात राज्यामधून होतो आणि तो महाराष्ट्रात आणला जातो. ज्यावेळी महाराष्ट्रात हे केरोसिन येते त्यावेळी ते 20 टक्के कमी झालेले असते आणि ही घट वजा जाता उर्वरित केरोसिनवर टॅक्स आकारला जातो. हे केरोसिन महाराष्ट्रात आल्यानंतर कमी का भरते ? केरोसिनची टेक्नॉलॉजी

SRR/ KGS/ MAP/

श्री.दिवाकर रावते.....

विचित्र आहे. मला जेवढी समजली तेवढी मी तुम्हाला या ठिकाणी सांगतो. केरोसिनवर जो फेस येतो त्यापासून साबण बनविला जातो आणि त्यासाठी हा फेस विकला जातो. या फेसमुळे केरोसिनचे वजन कमी भरते. मात्र हा फेस विकल्यामुळे कंपनीला त्यामधून गडगंज पैसा मिळतो मात्र वजन कमी भरल्यामुळे राज्याला मात्र कर कमी मिळतो.

यानंतर श्री.बोरले.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही

श्री.दिवाकर रावते

महाराष्ट्र राज्य मात्र खड्डयामध्ये चालले आहे. ही चोरी आता पकडली गेली आहे. माननीय मंत्री महोदयांनी आम्हाला सांगावे की, यासंदर्भात वर्षानुवर्षे झालेली चोरी आणि महाराष्ट्र राज्याचे बुडालेले उत्पन्न आणि आता कोणत्या परिस्थितीमध्ये हे प्रकरण घेऊन वसुली करित आहात याचे मार्गदर्शन झाले तर जनतेला कळेल की, सर्वसामान्यांच्या घरी केरोसीन जात नसते, मोठे लोक फसवणूक करून कसे पैसे कमवितात. सर्वसामान्य माणसे सरकारला फसवित नाहीत. राज्याचा होणारा तोटा प्रचंड आहे. म्हणून या विधेयकाच्या माध्यमातून आम्हाला मार्गदर्शन होणे आवश्यक आहे की, एवढे अधिकार दिल्यानंतर काय फरक पडणार आहे ? या विधेयकामध्ये विविध सुधारणा आहेत. मुंबईमध्ये डिझेलचे दर वेगळे आहेत आणि मुंबई वगळता इतर ठिकाणी डिझेलचे दर वेगळे आहेत. सभापती महोदय, मी बांधकामासंदर्भात उदाहरण देतो. विधेयकाच्या प्रकरण सहामध्ये पृष्ठ क्र.13 वरील (ग) मध्ये बांधकामासंदर्भात असे म्हटलेले आहे की, " स्थावर मालमत्तेचे बांधकाम, उभारणी (construction), निर्मिती, संस्करण, रचना, उभारणी (installation), स्थापना, जोडणी, सुधारणा, फेरबदल, दुरुस्ती अथवा कार्यान्वयन इत्यादी कामे पार पाडण्याकरिता करण्यात आलेला कोणताही करारात हा मजकूर दाखल करण्यात येईल." बिल्डींग बांधणारे आणि इतर जे सबकॉन्ट्रॅक्टर आहेत त्यांना यामध्ये मोठ्या प्रमाणामध्ये घेतलेले आहे. कॉन्ट्रॅक्टरकरीता 5 टक्के आणि जे सब कॉन्ट्रॅक्टर आहेत त्यांच्या करीता 8 टक्के कर आकारणी केलेली आहे. आपण व्हॅट लागू केला त्यावेळी त्यामध्ये सुधारणा करावयास पाहिजे होती. यावर चर्चा करण्यासाठी अजून एक ते दीड तास लागेल. समजा मी इमारत बांधली तर 5 टक्के आणि प्लंबर, टाईल्सवाला यांच्यासाठी 8 टक्के केलेले आहे. इमारत एकाच वेळी बांधलेली असते आणि खरेदीदार हा सर्व सुधारणा झाल्यानंतर घर विकत घेत असतो. या करप्रणालीनुसार आपण काय साधारणार आहोत ? हे आम्हाला समजणे आवश्यक आहे. आतापर्यंत या करप्रणालीमध्ये न येणा-या मंडळींना आपण यामध्ये कसे घेतले आणि आपण कोणत्या उत्पन्नाची अपेक्षा करता हे आम्हाला समजणे आवश्यक आहे. सभापती महोदय, ऐषोराम सेवाकरासंबंधी मी मघाशी बोललो. प्रदान केलेल्या अधिकारामुळे गंभीर घटना घडतील असे माझे मत आहे. सेल्स टॅक्स विभागाचे आयुक्त आणि उपायुक्त यांच्याकडे किती गडगंज संपत्ती असते, त्याचा मी उल्लेख करित नाही. राज्य शासनाचे उत्पन्न बुडवून अधिकारी काय करतात याची आपल्याला कल्पना आहे. This is a Bill which will

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

3L-2

GRB/ KGS/ MAP/

प्रथम श्री.रोझेकर

17:25

श्री.दिवाकर रावते.....

bring a discipline. म्हणून आपण या विधेयकाच्या माध्यमातून डिसिप्लीन आणण्याकरीता विविध करप्रणालीची शास्ती काय असेल याबद्दलचे म्हणणे या विधेयकामध्ये आहे. आपण याची अंमलबजावणी कशा प्रकारे करणार आहात ? याची माहिती सभागृहाला दिली तर बरे होईल. सभागृहापुढील आजचे कामकाज आणि आमचे पुढील कामकाज लक्षात घेऊन मी जास्त वेळ बोलणार नाही. हे विधेयक पहिल्या दिवशी आणले असते तर यावर चांगली चर्चा झाली असती. परंतु दुर्दैवाने हे विधेयक सभागृहामध्ये त्या दिवशी येऊ शकले नाही. पण आज का होईना या विधेयकावर चर्चा आम्ही करित आहोत. कारण त्याशिवाय माननीय मंत्री महोदय उत्तर देणार नाहीत आणि माननीय मंत्री महोदयांची एकंदर पद्धत पाहिल्यानंतर ते उपस्थित न केलेल्या मुद्यांचीही माहिती देत असतात हे लक्षात घेता त्यांच्याकडून या संबंधात अधिक माहितीची अपेक्षा मी करतो आणि येथेच थांबतो. धन्यवाद.

यानंतर श्री.सुंबरे

कर्नल सुधीर सावंत (नामनियुक्त) : सभापती महोदया, विधानसभेने संमत केलेले वि.स.वि. क्रमांक 69 - कर विषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक आज आपल्यापुढे चर्चेसाठी आणि संमतीसाठी आलेले आहे. सभापती महोदय, आपल्या राज्यात मूल्यवर्धित कर प्रणाली लागू झाल्यानंतर म्हणजेच 'व्हॅट' लागू झाल्यानंतर आपण एक प्रगतीशील पाऊल टाकले होते. किंबहुना एकविसाव्या शतकामध्ये आपल्याला 'व्हॅट'ची आवश्यकता आहे हे सर्वांनाच माहीत आहे. परंतु ही कर प्रणाली लागू झाल्यानंतर यातून काही घटकांवर अन्याय झालेला आहे त्याचाही विचार होणे आवश्यक आहे असे मला वाटते. यातून सर्वात मोठा अन्याय कोणावर झालेला असेल तर तो सैनिकांवर झालेला आहे. आपल्या महाराष्ट्राला एक सैनिकी परंपरा आहे हे आपणा सर्वांना ज्ञातच आहे. त्यामुळेच आपण सैनिकांना वेगवेगळ्या सोयी-सुविधा वेगवेगळ्या स्तरांवर देत असतो. कारण हा सैनिक सीमेवर आपले प्राण पणाला लावून लढत असतो, आपल्या देशाचे, देशाच्या सीमेचे रक्षण करीत असतो. केंद्र सरकारही अनेक गोष्टी या सैनिकांसाठी करीत असते. सैनिकांना सवलतीच्या दरामध्ये खरेदी करता यावी यासाठी कॅटीन स्टोअर डिपार्टमेंट देखील केंद्र सरकारने चालू केलेले आहे. त्या अनुषंगाने सांगावयाचे तर देशामध्ये व्हॅट कायदा लागू झाल्यावर अनेक राज्यांनी त्यांच्या राज्यात असलेल्या कॅटीन स्टोअर डिपार्टमेंटला त्यातून वगळण्याचा निर्णय घेतला. आम्ही हरियाणा राज्यात गेलो असता पाहिले आहे की, तेथे व्हॅट लागू झालेला असताना देखील या सीएसडी म्हणजेच कॅटीन स्टोअर डिपार्टमेंट वरील कर काढून घेतला होता. त्यातून जो काही तोटा येत होत तो राज्य सरकार केंद्राच्या मदतीने भरून काढील असेही सांगण्यात आले होते. त्यानंतर पंजाबमध्ये देखील तेथील मुख्यमंत्र्यांनी 15 दिवसात सीएसडी वरील व्हॅट काढून घेतला. अशा प्रकारे देशातील अनेक राज्यांमध्ये सीएसडी कॅटीनला व्हॅटमधून वगळण्यात आले आहे. आता यामध्ये महाराष्ट्राचे हे भूषण आहे की, या सीएसडीचे हेडक्वार्टर मुंबईमध्ये आहे आणि पूर्ण देशामध्ये येथून सर्व केंद्रांची सूत्रे हलविली जातात, खरेदी देखील येथूनच होत असते. म्हणजे त्यातूनही आपल्या राज्याला कर मिळतो. आता भारत सरकारने सीएसडीचे मुख्यालय मुंबईतून दिल्ली येथे हलविण्याचा विचार चालविला आहे. कारण मुंबईमध्ये व्हॅट असल्याने पूर्ण देशातील खरेदीवर त्याचा परिणाम होत आहे. त्यामुळे या कॅटीनमधून खरेदी करणाऱ्या सर्वच सैनिकांच्या भावना या विषयी तीव्र आहेत. सभापती महोदया,

..... 3एम 2 ...

कर्नल सावंत

आज आपल्याकडे सर्वात जास्त सैनिक हे सांगली व सातारा जिल्हयातील आहेत. म्हणून आम्ही तेथे एक बैठक घेतली होती आणि त्यामध्ये माननीय अर्थमंत्री देखील होते. तेव्हा माननीय मुख्यमंत्र्यांनी आणि अर्थमंत्र्यांनी स्पष्ट निर्देश दिले की, या कॅटीन्सना व्हॅटमधून वगळण्यात येईल. परंतु आज सहा महिन्यांनंतरही ही गोष्ट अंमलात आलेली नाही. या संदर्भात असे सांगितले जाते की, व्हॅट कायदा हा राष्ट्रीय कायदा आहे त्यामुळे त्यातून सूट देण्याचे अधिकार राज्य सरकारला नाहीत. परंतु माझ्या माहितीप्रमाणे राज्यात या संबंधातील सर्व अधिकार राज्य सरकारला आहेत आणि या कॅटीन्सना आपण जी सूट देऊ व त्यातून जो काही तोटा येईल तो केंद्र सरकारकडून आपणास भरून घेता येऊ शकेल. तेव्हा या निमित्ताने माननीय अर्थमंत्र्यांना विनंती आहे की, आपल्या राज्याला सैनिकांची थोर परंपरा आहे, विशेषतः आपला सांगली, सातारा जिल्हा सैनिकांचा जिल्हा म्हणूनही ओळखला जातो, सैन्यातील महाराष्ट्राची कॉर्टीब्यूशन लक्षात घेऊन सैनिकांसाठी असलेल्या या कॅटीन्सना या व्हॅटमधून वगळण्यात येईल असे आपण आजच जाहीर करावे.

(यानंतर श्री. सरफरे 3एन 1 ..

कर्नल श्री.सुधीर सावंत...

सभापती महोदया, सभागृहामध्ये माननीय उप मुख्यमंत्री बसले आहेत. ते देखील सांगली जिल्हयातील आहेत. या मंत्रिमंडळातील अनेक मंत्री सांगली जिल्हयातील असून सुध्दा व्हॅटमधून कॅटीन स्टोअर डिपार्टमेंटला मुक्ती मिळाली नाही. ती तातडीने देण्यात यावी अशी माझी पहिली विनंती आहे.

सभापती महोदया, दुसरा मुद्दा असा की, स्पेशल इकॉनॉमिक झोनमध्ये ज्या काही वस्तूंचे उत्पादन होईल, त्या वस्तू करमुक्त करण्याचे केंद्र व राज्य सरकारने ठरविले आहे. त्याच्या पाठीमागील उद्देश असा की, त्याठिकाणी मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक होईल आणि उत्पादन वाढेल, लोकांना रोजगार मिळेल. हे सर्व जरी ठीक असले तरी स्पेशल इकॉनॉमिक झोनमध्ये अनेक ॲक्टिव्हिटीज निर्माण होतील. त्या सर्व करमुक्त करण्याची आवश्यकता नाही. ज्याअर्थी स्पेशल इकॉनॉमिक झोनमध्ये केंद्र सरकार रिलिफ देत असेल तर राज्य सरकारने तो भाग पूर्णपणे करमुक्त करावा असे मला वाटत नाही. राज्य शासनाच्या तिजोरीमध्ये असलेला ठणठण गोपाळ आपण नेहमी ऐकत असतो त्यादृष्टीने राज्य सरकारला आपल्या महसूलातील तूट भरून काढावयाची आहे. अशा परिस्थितीत स्पेशल इकॉनॉमिक झोनमध्ये राज्य सरकारच्या पातळीवर व्हॅट लावण्यात यावा अशी माझी सूचना असून तिचा आपण विचार करावा.

सभापती महोदया, माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते यांनी डिझेल आणि पेट्रोलवरील करासंबंधी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांशी मी सहमत आहे. उदा. सिंधुदुर्ग जिल्हयातील ट्रक किंवा कार मालक हे गोव्याला जाऊन पेट्रोल किंवा डिझेल भरतात. त्यामुळे राज्य शासनाच्या महसूलाचे किती नुकसान होत आहे याचा माननीय अर्थमंत्र्यांनी विचार करावा. कुठेतरी जनतेला रिलिफ दिल्याचे दाखविले पाहिजे म्हणून आपण स्पेशल इकॉनॉमिक झोन पूर्णपणे करमुक्त करू नका. पेट्रोल आणि डिझेल वर आपण किमान एक ते दीड रुपया कर घ्यावा अशी माझी विनंती आहे. सभापती महोदया, व्हॅट लागू झाल्यानंतर त्याचा परिणाम काय होणार आहे याचा कुणालाच अंदाज आला नाही. कोणत्या मालावर किती टक्के व्हॅट लावला जाणार आहे याची माहिती नसल्यामुळे समाजातील श्रीमंत, मध्यमवर्गीय किंवा गरीब घटकावर त्याचा किती परिणाम होणार आहे याची कुणालाच माहिती नाही. एखाद्या व्यक्तिला आपल्या बंगल्यामध्ये मार्बल किंवा ग्रॅनाईट लावायचे असेल तर त्याला ते स्वस्तात मिळते. परंतु सिंधुदुर्गातील सर्वसामान्य माणसाला आपल्या घराला चीरे लावायचे असतील तर त्याची रॉयल्टी जास्त असल्यामुळे त्याचे दर जास्त आहेत. माझी विनंती

कर्नल श्री. सुधीर सावंत..

आहे की, या बाबतीत आपण समर्पक विचार केला पाहिजे. व्हॅट लागू करीत असतांना त्याचा गरीब माणसावर किती परिणाम होणार आहे, मध्यमवर्गीयांवर किती परिणाम होणार आहे, आणि श्रीमंत माणसावर किती परिणाम होणार आहे? याचा विचार केला पाहिजे. सभापती महोदया, मुंबई ही काळ्या पैशाची राजधानी आहे. या शहरामध्ये एक उपभोगवादी समाज निर्माण झाला आहे. त्याच्यामार्फत प्रचंड प्रमाणामध्ये काळा पैसा खर्च केला जात आहे.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

मेजर सुधीर सावंत (पुढे सुरु...

त्या लोकांकडे एक्सेस पैसा आहे, वायफळ खर्च केला जातो. त्यांच्या या गोष्टींवर व्हॅट वाढविण्याची गरज आहे. मुंबई ही Money laundering capital of the World आहे. फिल्म इंडस्ट्री आहे, त्यांच्यासाठी कोणत्या पध्दतीचा टॅक्स आहे, माहीत नाही. त्यांच्याकडे प्रचंड काळा पैसा आहे. आम्ही असे ऐकतो की, 100-100 कोटी रुपयाची एक फिल्म तयार होते. त्याचा वाटा महाराष्ट्र सरकारला मिळतो की नाही ? माहीत नाही. अशाप्रकारचे अनेक उद्योग आहेत. मुंबईमध्ये जगातील हिरे प्रोसेसिंग करण्यासाठी येतात आणि त्यानंतर ते एक्स्पोर्ट केले जातात. यासाठी व्यवसाय कर किती आहे, याची मला माहिती नाही. गृह खाते आणि अर्थ खाते यांचे एक जॉईन्ट असेसमेंट घेतले पाहिजे. मुंबईमध्ये प्रचंड काळा पैसा आहे. त्या पैशामधून गुन्हेगारी आणि दहशतवाद वाढविण्याचे काम केले जाते. उपभोगवादी समाज निर्माण झालेला आहे. एक्सेस पैसे आहेत, ते तिजोरीमध्ये कसे आणता येतील हे पाहिले पाहिजे. रिझर्व्ह बँकेच्या गाईडलाईन्स प्रमाणे इन्कम टॅक्स विभाग टॅक्स आकारत असतो. आपण डी.आय.आर.ना काय काम देणार आहोत ? यासाठी सक्षम अशी इकॉनॉमी क्राईम ब्रॅंच निर्माण केली पाहिजे. अर्थखात्याच्या अंतर्गत सेल्स टॅक्स विभाग आहे, परंतु तो या दृष्टीने काम करण्यास सक्षम नाही, पोलीस विभागच ते काम करू शकतो. सेल्स टॅक्स विभाग हा दुकानदाराकडून दोन पैसे उकळण्याचे काम निश्चितपणे करू शकतो. जे गुन्हेगार आहेत, मोठमोठे श्रीमंत लोक आहेत, त्यांच्याकडे एक्सेस मनी आहे तो बाहेर काढण्याची क्षमता त्या सेल्स टॅक्स विभागामध्ये नाही, ती क्षमता गृह विभागामध्येच आहे. अर्थ खाते आणि गृह विभाग यांचे जॉईन्ट कोलॅबोरेशन केले पाहिजे. मुंबापुरीतील काळा पैसा उखडून बाहेर काढण्याचे काम दोन्ही विभागांनी मिळून केले पाहिजे. महाराष्ट्रावर 1 लाख कोटी रुपयाचे कर्ज आहे, यावर विश्वास बसत नाही. जगामध्ये महाराष्ट्रातील मुंबई ही सोने की चिडीया आहे, असे म्हटले जाते. त्या महाराष्ट्राच्या तिजोरीमध्ये पैसे नाहीत. त्यामुळे कोठेतरी चुकीच्या गोष्टी होत आहेत. धोरणात्मक बाबीच्या संबंधाने प्रशासकीय यंत्रणेचे पुनरुज्जीवन केले पाहिजे. या ठिकाणी उपभोगवादी आहेत. त्यांच्याकडे एक्सेस पैसा आहे. त्यांच्यावर निश्चितपणे कर बसवून गरिबांना रिलीफ देता येईल. मिलिटरीच्या लोकांना 1 रुपयामध्ये टुथपेस्ट मिळत होती, ती सवलत बंद केलेली आहे. फिल्म इंडस्ट्रीमध्ये, रिअल इस्टेटमध्ये गुन्हेगार आणि उद्योगपती एकत्र येऊन समाजाला लुबाडत आहेत. त्याकडे सरकारचे लक्ष नाही. म्हणून धोरणात्मक निर्णय शासन पातळीवर घेतला पाहिजे. हा काळा पैसा बाहेर काढण्यासाठी राज्य शासनाने मागे पहाता कामा

SKK/ KGS/ MAP/

मेजर सुधीर सावंत (पुढे सुरु...

नये, केवळ केंद्र सरकारवर अवलंबून राहून चालणार नाही. मी चार विषय मांडलेले आहेत, त्याचा मंत्री महोदयांनी जरूर विचार करावा,एवढे बोलून या बिलाचे समर्थन करून माझे दोन शब्द संपवितो. धन्यवाद.

--

यानंतर श्री.बरवड....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री. मधुकर सरपोतदार (विधानसभेने निवडले) : सभापती महोदय, सन 2006 चे वि. स. वि. क्रमांक 69- महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक सभागृहासमोर मांडण्यात आले आहे. हे विधेयक प्रवर समितीकडे पाठवावे अशी मी सूचना केली होती. यासंदर्भातील अध्यादेश अगोदरच काढलेला आहे आणि याची अंमलबजावणी सुरु झालेली आहे त्यामुळे खरे म्हणजे प्रवर समितीकडे हे विधेयक गेले असते तर नुकसान झाले नसते. कारण तुमची वसुली चालू आहे. त्या समितीमध्ये दोन महिने चर्चा करता आली असती आणि सन्माननीय सदस्यांना आपापली भूमिका मांडता आली असती. काय योग्य आहे आणि काय अयोग्य आहे याचा अभ्यास त्या समितीमध्ये झाला असता. परंतु मी माझी सूचना परत घ्यावी आणि हे बिल मंजूर करावे अशी सर्वांची इच्छा होती. त्या इच्छेचा मान राखून हे विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्यासंबंधीचा माझा प्रस्ताव मी मागे घेतला.

सभापती महोदय, मी या विधेयकाच्या उद्देश व कारणामधील एक परिच्छेद पाहिला आणि त्यानंतर या विधेयकातील तरतुदी पाहिल्या. या विधेयकाच्या उद्देश व कारणमध्ये असे म्हटले आहे की, " महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, 1975 (1975 चा महा. 16), महाराष्ट्र ऐषआराम सेवांवरील कर अधिनियम, 1987 (1987 चा महा. 41), महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रांमध्ये मोटारवाहने आणण्यावरील कर अधिनियम, 1987 (1987 चा महा. 42), महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रात मालाच्या प्रवेशांवरील कर अधिनियम, 2002 (2003 चा महा. 4) आणि महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, 2002 (2005 चा महा. 9) यांमध्ये सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित केले होते." मूल्यवर्धित कर अधिनियम 2002 मध्ये आला. त्यावेळी मूल्यवर्धित कराविषयीचे सगळे कायदे केलेले आहेत. आता 2006 हे वर्ष अर्धे संपलेले आहे. गेल्या चार वर्षांमध्ये मूल्यवर्धित कराच्या संदर्भात किती प्रकारचे परिवर्तन करण्याचे प्रसंग शासनावर आले हे तपासून पाहिल्यानंतर असे दिसते की, ज्यावेळी कायदा करतो त्यावेळी त्यावर पूर्ण लक्ष केंद्रित करून कायदा केला पाहिजे परंतु तसे केले जात नाही. त्यामुळे प्रत्येकवेळी सुधारणा करण्याचा प्रसंग येतो. आपण जे कायदे आज वापरतो, मग कामगार क्षेत्रातील कायदे असोत, विक्रीकरासंबंधीचा कायदा असो, आयकरासंबंधीचा कायदा असो, असे अनेक जुने कायदे आहेत.

RDB/ KGS/ MAP/

श्री. मधुकर सरपोतदार

मुंबई महानगरपालिकेचा कायदा 1888 सालचा आहे. तो कायदा आजही चालू आहे. मूल्यवर्धित कराचा कायदा 2002 साली केला. चार वर्षात आपण त्यामध्ये सुधारणा करित आहोत. या सुधारणा कशासाठी करावयाच्या याबद्दल या ठिकाणी जास्त चर्चा होत नाही. फक्त कायदा पास करावयाचा आणि पुढे जावयाचे असे काम या सदनमध्ये चालले आहे. कायद्यामध्ये परिवर्तन करणे हे या सदनचे काम आहे. खरे म्हणजे योग्य प्रकारचे कायदे मंजूर करून समाजाला दिलासा देणे हे या सदनचे सगळ्यात महत्वाचे काम आहे. ते काम आपण करित नाही.

या विधेयकामध्ये सुध्दा काही गोष्टी मनाला खटकणाऱ्या आहेत. पृष्ठ क्रमांक 2 वर असे म्हटले आहे की, "कलम 2 मध्ये , खंड (जे) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल आणि तो दिनांक 1 एप्रिल, 2005 पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल." हा रिट्रॉस्पेक्टिव्ह इफेक्ट कशासाठी ? ही सुधारणा तुम्ही आज करित आहात मग याला प्रॉस्पेक्टिव्ह इफेक्ट असावयास पाहिजे. म्हणजे आज कायदा पास केल्यानंतर उद्यापासून त्याची अंमलबजावणी व्हावयास पाहिजे. आपण 2005 पासूनचा इफेक्ट देत आहात. अशा प्रकारच्या अनेक तरतुदी यामध्ये केलेल्या आहेत. त्याची कारणे यामध्ये दिलेली नाहीत. आपण ही सुधारणा 2005 मध्ये का केली नाही ? आपण ही सुधारणा आधीच करावयास पाहिजे होती. खंड 4 मध्ये असे म्हटले आहे की, "व्यवसाय कर अधिनियमाच्या कलम 6 मधील पोट-कलम (1) मध्ये, पुढील परंतुक दाखल करण्यात येईल :- परंतु, आयुक्ताला विहित करण्यात येतील अशा अटी व शर्ती यांना अधीन राहून कोणत्याही मालकास (क) त्या मालकाच्या धंद्याच्या सर्व किंवा कोणत्याही जागांकरिता मग त्या जागा एकाच नोंदणी प्राधिकार्याच्या अधिकारक्षेत्रात असो किंवा नसोत, किंवा (ख) त्याच्या धंद्याच्या वेगवेगळ्या घटकांकरिता, आयुक्त निदेश देईल अशा प्राधिकार्याकडे, स्वतंत्र विवरण दाखल करण्यास अनुमती देता येईल."

यानंतर श्री. शिगम ...

(श्री. मधुकर सरपोतदार...)

ही सुधारणा केलेली आहे. अनेक ठिकाणी विवरणपत्रे दाखल न करता ती आयुक्ताकडे दाखल करावीत अशी ही सुधारणा आहे. मूल्यवर्धित कराच्या संदर्भात या कायद्यामध्ये आपण परिवर्तन करित आहात. पूर्वी सेल्स टॅक्स ऑफिसर होते त्यांच्या जागी आयुक्ताला आणलेले आहे. विधेयकाच्या पृ.क्र. 3वरील खंड 6 मध्ये असे म्हटलेले आहे की, " व्यवसाय कर अधिनियमाच्या कलम 11अ मधील पोट-कलम (1) मध्ये (क) खंड (तीन) मधील " उप आयुक्तास" या मजकुराऐवजी "सह आयुक्तास" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ". हे आपण रिव्हर्ट का केले? उप आयुक्ताकडून सह आयुक्ताकडे अधिकार देण्याची तरतूद का करण्यात आली ? पुढे असे म्हटलेले आहे की, (ख) खंड (चार) मधील "सहायक व्यवसाय कर आयुक्तास" या मजकुराऐवजी "व्यवसाय कर उप आयुक्तास" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल." अशी कोणती परिस्थिती निर्माण झाली की ज्यामुळे अगोदरचे पदाधिकारी बदलून त्याठिकाणी आयुक्ताला आणावे लागले ? खंड 7 मध्ये असे म्हटलेले आहे की, "(तीन) राज्य शासनास आवश्यक वाटेल त्याप्रमाणे, तितके व्यवसाय कर सह आयुक्त, व्यवसाय कर उप आयुक्त, व्यवसाय कर सहायक आयुक्त, व्यवसाय कर अधिकारी, इतर अधिकारी व व्यक्ती (अशा पदनामांसह) " (दोन) खंड (ब) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल - अप्पर आयुक्त, सह आयुक्त, उप आयुक्त, सहायक आयुक्त आणि व्यवसाय कर अधिकारी हे, आयुक्त, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे त्यांच्या अधिकारक्षेत्रात असलेले क्षेत्र म्हणून विनिर्दिष्ट करील अशा क्षेत्रामध्ये, आयुक्त, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, सर्वसाधारणपणे किंवा कोणत्याही विशिष्ट प्रकरणांच्या वा प्रकरणांच्या वर्गाच्या बाबतीत वेळोवेळी त्यांच्याकडे सोपविल अशा, या अधिनियमाखालील आयुक्ताच्या अधिकारांचा वापर करतील आणि अशी कर्तव्ये पार पाडतील ". पुढे खंड 7 (ख) मध्ये असे म्हटलेले आहे की, "पोट-कलम (2) मधील "मुंबई विक्रीकर अधिनियम, 1959 याच्या कलम 121 अन्वये रचना केलेले न्यायाधिकरण" या मजकुराऐवजी "महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, 2002 याच्या कलम 11 अन्वये घटित केलेले न्यायाधिकरण" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो दिनांक 1 एप्रिल 2005 पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल." हा रेट्रॉस्पेक्टिव्ह इफेक्ट का दिला याचा खुलासा माननीय मंत्री महोदयांनी करावा. पृ.क्र.2 वरील खंड 2 मध्ये असे म्हटलेले आहे की, "न्यायाधिकरण" याचा अर्थ, महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, 2002 याच्या कलम 11 अन्वये

..2..

(श्री. मधुकर सरपोतदार...)

घटित केलेले व या अधिनियमाद्वारे किंवा तदन्वये त्यास नेमून दिलेली, न्यायाधिकरणाची कामे पार पाडणारे महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण, असा आहे". मागे "विक्रीकर" असा शब्दप्रयोग केलेला आहे. आता "मूल्यवर्धित" असा शब्दप्रयोग केलेला आहे. हा बदल कशासाठी केला याचा खुलासा माननीय मंत्री महोदयांनी करावा. आपण अधिकार देत असताना रिव्हर्ट पोझिशन का केली ? उप आयुक्ताकडून सह आयुक्ताकडे अधिकार देण्याचे आणि एकूणच त्यांचे नॉमेन्क्लेचर बदलण्याचे कारण काय आहे ?

...नंतर श्री. भोगले...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)3R.1

SGB/ MAP/ KGS/ MHM/ SBT/

पूर्वी श्री.शिगम

17:55

श्री.मधुकर सरपोतदार.....

याचे कारण काय आहे, त्याचा प्रत्यक्षात काय फायदा होणार आहे, अगोदरची व्यवस्था होती त्यापासून काय नुकसान होत होते हे उद्देश व कारणांमध्ये स्पष्ट करावयास पाहिजे होते, ते केलेले नाही. त्यानंतर पृष्ठ क्रमांक 4 वर (ग) या सदराखाली (ल) ऐवजी पुढील खंड दाखल करण्यात येईल आणि तो दिनांक 20 जानेवारी 2005 पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल असे म्हटले आहे. हा रिट्रॉस्पेक्टिव्ह इफेक्ट कशासाठी दिला आहे याचा कुठेही खुलासा केलेला नाही. सभापती महोदय, महाराष्ट्र ऐषआराम सेवांवरील कर अधिनियम क्रमांक 41 याच्या कलम 3 ची सुधारणा यामध्ये म्हटले आहे की, "मुंबई विक्रीकर अधिनियम, 1959" या मजकुराऐवजी "महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, 2002" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल. याठिकाणी विक्रीकराऐवजी मूल्यवर्धित कर असा उल्लेख केला आहे. काही ठिकाणी विक्रीकर असाच उल्लेख ठेवण्यात आला आहे. पुढे म्हटले आहे की, "तो दिनांक 1 एप्रिल, 2005 पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल." म्हणजे दीड वर्षापूर्वीच दाखल करण्यात आला असा अर्थ होतो. पृष्ठ क्रमांक 5 वर कलम 4 मध्ये "प्रत्येक कापड व्यापाऱ्याकडून आणि प्रत्येक तंबाखूच्या व्यापाऱ्याकडून" हा मजकूर वगळण्यात येईल आणि तो दिनांक 20 जानेवारी 2005 पासून वगळण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल असे म्हटले आहे. पृष्ठ क्रमांक 6 वर कलम 17 मध्ये म्हटले आहे की, ऐषआराम कर अधिनियमाच्या कलम 7 मध्ये पोटकलम (1), खंड (ब) मधील उपखंड (दोन) ऐवजी पुढील उपखंड दाखल करण्यात येईल. "(दोन) त्यास आवश्यक वाटतील इतके ऐषआराम सेवा कर सहआयुक्त, ऐषआराम सेवा कर वरिष्ठ उप आयुक्त, ऐषआराम सेवा कर उपआयुक्त, ऐषआराम सेवा कर सहाय्यक आयुक्त व ऐषआराम सेवा कर अधिकारी आणि त्यास आवश्यक वाटतील अशा पदनामांचे इतर अधिकारी व व्यक्ती" सभापती महोदय, याठिकाणी एका शब्दाचा अंतर्भाव करण्यात आला पाहिजे असे मला वाटते. "त्यास गरजेनुसार आवश्यक वाटतील" असा उल्लेख केला पाहिजे. केवळ "आवश्यक वाटतील" असे म्हणणे योग्य नाही. गरजेनुसार आवश्यक वाटतील असा उल्लेख केला पाहिजे. हे सगळे बदल सुचविले आहेत त्यातून माझ यासमोर एक मुद्दा उपस्थित होतो. नवीन संरचना तयार केली त्यामध्ये ही कारकुनी का वाढविली आहे? एका बाजूला मंत्रीमहोदय सांगतात की, कर्मचाऱ्यांची संख्या कमी करण्याचा प्रयत्न करीत आहोत. एस्टॅब्लिशमेंट चार्जस कमी करण्याच्या तयारीत आहोत. 72

...2..

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)3R.2

श्री.मधुकर सरपोतदार.....

टक्क्यावरुन हा खर्च 41 टक्क्यावर आला असे म्हटले जाते. याठिकाणी ज्या तरतुदी केल्या आहेत त्या कारकुनी कामाला अधिक महत्व देणाऱ्या दिसून येतात. सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते यांनी डिझेल व पेट्रोलसंबंधी मुद्दा उपस्थित केला आहे. मला शासनाला विचारावयाचे आहे की, डिझेलवर मुंबई शहरामध्ये एक रुपया प्रती लीटर कर आकारला जातो हे मान्य आहे. हा कर यासाठी घेतला जातो की, मुंबई शहरामध्ये ज्या भौतिक सुधारणा घडवून आणावयाच्या आहेत त्यासाठी हा प्रयत्न चालला आहे. मुंबई शहरामध्ये 55 उड्डाण पूल बांधले, आणखी काही बांधले जाणार आहेत. याकरीता टोलची आकारणी केली जात आहे. डिझेल व पेट्रोल खरेदी करणाऱ्या प्रत्येक व्यक्तीकडून प्रती एक रुपया लीटर याप्रमाणे कर आकारला जातो, त्या व्यतिरिक्त टोल घेतला जातो. टोल वसुलीला पर्याय काढून रिलिफ देण्याचा शासनाचा विचार आहे का? किती वर्ष टोल आकारणार आहात? उड्डाण पुलाची निर्मिती झाली. परंतु हे उड्डाण पूल अस्तित्वात आहेत तोपर्यंत टोल घेण्याचे धोरण शासनाने स्वीकारले आहे का याची मंत्रीमहोदयांनी माहिती द्यावी.

(नंतर श्री.जुन्नरे....

असुधारित प्रत / प्रारम्भिक प्रत

श्री. मधुकर सरपोतदार

सभापती महोदय, डीझेलच्या बाबतीत मला एक गोष्ट मुद्दाम स्पष्ट करावीशी वाटते. देशातील संपूर्ण राज्यांपेक्षा महाराष्ट्रात डीझेलचे दर सगळ्यात जास्त आहेत. तसेच विक्री कराच्या संदर्भात संपूर्ण देशात सगळ्यात जास्त विक्री कर हा महाराष्ट्रातच आहे. मुंबईमध्ये तर सगळ्यात जास्त विक्री कर आहे त्यामुळे मुंबईतील गाडी घेणारी व्यक्ती ठाणे किंवा पुणे येथे जाऊन, पत्ता बदलून गाडी मुंबईमध्ये आणीत असते. त्यामुळे माझ्या सारख्याला प्रश्न पडतो की, मुंबईमध्ये राहणे हा आमचा गुन्हा आहे काय? मुंबईमध्ये सगळ्या प्रकारचे टॅक्स इतर ठिकाणांपेक्षा किती तरी पटीने घेतले जातात. मुंबईतील लोकांची जीवन शैली वाढलेली आहे. असे असतांना सुध्दा आपण मुंबईतील नागरीकांकडून सगळ्यात जास्त टॅक्स घेतात त्यामुळे येथे गाडी घेणारा माणूस गुजरात, दीव, अंदमान येथून गाडी विकत घेतो, त्यासाठी अॅड्रेस बदलवितो व गाडी मुंबईमध्ये आणतो. यामुळे महाराष्ट्र शासनाचा कर बुडला जातो तसेच महानगर पालिकेचा जकात कर सुध्दा बुडला जातो परंतु आता महानगरपालिका म्हणते तुम्ही कोटूनही गाडी घेतली तरी तुम्हाला जकात कर, एंटी टॅक्स द्यावाच लागणार आहे. एका बाजूला कराच्या संदर्भात महाराष्ट्र शासनाचे धोरण वेगळे आहे तर महानगर पालिकेचे धोरण वेगळे आणि इतर राज्यांचे धोरण तिसरेच आहे. सभापती महोदय, आपण विक्री कर कमी केला तर महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणात गाड्या विकत घेतल्या जातील व त्यामुळे महाराष्ट्र शासनाचा कर सुध्दा वाढेल. आपण जसा रेडीओ आणि टी.व्ही.च्या संदर्भात कॉमन निर्णय घेतला तशा प्रकारचा निर्णय यामध्ये सुध्दा होण्याची आवश्यकता आहे. महाराष्ट्र शासनाने डीझलवर मोठ्या प्रमाणात कर लावलेले आहेत. डीझलमध्ये, पेट्रोलमध्ये आता तर सर्रास मोठ्या प्रमाणात भेसळ केली जात आहे. रिलायन्सचे केरोसीन मार्केटमध्ये कशा प्रकारे उपलब्ध होते हे आपल्या सगळ्यांना माहिती आहे. रिलायन्सच्या केरोसीनचे पेट्रोलमध्ये कसे भेसळ होते हे सुध्दा आपल्याला माहिती आहे. पेट्रोलपंप चालक रिलायन्सचे केरोसीन विकत घेतात व ते पेट्रोलमध्ये टाकतात व मोठ्या प्रमाणात नफा कमावतात परंतु हेच पेट्रोल किंवा डिझेल जेव्हा गाडीमध्ये वापरले जाते तेव्हा गाडीचे इंजन खराब होते परिणामी गाडी मालकाचे नुकसान होते. त्यामुळे यासंदर्भात आपण काही सुधारणा करणार आहात की नाही ? सभापती महोदय, माननीय अर्थमंत्र्याचे लक्ष फक्त टॅक्स वसूल करण्याकडेच आहे बाकीचे काय परिणाम होत आहेत

श्री. मधुकर सरपोतदार

त्याच्याकडे त्यांचे लक्ष नाही. मी या सभागृहात 2002 मध्ये आलो आहे. त्यावेळेस आपण मुल्यवर्धीत कराला सुरुवात केली होती. मुल्यवर्धीत करामुळे राज्याचे जे काही नुकसान होईल ते नुकसान केंद्रसरकार भरून देणार आहे. यासंदर्भात काही स्लॅब आहे त्या स्लॅब प्रमाणे केंद्रसरकार हे नुकसान भरून देणार आहे. परंतु विक्री करामुळे आपल्या राज्याचे किती हजार कोटी रुपयांचे नुकसान होते याचा आपण कधी विचार केलेला आहे का? परंतु भविष्यात ही तुट भरून काढण्यासाठी स्थानिक जनतेकडूनच आपण टॅक्स वसूल करणार आहात. त्यामुळे हा अन्याय मुंबई शहरातील दुर्दैवी जनतेने किती वर्षे सहन करावयाचा? संपूर्ण महाराष्ट्राचे आणि मुंबईचे परकॅपिटा उत्पन्न काढले तर त्यामध्ये फार मोठा फरक आहे. मुंबईतील जनतेकडून आपण सगळ्या प्रकारचे टॅक्स वसूल करतात. मुंबई शहरात आज मोठ्या प्रमाणात काळाबाजार आणि सावळा गोंधळ सुरु आहे. या काळ्या बाजारामुळे आज मुंबईमध्ये मोठ्या प्रमाणात सिमेंटचे जंगले वाढत आहे. सिमेंटच्या जंगलावर महाराष्ट्र शासनाचा कुठल्याही प्रकारचे कंट्रोल राहिलेले नाही. माननीय गडकरी साहेबांनी नाफत्याच्या संदर्भात सभागृहात मुद्दा उपस्थित केला होता, त्यावर बरीच चर्चा झाली होती. यामध्ये त्यांना 3 हजार कोटी रुपये मिळणार होते परंतु त्याचे पुढे काय झाले हे आम्हाला तरी समजले नाही. या प्रकरणाचा काय एंड झाला हे अजून तरी समजलेले नाही.

यानंतर श्री. अजित...

श्री.मधुकर सरपोतदार.....

त्यातून किती चोरी होते ? किती नाफता विकला गेला ? किता नाफत्याचा गैरवापर झाला? किती हजार कोटींचे नुकसान झाले ? या सर्वांतून महाराष्ट्र राज्याला काय मिळाले ? त्यावेळी मंत्रिमहोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.नितिन गडकरी यांना म्हणाले होते की, रक्कम वसूल झाली की, तुम्हाला देऊ. त्याप्रमाणे वरील गोष्टींचा शोध लागला का ? या सर्व गोष्टींचे पुढे काय झाले याची माहिती आम्हाला समजली पाहिजे. ही माहिती मिळविण्याचा आमचा अधिकार आहे. परंतु आमचा हाच अधिकार डावलला जात आहे. म्हणून आमची मागणी असते की, याठिकाणी जी विधेयक चर्चेसाठी येतात ती सर्व विधेयके संयुक्त चिकित्सा समितीकडे पाठवावीत,जेणेकरून प्रत्येक विधेयकावर साधकबाधक चर्चा होईल. विधेयक संयुक्त चिकित्सा समितीकडे पाठविल्यास त्यावर आपणास खोलवर जाऊन चर्चा करता येते. त्यामुळे विधेयकात कोणत्याही त्रुटी राहत नाहीत.

सभापती महोदया, आता डिझेलवरील कर वाढवीत आहेत. आंतरराष्ट्रीय बाजारामध्ये एका बॅरलसाठी 80 डॉलर्स मोजावे लागतात. नुकतेच केंद्रीय मंत्री श्री.मुरली देवरा यांनी सांगितले की, कमीत कमी दोन महिने पेट्रोल, डिझेल आणि गॅसवर पैसे वाढणार नाहीत. मी याठिकाणी सांगू इच्छितो की, दरवाढ होणार नाही असे सांगितले तरी दरवाढ होतेच आणि त्याचा फटका सर्वसामान्य जनतेला बसतो. तेव्हा याबाबतीत शासन विचार करणार आहे काय ?

सभापती महोदया, महाराष्ट्र राज्यातील विक्रीकर इतर राज्यांच्या मानाने जास्त आहे. राज्याला हा कर इतर राज्यांच्या मानाने किमान बरोबर तरी ठेवता येईल किंवा त्यापेक्षा कमी तरी ठेवता येईल हे ठणकावून सांगता आले पाहिजे. त्यासाठी उत्पन्नाचा दुसरा सोर्स शासन शोधून काढणार आहे काय ? जे धनाढ्य लोक आहेत, काळाधंदा करणारे आहेत त्यांच्याकडून कशाप्रकारे निधी गोळा करता येईल याचा मार्ग शोधून काढला पाहिजे.तेव्हा या सर्व गोष्टी तपासून निर्णय घेण्याची आवश्यकता आहे. विक्री करातून राज्याला मोठ्या प्रमाणावर निधी मिळतो. आता व्हॅट आलेला आहे. मंत्रिमहोदय सांगली जिल्ह्यातील आहेत. ते मुंबई फक्त त्यांच्या कामासाठी येत असतील. परंतु इतर वेळी मुंबई शहरात काय चालले आहे याचा त्यांना कल्पना आहे काय ? मुंबईत अतिरेक्यांनी बॉम्बस्फोट घडवून आणले. अतिरेक्यांकडे हा पैसा कोठून आला ?

श्री.मधुकर सरपोतदार.....

बॉम्बस्फोटात अनेकजण मृत्युमुखी पावले, अनेकजणांचे संसार उद्ध्वस्त झाले, काहीजण देशोधडीला लागले, अनेकजण बेघर झाले. यावर दोन्ही सभागृहात चर्चा झालेली आहे. आज माननीय सभापतींच्या दालनात विदर्भातील अनुशेषाच्या संदर्भात चर्चा झाली. त्यावेळी मंत्री वेगळे बोलत होते, माननीय राज्यपालांचे निदेश वेगळे आणि अॅडव्होकेट जनरल यांनी वेगळे मत मांडले, त्यामुळे आमच्या सारखा लोकप्रतिनिधी संभ्रमात पडतो. अॅडव्होकेट जनरलनी सांगिले की, "Whatever directives have been issued by the Governor, the rules have been framed by the State Government. Because of this, all the directives have become advisory..

सभापती महोदया, व्हॅट चर्चेसाठी आले असताना मी माननीय मंत्रिमहोदयांना एक प्रश्न विचारला होता की, डिझेल आणि पेट्रोलवर व्हॅट का लावत नाही ? याचा खुलासा त्यांच्याकडून झालेला नाही. त्यावेळी तत्कालीन सन्माननीय सदस्य श्री.गिडवाणी यांनी देखील काही सूचना केल्या होत्या, ते आता काँग्रेसवासीय झालेले आहेत.

यानंतर श्री.पुरी.....

श्री.मधुकर सरपोतदार...

याठिकाणी पान क्रमांक 12 वर असे म्हटले आहे की, "मालावरील प्रवेश कर अधिनियमाला जोडलेल्या अनुसूचीऐवजी पुढील अनुसूची दाखल करण्यात येईल आणि ती दिनांक 1 एप्रिल,2005 पासून दाखल करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल." त्याऐवजी आपण दिनांक 1 एप्रिल, 2006 असे करावे, अशी माझी सूचना आहे. तसेच आपण पुढे असेही म्हटले आहे की, "बृहन्मुंबई, ठाणे व नवी मुंबई या महानगरपालिकांच्या स्थानिक क्षेत्रांत आयात केलेला, यावरील कर 34 टक्के + 1 रुपया प्रति लिटर केलेला आहे," याबाबतीत खुलासा व्हावा. तसेच, "विमानचालक वीजचक्की इंधन (दत्त-शुल्क) (नोंद 3 मध्ये समाविष्ट असेल त्याव्यतिरिक्त) यावरील कर आपण 25 टक्के केलेला आहे, तसेच विमानचालक वीजचक्की इंधन (शुल्कबंध) 30 टक्के केला आहे. याबाबतीत आपण कोणते निकष लावले,कोणत्या निकषांवर आपण ही टक्केवारी ठरवली," यासंबंधीही माहिती देण्यात यावी. पान क्रमांक 15 वर असे म्हटले आहे की, "सहा महिन्यांचा कालावधी संपण्यापूर्वी" या मजकुराऐवजी "आठ महिन्यांचा कालावधी" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल." याबाबतीत आपण 6 महिन्यांचे 8 महिने कसे केले, याचा खुलासा करावा. तसेच, पुढे असेही म्हटले आहे की, "मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम 21 मधील, पोट-कलम (3) मध्ये "चार वर्षे" या मजकुराऐवजी "सहा वर्षे" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल." याठिकाणी आपण 4 चे 6 वर्षे कशासाठी केले, यासंबंधीही खुलासा करावा. पान क्रमांक 16 वर आपण निर्धारण कालावधीसंबंधी "परंतुक" टाकले आहे, ते कशासाठी ? तसेच, आपण विक्रीच्या बाबतीत असे म्हटले आहे की, "कोणत्याही तरतुदीच्या आधारे, कर प्रदान करण्यातून पूर्णतः वा अंशतः सूट देण्यात आली असेल, आणि ज्या शर्तीना अथवा निर्बंधाना अधीन राहून अशी सूट देण्यात आली असेल त्या शर्तीचे अथवा निर्बंधाचे पालन करण्यात खरेदीदाराने कसूर केली असेल, त्याबाबतीत आयुक्तास, उक्त खरेदीदारास आपले म्हणणे मांडण्याची वाजवी संधी दिल्यानंतर अशा विक्रीवर उक्त सूट देण्यात आली नसती तर त्या विक्रीवर जो कर देय झाला असता त्या कराच्या दीडपट एवढी रक्कम भरण्याची शास्ती त्याच्यावर लादा येईल." या मागील आपला उद्देश काय आहे ? त्यापुढे आपण असेही म्हटले आहे की, " (कंत्राटदाराने स्वतंत्रपणे आकारला असल्यास अशा कराची रक्कम वगळून), या मजकुराऐवजी ("भारत सरकारकडून बसविण्यात आलेला कर किंवा सेवा कर म्हणून कंत्राटदाराने स्वतंत्रपणे आकारलेली रक्कम, कोणतीही असल्यास, ती वगळून)"

..2.....

श्री.मधुकर सरपोतदार....

हा मजकूर दाखल करण्यात येईल." याबाबतीत मला एवढेच सांगावयाचे आहे की, आपण त्यांना 5 टक्के कर हा शासनातर्फे लावणार आहात व सब कॉन्ट्रॅक्टरवर 8 टक्के कर लावणार आहात. याचा अर्थ आपण सुशिक्षित बेकारांना जे काम देतो व जे सुशिक्षित बेकार स्वतःच्या पायावर उभे राहण्याच्या दृष्टीने काम करतात, त्या सब कॉन्ट्रॅक्टरकडून आपण 8 टक्के चार्ज कशासाठी वसूल करणार आहात ?

नंतर श्री.रोझेकर...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.मधुकर सरपोतदार.....

अशा पध्दतीने कर आकारणी करुन जरुर राज्याचे उत्पन्न वाढेल. पण जो तरुण व्यावसायिक आहे, जो सबकाँट्रॅक्ट घेऊन आपला उदरनिर्वाह करतो त्यांच्यावर हा कर कशासाठी लावला आहे ? जे मोठे काँट्रॅक्टर आहेत, ज्यांनी गेल्या अनेक वर्षांपासून करोडो रुपये कमावले आहेत, रस्त्याचा, इमारतींच्या बांधकामाचा दर्जा न सांभाळता शासनाला लुटले आहे त्यांना हा कर लावला तर आम्ही समजू शकतो. म्हणून या सबकाँट्रॅक्टरच्या बाबतीत शासनाने विचार करणे आवश्यक आहे.

सभापती महोदय, पृष्ठ क्रमांक 23 वर (5) (क) मध्ये असे म्हटले आहे की, "अशा कोणत्याही कराचे निर्धारण, पुनर्निर्धारण, वसुली किंवा आकारणी यांच्यासंबंधात, राज्य शासनाने किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही अधिका-याने....." या ठिकाणी 'कोणत्याही अधिका-याने' असा जो शब्दप्रयोग केला आहे त्याऐवजी 'संबंधित अधिका-याने' असा शब्दप्रयोग करणे आवश्यक आहे. अन्यथा, आपल्याकडे अनेक अधिकारी आहेत, अनेक खाती आहेत. हे अधिकारी कधी कोणाच्या उरावर बसतील हे सांगता येणार नाही.

सभापती महोदय, पृष्ठ क्रमांक 26 वर (4) मध्ये असे म्हटले आहे की, "नोंदणी व नवीन नोंदणी करण्याच्या संबंधातील कार्यपध्दतीमधील बदल अंमलात आणणे आणि केवळ धंद्याचे ठिकाण बदलल्यामुळे नवीन नोंदणीसाठी अर्ज करणे व्यापा-यास आवश्यक नसेल अशी तरतूद करणे" ही जी तरतूद या बीलामध्ये केली आहे ती स्वागतार्ह आहे.

सभापती महोदय, अशा पध्दतीने या सगळ्या मुल्यवर्धीत करामध्ये अनेक प्रकारचे बदल सुचविलेले आहेत. याचा परिणाम कसा होणार आहे ? अंमलबजावणी कशी होणार आहे ? त्याचप्रमाणे यापूर्वी जी कर आकारणी करण्यात आली आहे त्याचा अनुभव कसा आहे ? अंमलबजावणी कशा पध्दतीने होत आहे ? लोकांच्या त्यासंदर्भातील प्रतिक्रिया काय आहेत ? हे आम्हाला कळले पाहिजे. परिस्थिती गंभीर आहे, तातडीने दुरुस्ती होणे आवश्यक आहे, याची माननीय राज्यपालांना खात्री पटली म्हणून त्यांनी स्वाक्षरी केली. अशा प्रकारची ज्यावेळी पार्श्वभूमी असते त्यावेळी अध्यादेश काढला जातो, यासंदर्भात जो अध्यादेश काढलेला आहे त्याबाबतीत आपण हे सर्व सांभाळलेले आहे. परंतु, सर्वसाधारणपणे अध्यादेश काढून कारभार चालविणे योग्य नाही.

SRR/ MHM/ SBT/

श्री.मधुकर सरपोतदार.....

विधेयकाच्या माध्यमातून परिपूर्ण चर्चा होऊन, साधक-बाधक विचार होऊन नंतर कायदा तयार झाला पाहिजे. मात्र अध्यादेश काढायचा, त्याची अंमलबजावणी करायची, लोकांच्या उरावर बसायचे आणि नंतर अध्यादेशाचे कायद्यात रुपांतर करायचे, ही पध्दत तितकीशी चांगली नाही. असे प्रसंग जेवढे कमी करता येतील तेवढे कमी करण्याचा प्रयत्न शासनाने केला पाहिजे. ज्या ठिकाणी आवश्यकता नसेल त्या ठिकाणी अध्यादेश काढू नये, असे माझे स्पष्ट मत आहे. या बीलाच्या अनुषंगाने मी जी दुरुस्ती सूचविली होती ती मी अगोदरच मागे घेतली आहे. परंतु, यासंदर्भातील माझ्या भावना मी या ठिकाणी मांडल्या आहेत आणि शासनाला काही सूचनाही केल्या आहेत. मी केलेल्या सूचनांप्रमाणे सुधारणा कराव्यात आणि लोकांवरील भार कमी करावा, अशी माझी विनंती आहे. एन्ट्री टॅक्सबाबत मी जो उल्लेख केला आहे त्याकडे माननीय मंत्रीमहोदयांनी लक्ष द्यावे आणि त्यामधून मार्ग काढावा. डिझेल, पेट्रोल यावर वॅट आकारण्यात आलेला नाही. डिझेल, पेट्रोलवर कर आकारावा, हा जो कर येईल तो जनता भरेल पण त्यांच्यावर 34 टक्के कर भरण्याची पाळी येऊ नये, एवढीच माझी मागणी आहे. यासंदर्भातील खुलासा मंत्रीमहोदयांनी करावा आणि लोकांना दिलासा द्यावा, एवढी विनंती करतो आणि माझे भाषण पूर्ण करतो. धन्यवाद.

प्रा.जोगेंद्र कवाडे (नामनियुक्त) : सभापती महोदय, सन 2006 चे विधानसभा विधेयक क्रमांक 69 महाराष्ट्र राज्यामध्ये अंमलात असलेल्या विवक्षित करविषयक कायद्यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठीच्या विधेयकावर या ठिकाणी चर्चा सुरु आहे. या विधेयकाचे समर्थन करण्यासाठी आपण मला परवानगी दिली त्याबद्दल मी आपला आभारी आहे.

यानंतर श्री.बोरले.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

3W-1

GRB/ SBT/ MHM/ प्रथम श्री.रोझेकर

18:20

प्रा.जोगेंद्र कवाडे

आपल्या राज्यामध्ये विविध प्रकारचे कर विषयक कायदे आहेत. उदाहरणार्थ महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोक-या यांवरील कर अधिनियम 1975, महाराष्ट्र ऐषआराम सेवांवरील कर अधिनियम 1987, महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रांमध्ये मोटार वाहने आणण्यावरील कर अधिनियम 1987, महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रांत मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम 2002 आणि महाराष्ट्र मुल्यवर्धित कर अधिनियम 2002 या कर विषयक कायदांमध्ये सुसंगती, सुसूत्रता, समन्वय साधून कराच्यासंदर्भात करदात्यांवर होणारी पुनरावृत्ती टाळण्यासाठी आणि राज्याचा महसूल वाढविण्यासाठी हे विधेयक आणण्यात आले आहे, त्याबद्दल मी माननीय मंत्री महोदयांचे अभिनंदन करतो. या विधेयकाच्या उद्देश व कारणांमध्ये या कायद्याचा हेतू आणि या कायद्याची गरज काय आहे हे सुस्पष्ट शब्दामध्ये नमूद केलेले आहे. प्राथमिक दृष्टीकोनातून कर चोरी टाळून वेगवेगळ्या माध्यमातून राज्याचा महसूल कसा वाढविता येईल, महसूल वाढल्यामुळे आपल्याला राज्याचा आर्थिक विकासाचा वेग कसा साध्य करता येईल, माननीय अर्थमंत्री महोदयांनी सांगितलेले आहे की, आपल्या राज्याचा ग्रोथ रेट 8.50 टक्क्यांच्या जवळपास आहे आणि आपल्याला तो 10 टक्क्यापर्यंत वाढवावयाचा आहे. हे शासनाचे भविष्यातील गतीमान, वेगवान प्रगतीचे चित्र या कायद्याच्या माध्यमातून पार पाडण्यास मदत होईल अशी अपेक्षा करण्यास काही हरकत नाही. महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोक-या यांवरील कर अधिनियम, 1975 यामध्ये सुधारणा करण्यासाठी करदात्याला एकत्रित विवरणपत्र सादर करण्याची तरतूद करणे, कराची वसुली उचित प्रमाणात व्हावी, कोणीही कर चुकविता कामा नये, कोणीही कर चोरी करता कामा नये, कराची रक्कम जास्त असेल तर करदात्याला कराचे हप्ते पाडून देऊन कर भरणा करता येईल अशा प्रकारची तरतूद यामध्ये आहे. आपल्या राज्यामध्ये मुंबई विक्रीकर अधिनियम, 1990 अस्तित्वात होता तो आता रद्द झालेला आहे. कारण सन 2002 मध्ये राज्य शासनाने मुल्यवर्धित कर प्रणाली ज्याला आपण व्हॅट म्हणतो तो स्वीकृत केलेला आहे. म्हणून आता मुंबई विक्रीकर अधिनियम रद्द झालेला आहे. आता मुल्यवर्धित कर प्रणाली, 2002 हा कायदा अस्तित्वात आलेला आहे. सेल्स टॅक्स जॉईंट कमिशनर, सेल्स टॅक्स डेप्युटी कमिशनर, सेल्स टॅक्स इन्स्पेक्टर

यानंतर श्री.सुंबरे

ही जी साखळी वा यंत्रणा विक्रीकर वसूल करण्यासाठी होती, त्यांचे जे न्यायाधिकरण होते, त्या ऐवजी आता नवीन कायद्याच्या माध्यमातून राज्य सरकारला आवश्यक वाटेल त्याप्रमाणे व्यवसाय कर आयुक्त, व्यवसायकर सहाय्यक आयुक्त, व्यवसाय कर उपायुक्त, व्यवसाय कर अधिकारी, इतर अधिकारी अशा पदनामांसह जी नवीन साखळी तयार करण्यात आली आहे. ती योग्य असेल तर त्या सर्व अधिकाऱ्यांच्या माध्यमातून मोठ्या प्रमाणात महसूल गोळा झाला पाहिजे, तो शासनाच्या तिजोरीत गेला पाहिजे आणि विक्रीकराच्या बाबतीत अनेक तक्रारी असायच्या, एखाद्याचा 10 लाख विक्री कर असेल तर त्याबाबत बाहेरच्या बाहेर तडजोडी करून तो निम्म्यावर आणावयाचा आणि उरलेल्या निम्म्यातील काही वाटा विक्रीकर अधिकाऱ्यांच्या खिशात जायचा. अशा प्रकारचे अनेक घोट्याळे केले जात होते असे प्रकार आता या नवीन पद्धतीने निश्चितपणे टाळता आले पाहिजेत याची देखील दक्षता घेणे आवश्यक आहे आणि आपले सरकार ती दक्षता जरूर घेईल असा मला विश्वास आहे.

सभापती महोदया, महाराष्ट्र ऐषाराम सेवांवरील कर अधिनियम 1987 मध्ये ज्या सुधारणा आपण प्रस्तावित केलेल्या आहेत त्यामध्ये तंबाकू वरील कर आकारणीमध्ये ज्या सुविधा सुचविल्या आहेत त्या करीत असताना आपल्याला माहिती आहेच की, तंबाकू, सिगार, सिगारेट आणि विडी उद्योग आपल्या देशामध्ये मोठ्या प्रमाणात आहे. या संदर्भात केवळ महाराष्ट्राचाच विचार केला तर पश्चिम महाराष्ट्रात, उत्तर महाराष्ट्रात, विदर्भामध्ये, मराठवाड्यामध्ये विडी तयार करण्याचा व्यवसाय मोठ्या प्रमाणात चालतो. या उद्योगामध्ये सर्वसाधारणपणे गरीब, उपेक्षित, वंचित वर्ग गुंतलेला आहे. त्यामुळेच केंद्र सरकारने यासाठी विडी-सिगार अॅक्ट केलेला आहे. विडी वळण्याचा उद्योग महाराष्ट्रात जवळपास सर्वच भागामध्ये आहे, विदर्भामध्ये आहे, नाशिकमधील सिन्नर छाप विडी तर प्रसिद्धच आहे, सोलापूर मध्ये देखील हा उद्योग मोठ्या प्रमाणात चालतो. नागपूर येथील कामठी येथील खासदा श्री.दादासाहेब कुंभारे यांनी तर विडी-सिगार कायदा झाला पाहिजे म्हणून आग्रह धरला होता आणि त्याप्रमाणे नंतर कायदा झाला देखील. या विडी उद्योगामध्ये काम करणाऱ्या कामगारांना अनेक प्रकारच्या सोयी सवलती देऊन त्यांचे जीवनमान सुखी कसे होईल यासाठी प्रयत्न केले गेले आहेत. विडी कामगारांसाठी घरकुलांची योजना केली गेली. या विडी उद्योगातील कामगारांना अनेक प्रकारच्या व्याधी, आजार जडतात त्यामुळे त्यांच्या औषधपाण्याची

..... 3एक्स 2 ...

प्रा. कवाडे

सोय करण्यात आली तसेच या उद्योगातील कामगारांच्या मुलांसाठी शाळांची, औषधपाण्याची सोय या सारख्या अनेक सोयी करून देण्यात आल्या. हे करीत असतानाच या विडी सिगारेटवरील कर वाढविला तरी चालेल पण हाताने विड्या वळण्याचा जो उद्योग चालतो त्यामध्ये मोठ्या संख्येने गरीब, खालचा वर्ग आहे. त्यांचा देखील आपण या निमित्ताने विचार केला पाहिजे. अर्थातच धूम्रपान हे तसेही आरोग्याला हानीकारकच आहे. तशी सूचनाही सिगारेटच्या पाकिटांवर दिली जाते. असे असले तरी हा उद्योग देशामध्ये मोठ्या प्रमाणात आहे. त्यामुळे या उद्योगातील कामगारांना काही मदत करता आली तर ते चांगले होईल असे मला सांगावयाचे आहे.

सभापती महोदया, यामध्ये हॉटेल चालकांना नव्याने नोंदणी करण्यास आपण सांगितले आहे. आपल्या राज्यामध्ये वेगवेगळ्या प्रकारची हॉटेल्स आहेत. फाईव्ह स्टार, श्री स्टार, स्टारलेस, पब्स, इ. याच्या कॅटेगरीनिहाय यादी आहे पण सर्व सामान्यतः जी उपहारगृहे आहेत ज्यांना आपण रेस्टॉरंट म्हणतो ...

(यानंतर श्री. सरफरे 3वाय 1 ..

प्रा. जोगेंद्र कवाडे...

सभापती महोदया, शहरातील छोटे मोठे हॉटेल्स असोत, रेस्टॉरंट्स असोत त्यांची नोंदणी झाली पाहिजे. अशा छोट्या छोट्या रेस्टॉरंट्समध्ये सर्वसामान्य जनता जाते, कनिष्ठ, मध्यमवर्गीय, कामगार वर्ग जातो या जनतेसाठी त्याचा फायदा निश्चितपणे होईल याचाही आपण विचार करावा

(सभापतीस्थानी तालिका सभापती माननीय श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी)

सभापती महोदय, सेवावरील कराच्या संदर्भात मला असे सुचवावयाचे आहे की, लक्झरी गुड्स मार्केटमध्ये मिळतात. उदा. श्रीमंत वर्ग आपल्या मोठ्या बंगल्यामध्ये उंची फर्निचर वापरतात, त्यांचे राहणीमान लक्झ्युरियस असते. परंतु छोट्या छोट्या घरामध्ये राहणारी जनता देखील आपल्या गरजेपुरते फर्निचर वापरते. तेव्हा अशाप्रकारच्या लक्झ्युरियस आयटेम असलेल्या वस्तूवरील कर वाढविला तर त्याचे स्वागतच होईल. परंतु मध्यमवर्गीय, कनिष्ठ वर्गीय माणूस आपल्या घरासाठी वीटांचा वापर करीत असतो. आणि श्रीमंत माणूस शानशौकतमध्ये राहतो, तो आपल्या बंगल्यामध्ये मार्बल वापरतो. तेव्हा मार्बलवरील करामध्ये आपण वाढ केली तरी चालेल, परंतु सर्वसामान्य माणूस वापरीत असलेल्या वीटांवरील कर धोरण थोडे सैल ठेवले पाहिजे असे मला वाटते.

सभापती महोदय, नुकतीच जर्मनीमध्ये विश्वकप फूटबॉल स्पर्धा पार पडली. परंतु दुर्दैवाने 100-125 कोटींचा असलेला भारत देश या स्पर्धेमध्ये दिसला नाही. आपण नेहमी गुणवत्तेचा ठेका मिरवितो, मेरिटबद्दल वारंवार बोलतो, परंतु क्रीडा क्षेत्रामध्ये हाताच्या बोटावर मोजण्याइतकेच लोक असल्यामुळे या क्षेत्रामध्ये आपली गुणवत्ता दिसत नाही. पी.टी.उषा, अंजली भागवत, राजवर्धन राठोड सारखे मोजके खेळाडू सोडले तर क्रीडा क्षेत्राची अत्यंत दयनीय अवस्था झाली आहे. त्यामुळे स्वस्त दरामध्ये क्रीडा साहित्य उपलब्ध करून दिले तर त्या माध्यमातून ग्रामीण भागामध्ये व शहरी भागामध्ये देखील त्याचा प्रचार होऊ शकेल. विविध प्रकारच्या खेळांमध्ये आपल्या मुला-मुलींना कौशल्य प्राप्त करता येईल. त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांना लागणारे शैक्षणिक साहित्य, पुस्तके यांना देखील करामधून वगळले पाहिजे अशी माझी सूचना आहे.

या विधेयकातील प्रकरण चार मध्ये "महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रामध्ये मोटार वाहने आणण्यावरील कर अधिनियम, 1987" च्या संदर्भात माननीय सदस्य श्री. मधुकर सरपोतदार यांनी चांगली चांगली केली आहे. पृष्ठ क्रमांक 12 वरील खंड क्र. 36 मध्ये "अनुसूची" दिलेली आहे. त्यामध्ये क्रमांक 1 ते 12 मालाचे वर्णन आणि कराचा दर याची यादी दिलेली आहे. या संदर्भात

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

3Y 2

DGS/ MHM/ SBT/

18:30

प्रा.जोगेंद्र कवाडे...

मंत्रिमहोदयांनी निश्चितपणे विचार करावा. याठिकाणी एक गोष्ट स्पष्ट केली पाहिजे की, आपल्या देशामध्ये प्रचंड प्रमाणामध्ये काळा पैसा आहे. त्यामुळे या देशात काळ्या पैशाची इकोनॉमी तयार झाली आहे. अशाप्रकारची समांतर अर्थव्यवस्था देशामध्ये सुरु असून तिचा वापर कसा होत आहे, याची आपल्याला माहिती आहे.बॉम्ब स्फोट करणाऱ्यांना काळा पैसा पुरविला जात आहे. अशी परिस्थिती असतांना या काळ्या पैशाच्या समांतर अर्थव्यवस्थेचे कंबरडे कसे मोडता येईल याचा या माध्यमातून आपण विचार केला पाहिजे.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

मी जास्त वेळ घेणार नाही. महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रांत मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम,2002 यामध्ये केलेल्या आहेत. त्या संदर्भात विशेष बोलण्यासारखे काही नाही. ते मंजूर केलेले आहे त्याचे मी स्वागत करतो. परंतु एक बाब निश्चित आहे की, सन्माननीय सदस्य श्री.मधुकर सरपोतदार साहेबांनी सांगितले त्याप्रमाणे आपण विक्री कर रद्द केला आणि मूल्यवर्धित कर चालू केला. विक्री कर रद्द करून मूल्यवर्धित कर लावल्यामुळे महसूल वाढला की कमी झाला ? याचा ताळमेळ जमविणे आवश्यक आहे. विक्रीकर रद्द करून मूल्यवर्धित कर लागू केल्यामुळे करापासून प्राप्त होणाऱ्या महसुलामध्ये तूट आली असेल, महसूल कमी झाला असेल तर त्याची भरपाई कशी करायची ? हा प्रश्न आहे. केंद्र सरकारकडून भरपाई केली जाईल, परंतु सर्वसामान्य जनतेवर मात्र तुटीचा बोजा टाकण्याचे काम या विधेयकाच्या माध्यमातून होता कामा नये, अशी अपेक्षा व्यक्त करतो. मी पुन्हा एकदा या विधेयकाचे स्वागत करतो आणि मंत्री महोदयांचे अभिनंदन करतो.

--

2....

SKK/ SBT/ MHM/

श्री.श्रीकांत जोशी (औरंगाबाद विभाग पदवीधर) : सभापती महोदय, या बिलावरील चर्चा नेमकी कोठून करावी असा प्रश्न आहे. विधेकांच्याबाबतीत सातत्याने असा प्रश्न आहे की, ज्या पध्दतीने हे विधेयक सादर केलेले आहे, ते कोणत्या बाजूने वाचावयास सुरुवात करावी समजत नाही. किमान 50-60 वेगवेगळ्या कायद्यातील तरतुदींमध्ये बदल केलेले आहेत, एवढे मोठे बिल आहे. या सगळ्या बिलामध्ये अंतर्भूत केलेल्या बिलांचे पृष्ठ क्रमांक टाकून काय बदल केलेला आहे, याचे पुस्तक तयार केले असते, अनेकशे जोडले असते तरी आम्हाला समजले असते. या पुढे तशाप्रकारची सुधारणा करावी, अशी आपल्याकडून अपेक्षा करतो. या बिलाचा अभ्यास करतांना मूळ बिलामध्ये कोणती तरतूद होती आणि कोणता बदल केलेला आहे, हे पाहून अर्थ लावता आला असता. मोटर स्पीरिट ॲक्ट या ठिकाणी चर्चला आलेले होते. त्यावर अभ्यास करण्यासाठी दोन दिवस लागले.

मी एक बातमी वाचली की, 81 हजार कोटी रुपयाचा विक्रीकर महाराष्ट्रातील काही महत्वाच्या उद्योजकांनी गेल्या काही वर्षात चोरला, असे सार्वजनिक उपक्रम समितीने केलेल्या तपासणीमध्ये आढळून आलेले आहे. त्याबाबतची तपासणी माननीय अर्थमंत्री महोदय करणार आहेत काय ? मोठमोठ्या उद्योगांना सवलती दिल्या, त्याचा त्यांनी गैरफायदा घेतला. राज्यावर 1 लाख 30 हजार कोटी रुपयाचे कर्ज आहे. त्यातील 81 हजार कोटी रुपयाचा विक्रीकर उद्योजकांनी बुडविला. सार्वजनिक उपक्रम समितीमध्ये सन्माननीय सदस्य विनोद तावडे, सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते साहेब असे अभ्यासू सन्माननीय सदस्य आहेत. त्यांनी रिपोर्ट दिलेला आहे तो चिंताजनक आहे. या बिलामध्ये स्पेशल इकॉनॉमिक झोनचा उल्लेख केलेला आहे. स्पेशल इकॉनॉमिक झोन सर्व्हीस प्रोव्हायडरचा उल्लेख करण्याची गरज आहे. एस.ई.झेड म्हणजे काय ? याबाबत प्रकरण चारमधील कलम 9 मध्ये डेफिनेशन दिलेली आहे, ती डेफिनेशन वाचून मी वेळ घेणार नाही. सभापती महोदय, आजच्या प्रश्नोत्तराच्या तासामध्ये 8 वा प्रश्न आहे. त्या प्रश्नातील उपप्रश्न 4 विचारलेला आहे की, एस.ई.झेड.मधील उद्योगांना 10-15 वर्षाकरिता करांची माफी व सवलती देण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय ? त्याला उद्योग मंत्र्यांनी "होय" असे लेखी उत्तर दिलेले आहे. स्पेशल इकॉनॉमिक झोनला पुढच्या काही वर्षात व्हॅटची माफी देण्याचे धोरण स्वीकारलेले आहे, असे उत्तर आलेले आहे.

यानंतर श्री.बरवड....

श्री. श्रीकांत जोशी

खरे म्हणजे एका बाजूला 81 हजार कोटी रुपयांची चोरी आणि दुसऱ्या बाजूला स्पेशल इकॉनॉमिक झोनमध्ये परत 15 वर्षासाठी त्यांना कायमची मुक्तता देण्याची शक्यता निर्माण होत आहे. ती मुक्तता देण्याचा अधिकार सरकारकडे आहे. या सरकारची अशी मानसिकता आहे काय की, या ठिकाणी फक्त मोठी माणसे येऊन मोठमोठे उद्योग काढून या महाराष्ट्राचे भले करतील आणि महाराष्ट्रातील सर्वसामान्य महाराष्ट्रीयन उद्योजकांमध्ये, मध्यमवर्गामध्ये, जे हँडिक्राफ्टचे काम करणारे कारागीर आहेत, जे कुशल कामगार आहेत त्यांच्यामधील महाराष्ट्राला पुढे नेण्याची क्षमता संपलेली आहे. जे काही टॅक्स स्ट्रक्चर करावयाचे ते स्पेशल इकॉनॉमिक झोनसाठी, विशिष्ट लोकांना एक्झम्पशन देण्यासाठी असते. या धोरणातून आपल्याला महाराष्ट्राच्या कर वसुलीच्या संदर्भात कशा प्रकारचा मास्टर प्लॅन उभा करावयाचा आहे हे यामध्ये सांगण्याची संधी माननीय अर्थमंत्र्यांना होती असे मला वाटते. आपण स्पेशल इकॉनॉमिक झोनची व्याख्या केलेली आहे, परंतु आपण मागासलेल्या ग्रामीण भागाची व्याख्या केलेली नाही. अॅग्रिकल्चरल झोनची व्याख्या केलेली नाही. आपण स्पेशल इकॉनॉमिक झोनची व्याख्या केलेली आहे त्याप्रमाणे अॅग्रिकल्चरल झोनच्या बाबतीत व्याख्या करण्याची गरज होती. आज मागास भागातील पर कॅपिटा इन्कम 8 हजार रुपयांपेक्षा कमी आहे. तेथील ह्युमन डेव्हलपमेंट इंडेक्स वाढविण्याच्या संदर्भात ज्यावेळी माननीय मुख्यमंत्री भाष्य करतात त्यावेळी आनंद वाटतो. परंतु त्याची व्याख्या या बिलामध्ये आली असती तर असे वाटले असते की, महाराष्ट्र सरकार फक्त मोठ्या उद्योगपतींचाच विचार करित नाही तर संपूर्ण महाराष्ट्राचा विचार करून पुढच्या काळामध्ये टॅक्स एक्झम्पशन देण्यासाठी इतर विशिष्ट भागाचा सुध्दा विचार करित आहे. मराठवाड्यामध्ये उस्मानाबाद आणि लातूर हा सगळ्यात मागासलेला भाग आहे. त्या ठिकाणी पर कॅपिटा इन्कम 10 हजार रुपयांपेक्षा कमी आहे. लातूर जिल्ह्यामध्ये कापसाचे क्षेत्र कमी होऊन सोयाबीनचे क्षेत्र वाढलेले आहे. याचे कारण असे की, त्या ठिकाणी टिना नावाचा सोयाबीन एक्स्ट्रॅक्शन प्लँट आला आहे. आपले सोयाबीन कोणी तरी घेत आहेत हे समजल्यामुळे सोयाबीनच्या बाबतीत संशोधन झाले आणि आज महाराष्ट्रामध्ये लातूर हा सोयाबीनचे जास्तीत जास्त उत्पादन घेणारा जिल्हा आहे. काही सन्माननीय सदस्य सांगली जिल्ह्याचे नाव घेत आहेत. मागच्या दोन वर्षात सांगली जिल्हा पुढे गेला असेल. महाराष्ट्रामध्ये

RDB/ MHM/ SBT/

श्री. श्रीकांत जोशी

लातूर जिल्ह्यामध्ये सोयाबीनचे जास्तीत जास्त उत्पादन होते. त्यानंतर नांदेड आणि परभणीमध्ये सोयाबीनचे उत्पादन होत आहे. याचे कारण असे की, त्या ठिकाणी टिना नावाची फॅक्टरी आली. त्यानंतर श्री. अशोक भुतडा यांची कीर्ती नावाची फॅक्टरी आली. त्यांचा तेलाची गिरणी चालविण्याचा उद्योग आहे. त्यांचा ऑफिशियल टर्नओव्हर 500 कोटी रुपयांचा आहे. इतर टर्नओव्हर किती असेल हे सांगण्याची गरज नाही. अशा प्रकारचे इन्सेंटीव त्या ठिकाणी देता आले तर दरमहा 2500 मे.टन ॲडिशनल एक्स्ट्रॅक्ट करण्याची कॅपॅसिटी लातूरमध्ये वाढू शकते. परंतु दुर्दैवाने तशा प्रकारचे इन्सेंटीव शासन देऊ शकत नाही. कारण सेल्सटॅक्स ट्रिटी झालेली आहे. त्यामुळे सेल्स टॅक्समध्ये माफी द्यावयाची नाही अशी परिस्थिती आहे. मागास भागामध्ये ज्या ठिकाणी डायरेक्ट शेतकऱ्यांचा माल घेतात त्यांना करामध्ये एक्झम्पशन दिले जात नाही. ज्या ठिकाणी आत्महत्या होत आहेत त्या ठिकाणी त्यांना करामध्ये एक्झम्पशन दिले जात नाही. परंतु स्पेशल इकॉनॉमिक झोनला करमाफी देण्यास शासन तयार आहे. स्पेशल इकॉनॉमिक झोनला करमाफी देण्याला माझा विरोध नाही. परंतु त्याचबरोबर मागास भागाचा सुध्दा विचार केला पाहिजे.

तालिका सभापती (श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी) : सन्माननीय सदस्यांनी आपले भाषण थोडक्यात संपवावे. कारण आज अंतिम आठवडा प्रस्तावावर सुध्दा चर्चा करावयाची आहे.

श्री. श्रीकांत जोशी : सभापती महोदय, मी आणखी एक तास बोलणार आहे. मी मुद्देसूद बोलणार आहे. मागास भागाला आपण करमाफी देऊ शकत नाही. सभापती महोदय, मी जो मुद्दा सांगितला तो व्हॅलिड नसेल तर माननीय अर्थमंत्र्यांनी सांगावे की, हा मुद्दा बरोबर नाही. त्याचा उल्लेख बिलामध्ये केलेला नाही हे सांगणे आवश्यक आहे.

यानंतर श्री. शिगम

(श्री. श्रीकांत जोशी...)

सभापती महोदय, स्पेशल इकॉनॉमिक झोनचा उल्लेख या ठिकाणी करण्यात आलेला आहे. महाराष्ट्राचा सर्वांगीण विकास व्हावा या हेतूने ही पॉलिसी आपण आणत आहात. हे सरकार टॅक्स देणा-या लोकांकडून टॅक्स घेऊन लोकांना फॅसिलिटी देते. टॅक्स वसूल करीत असताना महाराष्ट्राच्या सरकारची ताकद फायनान्स ही आहे. आता ग्लोबलायझेशनचे पर्व सुरु झालेले आहे त्याचा विचार डोळ्यापुढे ठेवून राज्याची अर्थनीती राहिली नाही तर मागासलेले भाग हे मागासलेलेच राहातील. मी मागासलेल्या भागाचे येथे प्रतिनिधित्व करीत आहे. हायस्पीड डिझेलच्या संदर्भात जे रेट स्ट्रक्चर दिलेले आहे त्याबाबतीत माझी वेगळी अपेक्षा होती. त्याबाबतीत दुरुस्ती करावी. हायस्पीड डिझेलवर 34 टक्के, 35 टक्के एण्ट्री टॅक्स लावलेला आहे. नाफथा आणि एलडीओ यावर साडेबारा टक्के टॅक्स लावलेला आहे. सन्माननीय सदस्य श्री. रावते यांनी सांगितल्या प्रमाणे नाफथा आणि एलडीओ हे पेट्रोलमध्ये मिक्सिंग एजण्ट सॉल्व्हण्ट म्हणून वापरले जातात. ब्लॅक मार्केटिंगमध्ये जाणारा केरोसिन, नाफथा, एलडीओ यावर साडेबारा टक्के टॅक्स ठेवण्याचे लॉजिक काय आहे, हे माननीय मंत्री महोदयांनी सांगावे. नाफथा हे फ्युएल म्हणून वापरले जाईल किंवा मिक्सिंगमध्ये तरी वापरले जाईल. जेथे नाफथा फ्युएलसाठी वापरला जाईल त्याबाबतीत आपण सरसकट इन्सेण्टिव्ह देणार आहात काय ? नाफथा, एलडीओ हे गोरगरीब घेत नाहीत, हे डायरेक्टली मिक्सिंगसाठी वापरले जातात ही वस्तुस्थिती आहे. इंडस्ट्रीसाठी वापरल्या जाणा-या नाफथावर जर आपण अधिक कर लावला तर त्यामुळे इंडस्ट्रीची कॉम्पिटन्सी जाईल. एका कंपनीने दुस-या कंपनीला आईल विकावाचे असेल तर त्याबाबतीत एक्झॉप्शन देण्याचे अधिकार शासनाला आहेत. मग "ऑईल"ची व्याख्या आपण केलेली आहे काय ? मला वाटते माननीय मंत्री महोदयांच्या डोळ्यासमोर पब्लिक सेक्टर कंपन्या असतील. आता रिलायन्स ही कंपनी 213 कंपन्या टेकओव्हर करणार आहे. या कंपन्यांना एक्झॉप्शन देण्याची काय गरज आहे ? माझे मत असे आहे की, पुढच्या काळामध्ये ऑईल कंपन्या ह्या पब्लिक सेक्टरमध्येच राहातील याची गॅरंटी नाही. ऑईल क्षेत्रामध्ये अनेक कंपन्या आलेल्या आहेत. या ऑईल कंपन्यांना एक्झॉप्शन देण्याची गरज आहे काय ? "on sale of one company oil to another oil company " ही जी तरतूद केलेली आहे ती पूर्णपणे काढून टाकावी.

...नंतर श्री. भोगले...

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

4C.1

SGB/ SBT/ MHM/

पूर्वी श्री.शिगम

18:50

पृ.शी./मु.शी.: कोकण परिसरासाठी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक

परीक्षा मंडळ तयार करणेसंबंधी.

प्रा.वसंत पुरके (शालेय शिक्षण मंत्री) : सन्माननीय सभापती महोदय, दोन दिवसापूर्वी सभागृहामध्ये सन्माननीय सदस्य सर्वश्री मधुकर चव्हाण, दिवाकर रावते व कोकण परिसरातील अन्य सन्माननीय नेत्यांनी सभागृहामध्ये मागणी केली होती की, कोकण परिसरासाठी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षणासाठी परीक्षा मंडळ निर्माण करण्यात यावे. सुदैवाने वित्तमंत्री याठिकाणी उपस्थित आहेत आणि माननीय मुख्यमंत्र्यांनी हा प्रस्ताव मंत्रिमंडळासमोर आणावा असे म्हटले आहे. हा प्रस्ताव मी मंत्रिमंडळापुढे सादर करतो.

श्री.मधुकर चव्हाण : मार्च, 2007 मध्ये होणा-या माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा त्या मंडळामार्फत घेतल्या जातील का?

श्री.वसंत पुरके : हा प्रस्ताव निश्चितच मंत्रिमंडळापुढे सादर करू.

तालिका सभापती : सन्माननीय वित्तमंत्री याठिकाणी उपस्थित आहेत. त्यांनी या विषयात लक्ष घालून हा प्रस्ताव मंत्रिमंडळापुढे आल्यास मंजूर करण्यात येईल असे सांगावे.

श्री.मधुकर चव्हाण : मार्च, 2007 मध्ये होणा-या माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परीक्षा त्या मंडळामार्फत घेतल्या जातील का?

तालिका सभापती : मंत्रीमहोदयांनी अॅक्सेप्ट केले आहे.

श्री.मधुकर चव्हाण : लक्षवेधी सूचनेवरील चर्चेमधून करण्यात आलेली आमची विनंती मान्य करून कोकणाला न्याय दिल्याबद्दल धन्यवाद.

...2..

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

4C.2

SGB/ SBT/ MHM/

पूर्वी श्री.शिगम

18:50

पु.शी.: करविषयक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक,2006

L. A. BILL NO. LXIX OF 2006.

(A BILL FURTHER TO AMEND CERTAIN TAX LAWS IN OPERATION IN THE STATE OF MAHARASHTRA) AND A MOTION FOR REFERRING T THE BILL TO JOINT COMMITTEE.)

(चर्चा पुढे सुरु.....)

श्री.श्रीकांत जोशी : सभापती महोदय, वर्क्स कॉन्ट्रॅक्ट ॲक्टमध्ये 5 टक्के आणि 8 टक्के टॅक्स असा उल्लेख केलेला आहे. माझी कल्पना अशी आहे की, इक्वल टू 5 टक्के असावे. एकूण कॉन्ट्रॅक्ट वर्क्सची कन्स्ट्रक्शन कॉस्ट म्हणजे कन्स्ट्रक्शन सोडून बाकीच्या कामाला 8 टक्के असावे. सिव्हिल वर्क्स डोळ्यासमोर ठेवून घर बांधणीच्या क्षेत्रात 5 टक्के टॅक्स लावला असावा. या दोन्ही मुद्यांचा खुलासा करावा. कन्स्ट्रक्शनसाठी लागणाऱ्या मटेरियल्सवर रजिस्टर्ड डिलरकडून, युआरडीकडून टॅक्स घेतला असेल तर दोघांना लम्पसम सेम आहे का? असू शकेल किंवा असणार नाही. युआरडीचा टॅक्स भरून आरडीला वर्क्स कॉन्ट्रॅक्टच्या 5 टक्के टॅक्स भरावयाचा असेल तर इन्फ्रास्ट्रक्चर इंडस्ट्रिजला मृत्यूपंथावर नेण्याचे ठरविले आहे का? या महाराष्ट्रामध्ये किमान 50 लाख घरांची गरज आहे. इन्फ्रास्ट्रक्चरमध्ये रोडकरीता 25 हजार कोटी रुपयांची आवश्यकता आहे. एअरपोर्ट, धरूपे बांधणे या इन्फ्रास्ट्रक्चरची गरज असताना 5 टक्के लम्पसम किंवा कम्पोझिट सेल्स टॅक्स घेतला आहे तो व्हॅटमध्ये रिफंड घेऊ शकतो. आज स्टील, सिमेंट यावर सेल्स टॅक्स घ्यायचा आणि प्लस हे 5 टक्के, यामध्ये जर रिसेल झाला तर त्याबाबत वर्क्स कॉन्ट्रॅक्टमध्ये काय व्यवस्था असणार आहे याचा खुलासा मंत्रीमहोदय करतील. उद्या कन्स्ट्रक्शनमध्ये 2-3 सबलेटिंग झाले, पार्ट 1, पार्ट 2, पार्ट 3 झाले तर व्हॅटमध्ये 5 टक्के परसेंटेज ऑफ प्रॉफिटवरच अॅडिशन असावे.

(नंतर श्री.जुन्नरे...

(सभापतीस्थानी माननीय उपसभापती)

श्री. श्रीकांत जोशी

एखाद्याने जर 100 कोटीचे काम 90 कोटी रुपयामध्ये सबलेट केले असेल, पहिला क्वॉन्ट्रॅक्टर रजिस्टर्ड डिलर असेल तर त्याने वर्क कॉन्ट्रॅक्ट टॅक्स पे केला असेल तर उरलेल्या 10 कोटी रक्कमेवर प्रिंसीपल कॉन्ट्रॅक्टरला वॉट टॅक्स भरावा लागतो. 10 कोटी रुपयांवर टॅक्स भरावा लागतो अशी व्हॅटची सिस्टीम आहे. मात्र यासंदर्भातील एक्सप्लेनेशन या ठिकाणी करण्यात आलेले नाही त्यामुळे यासंदर्भात देखील खुलासा होण्याची आवश्यकता आहे. तसेच 5 टक्के आणि 8 टक्के टॅक्स हा कशाचा आहे हे स्पष्ट होत नाही. मला जे वाटले ते मी आपल्याला सांगितलेले आहे. 5 टक्क्यामध्ये डिलर हा रजिस्टर्ड आहे किंवा नाही. व्हॅटच्या कराराप्रमाणे जेव्हा सब क्वॉन्ट्रॅक्टिंग 1-2-3 भागात झाले असेल तर त्याच्या अॅडीशनल व्हॅल्यूवरच टॅक्स बसणार. पुन्हा रिपीट होण्याची शक्यता नाही. नाही तर स्मॉल क्वॉन्ट्रॅक्टरला तुम्ही किल करतात असे होईल. यानंतर तर गव्हर्नमेंट चलनाचा उल्लेख केलेला आहे. टॅक्स जर भरावयाचा असेल तर गव्हर्नमेंट चलनाने भरावा आणि तो ट्रेझरीमध्ये भरावा. पृष्ठ क्रमांक 14 वर असे म्हटले आहे की, जर एका डिलरला फ्रेश रिटर्न फाईल करावयाची असेल तर तो गव्हर्नमेंट ट्रेझरीमध्ये अटॅच्ड चलनानेच भरावा. मंत्रीमहोदय, मला असे वाटते आपण कधी तरी या ट्रेझरीच्या वर्कींगमधून बाहेर पडावे. रजिस्टर्ड डिलरचा तुमच्या संगणकामध्ये पीन नंबर आहे. तुम्ही सगळ्या बँकांना अॅथॉराईज करा आणि त्याने पीन नंबरने पैसे भरले तर ही ईज फ्री. ट्रेझरीमध्ये भरला तर शासनाच्या सगळ्या बेशिस्तीची वाट येथे सुरु होते. ट्रेझरी ही खुप कटकटीची असते त्या ठिकाणी लांबचलांब लाईन लागलेली असते. आता संगणीकरण झालेले असल्यामुळे पैसे कोठेही भरण्याची पानवानगी असली पाहिजे. साईट विंडो स्टेटस तिथे होऊ शकत नाही. एखादा स्टॉकिस्ट आहे तो सांगू शकतो एवढा सेल्स टॅक्स भरला तरच तो माल मी तुला हँड ओव्हर करू शकतो. हा प्रॉब्लेम आम्ही फेस करीत आहोत. किरकोळ विक्रेत्याचा डेफिनेशनचा अधिकार आपण जो जॉईंट कमिशनरला दिलेला आहे तो मला अतिशय घातक वाटतो. 90 टक्के युआरडी पर्वेस किरकोळ माणसाला झाला असेल आणि तो किरकोळ विक्रेता नसेल तर फायनल अॅथोरिटी जॉईंट कमिशनरला दिली आहे. त्याच्यावर कोर्टात जाता येणार नाही. मला वाटते हे पूर्णपणे असंविधानिक आणि लोकशाही विरोधी

श्री. श्रीकांत जोशी

आहे. त्याला नॅचरल जस्टीस असला पाहिजे. ब्यूरोक्रसीला इतका अधिकार दिलेला आहे की, त्याला अप्पेलेट अॅथोरिटी नाही. कोठे काहीच बोलायला संधी नाही. आपण निश्चितपणे एक मोठी चूक या कायद्यात करीत आहोत असे माझे मत आहे. संयुक्त आयुक्तांचा अधिकार आपण जर अंतिम समजणार असू आणि त्यामध्ये आपण कोठलीही अप्पेलेट अॅथोरिटी ठेवणार नसू तर ही निश्चितपणे आपण मोठी चूक करीत आहोत. मला वाटते आपल्याला अप्पेलेट अॅथोरिटी किंवा कोर्टात जाण्याचा मार्ग असला पाहिजे.

दुसरा बँक गॅरंटीचा विषय महत्वाचा आहे. हा विषय सुध्दा अतिशय कॉम्प्लिकेटेड आहे. कोणतीही इंटरस्टेट विक्री झाली तर कमिशनरला त्यांचे येणारे पैसे गृहीत धरून बँक गॅरंटी द्यावयाची व नंतर त्याला कमिशनर मान्यता देईल. त्यांची मान्यता मिळाल्यानंतर आणि बँक गॅरंटी मिळाल्यानंतर तो पैसे रिफंड करील पण बँक गॅरंटी कधी रिफंड करणार त्याचा या कलमात उल्लेख नाही. याला सिम्प्लीफाय करता येईल का ? मला वाटते यातील बरेच मुद्दे बोलावयाचे होते परंतु माननीय सभापती साहेबांनी हा विषय लवकर संपवा असे सांगितल्यामुळे मी आता उरलेले मुद्दे माननीय मंत्रीमहोदयांशी प्रत्यक्षपणे भेटून सांगेन एवढी विनंती करतो आणि माझे भाषण पूर्ण करतो.

यानंतर श्री. अजित...

डॉ.दीपक सावंत (मुंबई विभाग पदवीधर) : सभापती महोदय, सन 2006 चे वि.स.वि.क्र.69 महाराष्ट्र कर विषयदक कायदे (कर बसविणे, सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) विधेयक 2006 यावर माझे विचार व्यक्त करण्यासाठी मी उभा आहे.

सभापती महोदय, राज्याचा महसूल वाढविणे आणि करात सुटसुटीतपणा आणणे यासाठी हे विधेयक आणलेले आहे. या विधेयकात ज्या सुधारणा प्रस्तावित केलेल्या आहेत त्याबाबतचे जुने अंनेक्चर या विधेयकाबरोबर जोडणे आवश्यक होते, ते जोडण्यात आलेले नाही.

सभापती महोदय, या विधेयकात हॉटेल चालकांनी नव्याने नोंदणी करण्याची तरतूद केलेली आहे. याचा अर्थ प्रत्येक हॉटेलचालकांना नोंदणी करणे आवश्यक आहे. मी याठिकाणी विचारु इच्छितो की, प्रत्येक हॉटेल चालकांना नोंदणी करणे आवश्यक आहे काय ? कारण अनेक हॉटेल्समध्ये पार्टनरशीप डीड असते. त्यामुळे प्रत्येक पार्टनरने किती पर्सनटेजची डीड केली आहे याची नोंदणी करणे आवश्यक आहे का ? याची माहिती देणे आवश्यक होते. त्याचे विधेयकात स्पष्टीकरण झालेले नाही. मंत्रिमहोदय बाबतीतील खुलासा करतील अशी अपेक्षा आहे.

सभापती महोदय, मोटार वाहनाच्या बाबतीत बोलावयाचे झाले तर महाराष्ट्रातील अनेक भागात मोटारीच्या वेगवेगळ्या किंमती आहेत. मुंबई शहरात एक किंमत, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात दुसरी किंमत, नाशिक जिल्ह्यात तिसरी किंमत तर कोल्हापूर जिल्ह्यात चौथी किंमत असते. हा फरक काही रुपयांचा नसतो तर तो किमान 50 हजार रुपयांच्यावर असतो. तेव्हा निदान महाराष्ट्रात तरी मोटारीच्या किंमती एकसारख्या आणल्या तर बरे होईल. कारण गाड्या विकताना प्रॉब्लेम होणार नाही. गाड्यांची किंमत मुंबई शहरात जास्त असल्यामुळे अनेकजण गाड्यांचे रजिस्ट्रेशन दुसऱ्या शहरात करतात. त्यामुळे कर चोरी होत असते. उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश या राज्यात रजिस्ट्रेशन झालेल्या गाड्या आपल्याकडे खूप आहेत. तेव्हा त्याबाबतील धोरण निश्चित करणे आवश्यक आहे.

सभापती महोदय, दुसरा मुद्दा म्हणजे गाडी खरेदी केल्यानंतर गाडीचा विमा केलेला असतो. त्यानंतर मालक गाडीमध्ये अ.सी., टेपरेकॉर्डर बसवितात. कारण प्रत्येकाचा वेगवेगळा चॉईस असतो. त्यामुळे उपसाधनांवरील कर काढून टाकला तर ते अतिशय सुटसुटीत होईल असे वाटते.

डॉ.दीपक सावंत.....

सभापती महोदय, पान क्रमांक 26 वर म्हटले आहे की, औषधीद्रव्यांची खरेदी किंमत ही, औषधीद्रव्ये भरलेल्या पाकिटावरील छापील कमाल किरकोळ किंमत असेल अशी तरतूद करणे. म्हणजे जी एम.आर.पी.प्राईज आहे ती सर्वठिकाणी सारखीच राहिल असा त्यातून अर्थ ध्वनित होतो. पण मी आपणास सांगू इच्छितो की, आज बाजारात एकाच प्रकारचे प्रोडक्ट अनेक कंपन्याकडून केले जाते व त्याच्या किंमतीसुद्धा वेगवेगळ्या असतात. तेव्हा एकाच प्रकारचे प्रोडक्ट एकाच छताखाली आणण्यासाठी कशाप्रकारे प्रयत्न करणार आहात.? आज एकाचप्रकारचे लाखो प्रोडक्टस आहेत त्यांच्या किंमतीमध्ये कशाप्रकारे सुसूत्रता आणणार आहात ? याचा खुलासा मंत्रिमहोदयांनी करावा. विधेयकात पुढे असे म्हटले आहे की, "विशेष आर्थिक क्षेत्रातील युनिटांना उपलब्ध असणारे लाभ, इत्यादी विशेष आर्थिक क्षेत्राच्या विकासकांना उपलब्ध करून देण्यासाठी तरतूद करणे." यासंदर्भात आजच्या प्रश्नोत्तराच्या यादीमध्ये आठव्या क्रमांकावर प्रश्न होता.त्याचा उल्लेख सन्माननीय सदस्य श्री.श्रीकांत जोशी यांनी केलेला आहे. राज्य शासनाने गुंतवणूक वाढविण्यासाठी मोठ्या विशेष प्रकल्पांना विशेष सवलत देण्याचे जाहीर केलेले आहे. गेल्यावर्षी 20 हजार कोटी रुपयांची गुंतवणूकीसाठी 34 प्रस्ताव दाखल झालेले आहेत. यामध्ये मोठमोठी धेंड आहेत.

यानंतर श्री.पुरी.....

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

4F-1

SSP/ MAP/ KGS/

पूर्वी श्री.अजित...

19:05

डॉ.दीपक सावंत...

मी आपल्याला नांवे वाचून दाखवितो. यामध्ये रिलायन्स, महिंद्रा अँड महिंद्रा, भारत फॅब्रीक्स, बजाज, वोखार्ड या कंपन्या त्यामध्ये आहेत. अशा प्रकारे आपण या मल्टीनॅशनल कंपन्यांना थारा देत आहात. मला असे वाटते की, भारतातील छोटे गुंतवणूकदार, महाराष्ट्रातील छोटे गुंतवणूकदार हे आपल्या करापासून विन्मुख राहणार आहेत. तसेच, पान क्रमांक 17 मध्ये असेही म्हटले आहे की, "एका तेल कंपनीने दुसऱ्या तेल कंपनीला केलेली, मोटार स्पिरिट आणि पेट्रोलियम पदार्थ यांची विक्री," याबाबतीत स्पष्टीकरण होणे आवश्यक आहे. तसेच, विमानचालक, वीजचक्की इंधन, विमानचालन गॅसोलिन याबाबतचा जो कराचा दर लावण्यात आला आहे, त्याबाबतीतील नेमका अर्थ सांगावा, हा टॅक्स नेमका कोणावर लागू होणार आहे ? त्यामुळे परत मल्टीनॅशनल येतील का, अशी शंका याठिकाणी निर्माण होते. त्यामुळे या मुद्याचे स्पष्टीकरण करणे आवश्यक आहे. सभापती महोदय, वेळ कमी असल्यामुळे मी माझे भाषण येथेच थांबवतो.

धन्यवाद !

..2...

श्री.जयंत पाटील (वित्त मंत्री) : सभापती महोदय, याठिकाणी सन्माननीय सदस्य सर्वश्री दिवाकर रावते, मधुकर सरपोतदार, प्रा.जोगेंद्र कवाडे, श्री.श्रीकांत जोशी, डॉ.दीपक सावंत या सन्माननीय सदस्यांनी या बिलावर आपले विचार व्यक्त करताना काही सूचना केल्या व काही मुद्दे उपस्थित केले, त्या सर्व मुद्यांना उत्तर देण्याचा मी प्रयत्न करीन.

सभापती महोदय, जेव्हा मूल्यवर्धित कर प्रणाली लागू करण्यात आली, तेव्हापासून पुढील सव्वा वर्षांच्या कालखंडात आपल्या राज्यातून वेगवेगळ्या सूचना आल्या. मुळात विक्रीकर कायद्यामध्ये ज्या प्रोव्हीजन्स होत्या, त्या मूल्यवर्धित कर कायद्यामध्ये राहून गेल्या, अशा सुधारणा आपण बहुतेककरून या बिलाच्या माध्यमातून आणत आहोत. काही सन्माननीय सदस्यांनी असाही प्रश्न विचारला की, एक महिना अधिवेशनाचा कालावधी शिल्लक असताना आपण यासंबंधीचा अध्यादेश आणण्याची काय आवश्यकता होती, याबाबत मी सांगू इच्छितो की, डिसेंबर 2000 पासून विक्रीकर विभागाकडे आलेल्या सूचना, प्रोफेशनल टॅक्सच्या बाबतीत आलेल्या सूचना, व्हॅटच्या बाबतीत आलेल्या सूचना, वर्क्स कॉन्ट्रॅक्ट ॲक्टच्याबाबतीत आलेल्या सूचना, लक्झरी टॅक्सच्या बाबतीत आलेल्या सूचना या संगळ्यांचा एकत्रित विचार करून यासंदर्भात सुधारणा करावयाच्या होत्या. तसेच याबाबतीत विधी व न्याय विभागाचेही मत विचारात घ्यावयाचे होते. त्यासाठीची प्रोसिजर 17-18 जूनपर्यंत गेलेली आहे व त्यानंतर माननीय राज्यपालांनी यावर 20 जूनला शिक्कामोर्तब केले आहे. त्यामुळे अध्यादेश 20 जूनला अस्तित्वात आला. या कायद्याच्या माध्यमातून करांच्या दरामध्ये फार मोठा बदल झालेला आहे, अशातला भाग नाही. मागच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात बजेटमध्ये बदल सुचविण्यात आले होते. त्यामध्ये वेगवेगळ्या क्षेत्रात बदललेले कर, स्टॅम ड्यूटीतील बदल, रजिस्ट्रेशनमध्ये करण्यात आलेले बदल, यासंबंधीचे वित्तीय विधेयक आणण्यात आले होते. परंतु त्यामध्ये जनरल सुधारणा करणे बाकी होते. त्यासाठी हे विधेयक याठिकाणी सभागृहासमोर मांडण्यात आले आहे.

सभापती महोदय, विशेषतः प्रकरण दोनमध्ये असे म्हटले आहे की, प्रोफेशनल टॅक्ससाठी वेगळा ट्रॅब्यूनल करण्यात आला नाही. सेल्स टॅक्स अस्तित्वात असताना जो ट्रॅब्यूनल होता त्याचाच उपयोग केला जात होता. परंतु आता व्हॅट लागू झाल्यामुळे या व्हॅटच्या संदर्भात दि.1 एप्रिल,2005 पासून यासंदर्भातील परिभाषेमध्ये आपण बदल करीत आहोत.

नंतर श्री.रोझेकर...

श्री.जयंत पाटील.....

सन्माननीय सदस्यांनी उल्लेख केला की, मागे जाण्याची गरज काय ? यामध्ये आपण केवळ परिभाषा बदलत आहोत. वॅट आला तेव्हापासून हे बदलण्याची गरज होती. सेल्स टॅक्स कायदा आस्तित्वात नाही, लागू होत नाही म्हणून त्या कायद्यातील काही परिभाषा बदलण्यासाठी रिडिफाईन करित आहोत. ज्या ज्या ठिकाणी सेल्स टॅक्स कायदा होता त्या ठिकाणी मुल्यवर्धीत कर कायदा रिप्लेस करित असतांना जो बदल करणे आवश्यक आहे तो या बीलाच्या माध्यमातून करित आहोत.

सभापती महोदय, या बीलाच्या माध्यमातून आपण प्रोफेशनल टॅक्समध्येही सुधारणा केली आहे. ती सुधारणा अशी आहे की, प्रोफेशनल टॅक्सची डिमांड केल्यानंतर त्यावर व्याज, शास्ती लावणे यासाठी डेफिनेशन नव्हती. ती डेफिनेशन करण्याचा आपण प्रयत्न केला आहे. उशिरा प्रोफेशनल टॅक्स भरल्यानंतर आणि डिमांड रेज केल्यानंतर दिले काऊंट करावा, अशी तरतूद या बीलामध्ये आहे.

सभापती महोदय, प्रकरण 2 मधील कलम 6, 7, 8 व 9 यानुसार मुंबई विक्रीकर कायद्यातील सुधारणा ज्या सन 1959 च्या कायद्यात होत्या त्या निरसित करून मुल्यवर्धीत कर कायदा अंमलात आणल्यामुळे ज्या सुधारणा आवश्यक आहेत त्या केलेल्या आहेत. विक्रीकर उपायुक्त या पदनामाऐवजी आता विक्रीकर सहआयुक्त अशा प्रकारे केवळ पदनामात बदल केलेला आहे.

सभापती महोदय, या बीलातील प्रकरण क्रमांक 3 मध्ये जी सुधारणा केलेली आहे त्याची पार्श्वभूमी अशी आहे की, गॉडफ्रे फिलिप्स इंडिया लिमिटेड यांच्यासंदर्भात सर्वोच्च न्यायालयाने निकाल दिला की, तंबाखू उत्पादन, सिगारेट, महागडे कापड यांना आपण लक्झरी टॅक्स लावत होतो, तो ऐशोराम सज्जेमध्ये बसू शकत नाही. त्या अनुषंगाने प्रकरण 3 मधील कलम 11, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 24 मध्ये सुधारणा आहेत.

सभापती महोदय, या बीलातील प्रकरण 4 अन्वये मोटार वाहन कायद्यात काही सुधारणा करित आहोत. सन्माननीय सदस्य, श्री.मधुकर सरपोतदार यांनी उल्लेख केला की, मुंबईमध्ये कर जास्त आहे. एखाद्या वाहनाची बेसिक प्राईस असेल त्या बेसिक प्राईसबरोबरच एक्साईज कॉस्ट, इन्शुरन्स कॉस्ट, ट्रान्स्पोर्ट कॉस्ट यावर देखील कर भरावा लागत होता. आता यामध्ये आपण

SRR/ MAP/ KGS/

श्री.जयंत पाटील.....

सुधारणा करीत आहेत. इन्शुरन्स कॉस्ट, ट्रान्स्पोर्ट कॉस्ट यावरील कर आपण काढून टाकीत आहेत. बेसिक कॉस्ट आणि एक्साईज कॉस्ट धरून जेव्हा वाहन बाहेर येते तेवढ्यावरच आता प्रवेश कराचे शुल्क आकारणार आहेत. त्यामुळे या करामध्ये सुधारणा होऊन सुसूत्रिकरण होणार आहे.

सभापती महोदय, दुसरी एक सुधारणा प्रकरण 4 मधील कलम 28, 29 व 31 अन्वये केलेली आहे. जर एखाद्या डिलरने वाहन परराज्यातून आयात केले असेल आणि त्यावर सेल्स टॅक्स भरला असेल तर एन्ट्री टॅक्स घेत नव्हतो. आता मुल्यवर्धीत कराची संकल्पना आहे, त्यानुसार बदल करीत आहेत. परराज्यातून वाहन आयात केले तर एन्ट्री टॅक्सही भरावा लागणार आहे.

यानंतर श्री.बोरले.....

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

4H-1

GRB/ KGS/ MAP/ प्रथम श्री.रोझेकर

19:15

श्री.जयंत पाटील

नंतर व्हॅल्यु अॅडेड टॅक्समधून त्याला क्रेडिट देण्याबाबतची सुधारणा आपण मूल्यवर्धित कर प्रणालीच्या माध्यमातून करीत आहोत. प्रकरण पाचमध्ये स्थानिक क्षेत्रांत मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम, 2002 मध्ये आपण ज्या सुधारणा करतो त्या मुंबई विक्रीकर अधिनियमाऐवजी व्हॅट आल्यामुळे सुधारणा करण्याची आवश्यकता होती. त्यातील कलम 35 मध्ये, निर्धारणेमध्ये अधिका-यांकडून झालेली चूक दुरुस्त करण्यासाठी पुर्ननिर्धारणेची तरतूद होती. आता वरिष्ठ अधिका-याला ती चूक दुरुस्त करण्याचे अधिकार आपण देत आहोत. आपण व्हॅटमध्ये रिव्ह्यूची ही तरतूद करीत आहोत. आता ती एन्ट्री टॅक्ससाठी देखील लागू होणार आहे. मूल्यवर्धित कर प्रणालीमध्ये खालच्या अधिका-याने चूक केली तर वरच्या अधिका-याला ती दुरुस्त करण्याचा अधिकार होता तशीच दुरुस्ती आपण स्थानिक क्षेत्रातील मालाच्या प्रवेशावरील कराच्यासंदर्भात करीत आहोत.

प्रकरण सहामध्ये, ब्रॅंडनेमची संज्ञा काय असावी हे पूर्वीच्या सेल्स टॅक्स अॅक्टमध्ये होते. मूल्यवर्धित कर प्रणालीमध्ये हा लॅक्युना राहिला होता. ब्रॅंडनेमच्या संज्ञेमध्ये संदिग्धता नसावी म्हणून आता आपण दुरुस्ती करीत आहोत.

त्याच बरोबर 37 (ख) मध्ये औषधांच्याबाबतीत व्यापा-याचे कर परताव्याचे दावे मंजूर करण्यासाठी अडचण येऊ नये म्हणून खरेदी किंमतीची कमाल किरकोळ किंमतीशी सांगड घालण्यासाठी आपण ही सुधारणा करीत आहोत.

त्याच बरोबर 37 (ग) मध्ये आपण सुधारणा करीत आहोत. एखाद्याने बिल्डींग बांधण्यास सुरुवात केली, फ्लॅट बुक करण्यास सुरुवात केली तर त्यावर टॅक्स अॅक्ट होत नव्हता. त्याच्यासमोर खरेदीदार नसल्यामुळे कार्यकंत्राटातील मालाचे हस्तांतरण कोठेही दिसत नव्हते. पूर्ण बिल्डींग उभी राहिली तरी त्यावर टॅक्स अॅक्ट होत नव्हता. यासंदर्भात कर्नाटक राज्यामध्ये एक केस दाखल झाली होती. सर्वोच्च न्यायालयाने यासंदर्भात निर्णय दिलेला आहे. यामध्ये ज्या सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत त्या महसुलासाठी पूरक आहेत. म्हणून आपण ही सुधारणा केलेली आहे. (अडथळा) समजा मी बिल्डींग बांधली. परंतु कोणालाही फ्लॅट सेल केला नाही.

...2/-

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

4H-2

GRB/ KGS/ MAP/ प्रथम श्री.रोझेकर

19:15

श्री.जयंत पाटील

सर्व ट्रान्झॅक्शन झालेले आहे. ॲडव्हान्स बुकींग झालेले आहे. त्यावर पूर्वी आपण टॅक्स लावत नव्हतो. कर्नाटक राज्यामध्ये अशी केस झालेली आहे. बुकींग केल्यानंतर टॅक्स ॲट्रॅक्ट होतो असा सुप्रीम कोर्टाने निकाल दिलेला आहे आणि तशी सुधारणा आपण यामध्ये करित आहोत.

डॉ.दीपक सावंत : सभापती महोदय, शेवटी त्या कस्टमरकडूनच टॅक्स घेणार काय ?

श्री.जयंत पाटील : सभापती महोदय, शेवटी टॅक्स हा भरावाच लागणार आहे. मी पूर्ण बिल्डींग बांधली आणि तुम्ही फ्लॅट बुक केला. माझी पूर्ण बिल्डींग बांधून झाल्यानंतर मी तुमच्याकडून सर्व पैसे घेतले. फायनल हॅन्डओव्हर करतांना जो टॅक्स लागतो, तो आपण ॲडव्हान्स घेत आहोत.

सभापती महोदय, विशेष आर्थिक क्षेत्राबद्दल या ठिकाणी विचार व्यक्त करण्यात आले. देशात 150 नवीन विशेष आर्थिक क्षेत्रे सुरु करावित, असे धोरण केंद्र शासनाने घेतलेले आहे. याचा उल्लेख मघाशी सन्माननीय सदस्य डॉ.दीपक सावंत यांनी केला. नवीन आर्थिक क्षेत्र निर्माण करण्याचे ठरविलेले आहे. विशेष आर्थिक क्षेत्रामध्ये तयार झालेला माल शंभर टक्के निर्यात होणार आहे. संपूर्ण देशामध्ये 150 विशेष आर्थिक क्षेत्रे तयार होत असतांना

यानंतर श्री.सुंबरे

श्री. जयंत पाटील

त्या आर्थिक क्षेत्राला वेगवेगळ्या करांच्या सवलती ज्या द्यावयाच्या आहेत त्या सवलती देत असताना आत जो माल जातो त्या कच्च्या मालावर प्रक्रिया करून तो माल निर्यातीसाठी आहे असे गृहीत धरून त्या निर्यातीवरवर आपल्याला कर लावता येत नाही. परंतु एसइझेडच्या बाबतीत केंद्र सरकारने जे धोरण स्वीकारले आहे त्या धोरणाला अनुषंगिक असेच बदल करण्याची आवश्यकता होती. आता मुंबई जवळ जे एसइझेड झाले त्यामध्ये सभापती महोदय, महाराष्ट्रातून कच्चा माल गेला आणि त्यावर प्रक्रिया करून तो माल निर्यात होत असेल आणि तसा तो 100 टक्के निर्यात व्हावा हे अभिप्रेत आहे. आजही कोणी निर्यात करीत असेल तर त्याला आपण कर लावत नाही. त्याप्रमाणे त्या क्षेत्रामध्ये जाणाऱ्या मालावर आपण कर लावणार नाही. परंतु आतील माणसाने तो माल, विमानाने वा अन्य कोणत्याही मार्गाने, बाहेर न पाठविते पुन्हा महाराष्ट्रातच पाठविला, विकला तर त्यावेळी त्याला सीमेच्या ठिकाणी त्यावर कर भरूनच तो माल आणावा लागेल. म्हणजे आपल्या महाराष्ट्रातील ग्राहकांमध्ये जर का तो माल विकत असेल तर त्याला तेवढा त्यावर स्थानिक कर भरावा लागेल. पण तो निर्यात करीत असेल तर त्यावेळेस इतर आर्थिक क्षेत्रातील कोणाच्याही मालापेक्षा आपला माल स्वस्त व्हावा म्हणून आपण त्यावर कोणत्याही प्रकारे कराचा बोजा असू नये आणि आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या स्पर्धेत तो टिकावा म्हणून सवलत देण्याची आवश्यकता होती म्हणून कर लावत नाही. विशेष आर्थिक क्षेत्र जे होते, जी मोठमोठी नावे आपण घेतली, त्यांची जरी ही आर्थिक क्षेत्रे असली तरी तेथे आज जी गुंतवणूक होणार आहे ती वैयक्तिक पातळीवर होणार आहे आणि ही माणसे तेथे इन्फ्रास्ट्रक्चर उभे करणार पण आतील प्लॉटस् ते उद्योगधंद्यांसाठी विकतील आणि तेथे नवीन गुंतवणूक होईल. त्यातून तेथे नव्याने एम्प्लॉयमेंट जनरेट होईल ही अपेक्षा आहे आणि महाराष्ट्रातील बराच व्यवसाय हा त्या विशेष आर्थिक क्षेत्राच्या सभोवतालचा यांना त्या विशेष आर्थिक क्षेत्रात माल विकून एक नवी संधी तयार होईल. म्हणजे आपल्या साधारण महाराष्ट्रातील विशेष आर्थिक क्षेत्रातील गुंतवणूक वाढेल पर्यायाने महाराष्ट्राचा बिझिनेस वाढेल ही त्यातील मूळ धारणा आहे. विशेष आर्थिक क्षेत्राबाबत माझे व्यक्तिगत मत असे आहे की, ज्या विशेष आर्थिक क्षेत्राच्या जवळ समुद्र असेल, पोर्ट जवळ असेल तेथील विशेष आर्थिक क्षेत्र जास्त यशस्वी होण्याची शक्यता आहे. लॅण्ड लॉक एरियात ही विशेष आर्थिक क्षेत्रे, विमानानेच मालाची आयात निर्यात केली किंवा त्या पॉईंट पासून निर्यातीचा प्रवासखर्च कमी असेल

..... 4आय 2 ...

श्री. जयंत पाटील

तरच अशी विशेष आर्थिक क्षेत्रे यशस्वी होतील. आज अनेकांनी उत्साहाने विशेष आर्थिक क्षेत्रे काढली आहेत त्यातील किती यशस्वी होतील, किंवा it is as good as MIDC. आपण अमरावतीला एमआयडीसी काढली आहे आणि माझ्याकडील एखादा एकर प्लॉट देखील विकला गेला नाही अशी कदाचित काही विशेष आर्थिक क्षेत्रांची परिस्थिती होईलही, कारण एवढ्या मोठ्या संख्येने विशेष आर्थिक क्षेत्रे निघाली तर असे होणे शक्य आहे. पण ज्यांच्याकडे पोर्ट आहे, ज्यांच्याकडे समुद्रातून माल निर्यात करण्याचा पॉईंट जवळ आहे, अशी विशेष आर्थिक क्षेत्रे वा देशातील समुद्राकाठच्या राज्यातील विशेष आर्थिक क्षेत्रे कदाचित यशस्वी होतील असे मला वाटते. सीआरझेडच्या आतच ही सारी आर्थिक क्षेत्रे आहेत. सीआरझेडच्या वर विशेष आर्थिक क्षेत्र येऊ शकत नाही. ...

कर्नल सुधीर सावंत : सभापती महोदय, आपण सांगितले की निर्यात होईल त्यावर कर लावणार नाही. परंतु अनेक आता जे अनेक मोठमोठे मॉल्स होत आहेत वा होणार आहेत तेथे हा माल विकला जाणार आहे, म्हणजे अर्थातच हा सारा माल एससीझेड मध्येच विकला जाणार आहे. आपण हे लक्षात घ्यावे की, या शॉपिंग मॉलमध्ये जी विक्री होणार आहे त्यावर आपण काही कर वगैरे लावणार आहात काय ? दुसरे म्हणजे आपण कमीत कमी बाहेर निर्यात करायला जाणार आहात तर त्यांना आपण काही तरी सवलत देणार आहात की नाही ? केंद्र सरकार त्यासाठी इतकी सवलत देते आहे तेव्हा राज्याला देखील त्यातून काही तरी मिळू दे, अशा तऱ्हेने आपण काही केले तर बरे होईल.

श्री. जयंत पाटील : सभापती महोदय, ही नवीन संकल्पना आहे त्यासंबंधात आपण नवी सुधारणा करित आहोत. एकदा हे एसइझेड तयार झाले की मग त्यात कोणी हॉटेल बांधत असेल, कोणी घरे बांधत असेल.... सन्माननीय सदस्य श्री.गडकरी यांना मी सांगू इच्छितो की, आपल्या मनात जे काही विचार आहेत त्यासंबंधातच मी बोलणार आहे, तरी कृपया मला आपण बोलू द्यावे. तर मी असे सांगत होतो की, एसइझेडच्या आत एखाद्याने हॉटेल बांधले, एखाद्याने व्यवसाय केला वा घरे बांधली किंवा त्याने तेथे निवासी प्रकल्प विकसित केले तर त्यावर कर आकारणी कशी करणार हा बहुधा सन्माननीय सदस्यांच्या मनातील प्रश्न असेल असे मला वाटते. सभापती महोदय, मी आपल्याला सांगू इच्छितो की, ज्याची निर्यात होणार आहे त्या निर्यातीवर आपण शून्य कर

..... 4आय 3 ...

श्री. जयंत पाटील

आकारतो. एसइझेड म्हणजे आणि त्याची सीमा आखून देतो आणि त्याच्या आतील भाग हा अॅज गुड अॅज परदेशात आहे म्हणजे आपल्या राज्याच्याच नाही तर देशाच्या सीमेबाहेर आहे अशी सिच्युएशन त्याला होणार आहे म्हणून त्यामध्ये जे बांधकाम होणार आहे, वा एकूण इन्फ्रास्ट्रक्चर होणार आहे .. आता आतमध्ये जे इन्फ्रास्ट्रक्चर उभे राहणार आहे ते आतील लोकांसाठी उपयोगी पडणार असेल तर त्यांना आपण काही सवलती देऊ करतो आहोत.

(यानंतर श्री. सरफरे 4जे 1...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री. जयंत पाटील...

तो आत राहून बाहेर सर्व्हिस करित असेल किंवा मघाशी माननीय सदस्य श्री. सावंत यांनी उल्लेख केला की, बाहेरचा माल आत गेल्यानंतर आतमधून बाहेर माल येत असेल तर या गोष्टी उद्या अनुभवातून पुढे येतील. कदाचित असे होईल की, आत सर्व माल गेल्यानंतर फिनिशड गूड्स होऊन येत आहे. तो सर्व माल परदेशात न जाता त्याचे स्मगलिंग होऊन बॉर्डर क्रॉस करून तो आत येत असल्याच्या घटना भविष्यकाळात अनुभवास आल्या तर आपल्याला बॉर्डर क्लब कराव्या लागतील. देशामधील अनेक स्पेशल इकॉनॉमीक झोनसाठी केंद्र सरकारने कायदा केला आहे, त्याच्याशी सुसंगत करप्रणाली आपण ठेवली नाहीतर आपल्या राज्यातील स्पेशल इकॉनॉमीक झोन कमी डेव्हलप होईल.

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, माझी एकच विनंती आहे की, माननीय सदस्य श्री. सावंत म्हणाले ते भयंकर आहे. आज रिलायन्सने जे सुरु केले आहे त्यामध्ये त्यांच्याकडे पहिल्या होत्या त्यापेक्षा अनेक मोठ्या जागा ताब्यात घेतल्या आहेत. मंत्रालयातून त्यांच्याकरिता दोन दिवसात, तीन दिवसात ऑर्डर निघते. त्यांच्याकरिता शासकीय यंत्रणा प्रभावीपणे निर्णय घेते. त्यांच्या सेवेमध्ये ते तत्पर आहेत. दुसरी गोष्ट अशी की, या क्षेत्रामध्ये हॉटेल किंवा मॉल्स टाकले जाणार आहेत. स्पेशल इकॉनॉमीक झोनबाबत केंद्र शासनाची अशी कल्पना होती की, त्याठिकाणी 100 टक्के निर्यात व्हावी. आपल्या राज्य सरकारच्या परवानगीने वारंवार मंत्रालयामध्ये बैठका घेऊन तुम्ही सर एका कंपनीला किती सवलती दिल्या, किती जी.आर. काढले, आणि सिडकोने आपली जमीन देतांना त्यांच्याबरोबर जॉईंट व्हेंचर केले हे सर्व आपण बघितले पाहिजे तर त्यामधून बऱ्याच गोष्टी समोर येतील.. कोणत्या आधारावर राज्य सरकारने त्यांना परवानग्या दिल्या आहेत? त्या किती भयंकर आहेत त्यावर स्वतंत्र चर्चा उपस्थित करावी लागेल. यामधून तुमच्या महसूलाला तुम्हाला मुकावे लागणार आहे. तेव्हा आपण ही बाब तपासणार आहात की नाही? आपले 100 टक्के स्पेशल इकॉनॉमीक झोन हे कागदावरच राहिले आहे. त्यांनी सिडकोकडून जमीन घेतली आहे याची आपल्याला कदाचित माहिती नसेल. परंतु त्यासाठी मंत्रालयामध्ये स्पेशल झोन तयार झाले आहे. त्यासाठी वारंवार बैठका होत आहेत. मंत्रालयातील सर्व खात्यांमध्ये समन्वय झालेला आहे, आणि पटापट ऑर्डर निघत आहेत. हे महालक्ष्मीदर्शन आहे. त्या दर्शनाचा योग तुमच्यापर्यंत आला आहे की नाही मला माहित नाही. परंतु सान्या भक्तगणांचे मंत्रालयाच्या सहाय्या मजल्यावर जोरदार दर्शन सुरु आहे. याचे वाईट परिणाम आपल्याला भोगावे लागणार आहेत.

श्री. जयंत पाटील : सभापती महोदय, याठिकाणी विकासाचे नवीन विचार मांडले तर त्यामधून हेत्वारोप होऊ शकतो. आपण उल्लेख केल्याप्रमाणे एखाद्या वस्तूची स्थानिक विक्री झाली असेल, हॉटेल काढले असेल त्यामध्ये लोकल कंझमशन झाले असेल तर त्यावर टॅक्स बसविणार आहोत. त्याला आपण एक्झम्प्ट करीत नाही. तेथून निर्यात होणाऱ्या वस्तूवर टॅक्स बसविणार आहे. स्थानिक मालाची विक्री आतल्या आत केली तर त्यावर टॅक्स बसणार आहे. त्यामुळे फक्त एक्सपोर्ट होणाऱ्या कर्मांडिटीज आहेत त्यावरील टॅक्स माफ होणार आहे. याठिकाणी सन्माननीय सदस्य श्री. रावते यांनी तहसिलदाराचे अधिकार, जिल्हाधिकाऱ्यांचे अधिकार उपायुक्तांना देण्याची प्रोफेशनल टॅक्समध्ये तरतूद आहे. पूर्वी तहसिलदार यांचेकडून रिकव्हरी करावयाची असेलतर ती लँड रेव्हिन्यू कोडमधून त्याची आपल्याला डिमांड काढावयास लागावयाची. त्यासंबंधीचे अधिकार प्रोफेशनल टॅक्सशी संबंधित असलेल्या अधिकाऱ्यांना देत आहोत. तेव्हा हा द्रविडी प्राणायाम बंद करून तोच रिकव्हरी ऑफिसर म्हणून राहिल. याठिकाणी माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते यांनी राज्याच्या महसूलासंबंधी उल्लेख केला. आणि असाही उल्लेख केला की, दिवसें दिवस महागाई वाढत आहे त्याप्रमाणे तुमचे उत्पन्न देखील वाढत आहे. ही आकडेवारी आपण समजून घेणे आवश्यक आहे. जसजशी महागाई वाढत आहे, त्याप्रमाणे निर्देशांकामध्ये वाढ होत असते आणि त्यामुळे राज्याच्या विक्रीकराचे उत्पन्न देखील वाढले पाहिजे. परंतु उपलब्ध आकडेवारी असे सांगते की, 2000-01 मध्ये राज्याचे विक्रीकराचे उत्पन्न 16 टक्क्यांनी वाढले. त्यावेळी महागाई निर्देशांक 7.16 टक्के होता. त्यावेळी 2002-03 मध्ये growth over the previous year 9.88 टक्के झाला होता.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

श्री.जयंत पाटील (पुढे सुरु...

त्यावेळी होलसेल प्राईस इंडेक्स 3.39 टक्के होता. सन 2003-2004 मध्ये महागाईची वाढ 5.46 टक्के होती. त्यावेळेला राज्याच्या विपरीताचे उत्पन्न 12.39 टक्के होते. सन 2004-2005 मध्ये महागाईची वाढ 6.48 टक्के झाली, त्यावेळेस राज्याच्या विपरीताचे उत्पन्न 21.21 टक्क्यांनी वाढले होते. सन 2005-2006 मध्ये महागाईची वाढ 5.9 टक्के होती, त्यावेळेला राज्याचे उत्पन्न साडे षेक टक्क्यापेक्षा जास्त वाढलेले होते. मला आपण विदेशीस आणवयाचे आहे, राज्याचे विपरीताचे उत्पन्न हे महागाई वाढली म्हणून उत्पन्न वाढले, हा प्रसमज समाजिक सदस्य डोक्यातून वळतील असा विश्वास आहे. त्याचबरोबर दुसरा महत्वाचा मुद्दा समाजिक सदस्य मेजर सुधीर सावंत यांनी मिलिटरीच्या पतीला विशेष सवलत देण्याची आवश्यकता असल्याचा मुद्दा उपस्थित केला. वर सरकारच्या डिफेंस एम्पॉवर समितीने मिलिटरी पतीला सवलत दिल्यामुळे जो वही राज्याचा लॉस होईल तो त्यांनी भरून दिला पाहिजे. डिफेंस समितीचेही त्यावेळेला मत होते की, पूर्वी राज्यांनी अशा सवलती दिलेल्या आहेत. समाजिक सदस्य श्री.सुधीर सावंत आणि राज्याच्या डिफेंसचे प्रमुख यांनी माझ्या मुअंमंत्र्यांची भेट घेऊन त्यांनी तशी विनंती केली होती. त्यावेळेस मी तेथे उपस्थित होतो. ज्याप्रमाणे इतर राज्ये त्यांना सवलत देतात, तशी सवलत देण्याच्या संबंधातील अधिांर राज्य सरकार आपल्याकडे घेतलेले आहेत. दिल्ली सरकारने सवलत दिली आहे, अय्य राज्यांनी सवलत दिलेली आहे, त्या सवलती कर आहेत, हे पाहून त्या इक्वेट कर महाराष्ट्रातील पतीला सवलत देण्याबाबत विचार केला जाईल. त्यामुळे समाजिक सदस्यांनी उपस्थित केलेला मुद्दा माझे झालेला आहे, याची त्यांनी नोंद घ्यावी. समाजिक नृमंत्री यांनीही मघाशी मला सुचविले की, पोलिसांच्या वसाहतीच्या ठिकाणी पती वडले तर पोलिसांना त्यांच्या कुटुंबामध्ये सवलत मिळू शकत, जीविकेवश्यक वस्तू सवलतीच्या दरात मिळू शकतील.तसा त्यांनी विचार करावा. पोलिसांना सवलतीच्या दरामध्ये वस्तू मिळवण्यासाठी आमचे सरकार किती जाऊ आहे, किती डायनमि आहे, हे यावरून लक्षात येईल.

श्री.पितीकडकी : सहकारी भांडारांना सवलत देण्याच्या संबंधात सांगिते.

श्री.जयंत पाटील : आपण सूचून केलेली आहे की, लमसम 1 टक्के टॅक्स बसवावा.

यानंतर श्री.बरवड.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धिपाठी नाही

श्री. जयंत पाटील

काही सहकारी भांडाराचे संशोधन केले. साडेबारा टक्क्याच्या ऐवजी तुम्हाला तुमच्या टर्नओव्हरवर एक टक्का लमसम टॅक्स लागला तर त्यांच्या एकंदर टर्नओव्हरचा एक टक्का हा त्यांच्या साडेबारा टक्के आणि चार टक्केच्या आयटेमपेक्षा जास्त होत होता. म्हणून त्याबाबतीत परत एकदा बैठक करण्याची आवश्यकता आहे. तशी बैठक करून याबाबतीत निर्णय करता येईल. सभापती महोदय, फिल्म इंडस्ट्री तसेच डायमंड इंडस्ट्रीच्या बाबतीत या ठिकाणी उल्लेख झाला. फिल्म इंडस्ट्रीमध्ये एक एक फिल्म 100-100 कोटी रुपयांची असते असा उल्लेख करण्यात आला किंवा डायमंड इंडस्ट्रीमध्ये देखील फार मोठ्या प्रमाणावर डायमंड येतात आणि निर्यात होतात असे सांगण्यात आले. जे डायमंड आयात होतात आणि निर्यात होतात ते सोडून स्थानिक ठिकाणच्या बाबतीत आपण त्यावर 1 टक्का कर बसविलेला आहे. त्या करामध्ये समानता असल्यामुळे आपल्याला डायमंड किंवा सोने यापासून बऱ्यापैकी उत्पन्न मिळत आहे. काळ्या पैशाच्या संदर्भात किंवा अनेक गोष्टींच्या संदर्भात विक्रीकर आणि पोलीस खाते या दोघांनी संयुक्तपणे धाडसाने काही गोष्टी केल्या पाहिजेत. काही एरियाज असे आहेत की, ज्या ठिकाणी विक्रीकर अधिकारी जाऊ शकत नाहीत. मुंबईमध्ये असे काही डिफिकल्ट एरियाज आहेत हे आपल्याला माहित आहेच. असा डिफिकल्ट एरिया ज्या ठिकाणी असेल त्या ठिकाणी पोलिसांचे प्रोटेक्शन किंवा पोलिसांचे इंटेलिजेंस तसेच विक्रीकर विभागाची इन्फॉर्मेशन हे एकत्रित करून एकत्रितपणे कारवाई करण्याची आवश्यकता आहे अशी सूचना या ठिकाणी सन्माननीय सदस्यांनी केली. मी माननीय गृहमंत्र्यांशी आताच याबाबतीत चर्चा केली. याबाबतीत दोन वेळा बैठका झालेल्या आहेत. अशा ज्या ठिकाणी जॉईन्ट फोर्सची गरज लागेल त्या ठिकाणी पोलीस खात्याचे काही ठराविक अधिकारी तसेच विक्रीकर विभागाचे काही ठराविक अधिकारी हे एकत्रितपणे अशी कारवाई करण्याच्या बाबतीत देखील पुढाकार घेतील. मघाशी बऱ्याच सन्माननीय सदस्यांनी उल्लेख केला की, काळ व्यवसाय करणारे किंवा अनअकाऊंटेड व्यवसाय करणारे लोक आहेत आणि त्या ठिकाणी आपला अॅक्सेस कमी असण्याची काही ठिकाणे सुध्दा मुंबई शहरामध्ये आहेत. असे काळे धंदे बाहेर निघण्यासाठी पोलीस विभागाचे पूर्ण सहकार्य घेऊन विक्रीकर विभाग पुढे कारवाई करील. शेवटी आपले उत्पन्न वाढविण्याबाबतची जी टोकाची कारवाई असेल ती करण्याची शासनाची भूमिका राहिल. सन्माननीय

RDB/ MAP/ KGS/

श्री. जयंत पाटील

सदस्य श्री. श्रीकांत जोशी यांनी 80 हजार कोटी रुपयांच्या टॅक्स बदलचा उल्लेख केला. मला आठवते की, मागच्या निवडणुकीच्या आधी विधानसभेचे सन्माननीय सदस्य श्री. तनपुरे यांनी हा विषय मांडला होता. त्यांनी असे सांगितले होते की, ज्यांनी राज्याकडून फार मोठ्या प्रमाणावर सवलती घेतल्या त्यांनी त्यांच्या इंडस्ट्रीज बंद केल्या आणि नवीन इंडस्ट्रीज उघडल्या किंवा काही लोकांनी विक्रीकराचा फायदा घेऊन नंतर इंडस्ट्रीज बंद केल्या. लोकलेखा समितीने देखील याबाबतीत संशोधन केलेले आहे असे सांगण्यात आले. हे खरे आहे की, या राज्यामध्ये आपण काही उद्योगांना विक्रीकरामध्ये सवलती दिल्या. त्या सवलती बऱ्याच इंडस्ट्रीजनी वापरल्या आणि सवलती वापरल्यानंतर सवलती मिळणे बंद झाल्यावर दोन तीन वर्षांनंतर हळूहळू त्या इंडस्ट्रीज बंद पडल्या किंवा त्यांनी त्या इंडस्ट्रीज बंद केल्या आणि दुसरीकडे जाऊन नवीन इंडस्ट्रीज सुरु केल्या. या सर्व विषयामध्ये लोकलेखा समितीसमोर जी माहिती आली आहे त्याचा उल्लेख वर्तमानपत्रामध्ये आला आहे. त्यासंदर्भात देखील विशेष अशी माहिती एकत्रित करून विक्रीकर विभागाचे, उद्योग विभागाचे आणि पोलीस विभागाचे खास अधिकारी एकत्रित करून त्यांचे जे काही निष्कर्ष निघालेले आहेत त्याची तपासणी करून याबाबतीत देखील पुढच्या सहा महिन्यामध्ये काय परिस्थिती आहे याबाबत एकदा पुन्हा आम्ही सभागृहाला माहिती अवगत करू. शेवटी लोकलेखा समितीसमोर जी वस्तुस्थिती आली ती अधिक विस्तृतपणाने कळणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्रामध्ये उद्योग येण्याच्या दृष्टीने इन्सेंटिव देण्याचा कार्यक्रम ज्यावेळेपासून सुरु झाला तेव्हापासूनचा हा फार जुना कार्यक्रम आहे. त्यामुळे यामध्ये सखोल असे संशोधन करावे लागेल असे मला वाटते. या ठिकाणी असाही उल्लेख करण्यात आला की, ॲग्रिकल्चर झोन किंवा वेगवेगळ्या कमोडिटीजचे झोन झाले पाहिजेत. खरे म्हणजे एसईझेड करणारे जे आहेत त्यामध्ये काही एसईझेड हे इलेक्ट्रॉनिक झोनसाठी करीत आहेत. काही ॲग्रोप्रोसेसिंगसाठी करीत असतील. त्यामध्ये एसईझेड करणारे कसे इन्फ्रॉस्ट्रक्चर उभे करीत आहेत ? कोणत्या कमोडिटीजसाठी उभे करीत आहेत ? हे पाहता आता कमोडिटीजवाईज इन्फ्रॉस्ट्रक्चर आता उभे राहावयास लागले आहेत. त्यामुळे सदस्यांचा जो मुद्दा आहे त्या मुद्दाला निश्चितपणे काही प्रमाणामध्ये न्याय मिळेल असे मला वाटते.

यानंतर श्री. शिगम ...

(श्री. जयंत पाटील पुढे सुरु...)

सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य प्रा. जोगेंद्र कवाडे यांनी मूल्यवर्धित कर प्रणालीमुळे राज्याचे उत्पन्न वाढले की कमी झाले अशी विचारणा केली. हे खरे आहे की मूल्यवर्धित कर प्रणालीमुळे आपल्या राज्यामध्ये जो सरसकट साडेसतरा टक्के कर होता तो कमी करून साडेबारा टक्क्यावर आणला. त्यामुळे टोटल इकॉनॉमिमध्ये आपणाला विक्रीकरापासून जे उत्पन्न मिळत होते ते सहाजिकच कमी झालेले आहे. मूल्यवर्धित कर प्रणालीमुळे टॅक्स कमी होणार हे अपेक्षित असल्यामुळे केन्द्र सरकारने भरपाई देण्याची भूमिका घेतली. पहिल्या वर्षी 100 टक्के नंतर 75 टक्के आणि त्यानंतर 50 टक्के अशा पध्दतीने ही भरपाई मिळणार आहे. या वर्षी विक्रीकरातील 75 टक्के उत्पन्न केन्द्र सरकार भरून देणार आहे. त्यामध्ये 25 टक्के गॅप पडतो. हा गॅप कसा भरून निघेल यासाठी आपण प्रयत्न करीत आहोत. कन्सट्रक्शनच्या संदर्भात कम्पोजिट टॅक्स 5 टक्के केलेला आहे आणि आदर कॉन्ट्रॅक्ट वर्क्स टॅक्स 8 टक्के केलेला आहे. खरेदीवर असलेल्या कराचा परतावा देखील आपल्याला मिळणार आहे. हॉटेल वरील लक्झरी टॅक्सच्या संदर्भात आपण तीन नंबर देत आहोत. एक नवीन नॉमेन्क्लेचर आपण करीत आहोत. त्यासाठी राज्यामध्ये एक मोठा ड्राईव्ह घेतलेला आहे. हॉटेल्सना नंबर देण्याची व्यवस्था केलेली असून त्याला चांगला प्रतिसाद मिळत आहे. या देशातील प्रत्येक राज्यामधील माणसाचा जो तीन नंबर असेल त्या नंबरवर ट्रान्झॅक्शन होईल. यासंदर्भात एम्पावर्ड कमिटीने एक सिस्टिम डेव्हलप करायला सांगितले आहे. देशात अशी एक सिस्टिम डेव्हलप होणार आहे की, जर महाराष्ट्रातील माल गुजरात राज्यामध्ये गेला किंवा मध्यप्रदेशात गेला तर ते ट्रॅन्झॅक्शन तीन नंबरवर होईल. अगोदर एका राज्यातील माल दुस-या राज्यामध्ये गेल्यानंतर त्याची पुन्हा विक्री होते की अन्य काय होते हे माहीत होत नव्हते. मधल्या काळामध्ये असे अनेक पदार्थ शेजारच्या राज्यामध्ये नेण्यात येत आहेत असे सांगितले जात होते परंतु प्रत्यक्षात ते तसे नेले जात नव्हते. आता देशातील सर्व राज्ये एकत्र येऊन एक संगणाचे जाळे निर्माण करणार आहेत. माल एका राज्यातून दुस-या राज्यामध्ये गेला तर तो माल रजिस्टर करण्याची व्यवस्था झालेली आहे की नाही हे या संगणकाच्या जाळ्यामुळे समजू शकेल. म्हणून हॉटेलवरील लक्झरी टॅक्सच्या संदर्भात आपण तीन नंबर देत आहोत आणि त्यामुळे हॉटेलच्याबाबतीत रजिस्ट्रेशन करावे लागत आहे.

..2..

(श्री. जयंत पाटील...)

सभापती महोदय, अनेक सन्माननीय सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्यांच्या बाबतीत मी थोडक्यात माहिती देण्याचा प्रयत्न करतो. व्हॅल्यू अॅडेड टॅक्स ज्या तारखेला आला त्या तारखेपासून आपण एण्ट्री टॅक्समध्ये बदल करीत आहोत. नाफथ्यावरील टॅक्स वाढवायला पाहिजे होता असे सन्माननीय सदस्यांनी सांगितले. 1 एप्रिल 2005 ला मूल्यवर्धक कर प्रणाली आली. एण्ट्री टॅक्स हा स्थानिक करापेक्षा जास्त असू शकत नाही. त्यामुळे मूल्यवर्धित कर प्रणालीमध्ये जे दर होते तेच दर एण्ट्रीटॅक्स म्हणून लावलेले आहेत.

...नंतर श्री. भोगले..

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.जयंत पाटील....

तेव्हापासून पूर्वलक्षी प्रभावाने तो लागू करण्याचे कारण असे की, तेव्हापासून आपल्याला लागू करण्याची आवश्यकता होती. मधल्या काळात राज्यामध्ये केंद्र सरकारने पेट्रोलचे दर वाढविण्याचे आवाहन केले, त्याला प्रतिसाद म्हणून आपण थोडासा टॅक्स कमी केला, ते नोटिफिकेशन निघणार आहे. एन्ट्री टॅक्सची आवश्यकता होती म्हणून ही सुधारणा करित आहोत. त्याचबरोबर मुंबई विक्रीकर कायद्यामध्ये मुळची सुधारणा होती. एक सुधारणा अशी आहे की, एमटीएनएल, बीएसएनएल या कंपन्या किंवा केंद्र सरकारच्या कंपन्या आणि इलेक्ट्रिकल बोर्ड वगैरे यांच्याकडून खरेदी केली जाते. आपण आपल्या कमॉडिटीजवर 12.5 टक्के टॅक्स घेत असल्यामुळे या कंपन्या शेजारच्या राज्यातून खरेदी करू लागल्या. एमएसईबीकडून खरेदी करताना परराज्यातील व्यापाऱ्यांकडून 4 टक्के सीएसटी दराने माल मिळू लागला. केंद्र सरकारच्या कंपन्या आणि इलेक्ट्रिकल बोर्ड यांच्याकडून स्थानिक पातळीवर खरेदी व्हावी यासाठी देखील आपण सुधारणा करित आहोत. पेट्रोलचा उल्लेख याठिकाणी करण्यात आला. वेगवेगळ्या ऑईल कंपन्यांचे ट्रान्झॅक्शन कसे होते? ही तरतूद मुंबई विक्रीकर कायद्यात 1985 पासून होती. ती आपण पुनरुज्जीवित करित आहोत. याबाबतीत इतर राज्यातही अशी तरतूद केली आहे. विशेषतः ज्या खाजगी कंपन्या आहेत, त्यांची नावे नोटिफाय करणार आहोत.

श्री.नितीन गडकरी : सेल्स टॅक्स आणि नंतर व्हॅट यामध्ये जी विसंगती आहे त्याकरीता जुन्या केसीस निकाली काढण्याची मी विनंती केली होती. त्यांनी एकरक्कमी कर भरण्याची योजना आखली तर यामध्ये राज्याला फार मोठा टॅक्स मिळणार आहे. अशी योजना तयार केली का?

श्री.जयंत पाटील : विक्रीकराच्या खाली जुन्या केसीसमध्ये टॅक्स भरपाई करणे, न करणे राहून गेले त्यासाठी जुन्या केसीस हॅण्डल करणे आणि व्हॅटच्या नव्या केसीस हॅण्डल करणे हे काम वाढल्यामुळे या बिलामध्ये एका ठिकाणी सुधारणा करून कालावधी वाढवून घेत आहोत. अशा फार मोठ्या केसीस आहेत. नव्या व्हॅट कायद्यामध्ये ही कन्सेप्ट स्वीकारली आहे की, 5 टक्के लोकांना डायरेक्ट असेस करावयाचे. त्याप्रमाणे जुन्या प्रकरणाबाबत अशा स्वरूपाची योजना आणून जुन्या केसीस कमी करण्याच्या दृष्टीकोनातून राज्य सरकारकडे प्रस्ताव विचाराधीन आहे, तो प्रस्ताव वित्त विभाग मंत्रिमंडळापुढे सादर करणार आहे.

..2..

श्री.मधुकर सरपोतदार : वनटाईम सेटलमेंटची कन्सेप्ट आणून जुन्या केसीस निकाली काढाव्यात.

श्री.जयंत पाटील : तशी सूचना अनेक स्तरावरून आली आहे. याचा अभ्यास चालू असून येत्या महिना-दीड महिन्यात किंवा त्यापूर्वीच मंत्रिमंडळापुढे जाण्याची शक्यता आहे. यादिकाणी हेही सांगितले पाहिजे की, बांधकाम कंत्राटदारांचा सध्या अस्तित्वात असणारा कर 8 टक्के, 5 टक्के आहे असे सांगितले. मघाशी मी याचे स्पष्टीकरण दिले आहे. याच्या तीन पध्दती आहेत. कार्यकंत्राटाची एकूण रक्कम वजा प्रत्यक्ष सेवा आकार वजा करावयाचा आणि शेष रक्कम, मूळची विक्रीची किंमत धरून त्यावर टॅक्स भरायचा. दुसरी पध्दत तशीच आहे. फक्त त्यात नियमाने ठरवून दिलेले सूत्र आहे, ते सूत्र अॅडॉप्ट केले तर त्याप्रमाणे टॅक्स भरायचा आणि तिसरी पध्दत ऐच्छिक आहे. एकूण कार्यकंत्राटाच्या रक्कमेवर 8 टक्के दराने आकारणी करायची. हा ऑप्शनल विषय आहे. 8 टक्के दर केला आहे तो 5 टक्के करण्याविषयी मोठ्या प्रमाणात मागणी आली. 8 टक्के कर भरण्याविषयी दोन पध्दती स्वीकारल्या जात होत्या.

(नंतर श्री.जुन्नरे...

श्री. जयंत पाटील

तो 8 टक्के ऐच्छिक असला तरी तो कोणीही स्वीकारीत नव्हते. सन 1992 ते 98 या काळात हा टॅक्स 1 टक्का होता, सन 1998-2000 मध्ये तो 2 टक्के झाला व नंतरच्या वर्षात तो 3,4,5 असा वाढत गेला. आता मुल्यावधीत कर 8 टक्के झालेला आहे. आता हा टॅक्स 5 टक्के करण्याच्या संदर्भात निर्णय घेतलेला आहे. मी या विषयावर माननीय उपसभापतींच्या आदेशा प्रमाणे आता जास्त काही बोलणार नाही. परंतु या बिलाच्या संदर्भात सन्माननीय सदस्यांनी चांगल्या प्रकारे अभ्यास करून या ठिकाणी मौलिक विचार मांडलेले आहेत. त्यांच्या सूचनांना उत्तरे दिली गेली नाहीत तर त्यांचा हेत्वरोप होण्याची शक्यता आहे. कदाचित मी सदनचा जास्त वेळ घेतला असेल, परंतु सन्माननीय सदस्यांच्या सूचनांना उत्तरे मिळाली पाहिजेत हा माझा त्यामागील उद्देश होता. या ठिकाणी सर्व सन्माननीय सदस्यांनी या बिलाच्या संदर्भात मौलिक सूचना केलेल्या आहेत. सन्माननीय सदस्यांनी केलेल्या सूचना या दुर्लक्षित करण्यासारख्या मुळीच नाहीत. या ठिकाणी आपण ज्या मार्गदर्शक सूचना केल्या त्याची अंमलबजावणी करण्याचा जरूर प्रयत्न करण्यात येईल. या बिलाच्या संदर्भातील माझे म्हणणे सन्माननीय सदस्यांनी शांतचित्ताने ऐकलेले आहेत त्यामुळे मी सर्वांचा आभारी आहे. राज्याचे उत्पन्न वाढविण्याच्या दृष्टीने जे काही सोर्सस आहेत त्यामध्ये मुल्यवधीत कर प्रणाली ही मेजर ठरलेली आहे. आपल्या राज्यात मुंबई सारखे शहर असतांना आपले उत्पन्न खरे म्हणजे अधिकाधिक वाढले पाहिजे. मुल्यवधीत कर प्रणालीमुळे आपल्या राज्याचे उत्पन्न अधिकाधिक वाढले पाहिजे यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न केले जातील व हे बिल सभागृहाने मंजूर करावे अशी विनंती करतो व माझे दोन शब्द पूर्ण करतो.

प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

उपसभापती : विधेयक विचारात घेण्यात आले आहे. आता मी विधेयक खंडशः सभागृहाला सादर करतो. शिफारशी करावयाच्या असल्यास सदस्यांनी त्या मांडाव्यात.

(खंड 2 ते 56, अनुसूची खंड 1, संपूर्ण शीर्षक व हुतुवाक्य हे एका पाठीमागून एक याप्रमाणे विचारात घेण्यात आले. त्यांच्या बाबतीत कोणतीही शिफारस करण्यात आली नाही.)

उपसभापती : ज्याअर्थी, परिषदेस कोणतीही शिफारस करावयाची नाही, त्याअर्थी, परिषदेला कोणतीही शिफारस करावयाची नाही अशा शिफारशींसह हे विधेयक विधानसभेकडे परत पाठविण्यात येईल.

...2

पृ.शी./मु.शी.: अतिरेक्यांचा माननीय सदस्य श्री.

अब्दुल सत्तार यांच्या आमदार निवासातील सदनिकेशी

जोडण्याचा केलेला प्रयत्न यासंबंधी श्री. अब्दुल सत्तार नबी

यांचे वैयक्तिक स्पष्टीकरण.

श्री. अब्दुल सत्तार नबी (औरंगाबाद तथा जालना स्थानिक प्राधिकारी संस्था) : सभापती महोदय, मी आपल्या अनुमतीने पुढील वैयक्तिक स्पष्टीकरण करित आहे.

विधान परिषद नियम 47 अन्वये सन्माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते यांनी सभागृहात,...

यानंतर श्री. अजित...

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नही

(सभापतीस्थानी माननीय सभापती)

श्री.दिवाकर रावते : सभापती महोदय, माझा हरकतीचा मुद्दा आहे. याठिकाणी सन्माननीय सदस्य जे सांगत आहे ती चुकीची पध्दत आहे. या सदनामध्ये मी कोणावरही आरोप केलेला नाही. आरोपाचा आणि माझा संबंध नाही. मी सन्माननीय सदस्य श्री.अब्दुल सत्तार यांचे संदर्भात एवढेच म्हणालो होतो की, वर्तमानपत्रात अमूक अमूक बातमी आली होती. माझे दोन सहकारी त्यामध्ये नसतील तर त्यांना निर्दोष करावे अशाप्रकारचे मी वक्तव्य केले होते.

श्री.अब्दुल सत्तार नबी : सभापती महोदय, माझ्या नावाचा उल्लेख झाला म्हणून मी वैयक्तिक स्पष्टीकरण करित आहे.

सभापती : सभागृहात सन्माननीय सदस्यांच्या नावाचा उल्लेख झाला म्हणून ते नियम 47 अन्वये वैयक्तिक स्पष्टीकरण करित आहेत.

श्री.अब्दुल सत्तार नबी : सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते जे या सभागृहाचे सदस्य आहेत. त्यांनी दिनांक 4 जुलै, 2006 रोजी औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला की, महाराष्ट्रापुढे दहशतवादाचे आव्हान अशा दैनिक महाराष्ट्र टाईम्स वर्तमानपत्रातील आलेल्या बातमीचा संदर्भ देऊन अतिरेकी स्फोटके बाळगून आमदार निवासात येऊन गेले होते. पोलीस सावधानतेने तपासणी करित आहेत. अब्दुल सत्तार अब्दुल नबी, वि.प.स. व श्री.रशिद शेख, वि.स.स. तसेच श्रीमती फौजिया खान, वि.प.स. या तिघांच्या आमदार निवासातील निवासस्थानी अतिरेकी गेले होते का ? याचा तपास पोलीस करित आहेत. असा सभागृहात आरोप करून दहशतवाद्यांना आमदारांचे सहाय्य मिळत नसेल तर ती अतिशय गंभीर बाब आहे याबाबतीत कोणताच खुलासा करण्यात आलेला नाही.

श्री.मधुकर सरपोतदार : सभापती महोदय, माझा हरकतीचा मुद्दा आहे. वर्तमानपत्रात जी बातमी छापून आली त्याचा उल्लेख सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते यांनी केला होता. त्यामुळे सन्माननीय सदस्यांनी येथे खुलासा करण्याऐवजी ज्या वर्तमानपत्रात ही बातमी छापून आली त्या वर्तमानपत्रात करणे आवश्यक आहे.

सभापती : मी सन्माननीय सदस्यांना सांगू इच्छितो की, या सभागृहात त्यांच्या नावाचा उल्लेख झालेला आहे. त्या अनुषंगाने त्यांनी माझ्याकडे नियम 47 अन्वये वैयक्तिक स्पष्टीकरण करण्याची परवानगी मागितली. मी त्यांना स्पष्टीकरण करण्याची परवानगी दिलेली आहे.

श्री.अब्दुल सत्तार नबी : सभापती महोदय, माझ्यावर आरोप करताना मला म.वि.प. नियम 35 अन्वये पूर्वसूचना देणे आवश्यक होते. आपण या संदर्भात सभागृहात तसा उल्लेख केलेला आहे.

या प्रकरणी मी खालीलप्रमाणे वैयक्तिक स्पष्टीकरण करित आहे.

सभापती महोदय, आमदार निवासातील अतिरेक्यांचा माझ्या निवासाशी संबंध जोडण्याचा प्रयत्न अत्यंत दुःखदायक असून हे निराधार आरोप माझ्यावर करण्यात आलेले आहेत. देशद्रोही व अतिरेकी कोणत्याही जातीचे असले तरीही त्याचा आम्ही नेहमीच निषेध करतो असे असताना सुध्दा एका वर्तमानपत्रामध्ये दैनिक महाराष्ट्र टाईम्समध्ये ही बातमी आली. हे वर्तमानपत्र ग्रामीण भागामध्ये येत नाही, म्हणून मला याची माहिती मिळाली नाही. त्याकरिता या वर्तमानपत्रामध्ये तसा खुलासा करता आला नाही व श्री.दिवाकर रावते, वि.प.स. यांनी जे अतिरेकी आमदार निवासामध्ये थांबले असे या सभागृहात सांगितल्याप्रमाणे ते अतिरेकी किंवा अशाप्रकारे कृती करणारी व्यक्ती माझ्या आमदार निवासातील सदनिकेमध्ये थांबलेली नाही. माझ्याकडे दोन सदनिका आहेत. एकामध्ये मी स्वतः राहतो व दुसऱ्या सदनिकेमध्ये माझे स्वीय सहाय्यक श्री.शकील पटेल व श्री.वाघ पाटील हे राहतात. माझ्या मतदार संघातील नगरसेवक, जिल्हापरिषद सदस्य किंवा नगरपरिषद अध्यक्ष व इतर कार्यकर्ते पत्र घेऊन राहतात ते ही माझे स्वीय सहाय्यक जोपर्यंत मला विचारात नाहीत किंवा माझे पत्र घेत नाहीत त्याशिवाय सदनिकेत थांबता किंवा राहता येत नाही. सदनिकेचा सर्व रेकॉर्ड स्वीय सहाय्यकांकडे राहतो व अशी कोणतीही संशयास्पद व्यक्ती माझ्या सदनिकेत राहत नाही. उक्त गंभीर बाबीकरिता मी सदर खुलासा करित आहे.

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

4P-3

AJIT/ MHM/ KGS/ MAP/ SBT/

19:55

श्री.पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, आता रात्रीचे 8.00 वाजले आहेत. आपण सकाळी 10.00 वाजल्यापासून कामकाज करीत आहोत. तेव्हा माझी आपणास विनंती आहे की, आपण उर्वरित कामकाज उद्या सकाळी घ्यावे.

यानंतर श्री.पुरी....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

श्री.पांडुरंग फुंडकर...

उद्या सकाळी विशेष बैठकीमध्ये अंतिम आठवडा प्रस्तावावर चर्चा घ्यावी व विधेयके नियमित बैठकीमध्ये घ्यावीत.

सभापती : आपण सकाळी 10.00 वाजल्यापासून बसलो आहोत, ही वस्तुस्थिती आहे. आजच्या कामकाजपत्रिकेवरील आणखी काही कामकाज पूर्ण करता येऊ शकेल का ते आपण पाहू. कारण, उद्या अधिवेशनाचा शेवटचा दिवस आहे.

श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी : सभापती महोदय, मला याठिकाणी विनंती करावयाची आहे की, कोकणाचा प्रस्ताव या सभागृहामध्ये मागे 2-3 वेळा येऊन गेलेला आहे. मागच्या अधिवेशनातही तो आला होता. सदरचा प्रस्ताव घेण्याच्या दृष्टीने कामकाज सल्लागार समितीमध्ये चर्चा होऊन त्यावर चर्चा होण्याच्या दृष्टीने विशिष्ट दिवसही ठरला होता, परंतु दुर्दैवाने 2-3 दिवशी सभागृहाचे कामकाज होण्याच्या दृष्टीने अडचणी आल्या. त्यामुळे याबाबतीत माझी विनंती आहे की, कोकणाच्या प्रस्तावावर आज चर्चा होणे शक्य नसेल तर आपण हा प्रस्ताव उद्या घ्यावा. प्रश्नोत्तराचा तास सोडून उर्वरित कामकाज न घेता या महत्वाच्या प्रस्तावावर आपण चर्चा करावी. विधेयके मांडावयाची असतील तर ती मांडावीत, त्यानंतर या प्रस्तावावर चर्चा करावी.

श्री.नितीन गडकरी : सभापती महोदय, अंतिम आठवडा प्रस्ताव हा विरोधी पक्षाचा प्रिव्हीलेज आहे. माझी विनंती आहे की, उद्या सकाळी अंतिम आठवडा प्रस्ताव घ्यावा. कोकणाचा प्रस्ताव पुढील अधिवेशनातही घेतला तरी चालेल किंवा तो उद्याही घ्यावा, त्यास आमची हरकत नाही.

श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी : सभापती महोदय, याठिकाणी कोकणाचाही प्रस्ताव महत्वाचा आहे.

सभापती : दोन्ही प्रस्ताव महत्वाचे आहेत.

श्री.आर.आर.पाटील : सभापती महोदय, या दोन्ही प्रस्तावावरील चर्चा उद्या घेण्यास आमची काहीही हरकत नाही. माननीय सामाजिक न्याय मंत्री यांचे जादूटोणा आणि अनिष्ट व अघोरी प्रथा यांचे समूळ उच्चाटण विधेयक आहे, ते त्यांना आज फक्त मांडू द्यावे. त्यावर चर्चा उद्या करावी. त्यांना आता फक्त विधेयक मांडू द्यावे.

(विरोधी पक्षातील काही सन्माननीय सदस्य एकदम बोलण्याचा प्रयत्न करतात.)

..2....

सभापती : विधेयक मांडू देण्यास काही हरकत नसावी, असे मला वाटते.

(विरोधी पक्षातील काही सन्माननीय सदस्य एकदम बोलण्याचा प्रयत्न करतात.)

श्री.आर.आर.पाटील : मंत्री महोदयांना आता फक्त विधेयक मांडू द्यावे, त्यावर सविस्तर चर्चा उद्या करावी.

सभापती : या बिलावर माननीय रावते साहेबांनी हरकत घेतली असून त्यांना त्यावर बोलावयाचे आहे. त्यामुळे याठिकाणी बिल मांडून काही उपयोग होणार नाही, असे मला वाटते.

श्री.आर.आर.पाटील : सभापती महोदय, त्यांना फक्त आता बिल मांडू द्यावे. बिलावर सविस्तर चर्चा उद्या घेता येईल.

सभापती : ठीक आहे. आता फक्त बिल मांडण्यास काही हरकत नाही. या बिलाच्या बाबतीत सन्माननीय सदस्यांना जी शंका वाटते, त्याबाबत उद्या चर्चा करता येईल.

नंतर श्री.रोझेकर....

असुधारित प्रत / प्रसिद्ध प्रत

श्री.नितीन गडकरी : सभापती महोदय, माझी अशी विनंती आहे की, सन्माननीय सदस्य, श्री.दिवाकर रावते यांनी बील मांडण्यालाच हरकत घेतली आहे. सभागृहाचे कामकाज सकाळी 10 वाजता सुरु झालेले आहेत आणि आता 8 वाजून 5 मिनिटे झाली आहेत. म्हणजे जवळ जवळ 10 तास कामकाज झालेले आहे. मिनिमम वेजेस अॅक्टप्रमाणे जे मजूर काम करतात त्यांना किती वेजेस असतात ?

श्री.जयंत पाटील : सभापती महोदय, आपला देश पुढे जायचा असेल तर आपल्याला जास्त वेळ बसून काम करावे लागेल. हवे तर आपण ओव्हर टाईमची व्यवस्था करू. उद्या अधिवेशनाचा शेवटचा दिवस आहे. सन्माननीय सदस्य, श्री.गडकरी हे जेव्हा विरोधी पक्षनेते होते त्यावेळी आपण रात्र-रात्र बसून कामकाज केले आहे. आता सन्माननीय विरोधी पक्षनेते श्री.पांडुरंग फुंडकर यांच्याही काळात रात्र-रात्रभर बसून काम केल्याचे श्रेय त्यांना मिळू द्यावे.

सभापती : माझे असे मत आहे की, सन्माननीय मंत्रीमहोदयांना बील मांडू द्यावे आणि त्यावर सन्माननीय सदस्य, श्री.दिवाकर रावते यांचे जे कॅम्पिटन्ससंबंधी भाष्य आहे ते उद्या होईल. परंतु, बील मांडल्याशिवाय सन्माननीय सदस्यांना हरकत घेता येणार नाही. त्याशिवाय तुमचे ऑब्जेक्शन पुढे येणार नाही.

श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य, श्री.दिवाकर रावते आणि सन्माननीय सदस्य, श्री.मधुकर सरपोतदार यांना यासंदर्भात जी भूमिका घ्यावयाची असेल ती घेण्याचा त्यांना अधिकार आहे. परंतु, प्रथम सन्माननीय मंत्रीमहोदयांना बील मांडू द्यावे. बील मांडले जात नाही तोपर्यंत ते कशासंदर्भात बोलू इच्छितात हे सभागृहाला समजणार नाही.

श्री.दिवाकर रावते : सभापती महोदय, मी आपल्याला सांगू इच्छितो की, एखाद्या बीलासंदर्भात जर घटनात्मक बाब असेल तर ती सभागृहाच्या लक्षात आणून देण्याचा सन्माननीय सदस्यांना पूर्ण अधिकार असतो. त्यानंतर ते बील इंट्रोड्युस होते. घटनात्मक मुद्दा नसेल असे माननीय सभापतींना वाटले तर बील मांडण्यास ते परवानगी देतात.

श्री.नितीन गडकरी : सभापती महोदय, एखादे बील मांडत असतांना जर ते बील मांडण्यामध्ये काही कायदेशीर अडचणी असतील तर ते बील मांडू नये अशा प्रकारची हरकत सन्माननीय सदस्य घेऊ शकतात. त्याप्रमाणे सन्माननीय सदस्य, श्री.दिवाकर रावते यांनी

..2.....

SRR/ SBT/ MHM/

श्री.नितीन गडकरी.....

आपल्याकडे पत्रही पाठविले आहे. त्यांनी उपस्थित केलेली हरकत योग्य असेल तर ती स्वीकारा नाही तर ती आपण फेटाळू शकता.

सभापती : जोपर्यन्त प्रस्ताव किंवा एखादे बिल मांडले जात नाही तोपर्यन्त सन्माननीय सदस्य कोणत्या पध्दतीने त्यावर विचार मांडणार आहेत, ऑब्जेक्शन घेणार आहेत, कॉम्पिटन्सबद्दल भाष्य करणार आहेत हे ठरविता येणार नाही. त्याशिवाय आपण पुढे जाऊ शकत नाही. एकदा बिल मांडल्यानंतर सन्माननीय सदस्य आपले भाष्य करू शकतात, हरकत घेऊ शकतात.

यानंतर श्री.बोरले.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी आहे

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

4S-1

GRB/ MHM/ SBT/ प्रथम श्री.रोझेकर

20:10

श्री.दिवाकर रावते : सभापती महोदय, आमच्या हातामध्ये ऑर्डर ऑफ द डे आहे. आपण मला बोलण्याची परवानगी दिलेली आहे.

श्री.जयंत पाटील : सभापती महोदय, माझा पॉईंट ऑफ प्रोसिजर आहे. माझा पॉईंट ऑफ प्रोसिजर असा आहे की, सभागृहासमोर आता कोणतेही कामकाज नाही. सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते साहेबांना बील इंड्रोडयूस झाल्यानंतर त्यावर बोलता येईल.

श्री.दिवाकर रावते : सभापती महोदय, आमच्याकडे ऑर्डर ऑफ द डे आहे. माननीय मंत्री महोदय श्री.जयंत पाटील मी तुमच्या माहितीसाठी सांगतो की,

सभापती : ज्यावेळी शासकीय विधेयक मांडावयाचे असते त्यावेळी मंत्री महोदय विधेयक मांडण्यासाठी परवानगी मागतात आणि त्यानंतर कॉम्पिटन्समध्ये आहे किंवा नाही हे बघून आपण पुढे जाऊ. मंत्री महोदयांना विधेयक मांडू द्यावे.

...2/-

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

4S-2

GRB/ MHM/ SBT/

प्रथम श्री.रोझेकर

20:10

पृ.शी.: जादूटोणा आणि अनिष्ट व अघोरी प्रथा यांचे समूळ उच्चाटण विधेयक.

L. A. BILL NO. LXXXIX OF 2005.

(A BILL TO BRING SOCIAL AWAKENING AND AWARENESS IN THE SOCIETY AND TO CREATE A HEALTHY AND SAFE SOCIAL ENVIRONMENT WITH A VIEW TO PROTECT THE COMMON PEOPLE IN THE SOCIETY AGAINST THE EVIL AND AGHORI PRACTICES AND CUSTOMS THRIVING, ON IGNORANCE, AND TO COMBAT AND ERADICATE THE EVIL AND SINISTER PRACTICES AND AGHORI PRACTICES BORN OUT OF BELIEFS PROPAGATED IN THE NAME OF SOME SO CALLED DIVINE OR SUPERNATURAL OR MAGICAL POWERS OR EVIL SPIRITS COMMONLY KNOWN AS BLACK MAGIC BY QUACKS AND CONMEN WITH SINISTER MOTIVE OF EXPLOITING AND HARMING MENTALLY, PHYSICALLY AND FINANCIALLY THE COMMON PEOPLE IN THE SOCIETY AND THEREBY DESTROYING THE VERY SOCIAL FIBRE OF THE SOCIETY; AND FOR MATTERS CONNECTED THEREWITH AND INCIDENTAL THERETO.)

श्री.चंद्रकांत हंडोरे (सामाजिक न्यायमंत्री) : सभापती महोदय, विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे, मी आपल्या अनुमतीने सन 2005 चे वि.स.वि. क्रमांक 89- अंधविश्वास आणि अज्ञानावर पोसल्या जाणा-या अनिष्ट व दुष्ट प्रथांपासून समाजातील सर्वसामान्य लोकांचे संरक्षण करण्याच्या दृष्टीने, तसेच समाजातील सर्वसामान्य लोकांचे मानसिक, शारीरिक व आर्थिक शोषण करून त्यांचे नुकसान करण्याच्या, व त्याद्वारे समाजाची घडी विस्कटून टाकण्याच्या दुष्ट हेतूने वैदू व भोंदूबाबा यांनी सर्वसामान्यतः जादूटोणा म्हणून ओळखल्या जाणा-या तथाकथित अतींद्रिय किंवा अतिमानुष शक्ती किंवा चमत्कार करून भूतपिशाच्य यांच्या नावाने जनमानसात रुजवलेल्या अंध विश्वासापोटी निर्माण होणा-या अनिष्ट व दुष्ट प्रथांचा व अघोरी रुढींचा मुकाबला करून त्याचे समूळ उच्चाटन करण्याच्या दृष्टीने यासंबंधात समाजामध्ये जागृती व जाणीव निर्माण करण्याकरिता तसेच निकोप व सुरक्षित वातावरण निर्माण करण्याकरिता, आणि तदानुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करण्याकरिता विधेयक मांडतो.

सभापती : विधेयक मांडण्यात आले आहे.

...3/-

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी न्नाही)

4S-3

GRB/ MHM/ SBT/

प्रथम श्री.रोझेकर

20:10

श्री.पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, मंत्री महोदयांनी विधेयक मांडलेले आहे. आता 8.00 वाजलेले आहेत. सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते साहेब दोन तास बोलणार आहेत.

श्री.जयंत प्र.पाटील : सभापती महोदय, मंत्री महोदयांनी विधेयक मांडलेले आहे. आता आपण या विधेयकावर चर्चा करू.

श्री.दिवाकर रावते : सभापती महोदय, मंत्री महोदय सभागृहामध्ये विधेयक मांडू इच्छित आहेत. जी परवानगी मागितली जात आहे ती घटनेला धरून नाही. ती घटनेच्या अनेक बाबींचे उल्लंघन करणारी आहे. घटनात्मक बाबी आपल्या निदर्शनास आणण्याचा मी प्रयत्न करणार आहे.

श्री.चंद्रकांत हंडोरे : सभापती महोदय, घटनात्मक आहे किंवा नाही ते आपण उद्या बघू.

श्री.दिवाकर रावते : सभापती महोदय, उद्या बघू असे मंत्री महोदय सांगत आहेत. मी माझे ऑर्ग्युमेंट सुरु करण्यास तयार आहे.

यानंतर श्री.सुंबरे

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, माझी आपल्याला विनंती आहे की, आता रात्रीचे 8.15 वाजले आहेत. आताच माननीय मंत्री महोदयांनी हे विधेयक मांडण्यासाठी आपल्याकडे परवानगी मागितली आहे, त्यावर हरकत घेण्याच्या दृष्टीने सन्माननीय सदस्य श्री.रावते हे उभे राहिले आहेत. तेव्हा मला असे वाटते की, आता हे कामकाज येथेच आपण थांबवावे आणि उद्या पुढे सुरू करावे.

सभापती : सन्माननीय सदस्य श्री.गडकरी यांना मी सांगू इच्छितो की, आपल्या बोलण्यावरून असे दिसते आहे की, आपण सकाळी 10.00 वाजल्यापासून कामाला सुरुवात केली आहे आणि त्यामुळेच आता अधिक काळ बसणे अवघड जात आहे. मला त्याची कल्पना आहे. पण हे विधेयक पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने आपल्याला बसता आले तर बसावे असे सत्तारूढ बाकांवरील सदस्यांचे म्हणणे आहे. ...

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, तसे होणे कठीण आहे. कारण या विधेयकावर अनेकांना बोलावयाचे आहे आणि त्या बोलण्यासही वेळेचे बंधन असणार नाही.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, आपण वाटल्यास उद्या या विधेयकावर चर्चा करावी. सन्माननीय सदस्य श्री.रावते हे बोलण्यास उभे राहिलेच आहेत, तेव्हा ते 'ऑन लेग' राहतील. तरी आता सभागृहाचे कामकाज आपण येथेच थांबवावे अशी माझी आपणास विनंती आहे.

सभापती : सन्माननीय सदस्य श्री. रावते यांना बोलण्यास मी परवानगी दिली आहे. ...

श्री. चंद्रकांत हांडोरे : सभापती महोदय, मी विधेयक मांडलेले आहे ...

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय, मी माननीय मंत्री महोदयांना सांगू इच्छितो की, त्यांनी अजून विधेयक मांडलेले नाही तर केवळ ते मांडण्यासाठी सभागृहाची परवानगी मागितलेली आहे.

श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी : सभापती महोदय, माझा हरकतीचा मुद्दा आहे. ...

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, अशा प्रकारे एक हरकतीचा मुद्दा सुरू असताना दुसरा हरकतीचा मुद्दा उपस्थित करता येऊ शकत नाही. त्यासाठी पहिला हरकतीचा मुद्दा संपला पाहिजे..... आमच्या वकील मित्रांना मी सांगू इच्छितो ...

..... 4टी 2 ...

सभापती : सन्माननीय सदस्य श्री.गडकरी आणि श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी, आपणा दोघांनाही हे माहीत आहे की, माननीय मंत्री महोदयांनी हे विधेयक सभागृहात मांडण्यासाठी परवानगी मागितली आहे. त्यावेळेस सन्माननीय सदस्य श्री.रावते यांची अशी इच्छा होती की, या विधेयकाच्या अनुषंगाने त्यांना काही घटनात्मक तरतुदी येथे विषद करावयाच्या ...

श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी : सभापती महोदय, आमच्या मित्रांना मी सांगू इच्छितो की, विधेयकाच्या चार स्टेजेस असतात त्याप्रमाणे पहिली स्टेज विधेयक मांडण्याची आहे ती मंत्री महोदयांनी पूर्ण केली आहे ...

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय, या सदनमध्ये आपण पीठासीन अधिकारी म्हणून आहात आणि असे असताना, पीठासीन अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या निर्णयाला आव्हान देणे हे बरोबर नाही, ते असंस्कृत ठरते ...

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, माझा हरकतीचा मुद्दा आहे. माननीय मंत्री महोदयांनी हे विधेयक सभागृहामध्ये मांडण्याची परवानगी आपल्याकडे मागितली आहे. त्यापूर्वीच या विधेयकाला आमची हरकत आहे, घटनात्मक तरतुदीच्या विरोधात हे विधेयक आहे असे सन्माननीय सदस्य श्री.दिवाकर रावते यांनी अगोदरच आपल्याला सांगितले आहे आणि त्या घटनात्मक तरतुदी काय आहेत, विधेयकाला हरकत का आहे वगैरे सांगण्यासाठी सन्माननीय सदस्य श्री.रावते उभे आहेत आणि आपण त्यांना त्यासाठी परवानगी दिली आहे. म्हणजेच त्यांचा हरकतीचा मुद्दा पूर्ण होईपर्यंत दुसरा हरकतीचा मुद्दा येऊ शकत नाही. सन्माननीय सदस्य श्री.गुरुनाथ कुलकर्णी यांना मी हेच सांगत होतो. तेव्हा आपण प्रथमतः सन्माननीय सदस्य श्री.रावते यांना बोलण्याची परवानगी दिलेलीच आहे तर त्यांना बोलू द्यात आणि त्यानंतर सन्माननीय सदस्य श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी आणि अन्य कोणाला हरकतीचा मुद्दा मांडावयाचा असल्यास त्यांना संधी द्यावी.

सभापती : मी सन्माननीय सदस्य श्री.रावते यांना हरकतीच्या मुद्यावर बोलण्यास परवानगी दिली आहे. त्यानंतर मी सन्माननीय सदस्य श्री.कुलकर्णी यांना बोलण्यासाठी जरूर परवानगी देईन. मात्र सन्माननीय सदस्य श्री.रावते यांना आपल्या हरकतीच्या मुद्यावर त्या मर्यादेतच बोलता येईल हे लक्षात घ्यावे.

..... 4टी 3 ...

श्री. जयंत पाटील : सभापती महोदय, सन्माननीय सदस्य श्री.रावते यांनी हरकतीचा मुद्दा जरूर मांडावा पण तो त्या मर्यादेतच, त्यांनी त्या अनुषंगाने भाषण करू नये एवढेच.

सभापती : मी त्यांना तसे सांगितलेच आहे, आणि तसे सविस्तर भाषण करण्याची मी त्यांना परवानगी देणार नाही.

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय, मी कायदेशीर मुद्दे मांडण्यासाठी आपल्याकडे अगोदरच परवानगी मागितली आहे. त्यावेळी मी असेही म्हणाला होतो की, हे विधेयक येथे इंटरोड्यूस करण्यापूर्वीच मला त्या संबंधात घटनात्मक मुद्दे मांडावयाचे आहेत. पण मला यावर बोलावयास द्यायचेच नसेल, तसे आपण ठरविलेच असेल तर भाग वेगळा.

(यानंतर श्री. सरफरे 4यू 1 ..

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

सभापती : हा आपला हेत्वारोप आहे, आपले हे वाक्य मी कामकाजातून काढून टाकतो.

श्री. दिवाकर रावते : मी हेत्वारोप करीत नाही...

सभापती : आपण अगोदर ठरवून आला असाल, असे आपण मला कसे काय म्हणता?

श्री. दिवाकर रावते : मी बोलायला सुरुवात देखील केली नाही तरी आपण सांगून टाकले...

श्री. जयंत पाटील : आपण दोन तास बोलणार आहात असे माननीय सदस्यांनी सांगितले आहे..

श्री. दिवाकर रावते : तुमचा काही प्रॉब्लेम आहे काय?

श्री. जयंत पाटील : प्रॉब्लेम काही नाही. आपला मुद्दा सभागृहाला कळला पाहिजे, टू दी पॉईंट मुद्दा कळला पाहिजे.

श्री. दिवाकर रावते : टू दी पॉईंट घटना वाचायला मला किती वेळ लागेल हे तुम्ही अगोदर ठरविणार असाल तर माझ्यावर मर्यादा घातली जात आहे असे मी म्हणणे चुकीचे आहे कां? हे बरोबर नाही. तुम्ही अगोदर कसे काय ठरविता? सभापती महोदय, घटनेच्या 25 व्या कलमाप्रमाणे "Freedom of conscience and free profession, practice and propagation of religion-...."

सभापती : माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते घटनेप्रमाणे जर काही कॉपिटन्सच्या बाबतीत आपल्याला बोलावयाचे असेल तर आपण सविस्तर बोलावे त्यासाठी मी आपल्याला परवानगी देतो. आपण मघाशी उठून म्हणालात मला हरकत

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय, आपण रेकॉर्ड तपासून पहा. मी असे म्हणालो की, मी आपल्याला पत्र दिले आहे त्या संदर्भात...

सभापती : तुम्ही जे पत्र दिले आहे ती वस्तुस्थिती आहे....

(अडथळा)

श्री. नितीन गडकरी : सभापती महोदय, या सभागृहामध्ये सन्माननीय समाजकल्याण मंत्र्यांनी हे विधेयक मांडण्याकरिता सभागृहापुढे परवानगी मागितली. ती परवानगी देण्याच्या बाबतीत भारतीय घटनेनुसार आणि विधीमंडळाच्या नियमानुसार कुठेही कॅम्प्लेक्ट होऊ नये म्हणून

त्याबाबत माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते यांचे रिझर्व्हेशन असल्यामुळे त्यांनी लिखित स्वरूपात हरकत मांडली आहे. विधेयक मांडण्यास त्यांची हरकत आहे. त्याबाबतीत अंतिम निर्णय करण्याचा आपल्याला अधिकार आहे. त्यापूर्वी त्यांचे काय म्हणणे आहे ते आपण ऐकून घ्यावे. यामध्ये घटनात्मक क्लिष्ट असतील तेवढे आपण समजून घ्यावे, आणि त्यानंतर ज्या माननीय सदस्यांना बोलावयाचे असेल तर त्यांचे म्हणणे ऐकून घ्यावे आणि त्यानंतर आपण निर्णय करावा.

सभापती : माननीय सदस्यांनी लिखित पत्र दिले आहे ते मला मिळाले आहे ती वस्तुस्थिती आहे. जे मला मिळाले नाही ते इथे मांडण्यासाठी मी परवानगी देतो. त्यांना हरकतीचा मुद्द्यावर कांही बोलावयाचे आहे असे मी ऐकले आहे, म्हणून मी त्यांना परवानगी दिली.

श्री. नितीन गडकरी : ते विधेयक मांडण्यावर त्यांची हरकत आहे. हरकत आणि हरकतीचा मुद्दा हे दोन वेगळे मुद्दे आहेत...

सभापती : आपण माननीय सदस्य श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी आणि माननीय सदस्य श्री. पवार यांना सांगितले की, सभागृहामध्ये एखादे माननीय सदस्य हरकतीचा मुद्दा मांडीत असतांना दुसऱ्या माननीय सदस्यांना हरकतीच्या मुद्द्यावर बोलता येणार नाही. हे जर बरोबर असेल तर मघाशी माननीय सदस्यांनी उपस्थित केलेला हरकतीचा मुद्दा होता.

श्री. नितीन गडकरी : मी त्याबाबत बिल्कुल बोलत नाही. मी हरकतीवर बोलत नाही. सभागृहाचे कामकाज पुढे जावे म्हणून मी आपल्याला विनंती करतो की, माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते यांचे म्हणणे पूर्ण झाल्यानंतर आपण माननीय सदस्यांना बोलण्यासाठी परवानगी द्यावी.

श्री. दिवाकर रावते : सभापती महोदय,

डॉ. वसंत पवार : सभापती महोदय,...

सभापती : माननीय सदस्य डॉ. वसंत पवार आपल्याला काय सांगावयाचे आहे?

डॉ. वसंत पवार : सभापती महोदय, विधान परिषद नियम क्रमांक 141 (2) मध्ये असे म्हटले आहे की, "या नियमाच्या पोट-नियम (1) अन्वये विधेयक विधान परिषदेच्या पटलावर ठेवण्यात आल्यावर ते विधानपरिषदेपुढे ठेवण्याच्या परवानगीसाठी प्रस्ताव मांडण्याची आवश्यकता असणार नाही, आणि जर ते विधेयक मागाहून प्रस्तुत करण्यात आले तर ते प्रसिध्द करण्याची आवश्यकता असणार नाही".

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

4U 3

DGS/ MHM/ SBT/

20:20

सभापती : मी मंत्रिमहोदयांना परवानगी दिली आहे.

श्री. दिवाकर रावते : हा अन्याय आहे...

सभापती : माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते मी आपल्याला फक्त हरकतीच्या मुद्द्यावर बोलण्यासाठी परवानगी दिली होती. मंत्रिमहोदयांनी विधेयक मांडल्यानंतर कॉपिटन्सच्या दृष्टीने मी आपले म्हणणे जरूर ऐकून घेतो.

श्री.चंद्रकांत हंडोरे (सामाजिक न्याय मंत्री) : सभापती महोदय, सन 2005 चे वि.स.वि.क्रमांक 89 अंधविश्वास आणि अज्ञानावर पोसल्या जाणाऱ्या अनिष्ट व दुष्ट प्रथांपासून समाजातील सर्वसामान्य लोकांचे संरक्षण करण्याच्या दृष्टीने, तसेच समाजातील सर्वसामान्य लोकांचे मानसिक, शारीरिक व आर्थिक शोषण करून त्यांचे नुकसान करण्याच्या, व त्याद्वारे समाजाची घडी विस्कटून टाकण्याच्या दुष्ट हेतूने वैदू व भोंदूबाबा यांनी सर्वसामान्यतः जादूटोणा म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या तथाकथित अतींद्रिय किंवा अतिमानुष शक्ती किंवा चमत्कार करून भूतपिशाच यांच्या नावाने जनमानसात रुजवलेल्या अंध विश्वासापोटी निर्माण होणाऱ्या अनिष्ट व दुष्ट प्रथांचा व अघोरी रुढींचा मुकाबला करून त्याचे समूळ उच्चाटन करण्याच्या दृष्टीने यासंबंधात समाजामध्ये जागृती व जाणीव निर्माण करण्याकरिता तसेच निकोप व सुरक्षित वातावरण निर्माण करण्याकरिता, आणि तदानुषंगिक बाबींसाठी तरतूद करण्याकरिता विधेयक विचारित घ्यावे असा प्रस्ताव मी आपल्या अनुमतीने मांडतो.

(यानंतर श्री. किल्लेदार)

श्री.दिवाकर रावते (विधानसभेने निवडलेले): सभापती महोदय, घटनेच्या 25 व्या कलमामुसार म्हटलेले आहे की, "Right to freedom of Religion. Freedom of conscience and free profession, practice and propagation of religion-(1) Subject to public order, morality and health and to the other provisions of this Part, all persons are equally entitled to freedom of conscience and the right freely to profess, practice and propagate religion. " हे असले तरी "Nothing in this article shall affect the operation of any existing law or prevent the State from making any law-" सभापती महोदय, (अ) मध्ये म्हटलेले आहे की, "regulating or restricting any economic, financial, political or other secular activity which may be associated with religious practice;" (बी) मध्ये असे म्हटलेले आहे की, "providing for social welfare and reform or the throwing open of Hindu religious institutions of a public character to all classes and sections of Hindus."

(समाप्तीय कुरुथ कुलनी बसूबोलतात)

श्री.दिवाकर रावते : मी पुढ्या क्लॅरिफाय करतो की, मी पेशाविलेला नाही. इतका भाव उचंबळूयेतात, ते असहाय्य होतात. मी यद्यमधील मासूत नाही. माझ्याकडून चुकीचे सांगितले जाऊ शक्य आहे. हिंदूंनी यय परवात आहे, त्याबाबत सांगितलेले आहे. "The wearing and carrying of kirpans shall be deemed to be included in the profession of the Sikh religion." एक्सप्लेनेशन दोन मध्ये असे म्हटलेले आहे की, "In sub-clause (b) of clause (2), the reference to Hindus shall be construed as including a reference to persons professing the Sikh, Jaina or Buddhist religion, and the reference to Hindu religious institutions shall be construed accordingly."

...4V-2...

कलम 26 मध्ये असे म्हटलेले आहे की, "Freedom to manage religious affairs.-Subject to public order, morality and health, every religious denomination or any section thereof shall have the right- (a) to establish and maintain institutions for religious and charitable purposes; (b) to manage its own affairs in matters of religion; (c) to own and acquire movable and immovable property; and (d) to administer such property in accordance with law."

याकरिता श्री.बरवड.....

असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

4W-1

RDB/ SBT/ MHM/

पूर्वी श्री. किल्लेदार

20:30

श्री. दिवाकर रावते

सभापती महोदय, यामध्ये कलम 29 हे सर्वात महत्वाचे आहे. यामध्ये "Protection of interests of minorities" या शीर्षकाखाली कलम (2) मध्ये असे म्हटले आहे की, "No citizen be denied admission into any educational institution maintained by the State or receiving aid out of State funds on grounds only of religion, race, caste, language or any of them."

सभापती महोदय, कलम 29 मध्ये दिलेल्या स्वातंत्र्यावर घटनेमध्ये कोणतेही बंधन घातलेले नाही. याप्रकारे पाहिले असता, देवावर श्रद्धा ठेवून सात्विक धर्माचरण करण्यास, आपले कुलाचार राखण्यास, आपली संस्कृती जपण्यास घटनेची पूर्ण मुभा आहे. सात्विक धर्माचरणामुळे समाजकल्याण होते, नैतिकता राखली जाते व सार्वजनिक आरोग्यही सुधारते हा या देशातील कोट्यवधी लोकांचा प्रत्यक्ष अनुभव आहे. धर्माचरणाच्या बाबतीत जे धोके आहेत त्यामध्ये धर्मशास्त्रामध्ये सांगितलेल्या पुढील रुढी, प्रथा, परंपरा यांना अंधश्रद्धेचे आचरण, प्रचार ठरवून त्यावर बंदी आणता येईल. नागपंचमी, दीपावली, तुळशीविवाह आदि सण, उत्सव साजरे करणे, वटपौर्णिमा, मंगळागौर, उपवास आदी व्रतवैकल्ये करणे, कुभमेळे, तीर्थयात्रा, पंढरपूरची वारी यांना जाणे, सत्यनारायणाची पूजा घालणे, नवस बोलणे, संतांकडे जाऊन आध्यात्मिक उपाय करून घेणे, विभूति लावणे, ताईत वापरणे, कुलाचारातील परंपरा पुढच्या पिढीतील मुलांना शिकवणे अंधश्रद्धेचा प्रचार ठरून तो गुन्हा होईल. अंधश्रद्धेचा प्रचार याच्या अंतर्गत गीता, रामायण, दासबोध आदी धर्मिक ग्रंथ छापणे, विकणे समाविष्ट केले जाऊन तसे करणे गुन्हा ठरेल. संतांची प्रवचने, कीर्तने, व्याख्याने, सत्संग यांनाही अंधश्रद्धेचा प्रचार समजले जाऊन त्यावर बंदी लादली जाईल व तसे करणाऱ्या संतांना तुरुंगात डांबले जाईल. सभापती महोदय, हे सर्व असल्यामुळे आम्ही असे विचारले की, तुम्ही हा कायदा घटनेच्या कोणत्या नियमाप्रमाणे आणला आहे ? घटनेच्या कलम 25 मध्ये राज्याला कायदा करता येतो असे म्हटले आहे पण तो कायदा कशासाठी करता येतो तर "regulating or restricting any economic, financial, political or other secular activity which may be associated with religious practice;.."

4W-2...

20-07-2006

(असुधारित प्रत / प्रसिद्धीसाठी नाही)

4W-2

RDB/ SBT/ MHM/

पूर्वी श्री. किल्लेदार

20:30

श्री. दिवाकर रावते

सभापती महोदय, असा कायदा करण्यापूर्वी घटनेचे कलम 246 हे त्यादृष्टीने अत्यंत महत्वाचे कलम आहे असे मला वाटते. घटनेच्या कलम 246 मध्ये असे म्हटले आहे की, "Subject-matter of laws made by Parliament and by the Legislatures of States." यामध्ये (1) मध्ये असे म्हटले आहे की, "Notwithstanding anything in clauses (2) and (3), Parliament has exclusive power to make laws with respect to any of the matters enumerated in List I in the Seventh Schedule (in this Constitution referred to as the "Union List"). (2) मध्ये असे म्हटले आहे की, "Notwithstanding anything in clause (3) , Parliament and subject to clause (1), the Legislature of any State also, have power to make laws with respect to any of the matters enumerated in List III in the Seventh Schedule (in this Constitution referred to as the "Concurrent List")." (3) मध्ये असे म्हटले आहे की, "Subject to clauses (1) and (2), the Legislature of any State has exclusive power to make laws for such State or any part thereof with respect to any of the matters enumerated in List II in the Seventh Schedule (in this Constitution referred to as the 'State List')."

सभापती महोदय, यामध्ये स्पष्ट म्हटले आहे की, सातव्या शेड्यूलमध्ये दिलेल्या ज्या 1, 2, 3 लिस्ट आहेत, जी कंकरंट लिस्ट आहे, त्याप्रमाणे पार्लमेंटने कोणता कायदा बनवावयाचा ? पार्लमेंटने आणि राज्याने कोणता कायदा बनवावयाचा ? राज्याने कोणता कायदा बनवावयाचा ? हे त्यामध्ये दिलेले आहे. या लिस्टमध्ये जे म्हटलेले आहे त्याप्रमाणेच राज्याला कायदा करता येईल. या तीनही लिस्टमध्ये कोठेही रिलिजनवर कायदा बनवावा असे म्हटलेले नाही. धर्मावर कायदा बनवता येईल असे पार्लमेंटच्या लिस्टमध्ये, पार्लमेंट आणि राज्याच्या लिस्टमध्ये आणि राज्याच्या लिस्टमध्ये म्हटलेले नाही.

यानंतर श्री. शिगम ...

(श्री. दिवाकर रावते..)

घटनेच्या कलम 25 मध्ये राज्याला कायदा बनविता येतो अशी तरतूद आहे. त्यामुळे हा घटनात्मक पेच निर्माण झालेला आहे. सेन्ट्रल लिस्ट, स्टेट लिस्ट आणि कन्करण्ट लिट ही जी लक्ष्मणरेषा घालून ठेवलेली आहे त्याप्रमाणे आपल्याला कायदा करता येईल, अन्यथा तो करता येणार नाही. घटनेच्या कलम 25 मध्ये धर्माला पूर्ण संरक्षण आणि न्याय दिलेला आहे. त्यामध्ये धर्माच्या बाबतीत कोणते कायदे करता येतील हेही सांगितलेले आहे. तेव्हा हा निर्माण झालेला घटनात्मक पेच आपण कसा सोडविणार आहात ? याबाबतीत मी विविध वकील मंडळींशी चर्चा केली. त्यांचे मार्गदर्शन घेतले. माझे सहकारी सन्माननीय सदस्य श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी यांच्याकडून मला मार्गदर्शन मिळणार नाही हे माहीत असल्यामुळे मी त्यांचे मार्गदर्शन घेतले नाही.

श्री. पांडुरंग फुंडकर : सभापती महोदय, हे विधेयक पुरःस्थापित झाल्यानंतर त्यावरील चर्चा आपण थांबवू व ती नंतर घेऊ असे आपण सांगितले होते. सन्माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते हे भाषण करीत आहेत. ते "ऑन लेग" राहतील.

श्री. मधुकर सरपोतदार : सभापती महोदय, आपण सदनातील सर्व सदस्यांचा विचार करावा अशी माझी आपणास विनंती आहे.

सभापती : या विधेयकावरील चर्चा येथे थांबवावी याबाबतीत दोन्ही बाजूचे एकमत दिसत आहे. उद्या शुक्रवार, दिनांक 21.7.2006 रोजी सकाळी 10.00 ते 12.30 या वेळेत सभागृहाची विशेष बैठक होईल. या बैठकीत अंतिम आठवडा प्रस्ताव चर्चेला घेण्यात येईल. सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी 12.45 वाजता सुरु होईल. सन्माननीय सदस्य श्री. गुरुनाथ कुलकर्णी यांचा प्रस्ताव उद्याच्या कामकाजपत्रिकेमध्ये दाखविण्यात येणार आहे. तो कसा पूर्ण करावयाचा हे आपण नंतर पाहू. आता विधेयक क्रमांक 89 हे पुरःस्थापित झालेले असून सन्माननीय सदस्य श्री. दिवाकर रावते यांचे भाषण अपूर्ण आहे. ते "ऑन लेग" आहेत.

सभागृहापुढील कामकाज संपलेले आहे. सभागृहाची बैठक आता स्थगित होऊन उद्या शुक्रवार, दिनांक 21.7.2006 रोजी सकाळी 10.00 वाजता पुनः भरेल.

(सभागृहाची बैठक 8 वाजून 38 मिनिटांनी, शुक्रवार, दिनांक 21.7.2006च्या सकाळी 10.00 वाजेपर्यन्त स्थगित झाली.)